

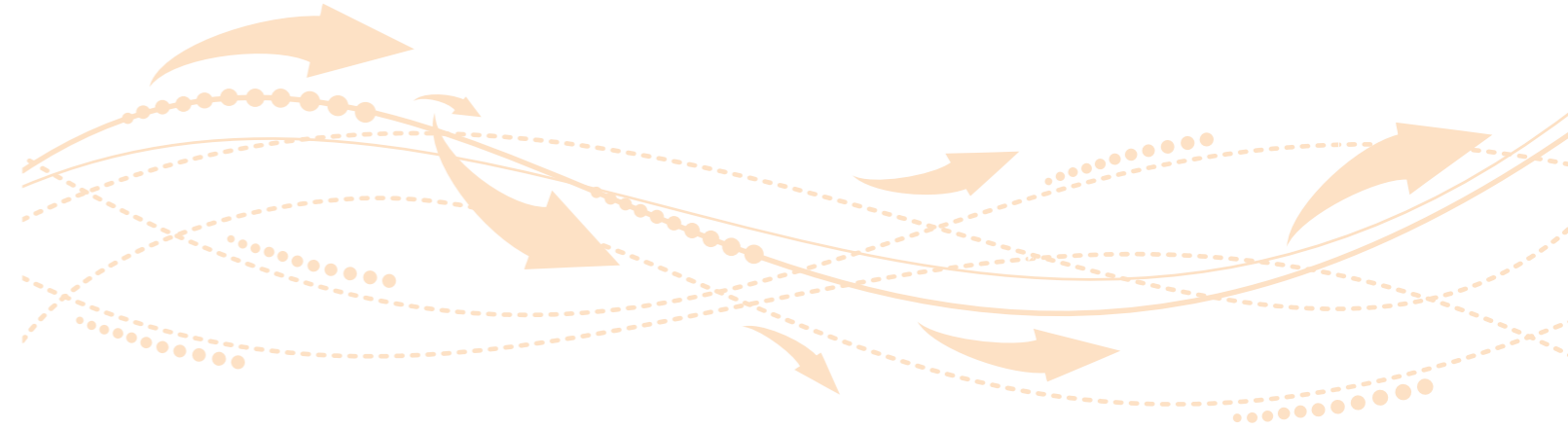
STRATEJİK PLAN 2015 - 2019

TC.
ADANA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

**ADANA
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ**

**2015 - 2019
STRATEJİK PLANI**

*“Bende bu vekaletin ilk hissi teşebbüsü bu memlekette,
bu güzel Adana’da vücut bulmuştuz.”*

H. Atatürk

İçindekiler

1. STRATEJİK PLANLAMA SÜRECİ	9
2. ADANA KENT ANALİZİ	14
2.1 Tarihçe	14
2.2 Coğrafya	17
2.2.1 Dağlık Alanlar	17
2.2.2 Ovalar	17
2.2.3 Nehirler, Barajlar ve Göller	17
2.2.4 İklim	18
2.2.5 Bitki Örtüsü	18
2.3 Demografik Yapı	18
2.3.1 Nüfus	19
2.3.2 Göç Durumu	21
2.3.3 Eğitim Durumu	23
2.4 Ulusal ve Bölgesel Planlarda Çukurova'nın Rolü	24
2.5 Çukurova Bölgesinin Türkiye ve Dünyadaki Yeri	25
3. DIŞ ÇEVRE ANALİZİ	30
3.1 Ekonomik Yapı	30
3.1.1. Sektörel Bilgiler	31
3.1.2. Adana-Mersin Bölgesi İşgücü Bilgileri	32
3.2 Ulaşım	34
3.2.1 Karayolu	34
3.2.2 Demiryolu	35
3.2.3 Denizyolu	35
3.2.4 Havayolu	36
3.3 Enerji	36
3.4 Atık Yönetimi	38
3.5 Su Yönetimi	38
3.6 Doğa Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik	39
3.7 Sağlık	39
3.8 Tarım ve Hayvancılık	40
3.9 Kültür ve Turizm	43
3.9.1. Kültür Turizmi	44
3.9.2. Deniz Turizmi	46
3.9.3. Kış Turizmi	46
3.9.4. Kongre Turizmi	46
3.9.5. Yayla Turizmi	46
3.9.6. Turizm Amaçlı Su Sporları	48
3.9.7. Dağ ve Doğa Yürüyüşü	48
3.9.8. Mağara Turizmi	49

3.9.9. Kuş Gözetleme	49
3.9.10. Bitki İnceleme	50
3.9.11. Yaban Hayatı (Av Turizmi)	50
3.9.12. Sağlık Turizmi (Alternatif Tıp)	51
4. KURUM İÇİ ANALİZ	54
4.1. Kurumsal Yapı	54
4.1.1. Yönetim Yapısı	54
4.1.2. Teşkilat Şeması	57
4.1.3. Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	58
4.1.4. Mevzuat Analizi	61
4.1.5. İnsan Kaynakları Analizi	63
4.1.6. Bilgi İşlem Analizi	68
4.1.7. Gayrimenkul Analizi	71
4.1.8. Araç Analizi	72
4.1.9. Mali Yönetim Analizi	76
4.1.10. Tanıtım Faaliyetleri	79
4.1.11. Kurum Hekimliği	79
4.1.12. Dış İlişkiler ve Proje Faaliyetleri	79
4.2. Kentleşme ve İmar	82
4.2.1. İmar Planlama Faaliyetleri	82
4.2.2. Kentsel Tasarım ve Projelendirme	84
4.2.3. Yıkım, Numarataj, İmar Uygulama Denetim ve Faaliyetleri	85
4.2.4. Kamulaştırma Faaliyetleri	85
4.2.5. Kentsel Dönüşüm Çalışmaları	87
4.2.6. Konut ve İşyeri Yapım Çalışmaları	95
4.2.7. Altyapı Çalışmaları	96
4.3. Ulaşım Yönetimi	98
4.3.1. Hafif Raylı Taşıma Sistemi	98
4.3.2. Belediye Otobüsü Faaliyetleri	102
4.3.3. Sinyalizasyon Faaliyetleri	104
4.3.4. Ulaşım Koordinasyon	105
4.3.5. Otogar Faaliyetleri	106
4.3.6. Otoparklar	111
4.4. Sosyal Hizmetler	111
4.4.1. Sosyal Sorumluluk Projeleri	111
4.4.2. Sosyal Yardım	111
4.4.3. Gençlik Merkezleri	112
4.4.4. Okuma Salonları	112
4.4.5. Halkla İlişkiler Faaliyetleri	113
4.4.6. Halk Ekmek	113
4.4.7. Evlendirme Memurluğu	114
4.4.8. Engellilere İlişkin Çalışmalar	114
4.4.9. Veterinerlik Hizmetleri	115
4.4.10. Mezarlık Hizmetleri	116
4.5. Kültür, Sanat ve Turizm Yönetimi	120
4.5.1. Kültürel ve Sanatsal Faaliyetler	120
4.5.2. Taşınmaz Kültür Varlıkları İle İlgili Yapılan Çalışmalar	122

4.5.3. Kent Konseyi.....	126
4.5.4. Sportif Faaliyetler	126
4.6. Çevre ve Sağlık Yönetimi	128
4.6.1. Katı Atık Yönetimi	128
4.6.2. Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi İle İlgili Çalışmalar.....	131
4.6.3. Su Kirliliği İle İlgili Çalışmalar.....	132
4.6.4. Ruhsat Çalışmaları	133
4.6.5. Denizcilik ve İç Su Faaliyetleri.....	133
4.6.6. Halk Sağlığı Çalışmaları	134
4.6.7. Yeşil Alanlar.....	135
4.6.8. Bitki Üretim, Ekim ve Sulama Faaliyetleri	136
4.7. Tarım, Sanayi ve Ticaret Yönetimi	138
4.7.1. İştirakler.....	138
4.7.2. Hal Faaliyetleri	139
4.8. Güvenli Yaşam Alanları.....	139
4.8.1. Zabıta Hizmetleri.....	139
4.8.2. İtfaiye Hizmetleri	139
5. GZFT ANALİZİ.....	144
6. PAYDAŞ ANALİZİ.....	150
6.1. İç Paydaş Analizi.....	150
6.2. Dış Paydaş Analizi	152
7. ULUSAL DÖKÜMANLARIN ANALİZİ.....	162
8. GELECEĞE BAKIŞ	174
9. STRATEJİK ALANLAR	178
10. İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	213

SUNUŞ

Sevgili Adanalılar;

Yeni kamu yönetimi anlayışıyla birlikte merkezîyetçilikten yerelliğe, bürokratik, katı, sabit, kapalı, tek taraflı ve hantal yaklaşımlardan katılımcı, şeffaf, hesap verebilir, paydaşların görüşlerine önem veren bir yapıya geçiş sağlanmıştır.

Sorunların etkili ve verimli bir biçimde çözülebilmesinin ilk aşaması planlamadır. Plansız girişimler, nereye varacağı, nasıl sonuçlanacağı bilinemez girişimlerdir. Mevzuata uygun olarak hazırladığımız Stratejik Planımız doğrultusunda yıllık performans programlarımızı, yatırım programlarımızı hazırlayarak; bütçe imkanlarımızın el verdiği ölçüde, belediye meclisimizde enine boyuna tartışarak hayata geçirecek, 2015-2019 Stratejik Plan döneminde bütün Adana'ya hizmet edeceğiz.

“Şehrimizi Birlikte Yönetelim” gayesi ile çıktığımız bu yolda, hizmetlerimizi, kamu, üniversite, sivil toplum işbirliği ve en önemlisi siz kıymetli Adanalıların görüş ve taleplerini dikkate alarak hayata geçirmek en temel gayemizdir.

Planın hazırlanmasına, önce kentin durumunu ve Adanalıların beklentilerini analiz ederek başladık. Stratejik Planımızın sayfaları arasında da yer alan bu analizler, nerede durduğumuzu, gideceğimiz yeri belirlemek için hangi yolu takip etmemiz gerektiğini anlamamız açısından bizlere ışık tutmaktadır.

Sizler tarafından görevlendirildiğimiz bu dönemde halka hizmet anlayışı ve bilinciyle Adana'mızın sorunlarının üzerine gideceğiz. Bu amaçla elinizde tuttuğunuz 2015-2019 Stratejik Planımızı hazırladık. Bu planı hazırlarken yine katılımcı bir yol takip ederek Adana'daki tüm yerel aktörleri sürece dahil ettik. Tepeden inmecilik yerine her kesimin sorunlarına çözüm öneren ve kenti geleceğe taşıyan tutarlı bir yol haritası çizdik.

2015–2019 Stratejik Planımız toplumsal ve bireysel yaşamda önemli paya sahip çok geniş bir yelpazede pek çok yatırım, hizmet ve faaliyeti içermektedir. Plan döneminde Adanalı hemşerilerimizin ihtiyaç duydukları toplu yaşam hizmetlerini planlı bir şekilde sunmayı, kentimizde sorunsuz, huzurlu ve güven ortamı içerisinde yaşamlarını sürdürmelerini sağlamayı, kentimizin cazibesini yaşam kalitesini geliştirmeyi amaç edindik. Hizmetlerimizi yürütürken modern yönetim anlayışını, mevzuata uygunluğu, etkin ve verimli hizmet sunmayı kendimize ilke edindik.

2015–2019 Stratejik Planımızın Adana için hayırlı hizmetlere vesile olmasını diler, planın hazırlanma sürecine katkı sağlayan belediye meclisimizin değerli üyeleri ile tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, bu vesile ile saygıdeğer Adana halkına sevgi ve saygılarımı sunarım.

Hüseyin SÖZLÜ

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Stratejik Planlama Süreci

1. Stratejik Planlama Süreci

Ulusal ve uluslararası ölçekte, özellikle 1980'lerden sonra sosyo-ekonomik, politik ve teknolojik alanda yaşanan değişimler, kamu yönetimi anlayışının bölgesel ve küresel ölçekte sorgulanmasına zemin hazırlamıştır.

Genel kamu yönetimi anlayışında etkinlik ve verimlilik ikincil öneme sahipken günümüzde kamu kurumları özel sektör anlayışıyla planlamalar yapmak durumundadır. Bu nedenle Stratejik Planlama dünyada ve ülkemizde özellikle özel sektör kuruluşlarının benimsediği ve uygulamaya koyduğu bir yöntem iken, hükümetimizin "Bürokratik Kültürden Vatandaş Odaklı Kültüre Geçiş Programı" başlığı altında sürdürdüğü yeniden yapılanma süreci içerisinde 5018, 5393 ve 5216 sayılı kanunlarla yasal zemin oluşturularak, kamu kurumları ve belediyeler için stratejik plan hazırlama zorunluluğu getirilmiştir.

Kamu Yönetimi stratejik plan sürecinde: Durum analizi yapılarak "Neredeyiz?"; misyon, vizyon, ilkeler, amaç ve hedefler belirlenerek "Nereye gitmek istiyoruz?"; stratejiler ve faaliyetler belirlenerek "Gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz?"; izleme, performans ölçme ve değerlendirme yaparak "Başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz?" sorularına cevap aranır. Dolayısıyla Stratejik Plan iç ve dış çevrenin katılımıyla tüm kurumu içine alan, bütünsel ve birleştirici bir çerçeveye çizen, bugünü analiz ederek geleceğe yönelik uzun vadeli amaç ve hedeflerle performans ve bütçe kontrolünü sağlayan bir yönetim yaklaşımıdır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7., 18. ve 21. maddeleri stratejik plan yapılması ve hizmetlerin stratejik plana uygun olarak yürütülmesi gerekliliği belirtilmiş, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41. Maddesi stratejik plan ve programlarının hazırlanmasından, meclise sunulmasına kadarki çalışma takvimi belirlenmiştir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu'nun 9. maddesine göre, kamu yönetimlerinin stratejik plan hazırlama, bütçelerini de stratejik plan ve performans göstergelerine dayandırma zorunluluğu vardır.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nin stratejik planlama çalışmalarında Kalkınma Bakanlığı bünyesinde hazırlanan "Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi"nde yer alan model ve yaklaşım esas alınmıştır.

Stratejik plan hazırlık çalışmalarında Mali Hizmetler Daire Başkanlığı :Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğü koordinatörlük görevini üstlenen birim olmuştur. Stratejik planlama çalışmalarında; toplantıların organizasyonu, kurum içi ve dışı iletişimin sağlanması ve belge yönetimi gibi destek hizmetleri bu birim tarafından sağlanmıştır.

Stratejik plan komisyonu tarafından düzenlenen toplantılarda ilk olarak kurumun misyon, vizyon ve ilkeleri belirlenmiştir. Ardından kurumun GZFT analizi yapılarak stratejik planın temelini oluşturacak stratejik alanlar netleştirilmiştir. Bu doğrultuda, daha sonraki toplantılarda kurumdaki eksiklikler ve özellikle incelenmesi gereken noktalar belirlenmiş ve bunlara dair çözüm önerileri tartışılmıştır.

Stratejik plan çalışmaları kurumun tüm birimlerinin katılımı ile sürdürülmüştür. Öncelikle kurumun yeni stratejik planının hazırlanacağına dair bir duyuru yapılarak birimlerden bu konuyla ilgili olarak kendi faaliyetlerine ilişkin durum analizleri ve hedefleri konusunda bir çalışma yapmaları istenmiştir. Ayrıca birimler ile geniş katımlı toplantılar düzenlenerek kendi stratejik planları ile ilgili bilgiler alınmış; durum analizi, hedef ve projeler konusunda ortak görüşler belirlenmiştir.

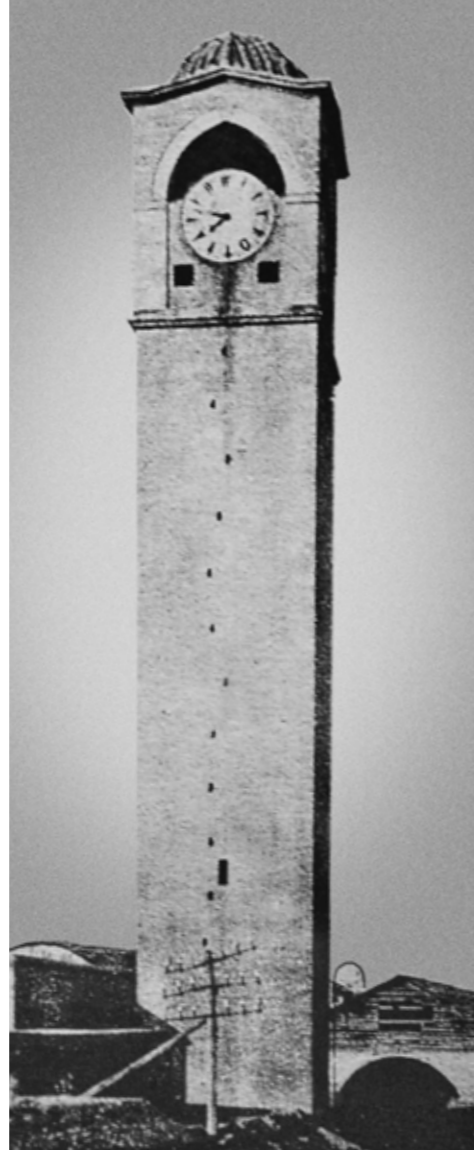
Öte yandan stratejik planın başarılı bir şekilde oluşturulması için durum analizine temel teşkil etmek üzere ilgili tüm tarafların görüşlerinin plana dahil edilmesi amacıyla paydaş analizi çalışması gerçekleştirilmiştir. Paydaş analizinde, kurum ile etkileşimi olan tüm iç ve dış paydaşların görüş, öneri ve beklentileri alınarak planlama sürecine katılımları sağlanmış ve elde edilen sonuçlar değerlendirmeye alınmıştır.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nin paydaşları kurumun hizmetlerini doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen, bu hizmetlerden etkilenen ve işbirliği yapılması gereken tüm kişi ve kurumlardır. Katılımcılığı esas alan bir anlayışla öncelikle Adana halkının memnuniyet, şikayet, beklenti ve önerilerini belirlemek üzere bir anket çalışması yapılmış, anket sonuçları planlama çalışmaları için rehber kabul edilmiştir. Akabinde şehre yön veren kitlelerin de görüş ve önerilerinin alınması amacıyla tüm kamu kurumları, üniversite, sivil toplum kuruluşları, Adana Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı ilçe belediyeleri, il müdürlükleri, muhtarlıklar, diğer kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerini de kapsayan "Dış Paydaş Anketi" çalışması yapılmıştır.

Öte yandan Adana Büyükşehir Belediyesi çatısı altında görev yapan tüm personele yönelik personel memnuniyeti anketi çalışması yapılarak kurumun iç paydaşları olan çalışanlarının da plana katılımı sağlanmış olup buradan elde edilen bilgiler de değerlendirilmiştir.

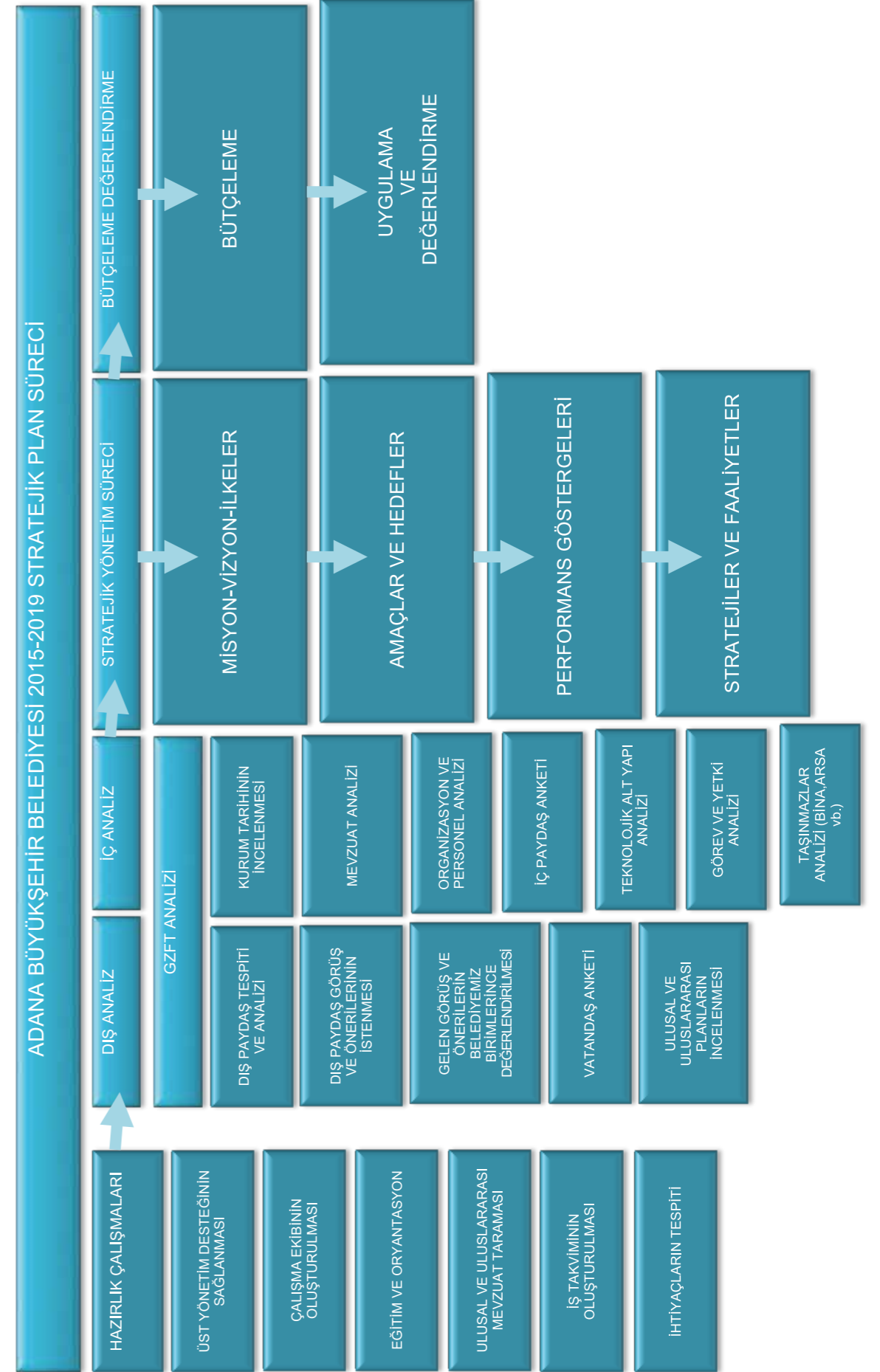
Bütün bu çalışmalar sonucunda Adana Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Yılları Stratejik Plan Taslağı oluşturularak Belediye Encümeni ve Meclis'i'ne sunulmuştur.

Adana Büyükşehir Belediyesi olarak hazırlamış olduğumuz Stratejik Plan, tüm iç ve dış paydaşların beklentileri ile kurumun beş yıllık projelerini olduğu kadar kentimizin önceliklerini ve hemşehrilerimize daha etkin, verimli yerel kamu hizmeti sunma isteğimizi ortaya koymaktadır.

BÜYÜK SAAT

Yüksekliği 35 metreyi bulan, Adana Saat Kulesi, Vali Abidin Paşa tarafından 1882 yılında yaptırılmıştır.

2. Adana Kent Analizi

2.1 Tarihçe

Uzun bir tarihi geçmişe sahip Adana'ya hakim olan devlet uygarlıklar, çeşitli uluslardan insanların da bu yöreye göç etmesine neden olmuşlardır. Bunlar kronolojik sırada belirtilecek olursa; Luwi Krallığı, Arzava Krallığı, Kizuvatna Krallığı, Hitit Krallığı, Kue Krallığı, Asur Krallığı, Kilikya Krallığı, Pers Krallığı, Makedonya Krallığı, Selökid Krallığı, Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu, Arap-İslam Egemenliği, Kilikya-Ermeni Krallığı, Ramazanoğulları Beyliği ve Osmanlı İmparatorluğu'dur.

Adana'nın kuruluşu birtakım mitolojik olaylara dayandırılmıştır. Bunlardan biri ve en yaygın olanı, Bizanslı Etienne'nin kaydına göre, gök tanrısı Uranüs'ün iki oğlu "Adanus" ve "Sarus"un Tarsus halkı ile yaptıkları savaşlar sonucu kurulduğu ve Adanus'un adına izafeten "Adania" denildiğidir. Bu efsanenin tarihi bir değeri olmamakla beraber, eski çağlarda M.Ö. IX asırda, Kilikya olarak adlandırılan Çukurova'da, Adana'yla birlikte daha birçok şehir bulunduğu ve aralarında büyük bir rekabetin varlığı söz konusudur.

M.Ö. 1650 yıllarında, Boğazköy metinlerinde "Uru Adania" olarak, muhtelif ferman ve yazmalarda ise "Erdene, Edene, Ezene, Azana ve Batana" şekillerinde adlandırılan Adana, tarihin en eski devirlerinden itibaren, Gülek Boğazı'ndan inen yolun, ovanın en büyük akarsuyu olan Seyhan Nehri kıyısı gibi önemli bir mevkiye kurulmuş olduğundan dolayı pek çok topluluğun istilasına uğramıştır.

Arkeolojik çalışmalar sonucu edinilen bilgilere göre; Adana'nın bilinen ilk sahipleri M.Ö. XV. yüzyılda Hitit Federasyonu olup, bunlardan sonra da Asur hakimiyetine girdiği anlaşılmaktadır. Bölge M.Ö. 621-333 yıllarında Keyhüsrev (Cyrus) zamanında İran'ın, M.Ö. 333'ten itibaren de Büyük İskender'in eline geçmiş, onun ölümünde Selefikler'in hissesine düşmüş, neticede bu hanedan ile Mısır Batlamyos hanedanı arasındaki mücadele sonucunda Mısır'ın eline geçmiştir. Nihayet M.Ö.12'de Pompei tarafından Roma İmparatorluğu topraklarına katılmıştır.

Adana, Çukurova ile birlikte Roma'nın M.S. 395'de ikiye ayrılmasından sonra Doğu Roma (Bizans) sınırları içinde kalmış, bu dönemde gelişerek önemli bir ticaret bölgesi haline gelmiştir. Nitekim bu dönemde başta meşhur 21 gözlü Taşköprü olmak üzere pek çok imar faaliyetinde bulunulmuştur.

Adana'ya müslümanların ilk akınları Halife Ömer zamanında başlamıştır. Geçici türden olan bu akınlar Muaviye zamanında da devam etmesine rağmen bir sonuç vermemiştir. Buna karşılık bölgenin İslam kuvvetlerince fethi asil Emevi halifesi Abdülmelik zamanında gerçekleşmiş, Türk-İslam gurupları tarafından iskana açılması ise Abbasiler zamanında Halife Harun Reşid döneminde Horasanlı kumandan Süleyman El-Türki tarafından gerçekleştirilmiştir. Adana X. asırda Rumların, XI. asır sonlarında Selçukluların ve bir müddette Haçlıların eline geçmiş, XII. asırda kısa bir süre Konya Selçukluları idaresine girmiş ve bunlardan tekrar Bizans imparatorluğu ile Kilikya Ermeni prenslikleri arasında el değiştirmiştir.

Son olarak ise Adana XIV. asır ortalarından itibaren Memlukların ve bunlara bağlı olarak 780-970 (1378-1562) yılları arasında Bozok Türkmenlerinden Yüreğir boyu beylerinden Ramazan Bey ve ailesine intikal etmiştir. Adana Çukurova bölgesi ile birlikte Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferinde Osmanlı topraklarına katılmakla birlikte, uzun bir müddet daha Ramazanoğulları vasıtasıyla idare edilmiştir.

Osmanlı hakimiyetindeki Adana, zaman zaman Halep eyaletine tabi bir sancak bazen de müstakil bir eyalet halinde Osmanlı idari teşkilatında yer almıştır. Nitekim, 1608-1833 yılları arasında ise mütesellimlik şeklinde idare edilen Adana, 1867'de Kozan, Cebel-i Bereket, İç-il sancaklarının birleştirilmesiyle eyalet haline getirilmiştir.

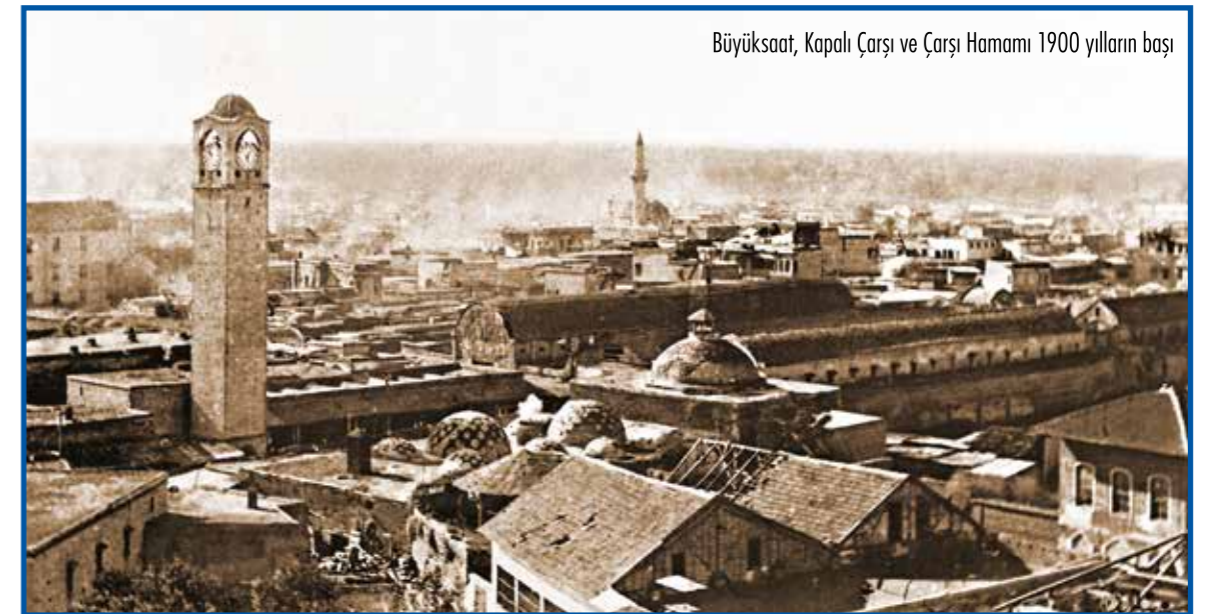
1671'de Hicaz'a giderken Adana'dan geçen Evliya Çelebi, Adana'nın dört köşeli, 500 adım çevresi olan, 7 kuleli ve iki kapılı bir kalesi olduğunu yazmaktadır. Çelebi'ye göre; Kale doğu tarafından nehirle, diğer üç tarafından da hendeklerle çevrilmişti. Kale içinde 37, kale dışında ise 8700 ev bulunuyordu. Ayrıca şehirde beşi büyük 70 cami, 130 dükkan, 17 han ve bir kapalı çarşı vardı. Sokakların genelde evlerin arasında toprak halinde olmakla birlikte, çarşı ve pazar yerlerinde taş döşeli olduğu ve şehrin etrafının da bağ ve bahçelerle çevrili bulunduğu yine Evliya Çelebi tarafından ifade edilmektedir. Adana'nın tarımsal ürünleri arasında limon, turunc, zeytin, incir, nar, şeker kamışı ve pamuk sayılmaktadır. Bu arada halkın Türkmenlerden oluştuğu, ayrıca az miktarda Arap, Rum, Ermeni ve Yahudi bulunduğu da kaydedilmektedir. Türk egemenliği altına girdikten sonra Adana sosyal ve kültürel yönden sakin bir dönem yaşamış ve ekonomisi tamamen tarıma dayalı olarak gelişmiştir.

Seyhan Vilayetinin oluşumuna yönelik 2197 nolu Bazı Vilayetlerin İlgası ve Bazılarının Birleştirilmesi Hakkında Kanununun 6. maddesinde, Cebelibereket Vilayeti lağvolunmuştur. Vilayetin merkez kazası olan "Osmaniye" kazası Bahçe, Dört Yol, Seyhan Kazaları ile birlikte Adana Vilayetine ve İslahiye Kazası da Gazi Antep Vilayetine bağlanmıştır. Bu suretle teşekkül eden Adana Vilayetinin ismi merkezi Adana olmak üzere "Seyhan" tebdil olunmuştur." denilmektedir.

1833-1840 yılları arasında Mısır valisi Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın isyanıyla başlayan hareket sonunda, Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa'nın eline geçmiş, Londra Antlaşması ile de 1841'de tekrar Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır. I. Dünya savaşı sonunda (1914-1918) 24 Kanun-i evvel 1918'de Fransızlar tarafından işgal edilen Adana, şiddetle mukavemet etmesi sonucunda iki yıllık bir Fransız hakimiyetinden sonra 1921'de Ankara İtilafnamesi ile Türkiye'ye teslim edilmiş ve 5 Ocak 1922'de Fransızlar şehri kendilerine yardımcı olan Ermeniler ile birlikte terk etmişlerdir. Bu tarih bugün Adana'nın Kurtuluş Günü olarak kutlanmaktadır.

Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın 1833-1840 yılları arasında devam eden işgal döneminde başta pamuk ekimi olmak üzere tarımda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu gelişmeler Adana'da toprağa bağlı önemli bir sermayenin yaratılmasına ve zengin bir çiftçi topluluğunun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu tarihlerde, topraklar henüz sulanamadığı için tarımda verim düşük ve sanayi tesisi yok denecek kadar azdır. İkinci Dünya Savaşı yıllarına kadar hemen hemen bu şekilde kalan "Adana fotoğrafı" savaş sonrasında tüm ülkeye yapılan "Marshall Yardımı"ndan alınan payla yavaş yavaş değişmeye başlamıştır. Bu yıllar tarımın da tarımsal mekanizasyon sayesinde modernleşmesi ile verimin arttığı ve Adana'nın ekonomik iyileşme sürecine girdiği bir dönemdir.

1840 yılına kadar bugünkü anlamda belediye hizmetlerini yerine getiren bir kurum bulunmamaktaydı. Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde, mutasarrıf ve valilerin direktiflerine göre hareket edilir, vakıfların sosyal amaçlı faaliyetlerinden yararlanılırdı.

Büyüksaat, Kapalı Çarşı ve Çarşı Hamamı 1900 yılların başı

1833-1840 yılları arasında Adana'ya hakim olan Mısırlı İbrahim döneminde vakıflara da çeki düzen verildi ve hizmet yelpazesi genişletildi. XIX. yüzyılın ikinci yarısına girilirken bugünkü vilayet sınırları içerisinde 350 kadar vakıf bulunmakta idi. Bunlardan 55 tanesi çeşitli yörelere su sağlamak üzere görevliydi. Yine, vakıflardan 14'ü eğitime yönelik hizmetler verirken 5'i bina ve yapım işlerine bakmakta, 2'si de aşevi ve han gibi kurumları yönetmekte idi.

1860 yılında ortaya çıkan Amerikan İç Savaşı, Adana'yı önemli ölçüde etkilemişti. Başta İngiltere olmak üzere, Avrupa'nın en çok gelir getiren endüstrisi olan tekstil için gerekli pamuk Amerika'dan gelmekteydi. İç Savaş nedeniyle stoklar hızla erirken yenisi yetiştirilememekteydi. Avrupa, gerçek anlamda panik yaşamaya başlarken, İngiliz, Fransız ve Alman heyetleri peş peşe saraya gelerek Padişah'tan Adana ve Mısır'da pamuk ekimini teşvik için özel imkanlar aldılar. 1863'ten itibaren de yüzlerce Avrupalı Adana'ya gelmeye başladı. Kentin genel görünümü eskisinden farklı bir hal almaya başladı, yeni gereksinimler ortaya çıktı. "Levanten" adı verilen Avrupalılar daha modern bir kent yaşamı için bildiklerini ortaya koyarken para ve malzeme desteğinde de yarışa girmişlerdi. Çünkü her ülke, Adana'da kendi mutlak üstünlüğünü sağlamak için elinden geleni yapmaktaydı.

Yeni arayışların bir sonucu olarak, 1870 yılında, "Muhtesiplik" adı altında bir kurum oluşturuldu. Bu kurum, bir anlamda günümüz belediye kavramlarının ilk formu idi. İlke olarak, "ihtisap ağaları" adı verilen yetkili denetçiler kurumu şeklinde çalışmaktaydı. Muhtesiplik ihdas edilirken, Ezene olan ismi de Atana şekline dönüştürüldü. Muhtesiplikle gelen yenilik, 1871 yılında Adana Belediyesi olarak yeni formuna kavuştu. Aynı zamanda, Atana ismi de Adana olarak değiştirildi. İlk Belediye Başkanlığı'na da Gözlüklü Süleyman Efendi getirildi ve muhtesiplik yönetimini devam ettirdi.

1877-79 yıllarında başkan olan Kirkor Bezdikyan ile daha sonra görevi devralıp 1881 yılına kadar sürdüren Sinyor Artin, levantenlerin de yardımlarıyla daha çağdaş belediyeçilik anlayışını getirdiler. İki başkan zamanında yollar genişletildi, parke taşlarla kaplama işlerine geçildi, drenaj kanal ve hendekleri açıldı. Temizlik ve aydınlatmaya ilkeler getirildi. Bütün bunların ötesinde kent yönetimi kavramı geliştirildi. 1908 yılında da ilk kanalizasyon çalışması başlatıldı.

8 Ekim 1920'de toplanan Pozantı Kongresi, Adana'nın gerçek Belediye Başkanlığı'na Dıblanzade Mehmet Fuad Bey'i seçti. Meclis üyeliklerine de Ahmet Remzi Bey (Yüreğir), İbrahim Kethüda, Halil Bey (Savatlı), Haydarzade Ali ve İsmail Karadayı seçildi.

Kurtuluşun sonra Belediye Başkanlığı'na getirilen Ali Münif Yeğenağa, aynı zamanda Cumhuriyet Döneminin ilk başkanı idi (1922-1926). Ardından göreve gelen Turhan Cemal Beriker, 1938 yılına kadar aktif başkanlık yaptı. Adana'da önemli tesis ve binaların kuruluşuna ve planlı çalışmalara imza attı. Sebze hali, park hizmeti veren bahçeler, birçok yeni yol ve buzhane bunlardan bazılarıdır. Ayrıca 1930 yılında kurulan Adana Elektrik Şirketi'ni de teşvik ederek Adana'ya elektriğin getirilmesinde yardımcı oldu. Bu şirket 1943 yılında Belediye'ye devredilmiştir.

6 Nisan 1956'da açılışı yapılan Seyhan Hidroelektrik Santrali ve Toprak Barajı Adana Belediyeciliğinde önemli bir kilometre taşı olmuştur. Rezervuar alanı içinde kalan köy arazileri yüksek değerle istimlak edilmiştir.

1955 yılında Demokrat Parti hükümetinin ABD ile yaptığı anlaşma gereği olarak, Adana'nın 10 km doğusundaki İncirlik Beldesinde NATO Hava Üssü kuruldu. Soğuk savaş yıllarında, 1991 Körfez Savaşı'nda ve 2003 Irak Savaşı'nda etkin olarak kullanılmıştır. 1956 yılında Seyhan Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete açıldı. 1998 yılında 6.2 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Ceyhan Depremi olarak bilinen depremde çoğu Ceyhan'da olmak üzere toplam 145 kişi yaşamını kaybetmiştir.

Zaman içerisinde 1990'lı yıllara kadar Adana'da sanayi önemli oranda azalmıştır. Gaziantep ve Osmaniye'deki teşvikler de bu durumun oluşmasında etkili olmuştur. Giderek ilin ekonomisi tarıma dayalı hale gelmiştir. Türkiye son on yılın en hızlı büyüyen ekonomileri arasında yer alırken ülkenin en büyük altıncı kenti Adana'da sanayileşme ve ticaret gerilemiştir.

Bundan sonraki süreçte Adana ili stratejik konumu ve mukayeseli üstünlüklerini avantaja dönüştürmek suretiyle rekabet yeteneklerini üst seviyelere taşıyarak, genç insan kaynağının niteliklerini istihdam artışı sağlayacak şekilde yapılandırarak, doğal kaynaklarını sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde değerlendirip, bölgesel gelişmişlik farklarını azaltarak, cazibesini ve yaşam kalitesini arttıracak, ülkemizin gelişmiş kentleri arasında yer bulacaktır.

2.2. Coğrafya

Adana ili 35 - 38 kuzey enlemleri ile 34- 36 doğu boylamları arasında ve Akdeniz Bölgesinde yer almaktadır. Kuzeyinde Kayseri, doğusunda Kahramanmaraş, Osmaniye ve Gaziantep, güneydoğusunda Hatay, batısında Niğde, İçel illeri ve Akdeniz ile çevrilidir. Güneyi 160 km'yi bulan Akdeniz kıyılarıyla sınırlanan İlin yüzölçümü 14.030 km²'dir. Şehir merkezinin denizden yüksekliği 23 m olup rakım farkı 5-3756 m'dir.

Adana ili yer şekilleri bakımından dağlık ve ovalık olarak ayrılmış olup, bu iki alan arasında geçit bölgesi ve kıyı şeridi de bulunmaktadır.

2.2.1. Dağlık Alanlar

İlin kuzeybatı ve kuzeydoğu bölümleri Orta Toros adı verilen dağ sistemi ile çevrelenmiştir. Doğuda sınır Toros sistemine giren Amanoslara dayanır. Orta Toroslar üzerinde 3 ayrı dağ sırası görülmektedir. Bunlar batıdan başlayarak Bolkar, Aladağlar ve Tahtalı Dağları'dır. Ayrıca Orta Torosların kuzeydoğu uzantısını oluşturan Binboğa dağları ilin sınırlarını aşmakta Kahramanmaraş iline uzanmaktadır.

2.2.2. Ovalar

Bütünüyle Adana Ovası adı verilen havzanın güneyde kalan bölümüne Çukurova, kuzeyde kalan bölümüne ise Yukarıova Anavarza denir. İki ovayı Misis dağları ayırır. Tepe özelliği gösteren bu dağların en yüksek noktası olan Cebelınur Dağı'nın yüksekliği 770 m.'dir. Çukurova Türkiye'nin en geniş delta ovasıdır. Seyhan ve Ceyhan nehirleri ile Berdan (Tarsus) Çayı'nın getirdiği alüvyonlardan oluşmuştur ve karışık yapılıdır. Sınırları coğrafyacılar arasında tartışma konusudur. Bazılarına göre Yukarıova ile birlikte, güneydeki ovanın ikisine birden Çukurova denir. Yörede oturanlar da Çukurova adını bu geniş anlamıyla kullanırlar. Orta Toros eteklerinden Akdeniz'e kadar uzanan ovanın bütününe Adana Ovası adıyla anmak ve daha çok sayıda ova birimlerine ayırmak mümkündür. Bunlar; Yüreğir, Misis, Ceyhan, Haruniye, Osmaniye ve Yumurtalık Ovaları'dır. Bu ovaların en büyüğü 205.000 hektar genişliğindeki Ceyhan Ovası, diğeri ise 125.000 hektarlık Yüreğir Ovası'dır. Ceyhan Ovası'nın denizden yüksekliği 20-50 m Yüreğir Ovası'nın ise 0-50 m arasında değişmektedir. Adana Ovası, il topraklarının %27'sini kaplamaktadır.

Ceyhan Vadisi ve Nehri

2.2.3. Nehirler, Barajlar ve Göller

Akdeniz Bölgesinin en büyük ırmakları olan Seyhan ve Ceyhan, Adana toprakları içinden akar. Düzensiz rejime sahip olan Seyhan Nehri; Toros Dağları'ndan Zamantı adıyla çıkar, çeşitli kollardan sonra Göksu ile birleşerek Seyhan adını alır ve batıda İçel sınırında Deli Burnu'nda denize dökülür. Seyhan Nehri'nin uzunluğu 560 km'dir. Ceyhan Nehri Adana ve Akdeniz Bölgesi'nin ikinci büyük ırmağıdır. Elbistan'ın kuzeyindeki dağlardan doğar. Hurma suyu, Söğütlü Deresi, Göksu Çayı ile birleşen Ceyhan Irmağı yaklaşık 2.500 yıl öncesine kadar, Seyhan gibi Karataş'ın batısında denize ulaşırken, sonradan Bebeli Boğazını yararak doğuya dönmüş ve İskenderun Körfezine dökülmeye başlamıştır. 1935 yılında meydana gelen taşma sonucunda güneye yönelmiştir. O tarihten beri Hurma Boğazında denize dökülmektedir. Ceyhan Nehri'nin uzunluğu ise 509 km'dir. İl'de bulunan Seyhan Barajı ve Gölü, Kozan Barajı ve Gölü, Nergizlik Barajı ve Gölü, Çatalan Barajı ve Gölü, Sanibey Barajı ve Gölü ülke genelinde de önemli barajlar arasındadır. Güney kıyıda denize açılan Ağyatan, Akyayan, Akyatan ve Tuzla Gölü gibi birkaç kıyı gölü ile birlikte, Aladağlar üzerinde Yedigöller adı verilen küçük buzul göllerle, Karaisalı ilçesi yakınlarındaki Barak Mahallesi sınırları içinde alabalığıyla ünlü karstik dipsiz göl bulunmaktadır.

Seyhan Baraj Gölü

2.2.4. İklim

Adana, Akdeniz iklim özelliklerini taşır. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır. İlde meydana gelen yağışlar, genellikle yamaç yağışları ve gezici hava kütlelerinin karşılaşması ile oluşur. Ortalama yağış miktarı 636 mm'dir. Yılın ortalama 74 günü yağışlı geçer. Yağışlar %51 kışın, %26 ilkbaharda, %18 sonbaharda, %5 yazın düşer. Yazın havanın nemle yüklü olmasına karşılık, bazı yıllarda hiç yağış düşmediği görülür. Yazın bir alçak basınç merkezi olan Çukurova'ya denizden ve Toroslar'dan hava akımı olur. Böylece dinamik nedenli bir yüksek basınç merkezi oluşur. Bir taraftan denizden gelen nemli hava, diğer taraftan barajlar ve ovanın sulanması nedeniyle nem artar. İklimin ve enlemin etkisiyle ısınan hava, birikim nedeniyle ağırlaştığı için yükselmez ve doyma noktasına ulaşamaz. Böylece yazın nem yüklü sıcak bir hava görülür. Ortalama nisbi nem %66 olmakla beraber, yazın %90'ın üzerine çıkar. 37 yıllık ortalama sıcaklık 18,7 °C'dir. En soğuk ay Ocak, en sıcak ay Ağustos'tur. Ocak ayı ortalaması 9°C, Ağustos ayı ortalaması 28°C'dir. Ovanın sıcak olmasına karşılık, ilin topraklarında yükselti ve yüzey şekillerine göre iklim şartları çok değişir. Yağışlarda da değişme görülür. Dağlık kesimde yağışlar doğal olarak fazladır. (Feke'de 930,5 mm. Saimbeyli'de 805 mm.) Ovada ender olarak görülen kar, dağlarda erken başlar ve bazen aylarca kalır. Adana'da yılın 195,6 günü yaz günüdür. Bu günlerin 134,4'ü tropik gün olarak belirlenmiştir.

2.2.5. Bitki Örtüsü

Adana çevresindeki bitki örtüsü, Akdeniz iklim özelliklerini taşır. 700-800 m'ye kadar bodur ağaçlardan oluşan makiler görülür. Ancak, özellikle yerleşim ve tarım alanlarının yer aldığı alçak düzlüklerde, doğal bitki örtüsü insan eliyle büyük tahribe uğramış, çoğu yerde bütünüyle ortadan kaldırılmıştır. Daha önceleri bu yerlerin doğal bitki örtüsünü, dayanıklı kızılçam ve bazı meşe ormanları oluştururken, bütün Akdeniz bölgesinde geniş yayılma gösteren maki topluluğu, ormanların yok edilmesi sonucu ortaya çıkmıştır. Ormanların ortadan kaldırılmadıkları yerlerde, hemen kıyı gerisinde başlayan ve 800 m'ye çıkan maki toplulukları içinde rastlanan küçük kızılçam orman kalıntıları, bu durumun kanıtıdır. 800 m'den başlayan ormanlar, daha alçak düzeylerde yayvan yapraklı ağaçlardan (çoğunlukla meşe), daha yükseklerde ise iğne yapraklı ağaçlardan (sedir) oluşur. Yaz mevsiminin kuraklığı ve uzunluğu bitki örtüsündeki çeşitliliği azaltır. 2.800 m'den sonra yavaş yavaş seyrelen sedir toplulukları, yerlerini Alp, Alp altı ve Alp tipi çayırlara bırakır. Alp tipi çayırlar sayısız çiçekleriyle bir halı görünümündedir. (Kaynak: Adana Valiliği)

2.3. Demografik Yapı

Çukurova Bölgesi, farklı sosyo-kültürel yapılar ile ekonomik olarak farklı grupların bir arada bulunduğu, genç nüfusun yüksek olduğu bir bölgedir. Adana il merkezi, hem bölge içinden hem de bölge dışından önemli miktarda göç almakta, göç de birçok sosyal sorunu beraberinde getirmektedir. Bölgedeki sosyal uyum sorununun bir parçası olarak sosyal bütünleşmenin artırılması için bir yandan düşük gelir grubunda yer alan toplumsal kesimlerin kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedeflenirken diğer yandan toplumda sosyo-kültürel seviye farklılıklarının azaltılması amaçlanmalıdır.

2.3.1. Nüfus

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre 2012 yılında iller sıralamasında 5. sırada yer alan Adana'nın yerini 2013'de 2.158.265 nüfusu ile Antalya almış, Adana 2.149.260 nüfusu ile altıncı sıraya gerilemiş bulunmaktadır. Buna göre Adana ili düşük nüfus artış hızı nedeniyle sıralamada gerilemektedir.

Nüfus Büyüklüğünde Adana'nın Yeri						
Sıra	İller	2012 Yılı ADNKS		2013 Yılı ADNKS		
		Toplam	Toplam Nüfus İçindeki Payı %	İller	Toplam	Toplam Nüfus İçindeki Payı %
1	İstanbul	13.854.740	18,3	İstanbul	14.160.467	18,5
2	Ankara	4.965.542	6,6	Ankara	5.045.083	6,6
3	İzmir	4.005.459	5,3	İzmir	4.061.074	5,3
4	Bursa	2.688.171	3,6	Bursa	2.740.970	3,6
5	Adana	2.125.635	2,8	Antalya	2.158.265	2,8
6	Antalya	2.092.537	2,8	Adana	2.149.260	2,8
7	Konya	2.052.281	2,7	Konya	2.079.225	2,7
8	Gaziantep	1.799.558	2,4	Gaziantep	1.844.438	2,4
9	Şanlıurfa	1.762.075	2,3	Şanlıurfa	1.801.980	2,4
10	Mersin	1.682.848	2,2	Mersin	1.705.774	2,2
	Türkiye	75.627.384	100	Türkiye	76.667.864	100

2013 ADNKS sonuçlarına bakıldığında 2023 yılında 60 ilin nüfusu artarken 21 ilin nüfusunun azalacağı öngörülmektedir. Adana ili nüfusu azalacak iller sınıflandırmasında yer almaktadır. 31.12.2013 tarihli ADNKS verilerine göre bir önceki yıla göre nüfus artış hızı Adana'da binde 11,1 ile binde 13,7 değerini alan Türkiye değerinin altındadır. 2023 yılı itibariyle, nüfusu en fazla olan dört ilin sıralamasında bir değişiklik olmayacağı, İstanbul'un nüfusu 16,6 milyon, Ankara'nın nüfusu 5,9 milyona yükselirken İzmir'in nüfusu 4,4 milyon, Bursa'nın nüfusu 3,1 milyon olacağı öngörülmektedir. 2023 yılında Adana'nın 2,3 milyon ile iller sıralamasında 7. ve Mersin 1,8 milyon ile 11. sırada yer alacağı, Çukurova Bölgesinin yaklaşık 4,1 milyon nüfusa sahip bir metropol bölge olacağı öngörülmektedir.

	Yıllık nüfus artış hızı (%)						Nüfus yoğunluğu						
	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Türkiye	13,1	14,5	15,9	13,5	12,0	13,7	92	93	94	96	97	98	100
Adana	9,8	17,6	11,1	11,2	7,9	11,1	144	146	148	150	152	153	154

İlçelere göre nüfus ve yüzölçümü dağılımına bakıldığında km² başına en yüksek nüfus yoğunluğunun bulunduğu ilçe Ceyhan'dır. İlçelerin büyük bir çoğunluğunun geniş bir alana yayıldığı görülmektedir. İlin en kalabalık ilçesi ise Seyhan'dır.

2013 yılı ADNKS verilerine göre nüfusa kayıtlı olunan iller incelendiğinde en çok göç alınan ilk 20 ilin Osmaniye, Şanlıurfa, Mardin, Hatay, Diyarbakır, Kayseri, Van, Mersin, Adıyaman, Kahramanmaraş, Bitlis, Siirt, Elazığ, Sivas, Niğde, Malatya, Bingöl, Gaziantep, Şırnak, Batman olduğu görülmektedir. İl nüfusunun %55'i Adana'ya kayıtlı olup kalanı diğer illere kayıtlı bulunmaktadır.

Nüfusun İlçelere Göre Dağılımı

İlçeler	Nüfus	İl Nüfusuna Oranı (%)	Mahalle Sayısı	Yüzölçümü (km²)	Km² Başına Düşen Nüfus
Seyhan	771.947	35,9	97	501,59	1,54
Yüreğir	421.455	19,61	106	858	0,49
Çukurova	346.505	16,12	27	240	1,44
Ceyhan	159.243	7,41	112	1.472	108,18
Sarıçam	138.139	6,43	67	674	0,20
Kozan	128.153	5,96	103	1.690	75,83
İmamoğlu	2.749	1,80	27	424	0,07
Karaisalı	22.230	1,03	62	1.227	18,12
Karataş	21.862	1,02	48	922	0,02
Pozantı	20.954	0,9	21	793,33	0,03
Yumurtalık	18.463	0,86	24	501	0,04
Feke	18.534	0,86	48	1.335	13,88
Tufanbeyli	18.234	0,85	33	964	0,02
Aladağ	17.221	0,80	31	1.347	12,78
Saimbeyli	16.572	0,77	28	942,43	0,02
Toplam	2.122.261	100,32	834	13.891,35	232,66

İlçelere göre nüfusa kayıtlı olunan en yoğun iller incelendiğinde Aladağ İlçe nüfusunun %97,3'ünün Adana'ya; Ceyhan İlçe nüfusunun %65,8'inin Adana'ya, %8,9'unun Şanlıurfa'ya, %3,3'ünün Şırnak'a; Çukurova İlçe nüfusunun %46,2'sinin Adana'ya, %9,9'unun Kayseri'ye, %9,2'sinin Van'a, %6,2'sinin Bitlis'e; Feke İlçe nüfusunun %98,0'inin Adana'ya; İmamoğlu İlçe nüfusunun %90,7'sinin Adana'ya; Karaisalı İlçe nüfusunun %94,7'sinin Adana'ya; Karataş İlçe nüfusunun %84,8'inin Adana'ya, %4,4'ünün Şanlıurfa'ya; Kozan İlçe nüfusunun %93,4'ünün Adana'ya; Pozantı İlçe nüfusunun %74,9'unun Adana'ya, %11,2'sinin Niğde'ye; Saimbeyli İlçe nüfusunun %96,6'sinin Adana'ya; Sarıçam İlçe nüfusunun %78,6'sinin Adana'ya, %4,3'ünün Osmaniye'ye, %3,4'ünün Şanlıurfa'ya; Seyhan İlçe nüfusunun %45,0'inin Adana'ya, %9,3'ünün Mardin'e, %4,9'unun Yozgat'a, %3,94'ünün Diyarbakır'a; Tufanbeyli İlçe nüfusunun %94,6'sinin Adana'ya; Yumurtalık İlçe nüfusunun %89,4'ünün Adana'ya; Yüreğir İlçe nüfusunun %42,5'inin Adana'ya, %9,8'inin Şanlıurfa'ya, %9,7'sinin Hatay'a, %8,7'sinin Osmaniye'ye bağlı olduğu görülmektedir.

2013 yılı ADNKS verilerine göre Adana ilindeki ortalama evlenme yaşı erkekler için 29,2, bayanlar için 25,2'dir. Ortalama ilk evlenme yaşı ise erkekler için 27,1, bayanlar için 23,9'dur.

2013 Yılı Adana İli Yaş Gruplarına Göre Evlenme ve Boşanma Sayıları

		Yaş grubu												
		Toplam	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+	Bilinmeyen	
Evlenme	Türkiye	Erkek	600.138	13.546	155.555	241.462	103.064	35.982	16.537	10.291	6.915	5.005	8.421	3.360
		Kadın	600.138	123.120	213.019	145.037	53.463	22.989	11.632	6.804	3.962	2.371	2.377	15.364
	Adana	Erkek	17.940	417	4.287	7.146	3.322	1.134	550	347	217	189	246	85
		Kadın	17.940	3.605	6.306	4.368	1.695	745	408	228	130	85	49	321
Boşanma	Türkiye	Erkek	125.305	200	4.816	18.699	27.779	23.840	18.221	12.567	8.118	4.852	5.470	743
		Kadın	125.305	2.560	16.323	25.013	26.454	19.847	13.668	24.320	5.243	2.759	2.211	2.567
	Adana	Erkek	4.057	4	145	548	909	863	547	441	279	163	142	16
		Kadın	4.057	64	545	834	912	645	416	286	156	78	62	59

Medeni durumlar incelendiğinde 15 yaş üzeri toplam nüfus içindeki en çok boşanma oranının sırasıyla Çukurova (%4,66), Seyhan (%4,50), Karataş (%3,82) ilçelerinde olduğu görülmektedir. Toplam nüfus içindeki eşli ölenlerin oranının en yüksek olduğu ilçeler ise Karaisalı (%8,21), Tufanbeyli (%7,57), Feke'dir (%7,12). Toplam nüfus içindeki henüz hiç evlenmemiş nüfus yoğunluğu en yüksek olan ilçeler ise Yüreğir (%30,16), Seyhan (%30,00) ve Sarıçam'dır (%29,18). Toplam nüfus içindeki evli nüfus oranı en yüksek Pozantı (%67,82), Feke (%65,61), Sarıçam (%65,00) ilçelerindedir.

2013 Yılı İlçe ve Yasal Medeni Duruma Göre Nüfus Dağılımı (15+)

Medeni durum	Hiç evlenmedi	Evli	Boşandı	Eşi öldü	Toplam
Aladağ	3.716	8.444	144	855	13.159
Ceyhan	33.955	72.587	3.314	7.283	117.139
Çukurova	72.452	171.400	12.443	10.496	266.791
Feke	3.618	9.257	231	1.004	14.110
İmamoğlu	5.911	13.978	580	1.467	21.936
Karaisalı	4.680	11.010	221	1.424	17.335
Karataş	4.599	10.377	634	985	16.595
Kozan	25.117	62.115	2.516	5.873	95.621
Pozantı	3.834	11.156	348	1.112	16.450
Saimbeyli	3.605	7.837	208	833	12.483
Sarıçam	29.216	65.096	2.344	3.484	100.140
Seyhan	168.946	339.644	25.356	29.168	563.114
Tufanbeyli	3.682	9.061	280	1.066	14.089
Yumurtalık	3.899	8.949	388	937	14.173
Yüreğir	88.624	183.745	8.559	12.930	293.858

2.3.2. Göç Durumu

Adana göç alan bir il konumunda iken göç veren il konumuna girmiştir. TÜİK 2013 yılı ADNKS sonuçlarına göre Adana, 2012-2013 dönemi net göç hızında bir yükseliş görülmektedir. Verilen göç ile alınan göç arasındaki fark -12.340 kişi olduğundan, istatistiki anlamda Adana göç veren bir il konumuna sahiptir. Adana'nın 2012 - 2013 yılı net göç hızı ise ‰ -5,72'dir.

Alınan göçün %43,77 gibi büyük bir oranı okuma yazma bilmemektedir. Verilen göçün ise %56,07'si en az lise mezunudur. 2013 yılı göç durumu incelendiğinde alınan göçün verilen göçe kıyasla daha nitelsiz olduğu görülmektedir.

İktisadi Araştırmalar Vakfı'nın Yüreğir Belediyesi'nin katkılarıyla 2012 yılında gerçekleştirildiği "Türkiye'de İç Göçün Sosyo Ekonomik Sonuçları ve Adana Özelinde Değerlendirilmesi" konulu Sempozyum Kitapçığının kapak fotoğrafıdır.

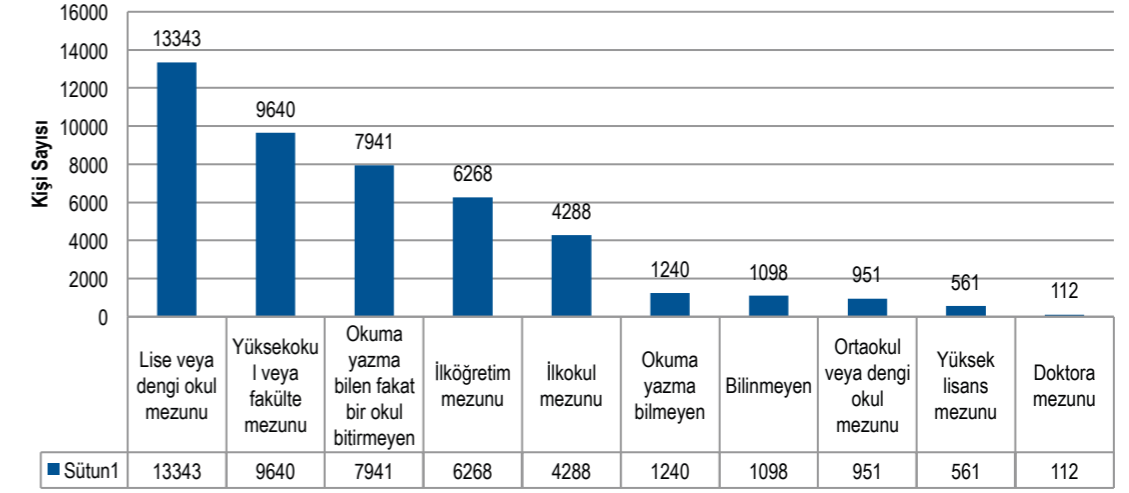
Göç Bilgileri

		2012	2013
ADANA	İl Nüfusu	2.125.635	2.149.260
	Aldığı Göç	45.927	50.593
	Verdiği Göç	59.294	62.933
	Net Göç	-13.367	-12.340
	Net Göç Hızı (Binde)	-6,27	-5,72
ADANA-MERSİN BÖLGESİ (TR62)	Bölge Nüfusu	3.808.483	3.855.034
	Aldığı Göç	81.855	90.700
	Verdiği Göç	102.024	107.049
	Net Göç	-20.169	-16.349
	Net Göç Hızı (Binde)	-5,28	-4,23

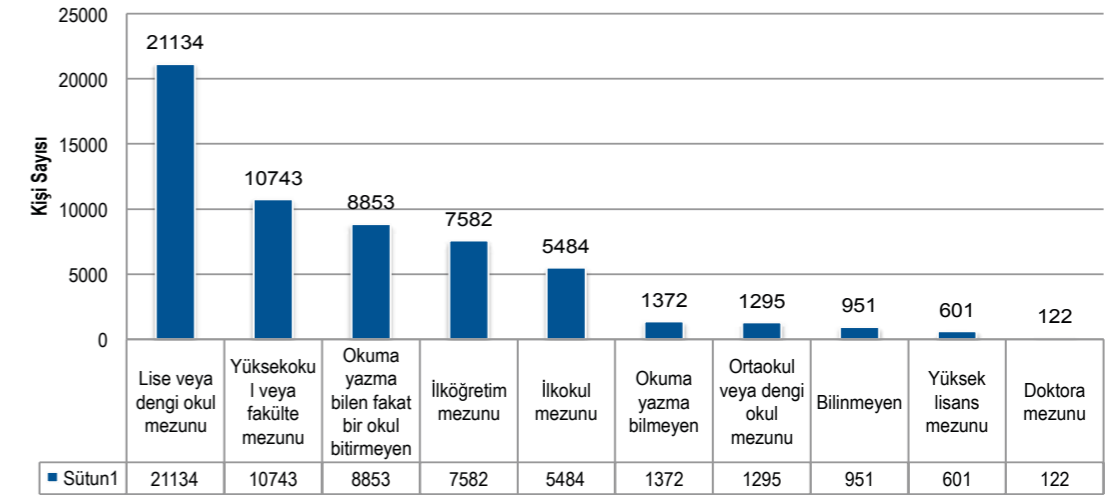
2013 Yılı Bitirilen Eğitim Düzeyine Göre Göç Dağılımı (6+)

Bitirilen Eğitim Düzeyi	Cinsiyet	Aldığı Göç	Verdiği Göç
Okuma yazma bilmeyen	Toplam	1.240	1.372
	Erkek	190	211
	Kadın	1.050	1.161
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	Toplam	7.941	8.853
	Erkek	3.553	3.845
	Kadın	4.388	5.008
İlkokul mezunu	Toplam	4.288	5.484
	Erkek	1.748	2.140
	Kadın	2.540	3.344
İlköğretim mezunu	Toplam	6.268	7.582
	Erkek	2.910	3.641
	Kadın	3.358	3.941
Ortaokul veya dengi okul mezunu	Toplam	951	1.295
	Erkek	482	715
	Kadın	469	580
Lise veya dengi okul mezunu	Toplam	13.343	21.134
	Erkek	6.933	10.274
	Kadın	6.410	10.860
Yüksek okul veya fakülte mezunu	Toplam	9.640	10.743
	Erkek	4.637	5.528
	Kadın	5.003	5.215
Yüksek lisans mezunu	Toplam	561	601
	Erkek	321	355
	Kadın	240	246
Doktora mezunu	Toplam	112	122
	Erkek	70	83
	Kadın	42	39
Bilinmeyen	Toplam	1.098	951
	Erkek	526	458
	Kadın	572	493
Toplam	Toplam	45.442	58.137
	Erkek	21.370	27.250
	Kadın	24.072	30.887

Alınan Göçün Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (6+)

Verilen Göçün Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (6+)

2.3.3. Eğitim Durumu

2012/13 döneminde ilkokulda öğretmen başına düşen öğrenci sayısı Adana için 22'dir. Bu değer 20 olan Türkiye değerinin üzerindedir. Aynı dönemde Adana'da ilkokulda öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 22 olup 13. sırada yer almaktadır. İlkokul net okullaşma oranı %99,22 olup iller arasında 21. sırada, ortaokul net okullaşma oranı %92,54 olup 54. sırada, ortaöğretim (lise) net okullaşma oranı ise %70,77 olup 52. sırada yer almaktadır.

Okuma yazma bilmeyen nüfus oranının en yüksek olduğu ilçeler Karaisalı (%10,13), Tufanbeyli (%9,69), Aladağ'dır (%8,56). Yine buralarda okuma yazma bilmeyen grubun özellikle kadın olduğu görülmektedir. Okuma yazma bilen nüfus oranının en yüksek olduğu ilçeler ise Çukurova (%97,51), Sarıçam (%96,21) ve İmamoğlu'dur (%96,09).(Kaynak:TÜİK)

İlde Çukurova Üniversitesi ve Bilim ve Teknoloji Üniversitesi bulunmaktadır. Çukurova Üniversitesin'de 16 fakülte, 5 yüksek okul, 13 meslek yüksekokulu, 1 devlet konservatuarı, 3 enstitü ve 25 araştırma ve uygulama merkezi; Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesin'de ise 9 fakülte, 1 yüksek okul, 2 enstitü ve 2 araştırma ve uygulama merkezi bulunmaktadır.

İlçelere Göre Eğitim Durumu Dağılımı

İlçeler	Cinsiyet	Okuma yazma bilmeyen	Okuma yazma bilen						Bilinmeyen	Toplam
			Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	İlkokul mezunu	İlköğretim mezunu	Ortaokul veya dengi okul mezunu	Lise veya dengi okul mezunu	Yüksekokul ve üzeri		
Aladağ	Toplam	1.327	3.213	4.094	3.708	470	1.864	753	72	15.501
	Erkek	173	1.454	1.852	2.251	360	1.281	501	34	7.906
	Kadın	1.154	1.759	2.242	1.457	110	583	252	38	7.595
Ceyhan	Toplam	5.971	34.437	31.392	27.074	6.529	25.702	10.122	1.337	142.564
	Erkek	1.016	15.578	13.814	15.236	4.009	15.204	5.850	669	71.376
	Kadın	4.955	18.859	17.578	11.838	2.520	10.498	4.272	668	71.188
Çukurova	Toplam	3.762	49.011	40.429	42.459	15.614	85.748	74.079	4.079	315.181
	Erkek	497	23.766	14.144	22.415	7.284	43.505	39.710	2.051	153.372
	Kadın	3.265	25.245	26.285	20.044	12.267	42.243	34.369	2.028	161.809
Feke	Toplam	947	4.015	5.055	3.829	603	1.576	696	156	16.877
	Erkek	185	1.789	2.540	2.248	442	1.078	477	76	8.835
	Kadın	762	2.226	2.515	1.581	161	498	219	80	8.042
İmamoğlu	Toplam	932	6.618	7.251	5.492	1.442	3.767	1.210	116	26.828
	Erkek	157	2.803	3.411	3.011	953	2.295	717	57	13.404
	Kadın	775	3.815	3.840	2.481	489	1.472	493	59	13.424
Karaisalı	Toplam	2.073	4.030	6.325	4.156	698	2.054	990	145	20.471
	Erkek	333	2.022	2.903	2.474	508	1.337	646	67	10.290
	Kadın	1.740	2.008	3.422	1.682	190	717	344	78	10.181
Karatay	Toplam	1.072	4.011	5.976	3.486	925	2.860	1.081	236	19.647
	Erkek	134	1.833	2.991	1.968	581	1.612	656	132	9.907
	Kadın	938	2.178	2.985	1.518	344	1.248	425	104	9.740
Kozan	Toplam	6.095	24.747	26.793	22.215	5.675	20.038	9.363	792	115.718
	Erkek	972	11.522	12.404	12.236	3.597	11.560	5.435	413	58.139
	Kadın	5.123	13.225	14.389	9.979	2.078	8.478	3.928	379	57.579
Pozantı	Toplam	738	3.382	5.892	3.624	861	3.143	1.280	166	19.086
	Erkek	121	1.585	2.556	1.130	577	2.025	813	97	9.904
	Kadın	617	1.797	3.336	1.494	284	1.118	467	69	9.182
Saimbeyli	Toplam	1.233	3.199	4.178	3.485	490	1.613	680	153	15.031
	Erkek	228	1.576	2.144	1.932	348	1.036	413	92	7.769
	Kadın	1.005	1.623	2.034	1.553	142	577	267	61	7.262
Sarıçam	Toplam	3.676	24.370	27.551	28.320	6.004	24.019	7.614	966	122.520
	Erkek	533	12.006	11.053	16.769	3.735	13.628	4.391	541	62.656
	Kadın	3.143	12.364	16.498	11.551	2.269	10.391	3.223	425	59.864
Seyhan	Toplam	31.200	155.079	137.069	130.426	30.353	121.879	58.250	20.891	685.147
	Erkek	5.472	72.185	58.698	75.993	17.040	67.637	31.773	10.940	339.738
	Kadın	25.728	82.894	78.371	54.433	13.313	54.242	26.477	9.951	345.409
Tufanbeyli	Toplam	1.589	2.884	4.659	3.244	807	2.053	873	282	16.391
	Erkek	220	1.396	2.262	1.951	582	1.426	543	162	8.542
	Kadın	1.369	1.488	2.397	1.293	225	627	330	120	7.849
Yumurtalık	Toplam	922	3.101	4.777	3.109	923	2.753	1.087	114	16.786
	Erkek	103	1.458	2.180	1.701	557	1.658	682	62	8.401
	Kadın	819	1.643	2.597	1.408	366	1.095	405	52	8.385
Yüreğir	Toplam	22.474	97.309	73.545	78.036	14.701	54.187	20.108	6.355	366.715
	Erkek	4.006	44.249	33.180	46.291	8.982	32.236	11.656	3.321	183.921
	Kadın	18.468	53.060	40.365	31.745	5.719	21.951	8.452	3.034	182.794

2.4. Ulusal ve Bölgesel Planlarda Çukurova'nın Rolü

2013-2023 Bölgesel Gelişme Ulusal Strateji belgesinin 2023 vizyonu "sosyo-ekonomik ve mekansal olarak bütünleşmiş, rekabet gücü ve refah düzeyi yüksek bölgelerden oluşan topyekun kalkınmış bir Türkiye" olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede tespit edilmiş olan 5 genel amaç ise, daha dengeli bir yerleşim düzeni ve mekansal organizasyonun oluşturulması; uluslararası rekabet gücünün artırılması ve küresel piyasalarla entegrasyon; sosyal ve iktisadi dönüşüm ile yeniden yapılanmanın sağlanması; ekonomik, sosyal ve mekansal bütünleşme; yönetim ve sektörel kalkınma politikalarıyla etkileşimdir.

Ulusal düzeyde bir diğer önemli belge ise, 7-8 Şubat 2013 tarihli devlet ve hükümet başkanları zirvesinde onaylanan Avrupa Birliği 2014-2020 Çok Yıllı Mali Çerçeve belgesidir. Bu çerçeve belgesi kapsamındaki öncelikler, "büyüme ve istihdam için rekabet edebilirlik; ekonomik, sosyal ve bölgesel uyum; sürdürülebilir büyüme ve doğal kaynaklar; güvenlik ve vatandaşlık; küresel bir aktör olarak AB; yönetim ve tazminatlar" olarak belirlenmiştir.

Görüldüğü üzere uluslararası ve ulusal tüm strateji belgelerinde rekabet gücü, istihdam, sürdürülebilir büyüme, ekonomik ve sosyal uyum veya bütünleşme ile yaşanabilir mekanlar ve çevre gibi konular ortak biçimde öne çıkmaktadır.

Bölgesel ölçekte Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmış olan 2014-2023 Çukurova Bölge Planı'nda da yukarıda genel olarak ifade edilmiş olan ulus üstü ve ulusal hedef ve amaçlar dikkate alınmış ve Plan genel çerçevesi ve tematik eksenler oluşturulmuştur. Bölgede yer alan kamu ve özel kesim temsilcileri ile sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla belirlenmiş olan yerel öncelikler ve öneriler de Plan dokümanına öncelik ve tedbir düzeylerinde yansıtılmıştır.

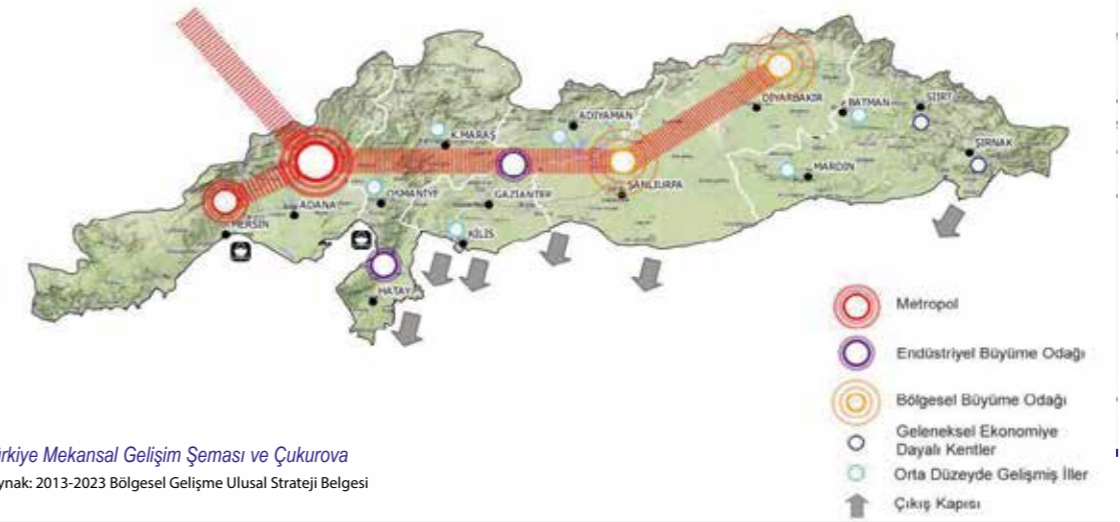
2.5. Çukurova Bölgesinin Türkiye ve Dünyadaki Yeri

İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana (Çukurova) metropolitan bölgelerinin bölgesel çekim merkezi olarak ülke içinde odak noktası olduğu söylenebilir. Çukurova Bölgesi, yakın çevresi için bir çekim merkezi olmakla kalmayıp ana ulaşım bağlantıları sayesinde İstanbul ve Marmara bölgesi, Ankara, Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'yle de ekonomik ilişkiler kurmuş durumdadır. Ayrıca, önemli bir dış ticaret kapısı olarak da ülke için vazgeçilmez merkezlerden biri olmaktadır.

2013-2023 Bölgesel Gelişme Ulusal Strateji (BGUS) belgesi de Çukurova Bölgesi'nin Türkiye için stratejik önemi vurgulamaktadır. BGUS'a göre bölge, Türkiye'de İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra önemli bir metropol ve bir gelişme odağı konumundadır.

Çukurova'nın Bölgesel gelişmişlik düzeyi, merkezleri (İstanbul, Ankara, Adana) birbirine bağlayan D-400 karayolu ekseninde değerlendirilmiştir. Birinci grup metropoliten merkezler arasında yer alan Adana'ya (Çukurova) özel olarak D-400 karayolunun yakın civarındaki diğer bölgesel merkezler öne çıkmakta (Konya, Eskişehir, Kayseri, Gaziantep), bu durum D-400'ün batısında yer alan illeri avantajlı konuma getirmekte, doğusunda ise zayıflamış bölgesel merkezler yer almaktadır (Tekeli, 2008).

Türkiye Mekansal Gelişim Şeması ve Çukurova

Kaynak: 2013-2023 Bölgesel Gelişme Ulusal Strateji Belgesi

Özetle, Çukurova Bölgesi'nin ülke için önemli bir odak ve pek çok sosyo-ekonomik ilişkinin kesişme noktası olduğu görülmektedir. Ulusal ölçekte alınmış olan kararlar neticesinde önümüzdeki dönemde gerçekleşecek olan ulaşım ve lojistik altyapısındaki gelişmeler ve enerji ile ilgili yatırımlar sayesinde bu çekim merkezi olma özelliklerinin daha da belirginleşmesi öngörülmektedir.

Dış politikaların bölgedeki etkisi değerlendirilecek olursa; kopmuş durumda olan Kafkasya-Ortadoğu ilişkisinin yeniden canlanacak olması (bu durum özellikle Doğu Anadolu'yu ticaret yolları bakımından yeniden önemli hale getirecektir); ikincisi Güneydoğu Anadolu sorunu (bugün de kısmen geçerliliğini korumaktadır); en son olarak da Güney Anadolu Projesi'nin (GAP) Güneydoğu Anadolu bölgesinde yarattığı etkidir. Bu süreçler halihazırda Çukurova Bölgesi'nin Türkiye içerisindeki konumunu etkilemiştir ve önümüzdeki dönemde de etkilemeye devam edecektir.

Bir yandan, doğu yönündeki ticaret ağının ulaşım olanaklarının iyileşmesi ile birlikte gelişmesi, diğer yandan GAP'ın ilerlemesi ile ortaya çıkan tarımsal üretim artışı Çukurova Bölgesi'nin sanayi ve ticaret merkezi olarak gelişmesinde önemli rol oynayacak gelişmelerdir. Bu süreçlere bölgenin enerji hatlarının kesişim noktasında olması ve artan liman kapasitesi gibi etkenler ilave edildiğinde, bölgenin Türkiye'nin güneyinde bir dış ticaret ve sanayi odağı olması sürecinin önümüzdeki dönemde hızlanacağı söylenebilir.

Türkiye'nin yükselen ticaret ve ekonomik gelişimi Avrupa, Orta Asya ve Akdeniz havzasında ulaştırma talebinde büyüme oluşturmaktadır. AB, Orta Asya, Kafkaslar, Akdeniz ve Karadeniz'i birbirine bağlayan bir köprü rolü oynayan Türkiye bu anlamda çok uygun bir coğrafi konuma sahiptir. Adana ve Mersin illerinden oluşan Çukurova Bölgesi ise; Türkiye içindeki coğrafi konumu, üretim kapasitesi, geniş hinterlandının yanı sıra yurtiçi ve yurtdışı na olan çok-modlu bağlantı kolaylığının sağladığı avantajlarla yalnız Türkiye'nin değil aynı zamanda Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'in en önemli ulaştırma ve lojistik merkezi konumundadır.

Bölge bir yandan limanı, serbest bölgeleri, demiryolu ulaşımı, güçlü tır filosu ve uluslararası havalimanıyla, diğer yandan geçmişten gelen sanayileşme kültürü ve bu yönde gelişmiş insan kaynakları yapısıyla hem lojistik hem de diğer sınai üretim faaliyetleri için bütün imkanlara sahiptir.

Üniversiteleri, iş geliştirme merkezleri, teknoloji parkları, organize sanayi bölgeleri, etkin sivil toplum kuruluşları ve bu kurumların arasında gelişmekte olan işbirliği bölge için diğer önemli avantajlar olarak sayılabilir.

Onuncu Kalkınma Planında, Avrupa Birliği'nin Trans-Avrupa Ulaştırma Ağlarının (TEN-T) Türkiye ile bütünleşmesini sağlayacak projeler başta olmak üzere Kafkas ülkeleri, Orta Asya ve Ortadoğu ile bağlantıları güçlendiren projelerin gerçekleştirilmesinin sağlanacağına vurgu yapılmakta ve Akdeniz Bölgesinin Doğu Akdeniz'in önemli bir lojistik merkezi olmasının destekleneceği belirtilmektedir. Ayrıca, yük taşımacılığında demiryolu ve deniz yoluna ağırlık verilmesiyle, iç bölge bağlantılarının geliştirilerek limanların kombine taşımacılık yapılabilen lojistik merkezler haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Özetle, ulusal kalkınma plan ve programlarında Çukurova Bölgesi için belirlenen temel hedeflerden bir tanesinin Türkiye ve Doğu Akdeniz'in lojistik merkezi olması olduğu söylenebilir. Bunda Mersin limanı ile bağlantılı olan lojistik sektörünün bölgedeki gelişmişliği kadar, AB Ulaştırma Ağı genişleme planında Deniz Otobanları Projesi'ne Mersin'in de eklenmiş olmasının önemli katkı sağladığı açıktır. Öte yandan, halihazırda Mersin'e deniz yolu ile gelen transit yükler demir yolu ile Ortadoğu ülkeleri ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri'ne taşınmaktadır. Bu noktada, temeli atılan Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Hattı'nın Akdeniz'e açılan en önemli ayağını Mersin Limanı'nın oluşturacağını da altı çizilmelidir.

Ulusal plan ve programlarda bölgeye biçilen ikinci temel rol ise, bölgenin mevcut ve planlanan boru hatlarıyla dünyanın en önemli enerji dağıtım üslerinden biri olma yolunda hızla ilerlemekte olduğu ile ilişkilidir. Petrol ve doğalgazın Akdeniz'le dünyaya ulaştırılabileceği Adana'nın Ceyhan ilçesi, Ortadoğu ile Avrupa'nın enerji köprüsü konumundadır. Bölge, mevcut ve planlanan boru hatlarıyla dünyanın en önemli enerji üslerinden biri olma yolunda hızla ilerlemektedir. Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinin tamamlanmasıyla bölgenin sanayi gelişimi anlamında önemli kazanımlar elde edebilmesi mümkün olacaktır.

Hacer Boğazı (Aladağlar Milli Parkı)

Anavarza Kalesi (Ceyhan-Kozan yolunun 28. km'sinde, Dilekkaya Mahallesi'nde)

Ceyhan Nehri Üzerinde Bulunan Tarihi Misis Köprüsü

3

DIŞ ÇEVRE ANALİZİ

3. Dış Çevre Analizi

3.1. Ekonomik Yapı

Adana'nın coğrafi konumu ve ikliminin uygunluğu tarımsal yönden avantaj sağlamıştır. Seyhan Barajı'nın inşasıyla ve tarım tekniklerindeki gelişimlerle beraber 1950'li yıllarda tarımsal verimde büyük gelişmeler yaşanmıştır. Yüzölçümünün % 38'i tarım alanıdır ve çok bereketlidir. Adana'nın bereketli ovalarından; traktör, diğer modern tarım araçları, sulama, gübreleme, ıslah edilmiş tohum ve ilaçlama ile senede birkaç defa ürün alınmaktadır. Çukurova topraklarında buğday, mısır, fıstık, soya, ayçiçeği gibi ürünler ile sera ürünlerinin ekim alanları giderek artmaktadır. Ayrıca bağ ve bahçecilik konularında modern yöntemlerle çalışmalar yapılmakta, üzüm, kiraz, zeytin, narenciye, nar gibi meyve üretimi geliştirilmektedir. 2012 yılı bitkisel üretim değeri bakımından Adana 2.999 milyon TL ile 6. sırada gelmektedir.

Tarım ile birlikte hayvancılık da, coğrafi koşulların imkan vermesiyle Adana ekonomisine ülke ekonomisinin ortalamasının üzerinde katkı sağlamaktadır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yanı sıra, Akdeniz'e kıyısı bulunan Adana'nın ilçeleri Yumurtalık ve Karataş'ta deniz mahsulleri üretimi de önemli bir yer tutmaktadır.

Jeolojik konumu nedeni ile Adana, çok çeşitli ve önemli yeraltı kaynaklarına sahiptir. Başta demir olmak üzere, krom, kurşun, çinko, altın, gümüş, boksit, manganez, barit, fosfat, kuvars kumu ve kuvarsit, alçı taşı, tuz, çimento hammaddeleri, yapı taşları, petrol, kömür, asbest, manyezit vb. gibi pek çok madensel kaynak ilin doğal kaynakları arasındadır.

Adana, ilk sanayileşen şehirlerden biri olmuştur. Adana; soya, yer fıstığı, turunçgil, karpuz ve dane mısırın büyük miktarlarda üretildiği Çukurova tarım bölgesinin pazarlama ve dağıtım merkezidir. 1.225 hektar alan üzerine kurulan Adana Organize Sanayi Bölgesi, küçük-orta ölçekli 300 civarı tesise ev sahipliği yapmaktadır.

2013 yılında Adana İline bağlı firmalar tarafından 2.155.945.443 dolar ihracat, 2.747.149.086 dolar ithalat yapılmıştır. İhracatta iller arasında 10. sırada, ithalatta ise 9. sırada yer almaktadır. Adana'nın toplam ihracat içindeki payı %1,42, toplam ithalat içindeki payı ise %1,09'dur. Adana'da bir önceki yıla kıyasla ihracat miktarı %12,6 artarken ithalatta %9,8 düşüş olduğu görülmektedir.

Ekonomik Faaliyetlere (ISIC, Rev.3) Göre İhracat ve İthalat (1000 ABD Doları)

Ticaret Şekli	Toplam	Tarım ve ormancılık	Balıkçılık	Madencilik ve taş ocakçılığı	İmalat	Elektrik, gaz ve su	Toptan ve perakende ticaret	Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri	Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri
İhracat	1914550	203320	712	32043	1649939	-	28530	-	6
İthalat	3046332	509641	919	251	2521383	-	13978	1	159

3.1.1. Sektörel Bilgiler

Çukurova Kalkınma Ajansı Çukurova Bölge Planında 2008–2011 yılları arasında sigortalı çalışan sayıları üzerinden bölgedeki sektörlerin gelişimi incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre hem ülke ekonomisinin büyüme oranının üzerinde büyüyen hem de bölgedeki sektörel büyüme oranı, sektörün ulusal büyüme oranından yüksek olan sektörler şunlardır;

- Ormancılık ve Tomrukçuluk
- Deri ve İlgili Ürünler İmalatı
- Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
- Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı
- Mobilya İmalatı

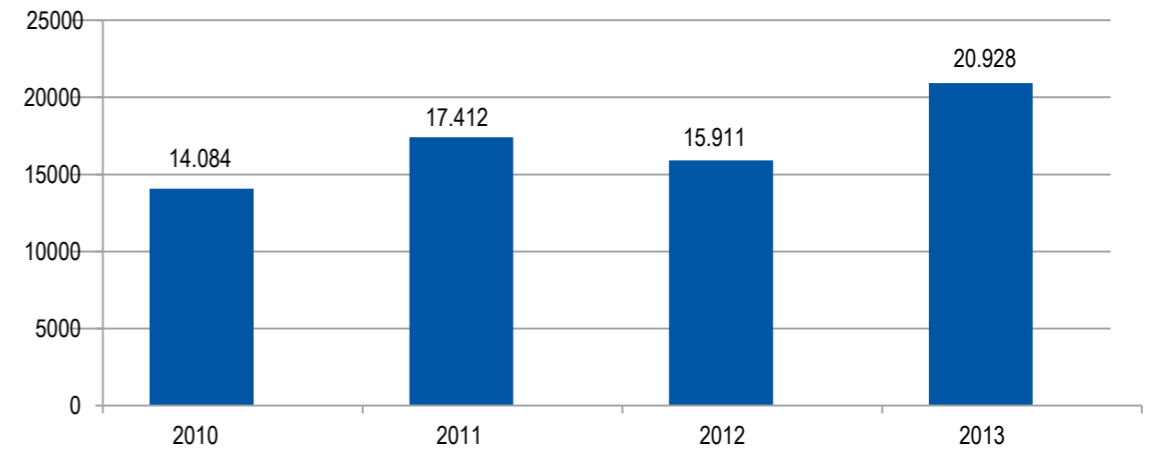
Yükselen sektörler olarak nitelendirilebilecek bu sektörlerde 2008 – 2011 yılları arasında Adana-Mersin Bölgesi önemli bir çekim merkezi niteliği taşımaktadır. Bunun yanında analiz sonuçlarına göre bölgede en fazla istihdam artışı sağlayan sektörler ise şunlardır;

- Gıda Ürünleri İmalatı
- Tekstil Ürünleri İmalatı
- Metalik Olmayan Ürünler İmalatı
- Makine ve Teçhizat Hariç Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı
- Makine ve Ekipman İmalatı

Bu sektörlerde Adana-Mersin Bölgesi önemli bir rekabet avantajı taşımakla birlikte 2008–2011 yılları arasında bu sektörlerdeki büyüme oranı ülke ekonomisi oranının altında kalmıştır.

TÜİK verileri baz alındığında Adana İli yıllara göre konut satışlarının sayısı incelendiğinde 2012 yılında düşüş, 2013 yılında bir yükseliş olduğu görülmektedir.

Adana İli Konut Satışları

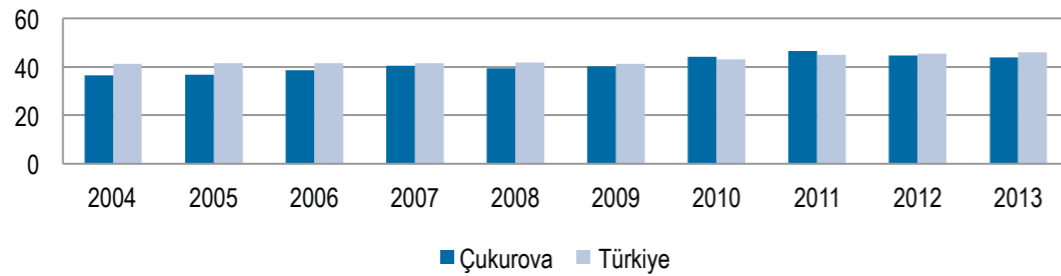
3.1.2. Adana-Mersin Bölgesi İşgücü Bilgileri

Türkiye nüfusunun %2,8'i ise Adana'da, %5,5'i Adana-Mersin (TR62) Bölgesinde yaşamaktadır. 2013 yılı Adana İli işgücüne katılma oranı %49,9, işsizlik oranı %13,2 ile Türkiye ortalaması olan %9,7'nin üzerinde ve istihdam oranı %43,3 ile Türkiye ortalaması olan %45,9'un altındadır.

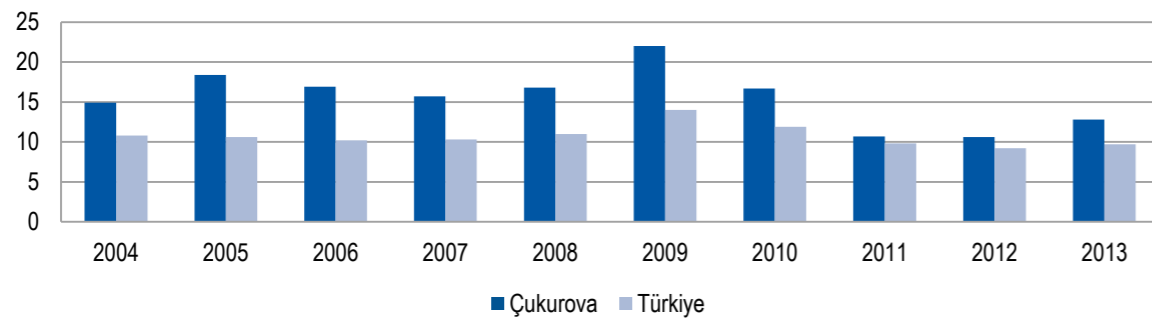
Çukurova Bölgesindeki istihdam ve işsizlik oranında yıllar içinde meydana gelen değişim aşağıdaki grafiklerde verilmiştir. İstihdam oranı, 2004-2007 yılları arasında yükselen bir seyir izlemiş, 2008 yılında yaşanan düşüşün ardından tekrar yükselişe geçmiştir. 2012 yılında istihdam oranında dikkate değer bir düşüş kaydedilmiş, 2013'te düşüş devam etmiştir. Bölgede işsizlik oranı 2010 yılına kadar Türkiye ortalamasının oldukça üzerinde seyretmiştir. 2005 ve 2009 yılları bölgede işsizlik oranının yüksek olduğu dönemlerdir. İşsizlik oranı, 2010 ve 2011 yıllarında hızlı bir düşüşle, 2013 yılında ise 2,2 puanlık artışla %12,8 olarak gerçekleşmiştir.

Temel İşgücü Göstergeleri, TR62 (Adana, Mersin), 2004-2013 (Bin Kişi)								
Yıllar	15 ve daha yukarı yaş-taki nüfus	İşgücü	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus
2004	2.417	1.035	881	154	42,8	36,5	14,9	1.382
2005	2.430	1.096	894	201	45,1	36,8	18,4	1.334
2006	2.486	1.153	958	195	46,4	38,5	16,9	1.333
2007	2.533	1.213	1.023	190	47,9	40,4	15,7	1.320
2008	2.534	1.200	998	202	47,4	39,4	16,8	1.334
2009	2.612	1.347	1.050	296	51,6	40,2	22	1.265
2010	2.660	1.408	1.173	235	52,9	44,1	16,7	1.252
2011	2.675	1.390	1.241	149	52	46,4	10,7	1.285
2012	2.700	1.350	1.208	143	50	44,7	10,6	1.349
2013	2.747	1.381	1.203	177	50,3	43,8	12,8	1.366

İstihdam Oranı (%), TR62

İşsizlik Oranı (%), TR62

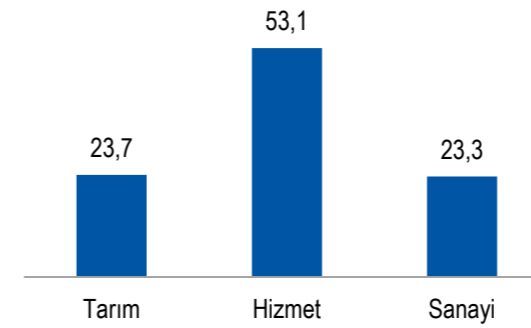

Kaynak: Hanehalkı İşgücü Araştırması, TÜİK

TR62 Bölgesinde hizmet sektörünün toplam istihdamdaki payı %53,1 iken, tarım sektörünün payı %23,7, sanayi sektörünün payı ise %23,3'dür.

İstihdamın Sektörel Dağılımı, TR62, 2004-2013							
Yıllar	Toplam	(Bin Kişi)			(%)		
		Tarım	Sanayi	Hizmet	Tarım	Sanayi	Hizmet
2004	881	223	200	458	25,3	22,7	51,9
2005	894	194	213	487	21,6	23,8	54,5
2006	958	208	222	528	21,7	23,1	55,1
2007	1023	242	233	547	23,7	22,8	53,5
2008	998	248	229	520	24,9	23	52,1
2009	1050	303	218	529	28,9	20,8	50,4
2010	1173	355	230	589	30,2	19,6	50,2
2011	1241	375	242	624	30,2	19,5	50,3
2012	1208	318	255	635	26,3	21,1	52,6
2013	1203	285	280	639	23,7	23,3	53,1

Sektörel İstihdam, TR62 2013

Tablodaki verilere göre TR62 bölgesinde istihdamın yıllar itibarıyla sektörel yapısında önemli bir değişim gözlenmemektedir. Bölgede, hizmet sektörünün payının 2004 yılında %51,9'dan 2013 yılında %53,1'e çıktığı görülürken, tarım ve sanayi sektörlerinin payında önemli bir değişiklik görülmemiştir. Tarım sektörü 2004 yılında %25,3'ten 2013 yılında %23,7'ye düşüş gösterse de istihdamda önemli bir paya sahiptir.

Tabloda tarım ve tarım dışı ayrımında istihdam edilenlerin işteki durumu yer almaktadır. Bölge istihdamında tarım sektöründe işveren veya kendi hesabına çalışanların payı yüksektir. Tarım dışı sektörde ise çalışanların büyük çoğunluğunu ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışanlar oluşturmaktadır. İstihdam edilenlerin yıllar itibarıyla işteki durumu değişken bir yapı göstermektedir.

3.2. Ulaşım

3.2.1. Karayolu

Adana İli Türkiye'nin güneydoğusuna ve doğusuna doğru yönelen çift yönlü E-90 karayolu ve buna ilaveten bir otoyol ile bağlanmaktadır. Bu yollar İskenderun ve Hatay üzerinden Suriye'ye bağlanmaktadır.

Coğrafi konumu nedeniyle Adana kara yolu açısından Türkiye'nin ikinci yoğun bölgesidir. Adana İli karayolu dağılımı aşağıdaki tablo ve grafiklerde gösterilmektedir.

Adana İli Yol Durumu								
SIRA	İLÇE	İmar Yolu (km)	1.Grup Yolu (km)	2.Grup Yolu (km)	Münferit Yol (km)	TOPLAM (km)	Devlet Yolu (km)	TOPLAM (km)
1	ALADAĞ	3,25	136,00	89,00	127,00	355,25	31,00	386,25
2	CEYHAN	63,33	166,00	129,00	113,00	471,33	154,00	625,33
3	ÇUKUROVA	94,96	37,20	41,20	49,90	223,26	23,20	246,46
4	FEKE	2,05	117,00	101,00	160,00	380,05	107,00	487,05
5	İMAMOĞLU	13,73	44,00	86,00	80,00	223,73	54,00	277,73
6	KARAIŞALI	4,30	156,00	88,00	140,00	388,30	71,00	459,30
7	KARATAŞ	19,10	82,00	75,00	59,00	235,10	55,00	290,10
8	KOZAN	66,97	212,00	198,00	431,00	907,97	157,00	1064,97
9	POZANTI	13,20	11,00	16,00	63,00	103,20	54,00	157,20
10	SARIÇAM	124,12	137,80	57,60	78,80	398,32	83,40	481,72
11	SEYHAN	192,94	78,80	63,90	28,70	364,34	13,00	377,34
12	SAİMBEYLİ	2,00	116,00	57,00	87,00	262,00	40,00	302,00
13	TUFANBEYLİ	8,98	91,00	74,00	64,00	237,98	51,00	288,98
14	YUMURTALIK	16,54	55,00	25,00	38,00	134,54	18,00	152,54
15	YÜREĞİR	116,61	119,60	154,20	49,70	440,11	33,50	473,61
TOPLAM (km)		742,08	1.559,4	1.254,9	1.569,1	5.125,48	945,1	6.070,58

TÜİK verileri baz alındığında Adana İlinde bin kişi başına düşen otomobil sayısının yıllara göre değişimi aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Yıllar itibarıyla bu değer hep Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

Bin Kişi Başına Düşen Otomobil Sayısı		
Yıllar	Adana	Türkiye
2010	94	102
2011	102	109
2012	109	114
2013	117	121

Adana'da 2013 yılı bir milyon nüfus başına trafik kaza sayısı 2.261 olarak gerçekleşmiştir. Bu değer 2.104 olan Türkiye değerinin üzerindedir. Bir milyon özel otomobil başına ölü sayısı Türkiye ortalamasının altında olmasına karşılık bir milyon özel otomobil başına yaralı sayısı Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Adana İli Kaza İstatistikleri

Yıl	Kaza Sayısı	Ölü Sayısı	Ölü sayısı (1/1milyon)	Bir milyon araç başına ölü sayısı	Yaralı sayısı	Bir milyon nüfusta trafik kazalarında yaralı sayısı	Bir milyon araç başına yaralı sayısı	Bir milyon nüfusta trafik kaza sayısı	Bir milyon özel otomobil başına ölü sayısı	Bir milyon özel otomobil başına yaralı sayısı
2010	3.619	98	47	219	5.982	2.869	13.342	1.736	500	30.507
2011	4.222	95	45	198	6.935	3.289	14.438	2.002	443	32.348
2012	4.573	78	37	153	7.609	3.580	14.956	2.151	337	32.835
2013	4.859	87	40	163	7.751	3.606	14.484	2.261	347	30.921
Türkiye 2013	161.306	3.685	48	205	274.829	3.585	15.320	2.104	397	29.603

3.2.2. Demiryolu

Adana İli sınırları içinde 260 km 615 m demiryolu bulunmaktadır. Demiryolu ilin Pozantı, Seyhan, Yüreğir, Ceyhan ilçelerinden, aynı zamanda Karaisalı ilçesi sınırlarından da geçmektedir.

Devlet Demiryolları Adana Bölge Müdürlüğünde 11 gar ve istasyonla birlikte sadece Adana sınırlarında 10 otomatik bariyerli, 1 otomatik flaşörlü, 22 bekçili bariyerli ve 37 kontrolsüz olmak üzere toplam 70 hemzemin geçit bulunmaktadır.

Varda Köprüsü Karaisalı-Hacıkiraz (Kıralan) köyü

3.2.3. Denizyolu

Akdeniz'e 160 km sahili olan Adana deniz ulaşımı konusunda sadece yük taşımacılığı konusunda faaliyetleri vardır. Karataş ilçesi sahilinden Ortadoğu ve Akdeniz ülkelerine seferler yapılması uzun yıllardır düşünülmekte olup uygulamaya geçilememiştir. İrili ufaklı balıkçı tekneleri ve yatlar için barınakların sayısı hızla artmaktadır.

Limanlara İlişkin Bilgiler

Liman Tesisi	Yük Cinsi	Gemi Sayısı (adet)	Yük Miktarı (mton)
Toros Tarım A.Ş.	Gübre, kömür, sıvı, tahıl, diğer	342	4.135.102
İsken	Taş kömürü	20	3.000.000
BTC Terminali	Ham petrol	318	32.795.895
BOTAŞ Ceyhan Terminali	Ham petrol	345	18.243.558
Toplam	-	1.029	58.174.555

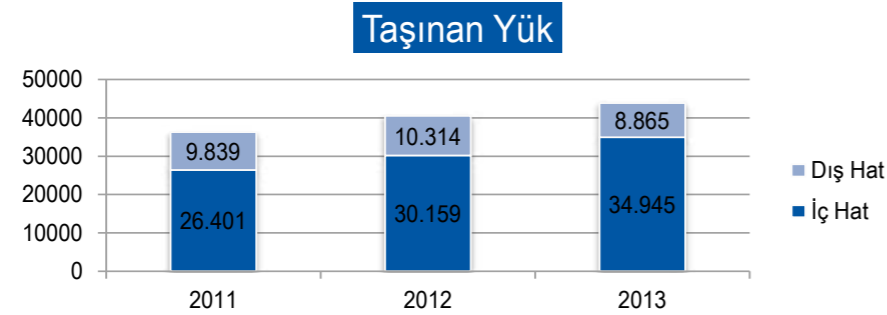
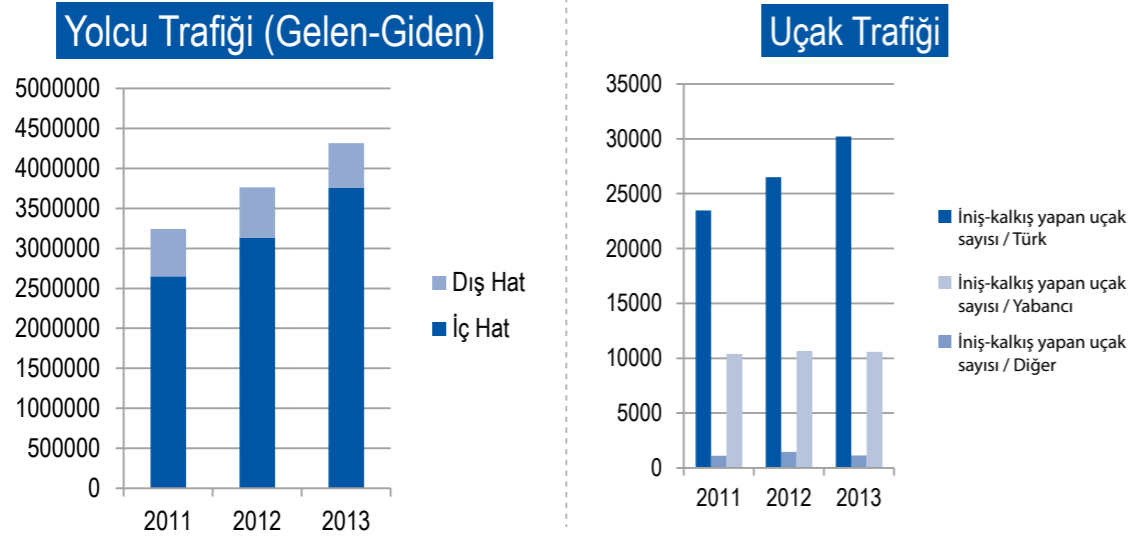
Kaynak: Toros Tarım A.Ş., BOTAŞ Liman Başkanlığı, BOTAŞ Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü, 2009

3.2.4. Havayolu

Adana Uluslararası Şakirpaşa Havalimanı 1937 yılında kurulmuştur. Toplam kurulu alanı 2.111.000 m²'dir. İç hatlar için 2.911 m², dış hatlar için 6.150 m² olmak üzere toplam 9.061 m²'lik terminal kullanım alanına sahiptir. Adana Şakirpaşa Havalimanının kapasitesi 2.500.000 yolcu/yıldır. Havalimanında 1 adet kompozit pist ve 13 adet uçak kapasiteli apron bulunmaktadır.

TÜİK verilerine göre Adana Havaalanı uçak ve yolcu trafiği ile yük taşımacılığının yıllara göre dağılımı aşağıdaki grafiklerde gösterilmektedir.

Adana Havaalanı Uçak Ve Yolcu Trafiği İle Yük Taşımacılığı

Adana Havaalanı'nın gelen giden yolcu trafiğindeki çarpıcı artış ve havaalanının Mersin'e uzaklığı her iki ile hizmet verecek büyük ve bölgesel bir havalimanının yapılmasını gündeme getirmiştir. Bölgenin mevcut ve gelecekteki ihtiyaçları da göz önüne alınarak Tarsus-Yenice'de Çukurova Bölgesel Havalimanı yapılmasına karar verilmiştir. Havaalanı Yap-İşlet-Devret modeliyle ihale edilmiştir. Havaalanının 15 milyon yolcu kapasiteli ve kargo ulaşımına uygun olması planlanmaktadır.

3.3. Enerji

Elektrik üretimine uygun yerli linyit ve taşkömürü sahalarının değerlendirilmesi ve kaliteli ithal kömür ve doğalgaza dayalı santrallerden yararlanılması çerçevesinde tüm Türkiye'de yatırımlar hız kazanmıştır. Özellikle Adana ili Yumurtalık, Ceyhan ve Tufanbeyli İlçeleri termik santral yatırımları öne çıkmaktadır. Hidroelektrik santral (HES) yatırımları ise Adana'nın kuzeyine yayılmış durumdadır.

Adana İli yenilenebilir enerji alanında HES'lerin yanında güneş, rüzgar ve biyokütle enerjisi üretme potansiyeline de sahiptir. Rüzgar Enerji Santrali kurulabilir alanlarını gösteren haritalar değerlendirildiğinde Adana ili Pozantı ilçesinin bir kısmının uygun olduğu görülmektedir. Adana iline kurulabilecek rüzgar enerjisi santralı güç

kapasitesi 898,72 MW'dir. Adana'da rüzgar enerji santrali henüz bulunmamaktadır.

Tarım ve hayvancılığın gelişmiş olduğu Adana İlinde biyo-kütle potansiyeli de oldukça yüksektir. Adana Doğu ve Batı Atıksu Arıtma Tesisinde bulunan biyogaz santralleri yanında özel sektörün girişimi ile kurulmuş biyogaz santralleri de bölgede mevcuttur. Ancak bu alandaki yatırımlar artırılarak potansiyelden daha fazla yararlanılmalıdır.

Bölge'de yerli kömür, ithal kömür ve diğer yakıt kaynakları ile çalışan önemli santral yatırımları bulunmaktadır. 450 MW (3x 150) kurulu güç ile yıllık 3 milyar kWh elektrik üretmek Türkiye'nin elektrik enerjisi ihtiyacının %2'sini karşılaması planlanan Tufanbeyli Enerji Santrali yapım aşamasındadır (ENERJİSA, 2007). Ayrıca Adana Yumurtalık'ta Ayas Enerji Santrali (625 MWe) yatırımı devam etmektedir (EPDK). Bunların yanında özellikle Yumurtalık'ta kurulmak üzere inceleme değerlendirmeye alınmış birçok enerji santrali lisans başvurusu da yapılmıştır.

Dışa bağımlılığı azaltacak enerji üretim kapasitesi artarken, santrallerin insan sağlığına, çevreye ve tarım alanlarına zarar vermeyecek şekilde uluslararası standartların gerekliliklerine uygun yapılması büyük önem arz etmektedir.

Ülkenin Orta Doğu ve Orta Asya'nın üretiminin dünya pazarlarına ulaşmasında hem bir köprü hem de bir terminal olma hedefi doğrultusunda Bakü'den başlayıp, Ceyhan'da son bulan Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Ham Petrol Boru Hattı ile Azeri petrolünün Ceyhan'a taşınması ve buradan uluslararası pazarlara ulaştırılması sağlanmaktadır. Ceyhan-Kırıkkale Ham Petrol Boru Hattı, Kırıkkale Orta Anadolu Rafinerisi'nin ham petrol ihtiyacını karşılamaktadır. Ancak Kazakistan petrolünü Boğazlar'dan geçirmeden Karadeniz'den Akdeniz'e indirmeyi hedefleyen Samsun-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı henüz hayata geçmemiştir. Ayrıca TR63 Bölgesi sınırlarında son bulan Batman-Dörtöl Ham Petrol Boru Hattı ile Batman ve çevresinden çıkarılan petrol tüketim noktalarına ulaştırılmaktadır. Ceyhan'a gelen ham petrol kısmen Türkiye'de, çoğunlukla da yurtdışında rafine edilmektedir. Bölgede henüz bir petrol rafinerisi bulunmamaktadır. Tüm bu gelişmeler Ceyhan, Yumurtalık, Dörtöl bölgesini enerji alanında stratejik öneme haiz kılmıştır.

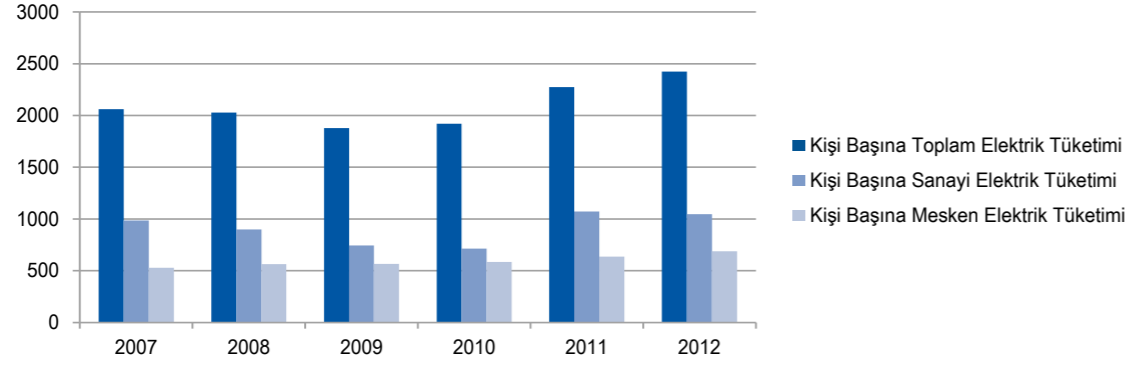
Yumurtalık-Ceyhan Bölgesi'nde petrol ürünleri terminali, deniz terminali, enerji üretimi, azot gübre ve kimya sanayi mevcuttur. Bölgenin potansiyeli ve yatırımlardaki gelişmeler dikkate alındığında bölgede petrol rafinerisi, petrokimya sanayi, enerji üretimi, petrol taşımacılığı, gemi bakım ve onarımının gelişme eğilimleri olduğu söylenebilir.

Adana İli elektrik tüketiminin yıllara göre değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Yılı	Adana İli Yıllara Göre Elektrik Tüketimi (TÜİK)										
	(MWh)								(KWh)		
Toplam Tüketim	Resmi Daire	Sanayi İşletmesi	Ticaret-hane	Mesken	Tarımsal Sulama	Sokak Aydınlatma	Diğer	Kişi Başına Toplam Elektrik Tüketimi	Kişi Başına Sanayi Elektrik Tüketimi	Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketimi	
2003	3092526	124579	1813463	259027	610190	28807	159834	96626			
2004	3709263	180272	2151502	327948	786156	48764	141528	73093			
2005	3887871	136569	2087287	460960	836182	47759	116146	202969			
2006	3907265	178315	2012524	404530	986855	50346	125797	148900			
2007	4135636	230130	1976255	473700	1063208	76183	142265	173895	2061	985	530
2008	4112090	130362	1818862	507457	1140589	76767	141652	296401	2029	898	563
2009	3874304	155762	1535477	494599	1169277	63152	170813	285224	1879	745	567
2010	4003428	163018	1486207	614182	1218864	81169	168512	271476	1920	713	585
2011	4794955	229966	2260743	606024	1342173	82577	108777	164695	2274	1072	636
2012	5152654	294860	2223263	789269	1464781	119218	101420	159842	2424	1046	689

Çukurova Bölgesi yenilenebilir enerji kaynakları potansiyeli açısından oldukça zengin bir bölge olmasına rağmen henüz bu potansiyeli yeterince kullanamamaktadır. Yenilenebilir enerji sektörünün bölgede geliştirilmesine yönelik, insan kaynakları, AR-GE kapasitesi ve teknoloji geliştirme gibi alanları da içine alan bir stratejik yol haritasına ihtiyaç bulunmaktadır (Kaynak: Çukurova Kalkınma Ajansı 2014-2023 Bölge Taslak Planı).

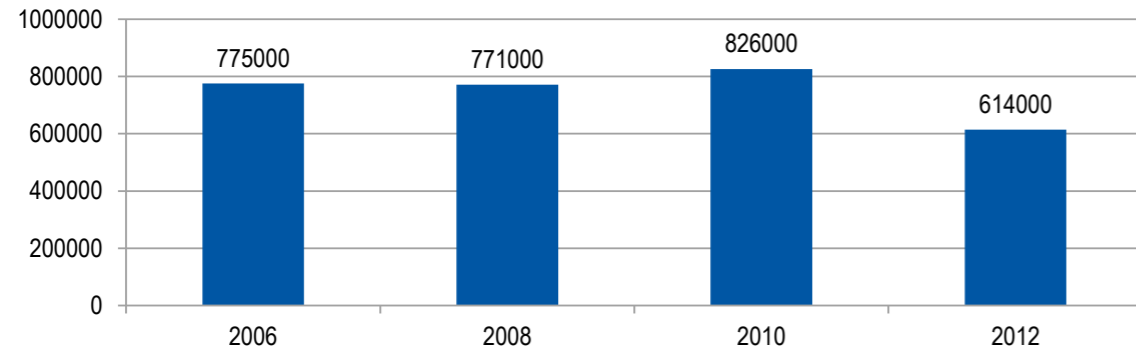
Yıllara Göre Adana İli Elektrik Tüketimi Ortalamaları

3.4. Atık Yönetimi

Adana İlinde 2012 yılı TÜİK verilerine göre kişi başı ortalama belediye atık miktarı 0,88 kg/kişi-gündür. Atık hizmeti verilen nüfusun toplam nüfusa oranı %90'dır. Toplanan atık miktarı yıllık 614.000 ton olup, çöp depolama sahalarında bertaraf edilen belediye atık miktarı 611.000 tondur. Toplanan atık miktarında İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Bursa, Konya'dan sonra 7. sırada Adana bulunmaktadır, onu Mersin ve Kocaeli takip etmektedir.

Adana İli Yıllık Toplanan Atık Miktarı

Son beş yıllık dönem incelendiğinde nüfusa bağlı olarak toplam atık miktarı yaklaşık %23 oranında artış göstermiştir. İl bazında altı adet lisanslı toplama-ayırma tesisi ve altı adet lisanslı geri dönüşüm tesisi bulunmaktadır. Adana İlinde 52.650 ton/yıl kağıt-karton, 36.000 ton/yıl cam, 18.150 ton/yıl plastik ambalaj atığı geri kazanılarak ekonomiye katkı sağlanmaktadır.

Çukurova Ovasının çok geniş olması ve yılda iki ürün alınabilmesinden dolayı bölgede çok yoğun gübre ve pestisit kullanımı vardır. Bu yoğun gübre ve pestisitlerin yeraltı sularına karışması ile ve drenaj kanalı vasıtasıyla lagünlere taşınmakta, ekosistemi ve biyo-çeşitliliği olumsuz etkilemektedir.

3.5. Su Yönetimi

Adana İlinin doğu, batı, güney yerleşim alanı, sınırlarından başlayarak kuzeyde 50 m kot çizgisine kadar zengin yeraltı su potansiyeli vardır. DSİ VI. Bölge Müdürlüğü'nden alınan 2010 yılı su bilançosu tablosuna göre İlde kullanılan suyun %25'i içme suyu, %23'ü sanayi, %52'si sulama suyu olarak kullanılmaktadır. Su havzalarında çevresel baskı oluşturan faktörler; havzada yoğun olan tarım ve hayvancılık faaliyetleri, arıtılmadan deşarj edilen evsel ve endüstriyel atık sular, düzensiz depolama sahaları, baraj gölleri ve akarsuların çevresinde görülen

erozyon, yeraltı suyu sıkıntısıdır. Evlerden kaynaklanan atık suların arıtılmadan alıcı ortama deşarj edilmesi yeraltı ve yerüstü sularının yoğun bir şekilde kirlenmesine neden olmaktadır. Sanayi tesisleri ve madencilik işletmelerinin izinsiz deşarjları ile tarım sektöründe gübre ve kimyasalların bilinçsiz kullanılması sonucu su kaynaklarının kalitesi bozulmaktadır. İlde Yumurtalık kıyısında İSKEN tarafından derin deniz deşarjı yapılmaktadır. Kıyı tesislerinde acil müdahale planları yapılmıştır. Kirlilik izleme programı çalışmalarına başlanmıştır.

İlin içerisinde yer aldığı Seyhan ve Ceyhan Havzaları için Koruma Eylem Planları hazırlanmış ve onaylanmış olup, bu planlarda tarım, hayvancılık ve evsel kaynaklı atık sular ve katı atıklar için çözüm önerileri getirilerek arıtma tesisleri için yer seçimleri alternatifleri belirtilmiştir. Atık suların geri kazanımı ve kullanımına yönelik çalışmalar sınırlı sayıda bulunmaktadır. Bu kapsamda arıtılmış sular; sulama ve bazı madencilik faaliyetlerinde geri dönüşümlü olarak tesiste kullanılmaktadır. İlde bulunan kıyı tesislerde "Kıyı Tesisi Acil Müdahale Planları" bulunmaktadır.

3.6. Doğa Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik

İlde, 2010 yılı sonu itibarıyla bir adet milli park, bir adet tabiatı koruma alanı, beş adet yaban hayatı geliştirme sahası bulunmaktadır. Ayrıca Akyatan, Tuzla, Ağyatan ve Yumurtalık Lagünleri sulak alanlardandır. Adana İli korunan alanları ülke yüzölçümünün %0.12'sini, il yüzölçümünün ise %5.56'sını oluşturmaktadır.

Çukurova Deltası, 21'i Türkiye endemiği olan 560 bitki tür ve alt türüne ve 272 kuş türüne sahiptir. Kuşların 170 adedi Bern Sözleşmesi EK II listesine giren katı koruma altında olan türlerdir. Çukurova Deltasında memelilerden 10 Familya 16 tür bulunmaktadır. Dünyada varlığı kabul edilen 7 tür deniz kaplumbağasından IUCN/SSC tarafından nesli tehlike altında olarak sınıflandırılan Caretta Caretta ve Chelonia Mydas, İlin sulak alan sahillerinde, yuvalama yapmaktadır. Yüksek rakımlar hariç Çukurova Bölgesi'ne has türü olan Turaç yaşamaktadır. Korunan türlerde olan Yaban keçisi EK LİSTE 1'e göre koruma altındadır. Akyatan YHGS Saz kedisinin önemli habitatlarından olup en yoğun olduğu yerlerdendir. Ayrıca önemli bir türümüz olan Saz Horozu ve Saz Tavuğu Ağyatan, Akyatan, Tuzla, Yumurtalık ve Kesik gölü sulak alanlarında yaşamaktadır. (Kaynakça: WWF Türkiye -Türkiye'nin Önemli Bitki Alanları Çalışması)

İlin orman varlığına bakıldığında il yüzölçümünün %33'ü orman alanıdır. Kızılcım, Toros Sediri, Karaçam, Toros Göknarı, Ardıç ve Meşe vs. türleri önemli ağaç türlerindedir.

3.7. Sağlık

Adana İlinin sağlık ile ilgili altyapısı hakkında bilgiler Türkiye İstatistik Kurumu verilerinden derlenmiştir. Söz konusu çalışma kapsamında aşağıdaki bilgilere yer verilmiştir.

Adana İli Sağlık Tesisi Bilgileri (2012)

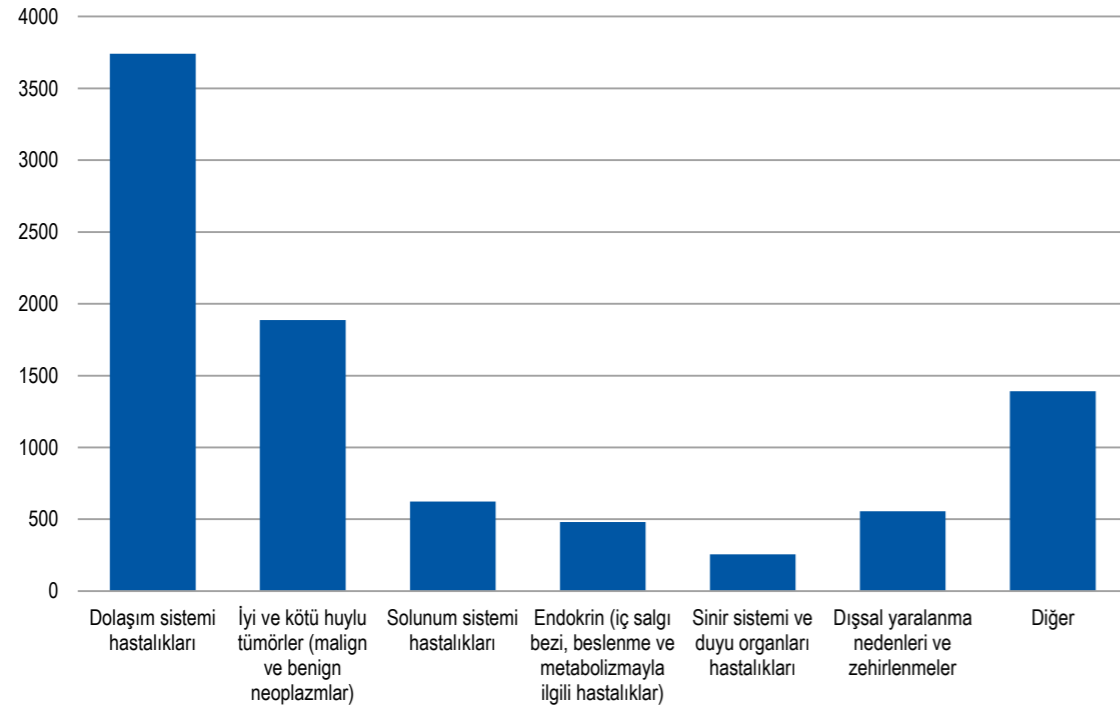
Toplam Kurum Sayısı	Toplam Yatak Sayısı	Sağlık Bakanlığı / Kurum Sayısı	Sağlık Bakanlığı / Yatak Sayısı	Üniversite / Kurum Sayısı	Üniversite / Yatak Sayısı	Özel / Kurum Sayısı	Özel / Yatak Sayısı	Diğer Kamu / Kurum Sayısı	Diğer Kamu / Yatak Sayısı	Yüz bin kişi başına toplam hastane yatak sayısı
28	6.236	11	3453	2	1735	14	1018	1	30	293

Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı verilerine göre ise Adana İli kaba intihar hızı %04,82 olup bu değer ile Türkiye'de 27. Sırada bulunmaktadır. Aynı yılda gerçekleşen 103 intiharın; %17,5'inin hastalık, %10,7'sinin aile geçimsizliği, %6,8'inin geçim zorluğu, %4,9'unun hissi ilişki ve istediği ile evlenememe, %2,9'unun ticari başarısızlık, %2,9'unun diğer, %54,4'ünün ise bilinmeyen sebeplerden dolayı olduğu belirtilmektedir.

Temeli atılan sağlık kompleksi projesi

Daimi İkametgahlara Göre Seçilmiş Ölüm Nedenlerinin Dağılımı

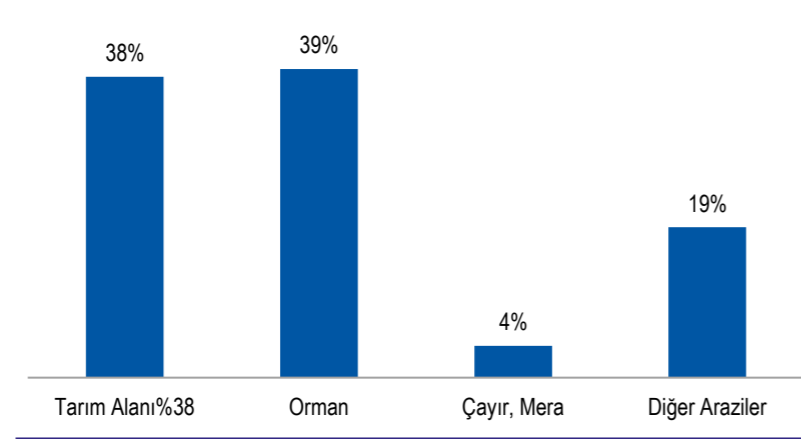
Anne doğum yaşlarına bakıldığında ise %0,04'ünün 15'den az, %1,99'unun 15-17, %5,61'inin 18-19, %24,82'nin 20-24, %30,45'inin 25-29, %23,79'unun 30-34, %10,38'inin 35-39, %2,22'inin 40-44, %0,19'unun 45-49, %0,02'nin 50 yaş ve üzeri, %0,48'inin bilinmediği görülmektedir.

2013 yılında hazırlanan Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Türkiye Medikal Turizm Değerlendirme Raporu'na göre Uluslararası Hastaların Geldikleri İlk 10 İl arasında Adana 9. sırada yer almaktadır. İlk 10 destinasyon içerisinde yer alan illerin sağlık hizmetleri alt yapısı açısından da güçlü olduğu ve bu illerde özel sektörün nitelik ve nicelik açısından öne çıktığı değerlendirilmektedir. Adana ilinin ise yukarıdaki özelliklere ek olarak coğrafi açıdan Orta Doğu ülkelerine yakın olması etken olabilir.

3.8. Tarım ve Hayvancılık

Adana ili verimli toprakları, uygun iklim koşulları, yeterli su kaynakları ve ulaşım kolaylığı ile tarımsal üretime oldukça elverişli koşullara sahiptir. Adana ilinde yetiştirilen tarımsal ürünler iç tüketim, ihracat ve tarımsal sanayi ürünleri olarak hem il hem de ülke ekonomisinde önemli yer tutmaktadır. Arazi varlığına ilişkin bilgiler aşağıda gösterilmektedir.

Arazi Varlığı

Tarım Alanları Dağılımı

Havzalar	Sebzelikler (Ha)	Meyvelikler, Bağlar (Ha)	Tarla Alanı Dağılım (%)	Toplam
Kıyı Akdeniz Havzası	25.994	55.184	386.988	468.166
Fırat Havzası	993	6.507	63.334	70.834
ADANA	26.987	61.691	450.322	539.000

Adana İli 539.000 ha tarım arazisinin % 84'lük kısmını tarla alanları oluşturmaktadır. Tarla alanların 386.988 ha'lık kısmı Kıyı Akdeniz Havzasında, 63.334 ha'lık kısmı Fırat Havzası içerisinde yer almaktadır. Kıyı Akdeniz Havzasında ağırlıklı olarak buğday, mısır, ayçiçeği, pamuk, soya ve yerfıstığı yetiştirilmekte, Fırat Havzasında ise buğday ve baklagiller yetiştirilmektedir. Toplam tarım alanının % 11'lik bir kısmını oluşturan meyve alanlarını ise; Kıyı Akdeniz Havzasında turuncgiller, zeytin, şeftali, Fırat Havzasında kiraz, elma ve üzüm oluşturmaktadır. % 5'lik sebze alanının büyük bir kısmı Kıyı Akdeniz havzasında bulunmakta ve genellikle örtü altı üretimini kapsamaktadır. Bu alanlarda karpuz, kavun, domates, biber üretimleri gerçekleştirilmektedir.

Adana İli Önemli Tarım Ürünlerinin Türkiye Üretimindeki Payı

ÜRÜNLER	TÜRKİYE		ADANA		2012 Yılı Adana'nın Üretim Payı (%)	2013 Yılı Adana'nın Üretim Payı (%)
	Üretim (Ton)		Üretim (Ton)			
	2012	2013	2012	2013		
Buğday	20.100.000	22.050.000	785.352	704.481	3,9	3,2
Mısır	4.600.000	3.127.500	682.462	915.284	14,8	29,3
Pamuk	2.320.006	3.127.500	327.556	294.741	14,1	9,4
Soya	122.114	180.000	75.922	119.074	62,2	66,2
Yer Fıstığı	122.780	141.263	60.764	68.375	49,5	48,4
Karpuz	4.022.296	3.887.324	811.887	775.219	20,2	19,9
Narenciye	3.475.024	3.681.158	842.921	955.903	24,3	26,0

Adana İli Tarım Arazilerinin Dağılımı (dekar)

Yıl	2012 (Dekar)	2013 (Dekar)	% Değişim	2012 Yılı % Dağılım	2013 Yılı % Dağılım
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı	3.784.339	3.710.851	-1,9	78,7	78,0
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı	623.479	661.085	6,0	13,0	13,9
Sebze Bahçeleri Alanı	311.510	300.491	-3,5	6,5	6,3
Nadas Alanı	88.319	82.545	-6,5	1,8	1,7
Süs Bitkileri Alanı	321	144	-55,1	0,0	0,0
Toplam Alan	4.807.968	4.755.116	-1,1	100,0	100,0

İlimizde sulamaya elverişli tarım alanlarının toplamı olan 375.212 ha alanın halen % 64,31 olan 241.307 ha'ı sulanmaktadır. Sulanan bu alanların 230.919 ha'ı Kıyı Akdeniz Havzasında bulunmaktadır. Sanıbey (Yedigöze) barajının faaliyete geçmesi ile Kıyı Akdeniz Havzasında 75.000 ha alan daha sulamaya açılacak ve Kıyı Akdeniz Havzasında 316.307 ha'lık alan sulanabilir hale gelecektir.

İlde mevcut olan toplam 282.537 büyükbaş hayvan varlığının % 84,27'si Kıyı Akdeniz Havzasında bulunmaktadır. 658.532 olan kü-

ADANA İLİ MEVCUT SULAMA DURUMU

● Toplam Tarım Alanı	593,000 Ha
● Sulamaya Elverişli Alan	375,212 Ha
● Sulanan Alan	241,307 Ha
● DSi Sulaması	175,737 Ha
● Halk Sulaması	44,729 Ha
● Köy Hizmetleri Sulaması	20,841 Ha

Kaynak: AİGTHM verileri

çükbaş hayvan varlığının ise % 38,05'i Fırat, % 61,95'i ise Kıyı Akdeniz Havzasında yer almaktadır. Kıyı Akdeniz Havzasında köylerde geleneksel yöntemlerle ve kısıtlı imkanlarla üretim yapan işletmelerin yanında entegre modern işletmeler de bulunmaktadır. Fırat Havzasında çoğunlukla küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılmaktadır.

2009-2013 Yılları Canlı Hayvan Varlığı					
	2009	2010	2011	2012	2013
Küçükbaş	309.761	363.341	457.223	658.532	661.353
Büyükbaş	178.702	194.902	224.129	282.537	247.715
Toplam	488.463	558.243	681.352	941.069	909.068
Bir Önceki Yıla Göre % Değişim (Küçükbaş)	-6,6	17,3	25,8	44,0	0,4
Bir Önceki Yıla Göre % Değişim (Büyükbaş)	9,6	9,1	15,0	26,1	-12,3
Bir Önceki Yıla Göre % Değişim (Toplam)	-1,3	14,3	22,1	38,1	-3,4

Adana İli kovan sayısı ve bal üretiminde ülke sıralamasında 3. sırada yer almakta olup ılıman iklimi nedeniyle ayrıca gezginci arıcıların en önemli kışlatma bölgesidir. İlerdeki kovan varlığının % 88,33'ü Kıyı Akdeniz Havzasında yer almakta, %11,67'si ise Fırat Havzasında yer almaktadır. Kıyı Akdeniz Havzasındaki kovan başına verim 19,50 kg iken Fırat Havzasında verim 18,98 kg'a düşmektedir. İlin 8.320 ton olan bal üretiminin 7.372 tonunu Kıyı Akdeniz Havzası karşılamaktadır.

2009-2013 Yılları Arası Arıcılık Faaliyetleri						
Yıl	Arıcılık yapan köy sayısı (adet)	Yeni kovan sayısı	Eski kovan	Toplam kovan	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)
2009	297	270.647	791	271.438	5.320,85	315,749
2010	316	339.120	760	339.880	6.693,66	335,267
2011	350	377.811	733	378.544	7.437,09	334,501
2012	330	425.564	2.495	428.059	8.320,71	450,376
2013	2.251	438.126	1.993	440.119	9.601,30	448,336

Bir Önceki Yıla Göre Değişim (%)						
Yıl	Arıcılık yapan köy sayısı (adet)	Yeni kovan sayısı	Eski kovan	Toplam kovan	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)
2009	-	-	-	-	-	-
2010	6,4	25,3	-3,9	25,2	25,8	6,2
2011	10,8	11,4	-3,6	11,4	11,1	-0,2
2012	-5,7	12,6	240,4	13,1	11,9	34,6
2013	582,1	3,0	-20,1	2,8	15,4	-0,5

Kanatlı İşletmeleri ağırlıklı olarak Kıyı Akdeniz Havzası içerisinde bulunan ilçelerimizde bulunmaktadır. Kanatlı sektörü oldukça gelişmiş olan bu havzada 2012 yılında 33.016 ton beyaz et üretimi gerçekleşmiştir. Bu oran Adana üretiminin % 96'sını oluşturmaktadır. Fırat Havzasında üretim oldukça kısıtlıdır. Aladağ ilçesinde oluşturulan sözleşmeli üretim modeli ile havzada 1.317 ton'luk beyaz et üretimi gerçekleşmektedir. (Kaynak:Adana Tarım Stratejisi (2013-2017))

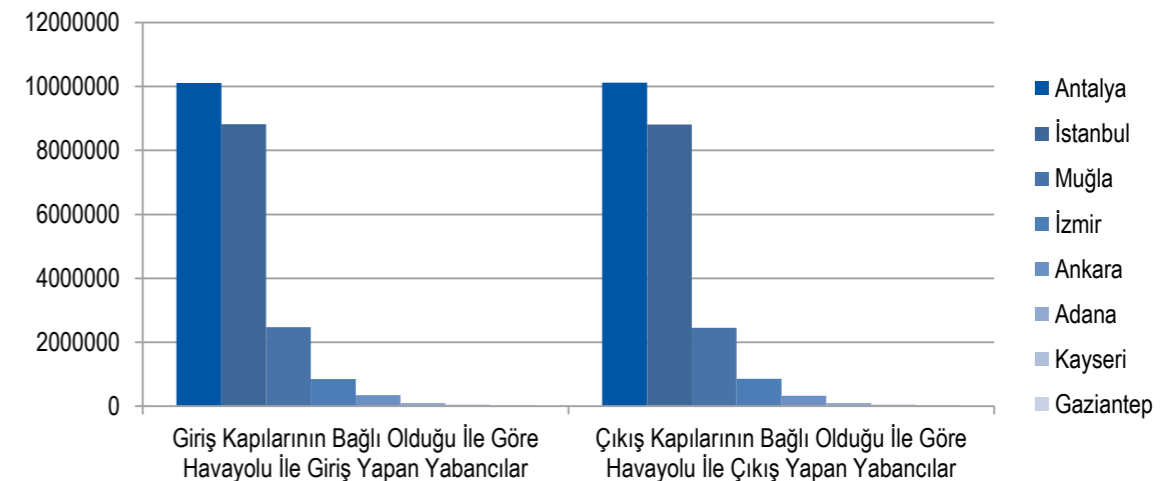
2009-2013 Yılları Kümes Hayvanları Sayısı									
Hayvan Adı	Kümes Hayvanları Sayısı					Bir Önceki Yıla Göre % Değişim			
	2009	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Et Tavuğu	4.037.557	6.342.055	6.425.300	3.674.000	2.927.190	57,1	1,3	-42,8	-20,3
Yumurta Tavuğu	511.540	573.417	636.680	742.890	717.797	12,1	11,0	16,7	-3,4
Hindi	3.491	4.450	4.142	2.880	2.568	27,5	-6,9	-30,5	-10,8
Kaz	3.806	3.701	3.372	3.112	2.707	-2,8	-8,9	-7,7	-13,0
Ördek	5.571	5.467	4.486	4.454	2.656	-1,9	-17,9	-0,7	-40,4
Toplam	4.561.965	6.929.090	7.073.980	4.427.336	3.652.918	51,9	2,1	-37,4	-17,5

3.9. Kültür ve Turizm

Adana İli turizm çeşitliliği ve olanakları açısından birçok imkanı bir arada barındırmasına rağmen bunlardan yeterince yararlandığı söylenememektedir. 2012 yılı TÜİK verilerine göre giriş-çıkış yapan yabancı sayısı bakımından oldukça gerilerde kalmıştır.

Sayılarla Turizm Bilgileri	Sayı	Türkiye Sıralaması
Belediye Belgeli Konaklama Tesislerine Geliş (Yabancı)	2.540	46
Belediye Belgeli Konaklama Tesislerine Geliş (Vatandaş)	127.359	35
Belediye Belgeli Konaklama Tesislerinde Geceleme (Yabancı)	7.370	36
Belediye Belgeli Konaklama Tesislerinde Geceleme (Vatandaş)	275.911	23
Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerine Geliş (Yabancı)	39.592	17
Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerine Geliş (Vatandaş)	284.583	10
Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Geceleme (Yabancı)	125.588	15
Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Geceleme (Vatandaş)	424.425	13

2012 Yılında Ülkeye Havayolu İle Giriş-Çıkış Yapan Yabancı Sayılarının En Yüksek Olduğu İllerin Sıralaması

Turizm potansiyelinin değerlendirilememesi noktasında karayolu bağlantısının elverişsiz oluşunun yanı sıra nitelikli personel ve turistik danışmanlık eksikliği, tanıtım eksikliği, bölgenin mevcut potansiyelinin değerlendirilememesi öne çıkmaktadır. Başta Göksu Deltası ve inanç turizmi olmak üzere bölge turizm potansiyeli yüksek birçok alana sahiptir. Ayrıca bölgede turizm alt yapısında eksiklikler bulunmakta olup başlanmış olan birçok yatırım tamamlanmamıştır.

Kültür İstatistikleri		Adana	Türkiye Sıralaması
Sinema	Salonu Sayısı	30	10
	Koltuk Sayısı	7.486	6
	Gösteri Sayısı	614	13
	Seyirci Sayısı	1.077.880	6
Tiyatro	Salonu Sayısı	13	7
	Koltuk Sayısı	3.629	12
	Gösteri Sayısı	883	5
	Seyirci Sayısı	239.093	4
Halk Kütüphaneleri	Kütüphane Sayısı	17	23
	Kitap Sayısı	262.980	17
	Yararlanma Sayısı	389.651	11
	Bin Kişi Başına Yararlanma Sayısı	183	68
	Ödünç Verilen Materyal Sayısı	54.725	51

2013 yılı TÜİK verilerine göre kültür istatistikleri yukarıdaki tabloda gösterilmektedir. Sinema ve tiyatro kullanımının da oldukça yüksek seviyelerde olması beklenirken Türkiye sıralamaları incelendiğinde geride kaldığı söylenebilmektedir.

3.9.1. Kültür Turizmi

Yeri ve ismi değişmemek koşuluyla, dünyanın en eski şehri Adana'dır. Arkeolojik kalıntılarda adı geçen Adania ile Antakya, İstanbul, Efes, Roma gibi eskilikleriyle ünlü şehirler ile kıyaslandığında, hemen aradaki 1000 yıllık fark hissedilebilmektedir. Şehir dünyanın en eskilerinden biri olunca, şehri oluşturan bina ve yapıtlarının da ona eşlik etmesi gerekmektedir. Örneğin Seyhan Nehri'nin iki yakasını birbirine bağlayan 7 köprünün en eskisi olan Taşköprü'de "Dünyanın hala kullanılan en eski köprüsü" unvanına sahiptir.

Bugünkü Adana'da, eski devirlerden kalan oldukça fazla sayıda tarihi eser vardır. Bazı eserler tamirleri esnasında eski özelliklerinden hayli kaybetmelerine rağmen, hala oldukça etkileyicidirler. Bunlardan en önemlisi Adana Kalesi'dir. Kale 1836 yılında Mısır valisi Mehmet Ali Paşa tarafından yıkılmış ve bugüne hiçbir iz kalmamıştır. Ancak diğer tarihi eserlerden 35 kadar cami, mescit, medrese, han, hamam vs. eser günümüze kadar gelmiştir. Ancak seyyahların bizzat tanık oldukları ve salnamelerde kaydedilen eserlerden birçoğu da yok olmuştur (Kaynak: Adana Kent Konseyi).

Adana İli Kültür Varlıkları

Müzeler	Antik Kentler
<ul style="list-style-type: none"> Atatürk Bilim ve Kültür Müzesi Arkeoloji Müzesi Etnografya Müzesi Misis Mozaik Müzesi Karacaoğlan Edebiyat Yeşiloba Şehitlik Müzesi Sinema Müzesi Kent Müzesi, Fotoğraf makineleri, Mehmet Baltacı fotoğrafları, Adana İhtisas Kütüphanesi, Adana'da çıkan dergi ve gazete arşivleri; Eski Kız Lisesi olan Kültür-Sanat Merkezinde sergilenmektedir. Milli Mücadele Müzesi 	<ul style="list-style-type: none"> Kozan-Anavarza Yumurtalık-Ayas Karataş-Magarsus Adana-Misis Adana-Tepebağ Höyük ve Antik Kenti İmamoğlu-Yeraltı Şehri Aladağ-Akören Kiliseleri Tufanbeyli-Şar Antik Kenti Ceyhan-Sirkeli
Diğer Tarihi Yerler	Adana'nın Simgeleri
<ul style="list-style-type: none"> Yılan Kale Dumlu Kalesi Ramazanoğlu Medresesi Tepebağ Evleri Ramazanoğlu Konağı Hayriye Hanım Konağı Kurtkulağı Kervansarayı Ramazanoğlu Çarşısı Çarşı Hamamı Büyüksaat Kulesi 	<ul style="list-style-type: none"> Taşköprü Bahri Paşa Çeşmesi Saimbeyli Şehitliği İpek Yolu Ulu Cami ve Külliyesi Hasan Ağa Camisi Hoşkadem Camii Yağ Camii Yeni Camii Akça Mescit Taşköprü Bebekli Kilise Büyük Saat Kulesi Bahri Paşa Çeşmesi Küçük Saat Atatürk Parkı Sabancı Merkez Camii

Müze ve ören yerleri ziyaret sayılarına ilişkin istatistikler incelendiğinde en çok ziyaretçi alan yerlerin Atatürk Bilim ve Kültür Müzesi ile Arkeoloji Müzesi olduğu görülmektedir.

Müze ve Ören Yerleri Ziyaret İstatistiği

Müze ve Ören Yerleri	2009	2010	2011	2012	2013
Arkeoloji Müzesi	41.005	28.289	13.605	29.323	42.075
Etnografya Müzesi	tadilatla	tadilatla	tadilatla	tadilatla	tadilatla
Misis Mozaik Müzesi	2.870	5.661	10.070	4.601	4.727
Atatürk Bilim ve Kültür Müzesi	73.050	71.400	97.263	50.617	53.535
Anavarza Örenyeri	1.442	959	2.703	1.652	1.560
Şar Örenyeri	0	0	0	0	329
TOPLAM	118.367	106.309	123.641	86.193	102.226

3.9.2. Deniz Turizmi

Yat Turizmi: Karataş yerleşmesinde, büyük bir balıkçı limanı bulunmaktadır. Bu tesisin batı kesiminin gerekli tüm donatıları (akaryakıt, su, elektrik, tele iletişim şebekeleri, pis su arıtma, kumanya sağlama, alışveriş olanakları ve yeme içme tesisleri) sağlanarak; yat yanaşma yeri ve çekek yeri olarak kullanılmasına yönelik potansiyel mevcuttur.

Kıyı Turizmi: Akdeniz Kıyısındaki Karataş ve Yumurtalık ilçelerinde plajlar, göller, kumsallar oldukça elverişlidir. Bu kıyılar turizm merkezidir.

Kruvaziyer Turizmi: Yumurtalık ve Karataş kıyıları uygundur.

3.9.3. Kış Turizmi

Adana Pozantı ilçesi, Akçatekir, Elmalı Boğazı mevkiinde bulunan Kayak Evi ve Telesiyaj Alanı'nda kayak merkezi yapımına uygun potansiyel bulunmaktadır.

3.9.4. Kongre Turizmi

Adana ülke çapında önem taşıyan güzergahlara yakın konumdadır. İle komşu ülkeler olan Suriye, Irak, İran, Suudi Arabistan ve İsrail'in alışveriş merkezidir. Ayrıca ülkemizin Batı Anadolu'dan Doğu Anadolu'ya geçiş kapısı olması nedeniyle komşu iller ile yaşanan yoğun ticaretin de merkezidir. İlde bulunan nitelikli konaklama tesislerinin ve üniversitelerin salonları kongre turizmine uygundur.

3.9.5. Yayla Turizmi

Aladağ Meydan Yaylası: Aladağ ilçesinden 6 km'lik stabilize bir yolla ulaşılır. İlçeden minibüs ve taksi kiralamak mümkündür. 1700 m yükseklikte bulunan yayla ardıç, çam, köknar, sedir ağaçları ve meyve bahçeleri ile iç içedir. Telefon ve elektriğin mevcut olduğu yaylada, yayla mimarisine uygun ahşap ve taş yapılar bulunmaktadır. Ormanlık alan kıyısına kamp kurulabilir. Yaylada kır lokantaları, yöresel kahvehaneler ve bakkallar hizmet vermektedir.

Aladağ Ağcakise, Başpınar Bıç ve Kosurğa Yaylaları: Birbirlerine 3-5 km'lik yakın mesafelerde bulunan yaylalara stabilize yolla ulaşım sağlanmaktadır. Bakir durumda olan yaylalar, ormanlık alan içinde kurulmuştur. Yakındaki Zehli Kalesi yörenin önemli tarihi yapılarındandır.

Kozan İnderesi Yaylası: Feke ilçesinden 59 km'lik stabilize yolla ulaşılır. Tamamen bağ ve bahçeler arasında kurulmuş olan yaylada otantik köy yaşamını bulmak mümkündür. Altyapısı tamamlanmış olan yaylada sağlık ocağı ve jandarma karakolu hizmet vermektedir. Köy halkı tarafından Yahyalı tipi halı, kilim ve çorap dokunarak satışa sunulmaktadır. Kır lokantaları, bakkal ve fırınlar ziyaretçilere hizmet vermektedir.

Karaisalı Kızıldağ Yaylası: Karaisalı ilçesinden 27 km'lik asfalt bir yolla ulaşılır. Adını yakınında yer alan Kızıldağ'dan alan yaylaya, yöre halkı yoğun olarak rağbet etmektedir. Elma, armut, kiraz, vişne ve ceviz ağaçları

bulunan yaylada yaban hayatı da oldukça zengindir. Kızıldağ, trekking yapmaya son derece uygundur. Yaylada kır kahveleri, kır lokantaları, bakkallar, fırınlar ve kasaplar hizmet vermektedir.

Kozan-Horzum ve Çulluuşağı Yaylaları: Kozan ilçesini, Feke, Saimbeyli ve Tufanbeyli ilçeleri ile Kayseri'ye bağlayan karayolunun 25. km'sinde Horzum Yaylası, 31. km'sinde de Çulluuşağı Yaylası bulunmaktadır. Yaylalara yaz kış otobüs ve minibüs seferleri var. Kozan ilçesi halkı tarafından kullanılan Horzum Yaylası çam, çınar ve üzüm bağları, meyve ağaçları ile iç içedir. Yayla mimarisinin güzel örneklerinden olan ahşap evlerin bulunduğu yaylalarda altyapı ihtiyaçları giderilmiş olup buradaki sağlık ocağı gelenlere hizmet vermektedir.

Kozan Göller Yaylası: Kozan ilçesine 40 km mesafede yer alan yaylaya stabilize yolla ulaşılmaktadır. Yaz aylarında Kozan ilçesinden yaylaya minibüs seferleri düzenlenmektedir. Ormanlar ve kır çiçekleri ile kaplı bulunan yaylada elektrik, telefon gibi altyapı hizmetleri mevcuttur. Yaylada bakkal, lokanta ve kır kahveleri bulunmaktadır.

Pozantı-Akça Tekir Yaylası: Adana-Ankara E5 karayolunun 107. km'sinde, yolun her iki yakasında çok geniş bir alana yayılmış olan yayla, Pozantı ilçesine 7 km uzaklıktadır. Şehirlerarası otobüsler ve Adana ile Tarsus'tan yaylaya yolcu taşımacılığı yapan otobüs, minibüs ve midibüslerle yaz kış, günün her saatinde yaylaya ulaşım mümkündür.

Tekir, Bürücek ve Eski Konacık Yaylaları, çam, ardıç ve meyve ağaçları ile bezenmiş olup, yayla mimarisine uygun ahşap yapıların yanında değişik mimari tarzların örneklerini de görmek mümkündür. Yaylanın kuzey ve güneyinde bulunan ve yaylaya 2 km mesafede yer alan Osmanlı tabyaları ile Orman İşletme Müdürlüğü'nce koruma altına alınarak üretilen yaban keçileri yaylada görülmeye değer diğer güzelliklerdir. Yaylada kamp yapılabileceği gibi, 7 km uzaklıkta bulunan Pozantı ilçesindeki konaklama tesislerinde kalmak da mümkündür.

Pozantı-Armutoluğu Yaylası: Pozantı-Ankara yol ayrımından doğuya dönülerek çam ve köknar ormanları arasında yapılan 13 km'lik bir yolculuk sonrasında yaylaya ulaşılır. Tamamen bakir durumda olan yayla sedir, köknar, ardıç ağaçları ve kır çiçekleri ile bezelidir. Sarmısak Dağı'nın eteklerinde bulunan yaylada yaban hayatı da oldukça zengindir. Konaklamaya müsait herhangi bir yapının bulunmadığı yaylada kamp alanları mevcuttur.

Pozantı Fındıklı Yaylası: Pozantı-Çamardı karayolunun 10. km'sinde yer almaktadır. Pozantı ilçesinden yaylaya minibüs seferleri yapılmaktadır. Yayla köyü, bağlar ve bahçeler arasında kurulmuştur. Altyapısı kısmen tamamlanmış olan yaylada bir sağlık ocağı hizmet vermektedir. Köyde kır lokantaları, kahveler ve bakkal bulunmaktadır.

Pozantı Belemelik Yaylası: Pozantı'ya 10 km mesafede yer alan yaylaya stabilize yolla ulaşılır. Çakıt Çayı kıyısında kurulmuş yaylada ahşap ve taş yapılmış yayla evleri bulunmaktadır. Yaban hayatı yönünden zengin olan yaylada yaban keçisi, yaban domuzu ve yırtıcı kuşlar gözlemlenebilir.

Pozantı Asar Yaylası: Pozantı-Çamardı ilçelerine giden asfalt yolun 14. km'sinden kuzeybatıya dönülerek 1.5 km'lik stabilize yolda yapılan yolculuk sonrasında ulaşılır. Yaylaya Pozantı'dan minibüs bulmak mümkündür. Yörenin yayla mimarisine uygun ahşap ve taşlardan yapılan yayla evleri çam, köknar, sedir ağaçları ve meyve bahçeleri ile iç içedir. Yaylada elektrik mevcuttur.

Saimbeyli Çatak Yaylası: Saimbeyli-Tufanbeyli karayolunun 2. km'sinden sola dönülerek bağ ve bahçeler arasından geçen 3 km'lik stabilize bir yolla ulaşılmaktadır. Yaylaya, Saimbeyli'den belediye otobüsleri sefer düzenlenmektedir. Dağ yamacından akan küçük şelalelerin beslediği anıt çınar ağaçlarının gövde ve dalları üzerine kurulmuş çardaklarda piknik yapmak mümkündür. Bol su kaynakları olan Çatak Yaylası, Saimbeyli ilçesinin su ihtiyacını da karşılamaktadır. Yaylada Orman İşletmesi'ne ait küçük bir dinlenme tesisi de mevcuttur.

Tufanbeyli Kürebeli Yaylası: Tufanbeyli ilçesinin kuzey kesimine düşen yaylaya 10 km'lik stabilize yolla ulaşılmaktadır. Tamamen bakir durumda olan yaylada, sulama amaçlı bir de gölet bulunmaktadır.

Tufanbeyli Obruk Yaylası: Saimbeyli-Tufanbeyli karayolunun 35. km'sinde yer almaktadır. Yörükler tarafından tercih edilen yayla bakir durumdadır. Ardıç, karaçam, sedir ağaçları ve kır çiçeklerinin çevrelediği ekilebilir alanlarda buğday ve arpa yetiştirilmektedir. Konaklanabilecek nitelikte yapı bulunmayan yaylada kamp yapacakların çadır ve temel ihtiyaç malzemelerini yanlarında getirmeleri gerekmektedir.

3.9.6. Turizm Amaçlı Su Sporları

Akarsu Turizmi (Kano-Rafting): İlin kuzeyinde bulunan Feke ilçesinden geçen Göksu Deresi'nin Akarsu Turizmi (kano, rafting) açısından potansiyeli mevcuttur. Seyahat firmalarınca zaman zaman turlar düzenlenmektedir.

Sportif Olta Balıkçılığı: Dağlık kesimdeki akarsular, dereler ile baraj göllerinde, Karataş'ta Akyatan Gölü'nde ve Yumurtalık Dalyan'da sportif olta balıkçılığına yönelik potansiyel mevcuttur.

Rüzgar Sörfü: Seyhan Baraj Gölü'nde rüzgar sörfü yapma olanağı vardır.

Sualtı Dalış Turizmi: Karataş ve Yumurtalık sahil kesiminde sualtı dalışı yapılmaktadır.

3.9.7. Dağ ve Doğa Yürüyüşü

İlin kuzeyini kaplayan Orta ve Doğu Toroslar, dağ ve doğa yürüyüşüne uygun koşullar sağlamaktadır. Yükseltisi 3000 m'yi aşan doruklar tırmanma, bunun daha alt kotları ise doğa yürüyüşleri için idealdir. Pozantı yakınlarındaki Karanfil Dağı'nda kamp yaparak doruklara ulaşmak mümkündür. Bu yer ayrıca dağ ve doğa yürüyüşleri için yoğun olarak kullanılan Niğde sınırları içindeki Çamardı yöresine de komşudur. Tırmanma için ikinci uygun alan Feke'ye bağlı Mansurlu Mahallesi'dir. Yöre, Demirkazık zirvesinin güney duvarına yakındır. Saimbeyli ilçesi yakınındaki Doğanbeyli de dağcılık ve doğa yürüyüşlerine elverişli bir diğer yöredir.

Trekking Güzergahları:

1. Başlama Pozantı-Hamidiye Mahallesi - Mazmuru dağı, Bitiş Niğde – Demirkazık Dağevi Konaklama: Mazmuru mevkii.
2. Başlama Pozantı – Hamidiye Mahallesi- Eğni suyu (Konaklama)-Trak mevkii- Acısu (Konaklama)- Bitiş Yedigöze Şelaleri veya Aladağ ilçe merkezi.
3. Konaklama: Eğni suyu, Acısu mevkii.
4. Başlama Karaisalı ilçesi – Karakılıç Mahallesi – Darıçukuru – Köşk - Damlama – Ekecik Beledemik Mahallesi, Bitiş Bürücek yaylası.

Atlı Doğa Yürüyüşü: Pozantı ilçesi Güzergah; Armut Oluğu-Kızıldağ Yaylası Bitiş ve konaklama.

3.9.8. Mağara Turizmi

Adana İlinde henüz araştırması yapılmamış mağaralar bulunmaktadır. Aladağ yakınlarındaki Biğbiği Mağarası eşsiz güzelliği ile mağara turizmine yönelik bir potansiyel sunmaktadır. Bundan başka ilde Cin, Culfa Keleri, Camlıköy Subatanı, Sütlük Subatanı, Adamkafalı Deliği ve Yılanlıyurt Subatanı gibi mağaralar da bulunmaktadır.

3.9.9. Kuş Gözetleme

Adana, Karataş Tuzla Gölü: Tuzla Gölü'nün, Çukurova Deltası'nda yakın dönemde balık stoklarının düşmediği tek sulak alan olduğu belirtilmektedir. Alanda üreyen kuş türleri turaç, yaz ördeği, kocagöz, akça cılıbit, mahmuzlu kış kuşu ve küçük sumrudur.

Akyatan Gölü: Adana Karataş, Çukurova'daki en büyük lagündür. Alan yaz ördeği, turaç, saz horozu, kocagöz, akça cılıbit, mahmuzlu kız kuşu, küçük sumru popülasyonlarıyla önemli kuş alanı (ÖKA) statüsü kazanır. En önemlileri flamingo, suna, fiyu, elmabaş patka, sakarmeke, dikkuyruk, olmak üzere büyük sayıda su kuşu gölde kışlar. Akyatan Gölü ve deniz arasındaki kumullar, çeşitli türlerden küçük ötücülerin üreme ve konaklama dönemlerinde yaşam ortamıdır.

Yumurtalık Lagünleri: Ceyhan Nehri ağzı ve Yumurtalık Körfezi arasında kalan lagünler; tuzcul bataklıklar, tatlı su bataklıkları, çamur düzlükleri, sazlıklar, kumullar ve bir çam ormanından oluşan dev bir sulak alan sistemidir. Başlıca sulak alanlar Çamlık (Yumurtalık) Lagünü, Yelkoma Gölü, Ömer Gölü, Yapı Gölü ve Darboğaz Gölü'dür. Alan, üreyen turaç, akça cılıbit ve küçük sumru popülasyonlarıyla önemli kuş alanı statüsü kazanmıştır. Kış boyunca büyük sayılarda su kuşunu barındırır. Bunların en önemlileri fiyu, kılıç gaga, akça cılıbit ve küçük kum kuşudur.

3.9.10. Bitki İnceleme

Akdeniz iklimi özelliklerini taşıyan bitki örtüsü, 700-800 m'ye kadar olan kesimde mersin (Murt), sandal, kermes meşesi, çınar, yabani zeytin, akça kesme, menengiç, sakız ağacı, funda, erguvan, karaçalı, zakkum ve okalip-tüs; 800 m'den itibaren yayvan yapraklı meşe, kızılıncık ve defne; daha yükseklerde ise çam türleri, ardıç, kayın, toros köknarı ve sedir; 2000 m'den sonra da alpin çayırlar doğal halı şeklindedir. Otsu bitkilerden kardelen, siklamen, ada soğanı, nergis, sümbül, gelincik, kekik, nane, mantıvar vb. bitkiler mevsiminde incelenebilir.

3.9.11. Yaban Hayatı (Av Turizmi)

Karaca, geyik, yaban keçisi, keklik, turaç, sülün, göçmen kuşlar ve yırtıcı kuşları korumak için ilde belli bölgelerde av yasakları getirilmiştir. Pozantı Yaban Keçisi Üretme İstasyonu Pozantı'ya 5 km uzaklıktadır. Karaisalı-Çatalan Alageyik Yetiştirme Alanı, Çatalan yakınlarında 15 ha'lık alan üzerine kurulmuştur. Karanfıldağı-Demirkazık Yaban Keçisi Koruma ve Üretme İstasyonu yalnızca Karanfıldağı bölgesinde faaliyet göstermekte iken faaliyet alanına Demirkazık bölgesi de eklenmiştir. Adana-Niğde il sınırları içerisinde yer alan 49.069 ha büyüklüğündeki alanda yaban keçileri koruma altına alınmıştır.

Kumullar, göller, dalıyanlar ve sazlık alanlar önemli ekolojik zenginlik kaynağıdır. Bu ortam nadir türleri de içeren kuşlar ile deniz ve kara canlılarının ürettiği ve barındırdığı habitatları oluşturmaktadır. Buralarda kuş türleri, çakal, tilki, su samuru, tavşan, sürüngen türleri ve semenderler ile nesli tükenmekte olan deniz kaplumbağaları yaşamakta ve üremektedir.

Toroslarda yaşayan yabani atlar (yılık)

3.9.12. Sağlık Turizmi (Alternatif Tıp)

Kurttepe İçmesi: Kurttepe Mahallesi'nin 1 km kuzeybatısındadır. Müshil etkisi yapan bu su, Çakıt Suyu yakınından kaynar. Suyu soğuktur ve bağırsak hastalıkları için önem taşır.

Ali Hoca İçmesi: Adana'nın 12 km batısında Ali Hoca Mahallesi yakınındadır. İçme suyu uzunluğu 1,5 km'yi bulan bir hat üzerinde sıralanmış 10 civarında gözden kaynar.

Acidere İçmesi: Adana'nın 20.km doğusunda, Misis'in 5.km batısındadır. Halk arasında Künkçüler ya da Samucadere içmesi diye de anılır. Kaplıca suyu bağırsak kurtlarını ve böbrek taşlarını döker.

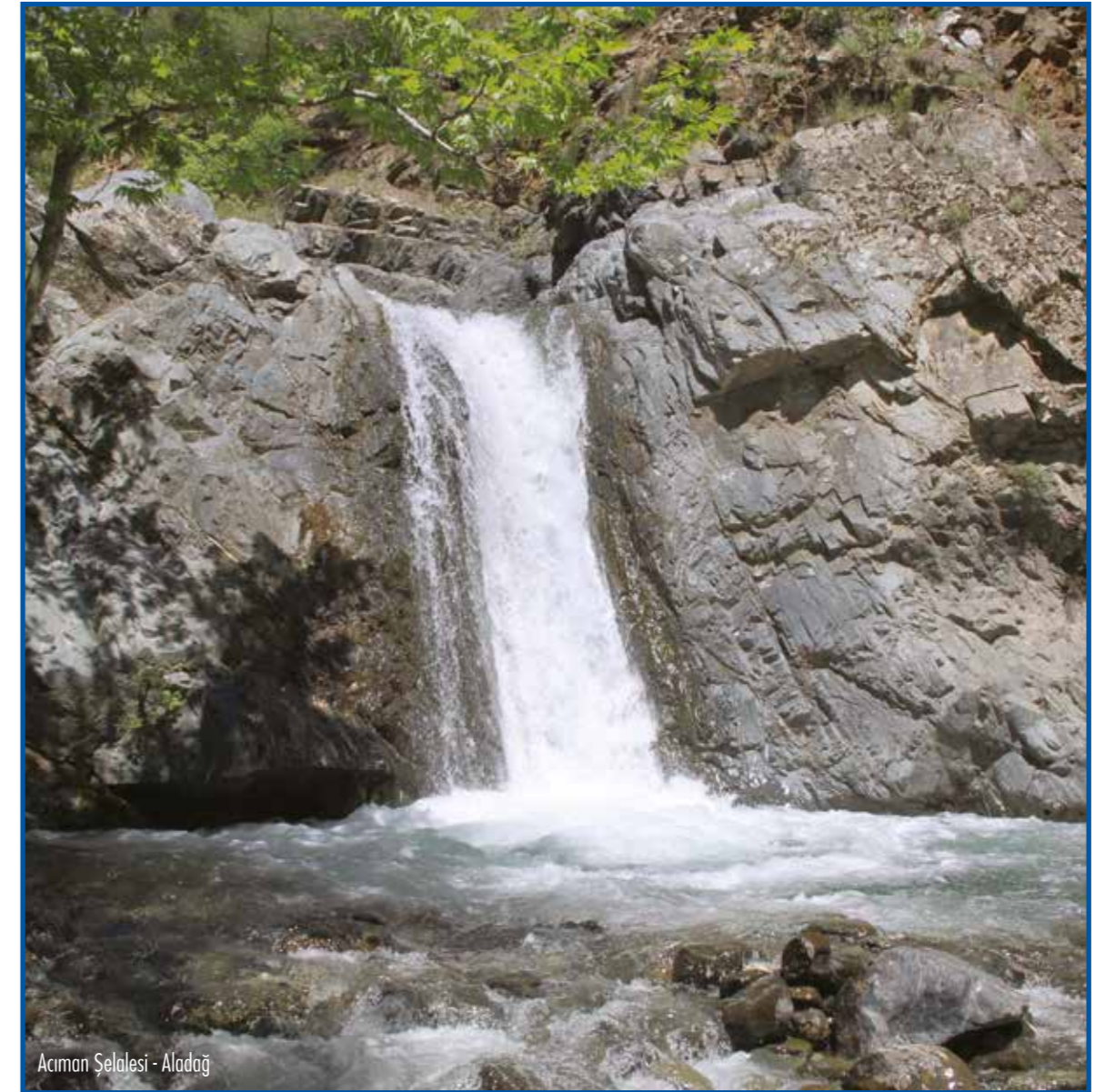
Tahtalıköy Kükürt Kaynağı: Ceyhan'da ilçe merkezinin 6 km güneyinde Tahtalıköy yakınlarında bir kaynaktır. Sıcaklığı 20 C°'dir. Su kabarcıklar halinde kükürtlü hidrojen gazı çıkararak havuzlara kadar akar. Suyun kaşintılı cilt hastalıklarına ve isiliğe iyi geldiği söylenir.

Kokarpınar: Kokusu geniş bir alana yayıldığından bu adla anılır. Ceyhan'a 10 km uzaklıktadır. Su bir tepenin eteğinden gövde kalınlığında kaynar ve ağrılı hastalıklara iyi geldiği söylenir.

Ilıca İçmesi: Kozan'n 15 km kuzeydoğusunda Ilıca Mahallesiindedir. Ağrılı hastalıklara iyi geldiği söylenir.

Bağözü İçmesi: Kozan'ın Bağözü Mahallesiindedir. Suyu müshil niteliğindedir.

Kaynak: Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Acıman Selalesi - Aladağ

4. Kurum İçi Analiz

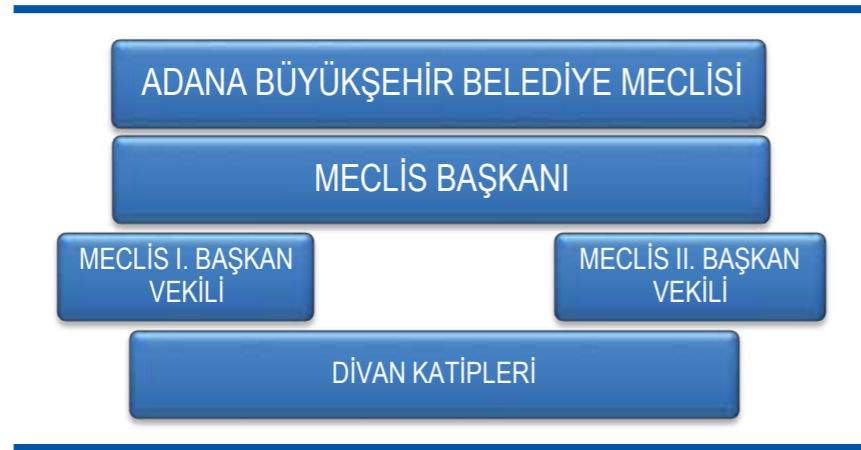
4.1. Kurumsal Yapı

4.1.1. Yönetim Yapısı

Adana Büyükşehir Belediyesi yönetiminin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Adana Büyükşehir Belediye Meclisi

Belediye meclisi, Adana Büyükşehir Belediyesinin karar organıdır ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelerden oluşur. Adana Büyükşehir Belediye Meclisi üye sayısı 78'dir. Büyükşehir Belediye Başkanı, Belediye Meclisinin başkanıdır.

Belediye Meclisi 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 13. maddesi gereği her ayın ikinci haftası önceden meclis tarafından belirlenen günde mutlak toplantı yerinde toplanır. Belediye Meclisinin toplantı gündemi; 5393 sayılı Belediye Kanununun 21. maddesi ve Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 8. maddesi gereğince hazırlanır, en az üç gün önceden üyelere bildirilir. Meclis toplantı yer ve saati ile gündemi bildiren Başkanlık duyuru ve çağırısı meclis üyelerinin adreslerine kapalı zarf içinde gönderilir. Ayrıca belediyenin web sitesinde yayınlanarak ilan edilir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 15. maddesi gereği meclisçe komisyona gönderilen evrakın imar komisyonunda en fazla 10 iş günü, diğer komisyonlarda ise 5 iş günü içerisinde sonuçlandırılmasına gerekli özen gösterilir.

Mecliste alınan kararlar karar numarası verilerek meclis karar defterine işlenir. Kararlar yazılarak Katiplere ve Meclis Başkanı imzalatılır. İmzalatılan kararlar 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 14.maddesinin 4.fıkrası gereği en fazla 7 gün içerisinde mülki idare amirliğine gönderilir, mülki idare amirliğine gönderildikten sonra ilgili birimlere dağıtım yapılır.

Belediye Meclisinin görev ve yetkileri 5393 sayılı Belediye Kanununun 18. Maddesinde belirtilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 15. maddesi gereği kurulan İhtisas Komisyonları en az 5, en çok 9 kişiden oluşur. 2014 yılı için ihtisas komisyonları aşağıda sıralanmıştır.

- ▶ Plan ve Bütçe Komisyonu,
- ▶ Eğitim – Kültür – Gençlik ve Spor Komisyonu,
- ▶ İmar ve Bayındırlık Komisyonu
- ▶ Çevre ve Sağlık Komisyonu
- ▶ Kanunlar Komisyonu
- ▶ Ulaşım Komisyonu
- ▶ Kadın-Erkek Eşitlik Komisyonu
- ▶ Kırsal Kalkınma, Tarım, Orman ve Hayvancılık Komisyonu
- ▶ Turizm ve Sanat Komisyonu
- ▶ Kent Ekonomisi ve Meslek Odaları Komisyonu
- ▶ Sosyal Hizmetler, Engelliler ve Halkla İlişkiler Komisyonu
- ▶ AB ve Dış İlişkiler Komisyonu
- ▶ Kentsel Yenilenme ve Kent Estetiği Komisyonu
- ▶ Deprem ve Doğal Afetler Komisyonu

Adana Büyükşehir Belediye Encümeni

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 16. maddesinde belirtildiği şekilde Büyükşehir Belediye Encümeni, Belediye Başkanının Başkanlığında, Belediye Meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter biri mali hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Belediye Encümeninin görev ve yetkileri 5393 sayılı Belediye Kanununun 34. Maddesinde belirtilmiştir.

4.1.3. Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

- a) İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik planını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak.
- b) Çevre düzeni planına uygun olmak kaydıyla büyükşehir belediye sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar planını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plana uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar planlarını, bu planlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon planlarını ve imar ıslah planlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar planının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar planlarını ve parselasyon planlarını yapmayan ilçe belediyelerinin uygulama imar planlarını ve parselasyon planlarını yapmak veya yaptırmak.
- c) Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar planlarını, parselasyon planlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak, 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak.
- d) Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek.
- e) Belediye Kanununun 69 ve 73 üncü maddelerindeki yetkileri kullanmak.
- f) Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini planlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergahlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.
- g) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek, kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilan ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek.
- h) Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak.
- i) Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisihhi işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hurda depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim planını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynağa toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdukmak, işletmek veya işletmek; sanayi ve tıbbi atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdukmak, işletmek veya işletmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak.
- j) Gıda ile ilgili olanlar dahil birinci sınıf gayrisihhi müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek.
- k) Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu veya işlettiği alanlarda zabıta hizmetlerini yerine getirmek.
- l) Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işletmek veya ruhsat vermek.
- m) Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlenme, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletmek; gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdi yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak, amatör takımlar arasında spor müsabakaları düzenlemek, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı

gösteren veya derece alan sporculara, teknik yönetici, antrenör ve öğrencilere belediye meclis kararıyla ödül vermek.

n) Gerektiğinde mabetler ile sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri için bina ve tesisler yapmak, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bu hizmetlerle ilgili bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak.

o) Kültür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekanların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek.

p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdukmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek.

r) Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdukmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak.

s) Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işletmek, defin ile ilgili hizmetleri yürütmek.

ş) Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletmek, imar planında gösterilen yerlerde yapılacak olan özel hal ve mezbahaları ruhsatlandırmak ve denetlemek.

t) İl düzeyinde yapılan planlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili planlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak; gerektiğinde diğer afet bölgelerine araç, gereç ve malzeme desteği vermek; itfaiye ve acil yardım hizmetlerini yürütmek; patlayıcı ve yanıcı madde üretim ve depolama yerlerini tespit etmek, konut, işyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşları ile kamu kuruluşlarını yangına ve diğer afetlere karşı alınacak önlemler yönünden denetlemek, bu konuda mevzuatın gerektirdiği izin ve ruhsatları vermek.

u) Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işletmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak.

v) Merkezi ısıtma sistemleri kurmak, kurdukmak, işletmek veya işletmek.

y) Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etme ve yıkım konusunda ilçe belediyelerinin talepleri halinde her türlü desteği sağlamak.

y) Büyükşehir belediyeleri tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabilirler.

Alt Yapı Hizmetleri

Büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı alt yapı koordinasyon merkezi kurulur.

Alt yapı koordinasyon merkezi, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar tarafından büyükşehir içinde yapılacak alt yapı yatırımları için kalkınma plânı ve yıllık programlara uygun olarak yapılacak taslak programları birleştirerek kesin program hâline getirir. Bu amaçla, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar alt yapı koordinasyon merkezinin isteyeceği coğrafi bilgi sistemleri dâhil her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadırlar. Kesin programlarda birden fazla kamu kurum ve kuruluşu tarafından aynı anda yapılması gerekenler ortak programa alınır. Ortak programa alınan alt yapı hizmetleri için belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödenekler, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturulacak alt yapı yatırım hesabına aktarılır.

Ortak programa alınan hizmetler için kamu kurum ve kuruluş bütçelerinde yeterli ödeneğin bulunmadığının

bildirilmesi durumunda, büyükşehir belediyesi veya ilgisine göre bağlı kuruluş bütçelerinden bu hizmetler için kaynak ayrılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları alt yapı ortak yatırım hizmetleri için harcanan miktarda ödeneği, yeniden değerlendirme oranını da dikkate alarak ertesi yıl bütçesinde ayırır. Ayrılan bu ödenek belediye veya ilgili bağlı kuruluşunun hesabına aktarılır. Bu bedel ödenmeden ilgili kamu kurum veya kuruluşu, büyükşehir belediyesi sınırlarında yeni bir yatırım yapamaz.

Ortak programa alınmayan yatırımlar için bakanlıklar, ilgili belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşları alt yapı koordinasyon merkezi tarafından belirlenen programa göre harcamalarını kendi bütçelerinden yaparlar.

Koordinasyon merkezleri tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar, belediye ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Alt yapı koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. İçişleri Bakanlığı, çıkarılacak bu yönetmeliğin, alt yapı yatırım hesabının kullanılması ve ödenek tahsisi ve aktarmasına ilişkin kısımları hakkında, Maliye Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığının görüşünü alır.

Ulaşım Hizmetleri

Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerindeki her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendirileceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksit, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır.

İmar Denetim Yetkisi

Büyükşehir belediyesi, ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetlemeye yetkilidir. Denetim yetkisi, konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi, incelemeyi ve gerektiğinde bunların örneklerini almayı içerir. Bu amaçla istenecek her türlü bilgi ve belgeler en geç onbeş gün içinde verilir. İmar uygulamalarının denetiminde kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversiteler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından yararlanılabilir.

Denetim sonucunda belirlenen eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için ilgili belediyeye üç ayı geçmemek üzere süre verilir. Bu süre içinde eksiklik ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi eksiklik ve aykırılıkları gidermeye yetkilidir.

Büyükşehir belediyesi tarafından belirlenen ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar, gerekli işlem yapılmak üzere ilgili belediyeye bildirilir. Belirlenen imara aykırı uygulama, ilgili belediye tarafından üç ay içinde giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 32 ve 42 inci maddelerinde belirtilen yetkilerini kullanma hakkını haizdir. Ancak 3194 sayılı Kanunun 42 inci madde kapsamındaki konulardan dolayı iki kez ceza verilemez.

4.1.4. Mevzuat Analizi

Kurumun görev ve sorumluluklarını yerine getirirken tabi olduğu yasal mevzuatın hizmet gruplarına göre sınıflandırılmasına aşağıdaki tabloda yapılmıştır.

No	Kanun No	Kanunun Adı	Hizmet Grupları	
1	5216	Büyükşehir Belediye Kanunu	Kuruluş Yetki ve Görevler İle Kurumsal Yönetim ve Mali Yönetim Hakkında Mevzuat	
2	5393	Belediye Kanunu		
3	4447	İşsizlik Sigortası Kanunu		
4	6360	On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun		
5	5521	İş Mahkemeleri Kanunu		
6	4982	Bilgi Edinme Kanunu		
7	4688	Kamu Görevlileri ve Toplu Sözleşme Kanunu		
8	6356	Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu		
9	657	Devlet Memurları Kanunu		
10	4483	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Korunması Hakkında Kanun		
11	4734	Kamu İhale Kanunu		
12	4735	Kamu İhale Sözleşmeleri		
13	2886	Devlet İhale Kanunu		
14	-	Fiyat Farkları Hakkında Yönetmelikler		
15	-	Kamu İhale Genel Tebliğ		
16	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu-5018		
17	2464	Belediye Gelirleri Kanunu		
18	193	Gelir Vergisi Kanunu		
19	3065	Katma Değer Vergisi Kanunu		
20	488	Damga Vergisi Kanunu		
21	213	Vergi Usul Kanunu		
22	2380	Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun		
23	6183	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun		
24	6245	Harcırah Kanunu		
25	4749	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun		
26	2577	İdari Yargılama Usulü Hakkında Kanun		
27		Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği		
28		Taşınır Mal Yönetmeliği		
29	1136	Avukatlık Kanunu		
30	2004	İcra İflas Kanunu		
31	3095	Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun		
32	6107	İller Bankası Kanunu		
33	6098	Türk Borçlar Kanunu		
34	6102	Türk Ticaret Kanunu		
35	3194	İmar Kanunu		
36	3621	Kıyı Kanunu		
37	2985	Toplu Konut Kanun		
38	2863	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu		
39	5366	Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılması Hakkında Kanun		Kentleşme ve İmar Yönetimi Hakkında Mevzuat
40	2942	Kamulaştırma Kanunu-		

No	Kanun No	Kanunun Adı	Hizmet Grupları
41	5543	İskan Kanunu	
42	4708	Yapı Denetimi Hakkında Kanun	
43	2981	İmar Affı Kanunu	
44		Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği	
45	5393	Belediye Kanunu	
46	2918	Karayolları Trafik Kanunu	
47		Karayolları Trafik Yönetmeliği	
48		Ulaşım Dairesi Başkanlığının Teşkilat Görev ve İşleyişi Hakkında Yönetmelik	Ulaşım Hizmetleri Yönetimi Hakkında Mevzuat
49	4925	Karayolu Taşıma Kanunu	
50		Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği	
51		Otopark Yönetmeliği	
52	5510	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu	
53	5378	Engelliler Kanunu	
54	2828	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu	Sosyal Destek Hizmetleri Yönetimi Hakkında Mevzuat
55	3998	Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun	
56	2872	Çevre Kanunu	
57		Büyükşehir Belediyeleri Özürlü Hizmet Birimleri Yönetmeliği	
58		İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	
59	1593	Umumi Hıfzıssıhha Kanunu	
60	5326	Kabahatler Kanunu	
61		Kent Estetiği Yönetmeliği	Kent ve Toplum Düzeni Hakkında Mevzuat
62	4077	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	
63	3194	İmar Kanunu	
64		Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik	
65	2985	Toplu Konut Kanun	
66	1593	Umumi Hıfzıssıhha Kanunu	
67	5179	Gıdaların Üretimi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun	
68	5199	Hayvanları Koruma Kanunu	
69	2872	Çevre Kanunu	
70		Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	
71		Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	İnsan ve Çevre Sağlığı Yönetimi Hakkında Mevzuat
72		Atık Su Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik	
73		Su Kanalizasyon İdaresi Mevzuatı	
74	5510	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu	
75	3359	Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu	
76	4857	İş Kanunu	
77		Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Dair Kanun	
78		Deprem Yönetmeliği	Afet Yönetimi Hakkında Mevzuat
79		Binaların Yangından Korunması Yönetmeliği	
80		Belediye İtfaiye Yönetmeliği	
81	5366	Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılması Hakkında Kanun	Kültür ve Turizm Hizmetleri İle Tarım ve Ticaret Faaliyetleri Yönetimi Hakkında Mevzuat
82	2863	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu	
83	5393	Belediye Kanunu	
84	6360	On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	

4.1.5. İnsan Kaynakları Analizi

Adana Büyükşehir Belediyesi personel rejimi çevresinde; hizmetlerin daha etkin ve verimli hale getirilmesi için gelişmeleri ve farklılıkları takip ederek tüm bu değişimlere uyum sağlayabilen ve kendini yenileyebilen insan kaynağı oluşturma, hizmet içi eğitimler ile kişisel gelişmeyi de ön planda tutmaya yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca iş sağlığı ve işçi güvenliğinin tam olarak planlanması ve sağlanması konusunda da çalışmalar yürütülerek, tüm personelde bu bilincin uyanması amacıyla gerekli adımlar atılmaktadır.

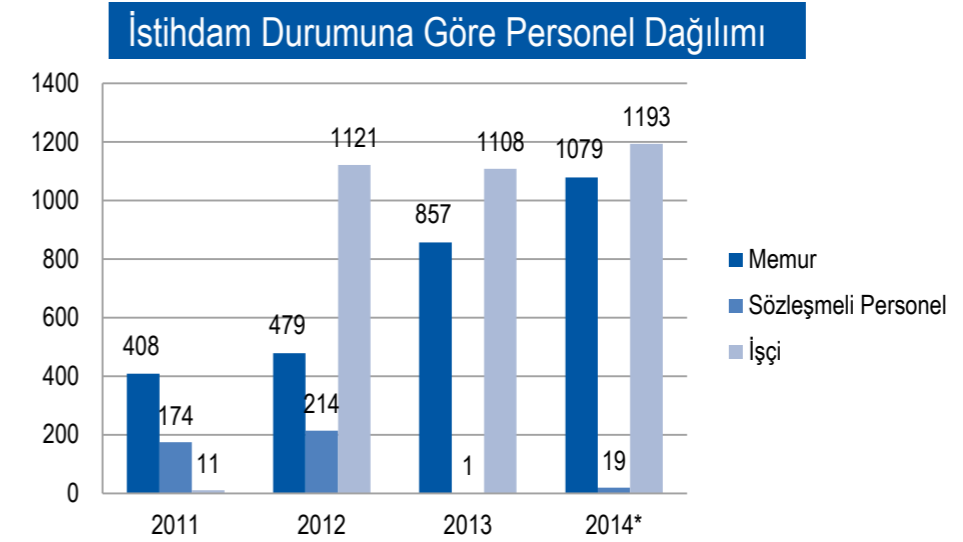
Kurum personelinin istihdam türlerine, eğitim, yaş ve cinsiyet durumuna, hizmet sürelerine göre dağılımı aşağıda incelenmiştir.

İstihdam Türlerine Göre Dağılım

Kurumda insan kaynakları 3 farklı istihdam türünden oluşmakta olup bunlar; memur, işçi ve sözleşmeli personeldir. İstihdam durumuna göre personel dağılımının önemli değişimlere uğradığı aşağıdaki tabloda görülmektedir. Bunun sebepleri; 12/07/2013 tarih ve 6495 sayılı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile kurum bünyesindeki sözleşmeli personelin memur kadrosuna geçirilmesi, 12/11/2012 tarih ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile İl Özel İdaresi'nde görev yapan personelin Belediyeye devredilmesidir. Buna göre; 2011 yılından 2012 yılına geçişte personel sayısı %4,1 artarken, 2012 yılından 2013 yılına geçişte %8,4 ve 2013 yılından 2014* yılına geçerken %16,5 artmıştır.

İstihdam Durumuna Göre Dağılım				
İstihdam Türü	2011	2012	2013	2014*
Memur	408	479	857	1079
Sözleşmeli Personel	174	214	1	19
İşçi	1161	1121	1108	1193
Genel Toplam	1743	1814	1966	2291

*Veriler 11.08.2014 tarihi itibarıyla.

Aşağıdaki grafikte görüldüğü üzere toplam personelin %47,10'nu memur, %0,83'ünü sözleşmeli personel ve %52,07'sini ise işçiler oluşturmaktadır.

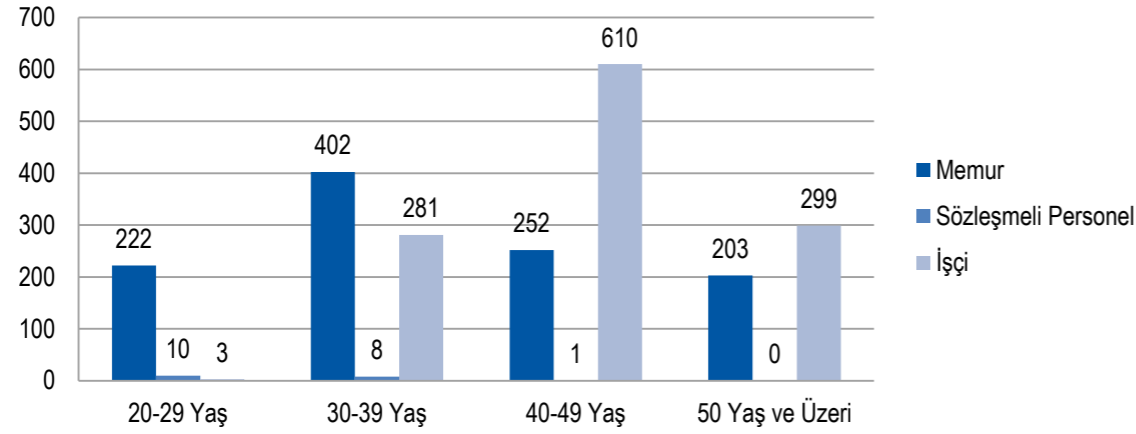
Yaş Dağılımına Göre İstihdam

Kurum çalışanlarının yaş durumuna göre dağılımına bakıldığında %10,26'sının 20-29 yaş grubunda, %30,16'sının 30-39 yaş grubunda, %37,67'sinin 40-49 yaş grubunda, %21,91'inin 50 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir.

Yaş Gruplarına Göre Personel Dağılımı				
Yaş Grubu	Memur	Sözleşmeli Personel	İşçi	TOPLAM
20-29 Yaş	222	10	3	235
30-39 Yaş	402	8	281	691
40-49 Yaş	252	1	610	863
50 Yaş ve Üzeri	203	-	299	502
GENEL TOPLAM	1079	19	1193	2291

Not: Veriler 11.08.2014 tarihi itibarıyla.

Yaş Gruplarına Göre Personel Dağılımı

Adana Büyükşehir Belediyesi çalışanlarının yaş dağılımlarına bakıldığında işçi personelin yaş ortalamasının yüksek olduğu, memur personelin ise daha genç ve dinamik bir yapıya sahip olduğu görülmektedir. Belediye personelinin yaş ortalamasının ise yaklaşık 42,2 olduğu tespit edilmiştir.

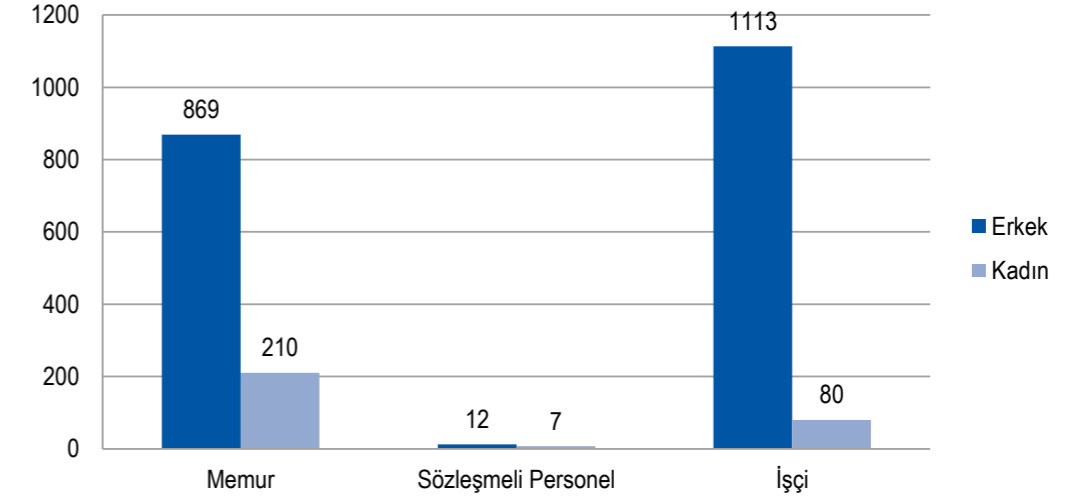
Cinsiyete Göre Personel Dağılımı

Adana Büyükşehir Belediyesi çalışanlarının cinsiyete göre dağılımı değerlendirildiğinde toplam personelin %87'sinin erkek, %13'ünün ise kadın olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre kadın personel sayısının azlıkta olduğu tespit edilmiştir.

Cinsiyet Durumuna Göre Personel Dağılımı				
Cinsiyeti	Memur	Sözleşmeli Personel	İşçi	TOPLAM
Erkek	869	12	1113	1994
Kadın	210	7	80	297
GENEL TOPLAM	1079	19	1193	2291

Not: Veriler 11.08.2014 tarihi itibarıyla.

Cinsiyet Durumuna Göre Personel Dağılımı

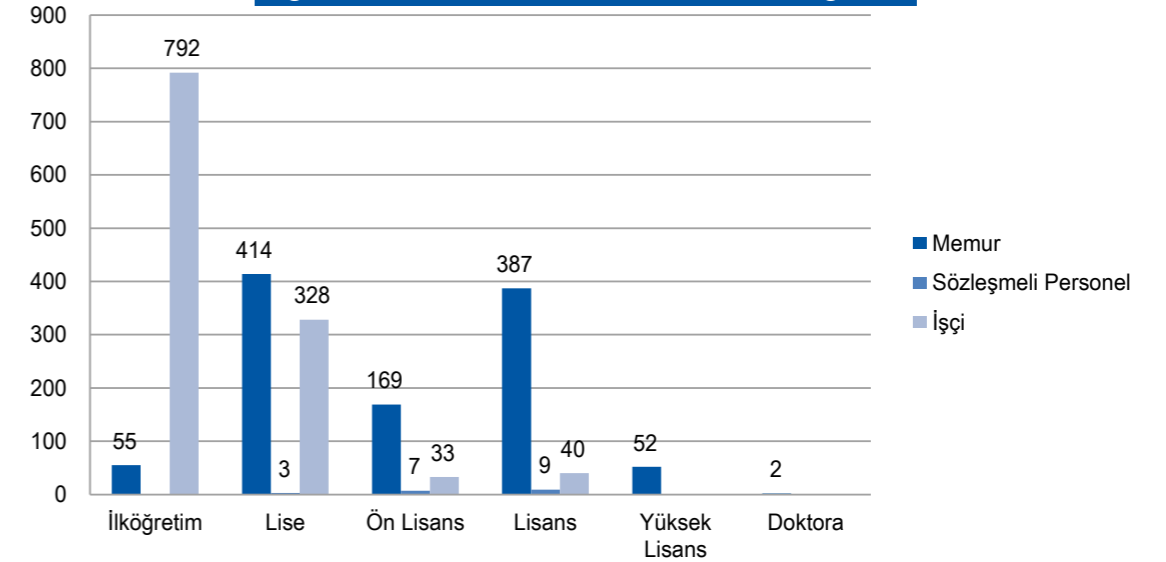

Eğitim Durumuna Göre Dağılım

Eğitim Durumuna Göre Personel Dağılımı				
Öğrenim Durumu	Memur	Sözleşmeli Personel	İşçi	TOPLAM
İlköğretim	55	-	792	847
Lise	414	3	328	745
Ön Lisans	169	7	33	209
Lisans	387	9	40	436
Yüksek Lisans	52	-	-	52
Doktora	2	-	-	2
Genel Toplam	1079	19	1193	2291

Not: Veriler 11.08.2014 tarihi itibarıyla.

Eğitim Durumuna Göre Personel Dağılımı

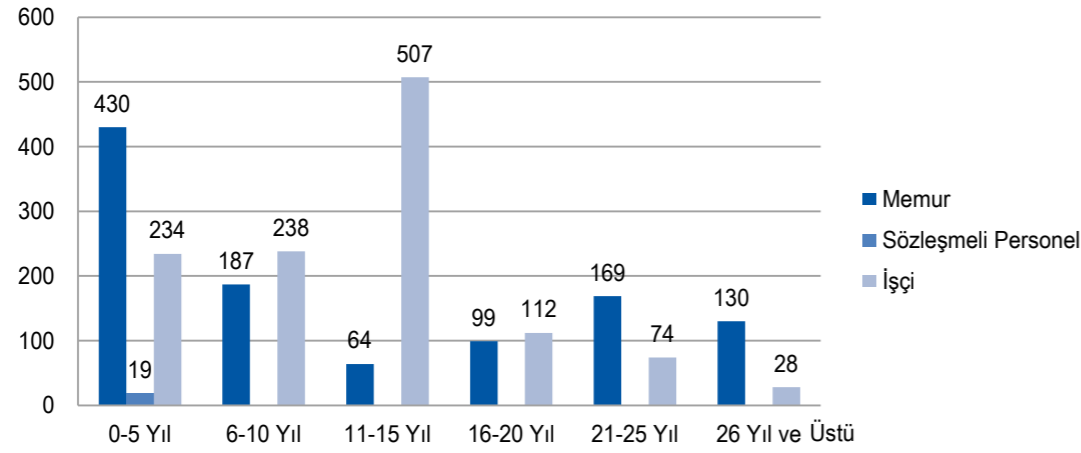
Kurum çalışanlarının büyük bir miktarının (%37) ilköğretim düzeyinde eğitime sahip olduğu göz önüne alındığında bu oranın düşürülmesi için kalifiye personel sayısının artırılması gerektiği ortadadır. Yükseköğrenime sahip personelin oranı ise sadece %30,5'tir.

Hizmet Yıllarına Göre Dağılım

Hizmet Yıllarına Göre Personel Dağılımı				
Hizmet Yılı Grupları	Memur	Sözleşmeli	İşçi	TOPLAM
0-5 Yıl	430	19	234	683
6-10 Yıl	187	-	238	425
11-15 Yıl	64	-	507	571
16-20 Yıl	99	-	112	211
21-25 Yıl	169	-	74	243
26 Yıl ve Üstü	130	-	28	158
GENEL TOPLAM	1079	19	1193	2291

Not: Veriler 11.08.2014 tarihi itibarıyla'dır.

Hizmet Yıllarına Göre Personel Dağılımı

Adana Büyükşehir Belediyesi çalışanlarının %27'sinin çalışma yılı 15 yılın üzerindedir. Buna göre emekli süresi dolmuş veya dolmak üzere olan personel sayısının da bu oranda yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu personelin emekliliği sonrasında hizmetlerin aksamadan devam etmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Hizmet İçi Eğitim Çalışmaları

Tarih	Konu	Katılımcılar
16-17-18 Mayıs 2013	Kişisel Gelişim Büyükşehir Belediyesi Görev ve sorumlulukları İlçe Belediyeleri Görev ve sorumlulukları İlçe Belediyeleri ve Büyükşehir Belediyelerinin Görev paylaşımı Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları ile görev paylaşımı Görev Alanına girmeyen konularda vatandaşın ikna edilmesi	ALO 153 Çağrı Merkezi Personeli, Halkla İlişkiler Personeli ve Yeni başlayan Engelli Personel
10.05.2013	28512 sayılı İş Güvenliği uzmanlarının görev yetki, sorumluluk ve eğitimleri hakkında yönetmelik	İlgili Personel
30.09.2013-01.10.2013	Zabitanın Görev ve Yetkileri, Kabahatler Kanunu	Göreve Yeni Başlayan Zabıta Personeli
09.10.2013	Kamu Kurum ve Kuruluşlarında uyulması gereken kurallar	Stajyer Öğrenciler
09.10.2013-10.10.2013	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu	Göreve Yeni Başlayan Zabıta Personeli
30.10.2013-31.10.2013	Halkla İlişkiler	Göreve Yeni Başlayan Zabıta Personeli
23 Ekim 2013-18,19,20,25,26,27	İş sağlığı ve güvenliği genel prensipleri Çalışanların yasal hak ve yükümlülükleri Acil durum planları	
Kasım 2013 02,03,04,09,10,11,16,17,18,23,24,25,30	Kişisel koruyucu donanımlar (kkd) kullanımı ve kullanım zorunluluğu Sağlık ve güvenlik işaretleri Çevre konuları Mevzuat eğitimi Risk değerlendirme	Tüm Personel
Aralık 2013		
23-24 Aralık 2013	Devlet Memuru kadrosuna geçirilen sözleşmeli personellerin memur kadrosuna geçmeleri sebebiyle hakları sorumlulukları ve yükümlülükleri, Yazışma Kuralları	Sözleşmeli Personel
30-31 Ekim 2013	Halkla İlişkiler	Zabıta Personeli
04.11.2013-15.11.2013	Temel Eğitim	Engelli Aday Memurlar
2013 Yılı İçerisinde Gruplar Halinde	4734 Sayılı ve 4735 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmesi Kanunu, Doğrudan Temin İşlemleri, Harcama Belgeleri Yönetmeliği, Ön Ödeme, Avans ve Yolluklar, Taşınır-Taşınmaz Mal Yönetmeliği ve Muhasebeleştirilmesi, Amortisman Hesapları, Gelir İşlemleri, 2886 Sayılı Kanun, Kamu Zararları Harcama Yetkilileri ve Gerçekleştirme Yetkilileri Görev ve Sorumlulukları, Dönem başı ve Dönem Sonu İşlemleri, Hassas Görevler, Yetki Devri, Prosedür Yönetimi, Risk Analizi, 5018 Sayılı Kanun, İç Kontrol ve Denetim	Tüm Personel
18.02.2014	Ahmet Şerif İZGÖREN tarafından "Süperman Türk Olsaydı" sunumu	296 Belediye Personeli
04-05 Mart 2014	6360 Sayılı Kanun	Tüm Personel
09 Mart 2014	Etkili İletişim ve İnsanları Tanıma Sanatı	349 Belediye Personeli
26-30 Mayıs 2014	İşaret Dili Eğitimi	30 Belediye Personeli
10-11-12 Şubat 2014 17-18-19 Şubat 2014 24-25-26 Şubat 2014 3-4-5 Mart 2014 10-11 Mart 2014	İş Sağlığı ve Güvenliği kurul toplantıları	Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı, Yol Şube Müdürlüğü, İtfaiye Dairesi Başkanlığı, Adana Halk Ekmek ve Unlu Mamuller Şube Müdürlüğü, Otobüs Şube Müdürlüğü Personellerinden toplam 24 kişi

Personel Memnuniyet Anket Süreçlerine İlişkin Çalışmalar

2014 yılı içerisinde Şubat, Mart ve Nisan aylarında personele yönelik anketler düzenlenmiştir.

- ▶ 15-30 Şubat 2014 tarihleri arasında "İş Yönetimi Anketi" düzenlenmiş olup, 150 personel anket çalışmasına katılmıştır. Anket sonucuna bakıldığında personelin işe bakış açısı katılımcılar baz alındığında olumsuz olarak gözlenmiştir.
- ▶ 15-30 Mart 2014 tarihleri arasında "İletişim Anketi" düzenlenmiş olup, 75 personel anket çalışmasına katılmıştır. Anket sonucunda birimler arasında iletişimin zayıf olduğu gözlenmiştir.
- ▶ 15-30 Nisan 2014 tarihleri arasında "Çalışma Ortamı ve Koşulları Hakkında" anket düzenlenmiş olup, 84 personel anket çalışmasına katılmıştır. Anket sonucuna bakıldığında ankete katılan personellerin %80'inin çalışma ortamından memnun olduğu gözlenmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışmaları

Büyükşehir Belediyesi bünyesinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili saha denetimleri ve risk analizi takımları oluşturulmuş olup, risk analizi çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca; Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı, Yol Şube Müdürlüğü, İtfaiye Dairesi Başkanlığı, Adana Halk Ekmek ve Unlu Mamuller ve Otobüs Şube Müdürlüğü olarak İş Sağlığı ve Güvenliği kurulları oluşturulmuş olup, toplantılar yapılmaya başlanmıştır. İş sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin eğitim çalışmaları ise devam etmektedir.

4.1.6. Bilgi İşlem Analizi

Altyapı Olanakları

Güvenlik Duvarı: Kurumsal ağ güvenliğinin sağlanmasında Fortigate Firewall kullanılmaktadır. Kullanıcı internet erişim logları Fortianalyzer'da tutulmaktadır. Kullanıcı bilgisayarlarının güvenliği ve izin yönetimi için Microsoft Active Directory uygulanmaktadır. Tarihi hizmet binası içinde bulunan 40 adet bilgisayar merkez binaya fiber optik bağlantı teknolojisi kullanılarak dahil edilmiştir. 5651 sayılı kanun gereklerine göre log kayıtları tutulmaktadır.

Sistem ve Ağ: Kurumda tüm bilgisayarlar 50 Mbit Metro Ethernet altyapısı ile 50 Mbit Süperonline internet erişimine sahiptir. Merkez binasındaki elektrik kesintisine karşı UPS (Kesintisiz Güç Kaynağı), güvenlik amaçlı Firewall (Güvenlik Duvarı) bulunmaktadır.

Sistem Odası ve Yapısal Kablolama: Adana Büyükşehir Belediyesi merkez donanım alt yapısında bir adet fiziksel sunucu üzerinde 13 adet sanal server (FTP Server, AD Server, Antivirüs Sever, Terminal Server, Developer Server, Map Server, e-belediye Server, YBS Server, Portal Server, Test Server, Database server, Ulaşım Stok server) bulunmaktadır. Kapasitesinin üzerinde iş yükünün çalıştırıldığı sistem donanımlarının yenilenmesi ve güvenlik, yalıtım, aktif soğutma, yangın önleme gibi özelliklere sahip sistem odası oluşturulması gerekmektedir. Belli bir standardı olmayan ve yıllar içerisinde yıpranmış Belediyemiz fiziksel ağ alt yapısının, günümüz ve gelecek standartlarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Merkezi Veritabanı: Uygulama kullanımı ve veri paylaşımının tek merkezden yönetimini sağlayacak koordinasyon merkezi oluşturulması ihtiyaçtır. Hedeflenen Sistem Odası ve Yapısal Kablolama Projesinin hayata geçirilmesi ile dış lokasyon hatlarının Merkez hizmet binasının fiber optik ve VPN teknolojisi ile hizmet binasında bulunan herhangi bir bilgisayar kullanıcısı gibi işlem yapabilmesi sağlanacaktır. Log kayıtlarının doğru tutulabilmesi, tüm birimlerin Active Directory içine alınması, yönetim bilgi sistemi, portal, antivirüs yönetimi, teknik destek sağlanması elektronik bilgi yönetim sistemlerinin (EBYS) sağlıklı çalışmasına yönelik fiziksel ağ yapısının oluşturulması hedeflenmektedir.

Kurum İçi ve Kurumlar Arası Veri Paylaşımı Alt Yapısı: Kurum içi ve kurumlar arası bilişim sistemleri ile veri alışverişinin yapılabilmesi e-devlet hizmetlerinin sunulabilmesi için web teknolojisine uyumlu ve bilgi paylaşımına olanak sağlayan birlikte çalışabilirlik ilkelerine uygun veritabanı ve veri alışveriş standartları olan yönetim bilgi sistemi gerekliliktir. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Adana Büyükşehir Belediyesi arasında TAKBİS sisteminde mevcut olan tapu kaydı ve kadastral bilgilerin online paylaşımına ilişkin usul ve esasları belirleyen protokol hükümleri doğrultusunda TAKBİS verilerinin hizmet birimlerinde kullanıma sunulması için web servisleri üzerinde yazılım geliştirilmiştir. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Adana Büyükşehir Belediyesi uygulama yazılımında KPS (Kimlik Paylaşım Sistemi) ve AKS (Adres Kayıt Sistemi) üzerinden sorgulamalar yapılabilmektedir.

Teknik Destek Hizmetleri

Görev Takip Programı: Kurum içi birimlere sunulan ağ ve donanım teknik servis hizmetlerinde görev takibi ve yönetimi sağlayan birim yazılım ekibi tarafından geliştirilmiş olan web tabanlı bir yazılımdır. Bu uygulama yazılımı ile hizmet birimlerindeki personel bilgisayarlarında internet erişimleri ve donanım aksaklıklarındaki tüm talepler için kayıt açılarak tamamına dönüş yapılabilmesi sağlanmaktadır. Uygulama teknik servis hizmetlerinde performans artışı sağlamıştır. Teknik destek kapsamında verilen hizmetlere ait raporlar alınabilmektedir. Böylece, Belediyeye bağlı hizmet birimlerinde bulunan bilgisayar donanımının bakım ve onarımını yapılmakta ve çalışır durumda tutulmakta, kullanıcıların bilgisayar donanımlarında oluşan problemleri, internet ve ağ erişimleri sağlanmaktadır.

Donanım Envanter ve Barkod Sistemi: Donanım / yazılım envanteri oluşturma çalışmaları kapsamında birimlerdeki tüm donanım ve yazılım lisans bilgileri toplanmıştır. Donanım ve yazılımların ayrıntılı bir listesinin oluşturulması ve kullanıcı personel bilgileri ile eşleştirilmesi amacıyla barkotlama çalışmaları devam etmektedir. Büyükşehir Belediyesine bağlı bulunan tüm birimlerdeki bilişim aygıtlarının mevcutta ne kadar olduğunun tespit edilip barkodlanarak kayıt altına alınması, barkodlama bilgilerinde adet ve kullanıcı bilgileri gibi temel bilgilerin yanında marka model ve seri numaraları gibi donanıma detaylı kayıt oluşturulması sağlanmıştır. Barkodlama ve kayıtlar her yeni cihaz için canlı olarak devam etmekte, donanım envanter veri güncelliğinin korunması sağlanmaktadır.

Yazılım-Donanım Temini ve Kabulü: Kurumun bilişim donanım ihtiyaçlarında; yapılacak işlemlere uygun donanım alımlarını sağlayacak konfigürasyon belirleme ve teslim alma işlemleri hazırlanan teknik rapor ve bilgi işlem komisyonunun teknik yeterlilik incelemesinin neticesine göre yapılmaktadır.

Yazılım Hizmetleri

Belediye Kurumsal Web Sayfası: Kurumsal internet sayfası için versiyon 2 tasarımına geçilmiştir. Görsel tasarım değişikliği ile birlikte işlevsellik olarak da geliştirmeler sağlanmış olup günümüz teknolojisine ve sanal dünyaya uygun halde sosyal ağların etkileşimi de artırılmıştır. Sosyal, kültürel, sanatsal faaliyetler, yeni hizmet alanları ve projeler, otobüs ve metro gibi belediyenin önemli hizmetleri hakkında telefon, tablet, bilgisayar gibi cihazlar vasıtasıyla vatandaşlar anlık bildirimler alabilmektedirler.

Belediye Mobil Uygulaması: Vatandaşların hizmetlere erişimini kolaylaştırmak amacıyla mobil cihazlar için yazılım geliştirilmiştir. Geliştirilen uygulama ile vatandaşlar Belediyenin etkinliklerini, yeni projelerini, ihale ilanlarını takip edebilecek; belediyenin hizmetleri ile alakalı düşüncelerini, taleplerini, yaşam alanı içerisindeki aksaklıkları fotoğraf ile görsellik kazandırarak koordinat bilgileri ile birlikte kolaylıkla belediyeye ulaştırabilecektir. Geliştirilen Android ve IOS uyumlu mobil uygulama yazılımları Google Playstore ve AppStore'dan ücretsiz olarak indirilebilir durumdadır.

Meclis Elektronik Oylama Sistemi: Belediye Meclisindeki oylamaların günümüz teknolojisine uygun olarak elektronik ortamda ve güvenilir bir şekilde yapılabilmesi amacıyla tablet bilgisayarlar üzerinden çalışan Meclis Elektronik Oylama Sistemi hazırlanmıştır.

Yeni Web Sayfası Tasarımı: Yeni web sitesinin oluşturulmasında, son teknolojilerle uyumlu ve çağdaş bir yapı göz önüne alınarak çalışmalar yapılmıştır. Personel iş/işlemlerinde kullanılacak kurum portalı için görev takip, donanım envanter, personel kayıt, sms kayıt, mobil uygulama ile entegre koordinatlı sms şikayet modülleri geliştirilmiştir. Bu sistemlerin çalışması tek bir ortak platform üzerinde kurgulanmıştır.

Belediye Başkanı'nın Ajanda Programı: Hazırlanan Ajanda Programı ile Belediye Başkan'ının gün içindeki programının kolay ve sistematik bir şekilde takip edilmesi amaçlanmıştır. Programın; Başkan tarafından belirlenen etkinlik veya organizasyonların hatırlatılması için SMS ya da mail gönderimi gibi bildirimlerle desteklenmesi hedeflenmektedir.

Yazılım Geliştirme: Yazılım geliştirme (Kurum Mobil Uygulaması, Kurum Portal Altyapısı, Meclis Elektronik Oylama Sistemi, Ajanda Programı, Görev Takip Programı) çalışmaları sürekli olarak yapılmaktadır. Süreç yönetiminin yazılım altyapısı üzerine de çalışmalar sürmektedir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi: Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) yazılımı temin edilmiştir. Kurumun e-imza sürecine geçirilmesi için çalışmalar başlatılmış olup birimlerden NES kullanacak personeller belirlenip Akıllı kart ve kart okuyucuları ilgili kurumdan temin edilecektir.

Diğer Bilişim Hizmetleri

Parklarda Wi-Fi Hizmeti: Adana Büyükşehir Belediyesi sorumluluk alanındaki Merkez, Atatürk, Abidin Dino ve Güney Yıldız Parklarına güvenlik önlemleri alınarak ve kablosuz iletişim teknolojisi kullanılarak ücretsiz internet hizmeti vatandaşların kullanımına sunulmaktadır.

E-Belediye: Vatandaşın, e-belediye üzerinden güvenli olarak online ödeme yapabilmesi için gerekli teknolojik altyapı sağlanmış olup, SSL sertifikası kurum sayfasına yüklenmiştir. Muhasebe program entegrasyonunun sağlanmasıyla birlikte online ödeme yapılabilecektir.

Kurumsal Mail Hizmeti: Adana Büyükşehir Belediyesi personelinin kurumsal mail hesapları için 150 olan sayı sınırı, sınırsız olarak yükseltilmiştir. Belediye çalışanları için, ihtiyaçları ve başvuruları doğrultusunda mail hesapları oluşturulmaktadır. Bu hesaplar oluşturulurken belirli standartlar gözetilmektedir.

Toplu SMS Hizmeti: Vatandaşlara, Belediye personeline, Belediye meclis üyelerine, muhtar ve bürokratlara bilgilendirme ve duyuru amaçlı toplu mesaj gönderim hizmeti verilmektedir. Aynı zamanda vatandaşların da talep, istek ve şikayetlerini bildirebilecekleri bir mesaj hattı oluşturulması hedeflenmektedir.

4.1.7. Gayrimenkul Analizi

Adana Büyükşehir Belediyesi hizmet birimleri, genel idare binası (tarihi belediye binası), yeni hizmet binası ve kurumumuza ait çeşitli hizmet binalarında görevlerini sürdürmektedirler. İdari hizmet birimlerimiz şehrin ihtiyaçlarına uygun olarak çeşitli yerlerde konuşlandırılmıştır. Hal Hizmet Birimlerimiz, Otogar Hizmet Birimlerimiz, Otobüs İşletmemiz, Ekmek Fabrikalarımız, İtfaiye birimlerimiz, Makine İkmal Bakım ve Onarım Daire Başkanlığımız, Zabıta Daire Başkanlığımız, Yol Müdürlüğümüz, Park ve Bahçeler Daire Başkanlığımız, Ulaşım Daire Başkanlığımız, Mezarlık Hizmet Birimlerimiz, Sağlık Daire Başkanlığı hizmet birimlerimiz, Tarım ve Kırsal Kalkıma Daire Başkanlığımız, Kültür Daire Başkanlığımız, Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığımız şehrin ihtiyaçlarına uygun yerlerde konuşlandırılmıştır.

ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HİZMET BİNALARI		
BİRİMLER	İDARİ BİNA	TOPLAM ALAN (m ²)
Başkanlık ve Birimler	Genel İdare Binası	3.500
Sivil Savunma Uzmanlığı	İtfaiye Hizmet Binası	500
Otobüs İşletme Şube Müdürlüğü	Otobüs İşletme Sahası ve Hizmet Binası	200
Otogar ve Otopark Şube Müdürlüğü	Otogar Hizmet Alanı	122.250
Hal Şube Müdürlüğü	Hal Sahası ve Hizmet Binası	360.000
Ticaret ve İştirakler Şube Müdürlüğü	4 adet Ekmek Fabrikası ve Hizmet Binası	9.387
Mezarlık Daire Başkanlığı	5 Adet Mezarlık Hizmet Binaları	3.500
Veterinerlik Şube Müdürlüğü	Hayvan Barınağı	200
İtfaiye Daire Başkanlığı	İtfaiye Merkez Hizmet Binası	3.000
	Güzelyalı İtfaiye Grubu	150
	Şakirpaşa İtfaiye Grubu	1.500
	Barbaros İtfaiye Grubu	2.000
	Site İtfaiye Grubu	500
	Karaisalı İtfaiye Grubu	80
	Çadırkent İtfaiye Grubu	50
Park ve Bahçeler Şube Müdürlüğü	Hizmet Binası	250
Ulaşım Daire Başkanlığı	Raylı Taşıma Sistemi Depo Sahası ve Hizmet Binası	6.371
Yol Şube Müdürlüğü	Hizmet Binası	200
Makine İkmal, Bakım ve Onarım Daire Bşk.	Hizmet Binası	8.562
Asfalt Üretim Şube Md.	Hizmet Binası	375
Zabıta Daire Başkanlığı	Hizmet Binası	550
AYKOME Daire Başkanlığı	Hizmet Binası	550
Evlendirme Şube Müdürlüğü	Hizmet Binası ve Nikah Salonu	350

4.1.8. Araç Analizi

Büyükşehir Belediyesi hizmetlerinde kullanılan taşıt araçlarına ait bilgiler demirbaş protokol ve kiralık araçların dağılımı aşağıda verilmektedir.

DEMİRBAŞ ARAÇ EKİPMANLARI DAĞILIMI				
ARAÇ TÜRÜ	DEMİRBAŞ	PROTOKOL	KİRALIK	TOPLAM
Cenaze Yıkama Römorku	73			73
Seyyar Kaynak Makinesi	5			5
Akry. Tank. Dorsesi	3			3
Çöp Trns. Römorku	21			21
Kamp-Treyler	3			3
İtfaiye Römorku	2			2
Tır Taş. Römorku lowbed	4			4
Tır Dorsesi Damperli	5			5
GENEL TOPLAM	116			116

DEMİRBAŞ PROTOKOL VE KİRALIK ARAÇLARIN DAĞILIMI				
ARAÇ TÜRÜ	DEMİRBAŞ	PROTOKOL	KİRALIK	TOPLAM
Binek	38		89	127
Pikap	19		49	68
Kombi Tipi Hafif Ticari Araç	2		26	28
Kapalı Kasa Panelvan	15		5	20
Minibüs	28		3	31
Midibüs	24			24
İtfaiye Arazöz	33			33
İtfaiye Merdivenli	5			5
İtfaiye Kurtarma	2			2
Ambulans	2			2
Cenaze Nakil Araçları	5			5
Motosiklet	19			19
Et Taşıma Aracı	3			3
Mıncır Serici Kamyon	11			11
Cenaze Taşıma Aracı	18			18
Cenaze Yıkama Aracı	4			4
Damperli Kamyon	67		1	68
Kamyon Yağ Aracı	3			3
Kamy.distribütör	4			4

Asfalt Distribütör	3			3
Kasalı Kamyon	2			2
Su Tankeri	13	3		16
Teleskopik Araç	1			1
Kamyon Yol Çizgi Aracı	0	1		1
Kamyon Asfalt Tamir Aracı	2			2
Akaryakıt Tankeri	4			4
Roley Tank	4			4
Çekici Tır	29			29
Ağaç Sökme Kamyonu	1			1
Traktör	4			4
Yükleyici Lastikli	31			31
Yükleyici Paletli	7			7
Dozer	14			14
Greyder	21			21
Asfalt Silindir	15			15
Toprak Silindir	9			9
Finisher	3			3
Forklift	3			3
Asfalt Freze	1			1
Yol Süpürme Aracı	6			6
Mini Tren	1			1
Golf Arabası	9			9
Gondol	4			4
Çıkarma Gemisi	1			1
Nehir Temizleme Makinası	1			1
Gezici Sağlık Otobüsü	1			1
Üstü Açık Otobüs	4			4
Tranvay Midibüs	1			1
Seyyar Kütüphane (Otobüs)	1			1
Servis Otobüsü	5			5
Otobüs	222			222
GENEL TOPLAM	725	4	173	902

Taşıt araçlarının yaşlarına göre dağılımı da aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

DEMİRBAŞ ARAÇ EKİPMANLARI VE YAŞ DAĞILIMI							
ARAÇ TÜRÜ	0-4 YAŞ	5-9 YAŞ	10-14 YAŞ	15-19 YAŞ	20-24 YAŞ	25+	TOPLAM
Tır Taş. Röm.		1	1		1	1	4
Çöp Trns. Röm.	15	6					21
Kamp-Treyler			2			1	3
Ak.Tank. Dor.	2	1					3
Tır Dorsesi Damperli	5						5
GENEL TOPLAM	22	8	3	0	1	2	36

DEMİRBAŞ ARAÇLAR VE YAŞ DAĞILIMI							
ARAÇ TÜRÜ	0-4 YAŞ	5-9 YAŞ	10-14 YAŞ	15-19 YAŞ	20-24 YAŞ	25+	TOPLAM
Binek	9	12	8	8	1		38
Pikap	1	2	10	4	2		19
Kapalı Kasa Panelvan	9	2	3		1		15
Kombi	1	1					2
Minibüs	1	9	6	5	3	4	28
Midibüs	2	5	7	4	4	2	24
İtfaiye Arazöz	4	1	10	7	4	7	33
İtfaiye Merdivenli				4		1	5
İtfaiye Kurtarma			2				2
Ambulans	1		1				2
Cenaze Nakil Aracı	3	2					5
Cenaze Yıkama Aracı				1	1	2	4
Motosiklet	19						19
Et Taşıma Aracı				1	1	1	3
Mıdır Serici Kamyon	2	9					11
Cenaze Taşıma Aracı	3	1	4	1	3	6	18
Dorseli Kamyon	3	11	23	8	22		67
Kamyon Yağlama Aracı		3					3
Kamyon dist		1		1	2		4
Asfalt Distribütör	2	1					3
Kamyon (Kasa)			1		1		2
Su Tankeri		2	2	5	4		13

Teleskopik	1						1
Kamyon Asfalt Tamir		1	1				2
Akaryakıt Tank	1	1			1		4
Roley Tank	3					1	4
Çekici Tır	24	1	1	1	2		29
Ağaç Sökme Kamyonu					1		1
Traktör			4				4
Kepçe Yükleme Lastikli	5	9	8	4	3	2	31
Kepçe Yükleme Paletli	1		5	1			7
Dozer	1	1	2			10	14
Greyder	2	4	9	2		4	21
Asfalt Silindir	2	2			6	2	15
Top. Silindir	1	4	1	1		2	9
Finisher			1			1	3
Forklift	2					1	3
Asfalt Freze		1					1
Yol Süpürme Aracı	6						6
Mini Tren		1					1
Golf Arabası	9						9
Gondol	4						4
Çıkarma Gemisi						1	1
Nehir Temizleme Makinası	1						1
Gezici Sağlık Otobüsü					1		1
Üstü Açık Otobüs					4		4
Tranvay Midibüs			1				1
Seyyar Kütüphane (Otobüs)					1		1
Servis Otobüsü					5		5
Otobüs	10	90	72	42		8	222
GENEL TOPLAM	133	177	182	119	58	56	725

4.1.9. Mali Yönetim Analizi

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte Adana Büyükşehir Belediyesinin hizmet alanı oldukça genişlemiş olup bütün şehir anlayışı ile hizmet vermek için de güçlü bir mali yapı gerekmektedir. Şehrin ihtiyaçlarını karşılamak için gelir artırıcı politikalar geliştirmek ve verimsiz giderleri azaltıcı adımlar atmak büyük önem teşkil etmektedir.

Gelirler

Adana Büyükşehir Belediyesinin gelir kalemlerine ilişkin değerlendirmeler aşağıda yer almaktadır.

Vergi Gelirleri: Adana Büyükşehir Belediyesi vergi gelirlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu çerçevesinde tahsil edilen vergi ve harç gelirleri oluşturmaktadır. 2009-2013 yılları arasında Belediye vergi gelirleri %25 artarak 19.899.955,42 TL'den 26.338.951,42 TL'ye çıkmış olup toplam gelir içindeki payı %6'dan %5'e düşmüştür. Ayrıca bu kalemden 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre alınan genel bütçe vergi payı da bulunmaktadır.

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri: Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri; kamu idarelerinin egemenlik gücüne dayanmaksızın menkul ve gayrimenkul malların işletilmesi ile teşebbüslerden elde ettiği özel gelirlerdir. Adana Büyükşehir Belediyesi teşebbüs ve mülkiyet gelirleri 2009-2013 yılları arasında 115.755.788,7 TL'den 121.963.335,13 TL'ye %5 artmış olup toplam gelir içindeki payı ise %33'ten %23'e düşmüştür.

Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler: Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler kalemi; merkezi yönetime bağlı kurum ve kuruluşlardan, yurtdışından ve kişilerden alınan bağış ve yardımlardan oluşmaktadır. 2009-2013 yılları arasında bu gelir kalemi %46'lık bir azalış göstermiş olup 463.324,63 TL'den 249.315,31 TL'ye düşmüştür.

Diğer Gelirler: Diğer gelirleri tahsil edilen idari para cezaları, kişilerden alacaklar ve mahalli idarelere ait diğer paylardan oluşmaktadır. Adana Büyükşehir Belediyesi diğer gelirleri 2009-2013 yılları arasında 193.153.910,46 TL'den 374.571.442,00 TL'ye %94 artmış olup toplam gelir içindeki payı ise %56'dan %72'ye yükselmiştir.

Sermaye Gelirleri: Adana Büyükşehir Belediyesinin sahip olduğu sabit sermaye varlıklarının, arsa, arazi ve gayri maddi varlıklarının satışından elde edilen gelirleri sermaye gelirleridir. 2009 yılında 18.120.372,6 TL olan sermaye gelirleri 2013 yılında 313.122,07 TL olarak gerçekleşmiştir.

Yıllara Göre Gelirler										
AÇIKLAMA	2009		2010		2011		2012		2013	
	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)
Vergi Gelirleri	19.899.955,42	6	18.911.561,32	5	23.408.899,57	6	21.177.723,25	5	26.338.951,42	5
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	115.755.788,70	33	93.565.369,77	26	112.834.478,92	27	111.949.655,47	24	121.963.335,13	23
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	463.324,63	0	700.870,30	0	5.578.825,88	1	282.942,50	0	249.315,31	0
Diğer Gelirler	193.153.910,46	56	239.595.666,95	67	278.877.568,67	66	324.208.545,72	70	374.571.442,00	72
Sermaye Gelirleri	18.120.372,60	5	3.185.238,89	1	3.544.374,87	1	7.622.504,69	2	313.122,07	0
Red ve İadeler (-)	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
GENEL TOPLAM	347.393.351,81	100	355.958.707,23	100	424.244.147,91	100	465.241.371,63	100	523.436.165,93	100

Giderler

Personel Giderleri: Personel giderleri kalemi, kamu personeli ile kamu personeli olmasa bile bunlar gibi çalıştırılan veya hizmetinden faydalanılan kişilere veya diğerlerine bordroya dayalı olarak nakden yapılan ödemelerdir. 2009 yılında 80.177.451,32 TL olarak gerçekleşen Adana Büyükşehir Belediyesi personel giderleri, 2013 yılında 134.405.068,87 TL olarak gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alım Giderleri: Mal ve hizmet alım giderleri, faturalı olarak veya ilgili mevzuatına uygun olarak belgelendirilerek alınan mal ve hizmet giderlerini kapsamaktadır. 2009 yılında 132.397.305,90 TL olarak gerçekleşen Adana Büyükşehir Belediyesi mal ve hizmet alım giderleri, 2013 yılında 264.032.614,87 TL olarak gerçekleşmiştir.

Faiz Giderleri: Faiz, ödünç alınan paranın kullanımı karşılığında yapılan ödeme olarak tanımlanmakta olup bu doğrultuda faiz giderleri de finansman giderleri olarak belirlenmektedir. Adana Büyükşehir Belediyesi faiz giderleri 2009 yılında 16.621.279,36 TL iken 2013 yılında 28.704.204,15 TL olarak gerçekleşmiştir.

Cari Transferler: Cari transferler, transferin kimin yararlandığına göre değil kime ödendiğine göre sınıflandırıldığı sermaye birikimini hedeflemeyen transferlerdir. Adana Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı cari transferleri 20.408.169,88 TL'dir.

Sermaye Giderleri: Sabit sermaye edinmeyi, gayrimenkul ya da gayri maddi aktifleri elde etmek için devlet mal varlığını artıran veya bakım-onarım işleri değerini yükselten harcamalardır. Adana Büyükşehir Belediyesi 2013 yılı sermaye giderleri 139.467.928,96 TL'dir.

Sermaye Transferi: Bütçe dışı sermaye birikimini amaçlayan ve sermaye nitelikli mal ve hizmetlerin finansmanı amacıyla yapılan karşılıksız ödemelerdir. Adana Büyükşehir Belediyesi sermaye transferleri 2013 yılında 1.996.122,04 TL olarak gerçekleşmiştir.

Borç Verme: Bir mali hakka dayanan veya devletin teşebbüs mülkiyetinde ise sermaye katılımına sebep olan ve likidite yönetimi veya kazanç sağlama amaçları dışında kalan kamusal harcamaları kapsamaktadır. 2013 yılında Adana Büyükşehir Belediyesi borç verme gideri 6.000.000,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

Adana Büyükşehir Belediyesinin gider kalemlerine ilişkin değerlendirmeler yandaki tabloda yer almaktadır. (Gelirlere ilişkin tablo sayfa 76)

Yıllara Göre Giderler

AÇIKLAMA	2009		2010		2011		2012		2013	
	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	Gerçekleşme (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)
Personel Giderleri	80.177.451,32	21	83.775.398,25	24	103.889.113,01	24	118.308.291,24	22	134.405.068,87	22
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	14.492.269,10	4	15.332.662,50	4	18.419.848,48	4	19.592.814,72	4	21.749.043,68	4
Mal ve Hizmet Alımları	132.397.305,90	34	144.201.216,65	41	176.859.901,53	41	221.271.888,26	42	264.032.614,87	43
Faiz Giderleri	16.621.279,36	4	11.491.872,16	3	11.932.284,37	3	44.887.952,39	9	28.704.204,15	5
Cari Transferler	20.533.963,31	5	21.395.961,33	6	25.502.571,64	6	17.502.571,56	3	20.408.169,88	3
Sermaye Giderleri	125.237.512,70	32	63.894.504,68	18	95.509.243,30	22	105.782.497,58	20	139.467.928,96	23
Sermaye Transferleri	0,00	0	0,00	0	0,00	0	364.263,03	0	1.996.122,04	0
Borç Verme	810.000,00	0	13.587.360,00	4	0,00	0	114.240,00	0	6.000.000,00	1
Yedek Ödenek	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
GENEL TOPLAM	390.269.781,69	100	353.678.975,57	100	432.112.962,33	100	527.824.518,78	100	616.763.152,45	100

4.1.10. Tanıtım Faaliyetleri

Adana Büyükşehir Belediyesi hizmetlerine ve projelerine ait tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri basın bülteni, süreli ve süresiz yayın, video kaset, cd, vcd, internet, dev ekran, billboard, bilgi panosu, pankart, afiş, belgesel gibi yazılı, görsel ve sanal araçlardan yararlanılarak yapılmaktadır. Kitle iletişim araçlarında kent yaşamı ve belediye ile ilgili yayınlanan yazı ve haberleri devamlı şekilde izlemek, incelemek ve değerlendirmek hususunda da gerekli çalışmalar yapılmakta olup kentin ve kente dair tüm unsurların doğru bir şekilde ulusal ve uluslararası platformda duyurulması sağlanmaktadır.

Medya ile sağlıklı ilişkiler kurulması, özel haber çalışmaları yapılması, Büyükşehir Belediyesi'nin organizasyonlarının, özel gün ve haftalarda yapılan diğer etkinliklerin medyada yer almasının sağlanması hususunda çalışmalar da yürütülmektedir.

4.1.11. Kurum Hekimliği

Kurum personelinin sınırlı seviyede sağlık tedavileri kurum hekimleri ile de yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan muayenelere ilişkin sayılar aşağıda gösterilmektedir.

	İşyeri Hekimliği Poliklinik Muayene Sayısı	Kurum Hekimliği Poliklinik Muayene Sayısı	Dış Hekimliği Poliklinik Muayene Sayısı	Tansiyon Ölçümü	Enjeksiyon Yapılması	Pansuman ve Serum Takılması
2011	1.305	989	228	688	418	330
2012	684	1212	208	1140	449	124
2013	740	447	223	914	523	84
2014*	233	329	147	103	300	19

*Nisan Ayı sonu itibarıyla

4.1.12. Dış İlişkiler ve Proje Faaliyetleri

Adana Büyükşehir Belediyesi, ilin sanatsal, kültürel, ticari ve ekonomik önemini, ulusal ve uluslararası projelerle, toplantılarla, çalıştaylarla ve irtibat seminerleriyle daha belirgin hale getirmeyi kendine ilke edinmiş olup, yurtdışı bağlantılar kurarak bu diyalogları artırıp Belediye adına işbirlikleri yapmakta ve ihtiyaç doğrultusunda diğer hizmet birimlerine bilgi akışını sağlamaktadır. Ayrıca ihtiyaç dahilinde ulusal ve uluslararası fon kaynaklarına yönelik olarak proje hazırlama eğitimleri de verilmektedir. Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü olarak açılan çağrılardan alınan projeler yoluyla toplam 2.532.187,15 TL mali katkı belediye bütçesine kazandırılmıştır.

Engelliler için "Engelsiz Yaşam Alanı"

Hibe Kazanılan Projelere/Proje Ortaklıklarına İlişkin Bilgiler

Hibe Veren Kuruluş/Program	Proje Referans No	Proje Adı	Proje sahibi kurum	Adana Büyükşehir Belediyesinin Projedeki Görevi	Proje Türü	Alınacak Hibe Miktarı (Azami)	Belediye Katkısı (Asgari)	Proje durumu
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-10-03/068	Engelliler için Engesiz Yaşam Alanı	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	Küçük Ölçekli Altyapı	725.853,42TL	556.347 TL	
Top: 1.282.200,00 TL	Uygulandı							
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-10-02/164	İnşaat Sektöründe Mesleki Uyuma Geçişte Adana Örneği	Seyhan İsmet İnönü Teknik ve EML.	Proje Ortaklığı	Sosyal Kalkınma	300.000 TL	Nakdi katkı yoktur.	Uygulandı
Çukurova Kalkınma Ajansı (Çocuk Şube.)	TR62-10-02/123	Emniyetli Eğitim Sosyal Kalkınma	Emniyet Müdürlüğü	Nakdi katkı yoktur.	Uygulandı			
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-10-02/126	Adana Yerel Karuz Yetiştiriciliğinin Tanıtımı	Adana İl Tarım Müdürlüğü	İştirakçi	Sosyal Kalkınma	300.000 TL	Nakdi katkı yoktur.	Uygulandı
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-11-02/007	Adana'nın Renkleri	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	Mali Destek Programı	289.577,61TL	186.153,64 TL	
Top:475.731,25 TL	Uygulandı							
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-11-02/006	Dört Mevsim Yüzyorum	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	Mali Destek Programı	294.591,29 TL	98.249,47 TL	
Top:392.840,76 TL	Uygulandı							
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-11-02/052	Geleceğimiz İçin Mesleki Eğitim	TEKEV	Ortak	Mali Destek Programı	291.241,80 TL	29.931,00 TL	Uygulandı
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-11-02/088	Göç Gelen Nüfusun Mesleki Uyum ile İnşaat Sektörüne Entegrasyonu	İsmet İnönü E.M.L.	İştirakçi	Mali Destek Programı		Nakdi Katkı Yoktur.	Uygulandı
Çukurova Kalkınma Ajansı	TR62-12/İKYK-066	ŞAKİPŞAŞA KONAĞI RESTORASYONU (Adana Büyükşehir Belediyesi Çukurova Kültürünü Araştırma, Geliştirme ve Yaşatma Merkezi)	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	Mali Destek Programı	750.000,00TL	406.288,79 TL	
Top:1.156.288,79 TL	Uygulanıyor							
Çukurova Kalkınma Ajansı	-	Kadınların Elektronik Ortamda Ayakkabı Tasarımı Eğitimleri Ararak Girişimcilik ve İstihdam Edilebilirliklerinin Desteklenmesi	Sabancı Kız Teknik Ve Meslek Lisesi Müdürlüğü	Proje Ortaklığı	Kadın İstihdamının Artırılması ve Mesleki Eğitimi Mali Destek Programı	200.000 TL	25.000 TL	Uygulanıyor
İçişleri Bakanlığı	2011/İM-9	DownCate ve Yeniden Başlamak	Kadın Eİl Demeği	Proje İştirakçisi	STK Destek	50.000 TL	Nakdi katkı yoktur.	Uygulandı
İçişleri Bakanlığı	-	Yerel Düzeyde Katılımcı Stratejik Yönelişimin Geliştirilmesi Projesi	İçişleri Bakanlığı, Mahalli İdareler Müdürlüğü	Proje Nihai Faydalanıcısı	AB	---	Nakdi katkı yoktur.	Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	156	Gelecek İçin Spor	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	SODES	120.800,00 TL	35.750,00 TL	Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	155	Adana ve Yeni Umular	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	SODES	188.550 TL	41.000 TL	YEDEK
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	147	Yüreğir Yüzyör	ASDA-Akdeniz Sosyal Dayanışma Eğitim Sağlık Ve Kültür Vakfı	Proje Ortaklığı	SODES	238.075 TL	40.000 TL	YEDEK
Hibe Veren Kuruluş/Program	Proje Referans No	Proje Adı	Proje sahibi kurum	Adana Büyükşehir Belediyesiyesinin Projedeki Görevi	Proje Türü	Alınacak Hibe Miktarı (Azami)	Belediye Katkısı (Asgari)	Proje durumu

Hibe Veren Kuruluş/Program	Proje Referans No	Proje Adı	Proje sahibi kurum	Adana Büyükşehir Belediyesiyesinin Projedeki Görevi	Proje Türü	Alınacak Hibe Miktarı (Azami)	Belediye Katkısı (Asgari)	Proje durumu
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	77	Engelliler için Hayata Giriş Yolu	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Proje Ortaklığı	SODES	150.407 TL		Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	71	Bir Kitap, Bin Işık	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Proje Ortaklığı	SODES	35.816 TL		Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	148	Cine Töki	Sarıçam Kaymakamlığı	Proje Ortaklığı	SODES	174.459 TL		YEDEK
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	111	Gelecek Bugünde	Emniyet Müdürlüğü	Proje Ortaklığı	SODES	167.636 TL		Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	117	Genç Yetenekler Sporda Buluşuyor	Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü	Proje Ortaklığı	SODES	111.775 TL		Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	160	Hayata Açılan Pencere	Çukurova Gençlik Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği	Proje Ortaklığı	SODES	94.000 TL		YEDEK
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	68	"Mavi Ev" Göçe Gelen Kadınların Sosyal Uyum Sorunlarının Azaltılması	Çukurova Vanlılar Yardımlaşma Dayanışma Kültür Derneği	Proje Ortaklığı	SODES	110.275 TL		Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	135	Hayata Engel Yok-Engelliler için Spor	Köprü Yardımlaşma Derneği	Proje Ortaklığı	SODES	143.300 TL		Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	113	Adana Büyükşehir Belediyesi SODES Gençlik Merkezi	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	SODES	230.598,00 TL	50.000 TL	
Top: 280.598,00 TL	Uygulandı							
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	134	Engelliler Kültür ve Spor Merkezi	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	SODES	474.660 TL	124.750 TL	YEDEK
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	-	Yarımlar Çocuklarımızın	Adana İl Emniyet Müdürlüğü	Proje Ortaklığı	SODES		Nakdi katkı yoktur.	Uygulandı
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	2013-0059	Sporun Yıldızları	Çukurova Ün. BESYO	Proje Ortaklığı	SODES	195.864 TL	Nakdi katkı yoktur.	Uygulanıyor
Başbakanlık Sosyal Destek Programı	2013-0029	Suya Atılan İmza	Adana Kano Spor Kulübü Derneği	Proje Ortaklığı	SODES	63.600 TL	Nakdi katkı yoktur.	Uygulanıyor
Ulusal Ajans	2013-TR-18	Avrupa Gönüllü Hizmetleri Akreditasyon Yetki Müraعاتı	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	Gençlik Projeleri Eylem-2.1	Nakdi katkı yoktur.	Uygulanıyor
Ulusal Ajans	-	Eurodesk-Türkiye (AB İrtibatNoktası)	Adana Büyükşehir Belediyesi	Proje Sahibi	Ulusal Ajans	----	Nakdi katkı yoktur.	Uygulanıyor
Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı	Sep-210155735	Advancing Transport Efficiency (CREATE)						
RIA	UCL UK	Proje Ortaklığı	HORIZON 2020					
H2020-MG-2014_TwoStages								
MG-5.3-2014	3.999.700 €	Nakdi katkı yoktur.	Sunum Aşamasında					

4.2. Kentleşme ve İmar

4.2.1. İmar Planlama Faaliyetleri

2010 yılı içerisinde ihale edilen 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu, Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisi İhtisas komisyonlarınca incelenmiş ve Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisinin 27.07.2011 tarih ve 176 sayılı kararı ile kabul edilmiştir. Söz konusu plan 28.07.2011-29.09.2011 tarihleri arasında 1 ay süre ile askıya çıkarılmış ve askı süresinde plana 463 adet itiraz başvurusu yapılmıştır. İtirazların değerlendirilmesine yönelik karar, Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisinin 02.12.2011 tarih ve 267 sayılı kararı ile alınmıştır. Yapılan itirazlar neticesinde revize edilen 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı 20.12.2011 tarihinde ilan edilmek üzere askıya çıkarılmıştır. Plan askı sürecinde yapılan itirazlar reddedilerek, plan Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisinin 18.03.2012 tarih ve 38 sayılı kararı ile kesinleşmiştir.

Adana Seyhan Nehrinin batısı ile D-400 Karayolunun kuzeyine yönelik ihale edilen 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu, müellif firmadan teslim alınmıştır. Söz konusu plan, 03.09.2012-03.10.2012 tarihleri arasında 1 ay süre ile askıya çıkarılmış ve askı süresinde plana itiraz başvuruları yapılmıştır. Askı süresince yapılan itirazlar, Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisi İhtisas komisyonlarınca incelenmiştir. Söz konusu planlar 2. askı sürecini tamamlayarak, 14.02.2013 tarihinde kesinleşmiştir.

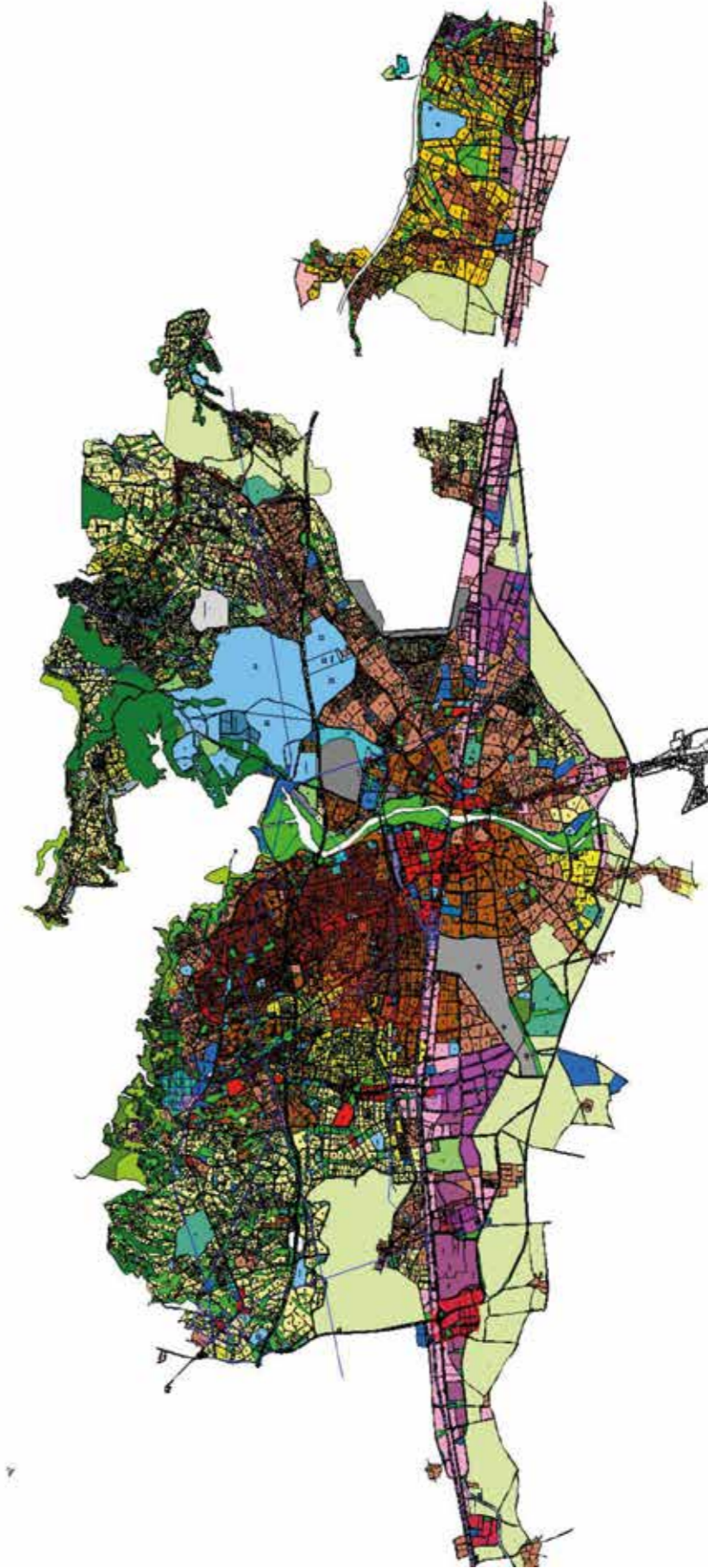
Adana Sarıçam ve Yüreğir İlçelerini kapsayan D-400 Karayolunun kuzeyine yönelik ihale edilen 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu, müellif firmadan teslim alınmıştır. 14.03.2013 tarihinde onaylanmıştır. Söz konusu plan, 05.04.2013-05.05.2013 tarihleri arasında 1 ay süre ile askıya çıkarılmış ve askı süresinde plana itiraz başvuruları yapılmıştır. Askı süresince yapılan itirazlar, Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisi İhtisas Komisyonlarınca incelenmiştir. Söz konusu planlar 2. askı sürecini tamamlayarak, 12.07.2013 tarihinde kesinleşmiştir.

İlçe Belediyelerinden gelen 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı teklifleri, Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisi İhtisas Komisyonlarında görüşülmüş ve karara bağlanmıştır.

Adana Tepebağ ve Çevresi Koruma Amaçlı İmar Planı, müellif firmadan teslim alınmıştır. Söz konusu plan, 14.06.2012 tarihinde onaylanmıştır. Söz konusu plan, 25.06.2012-25.07.2012 tarihleri arasında 1 ay süre ile askıya çıkarılmış ve askı süresinde plana itiraz başvuruları yapılmıştır. Askı süresince yapılan itirazlar, Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisi İhtisas komisyonlarınca incelenmiştir. Alana yönelik 1/5000 ölçekli koruma amaçlı plan kesinleşmiş olup, 1/1000 ölçekli plan incelenmek üzere Koruma Kuruluna gönderilmiştir.

Adana İli İmar Planı Bütünü

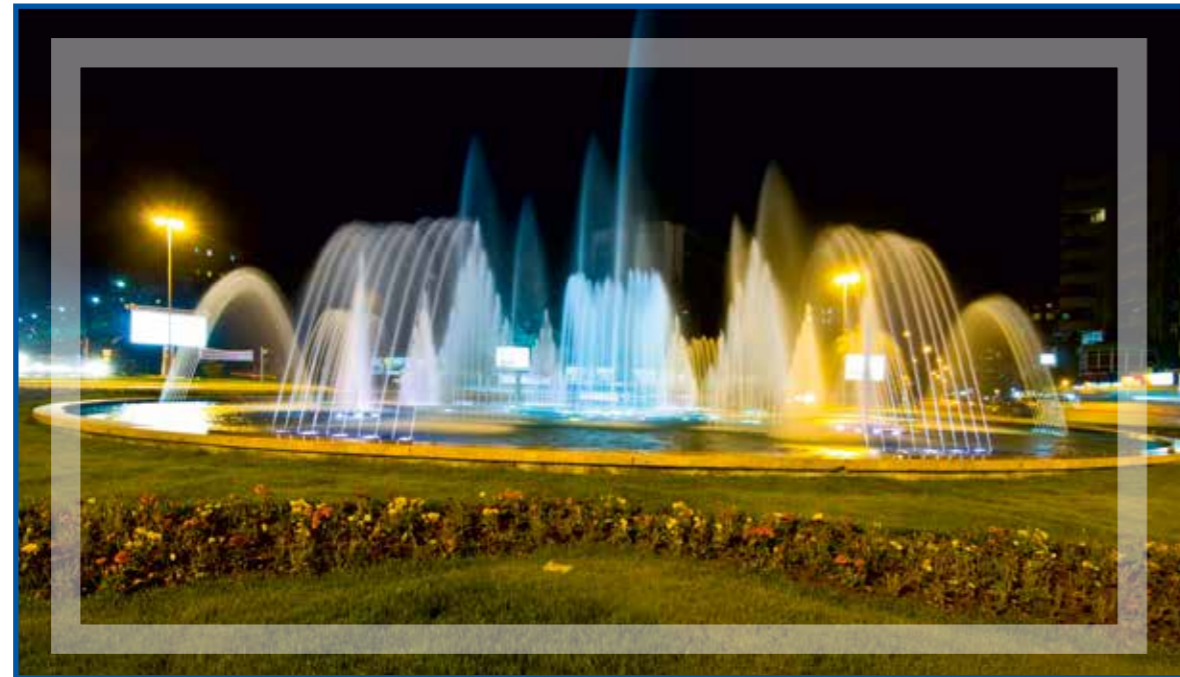
4.2.2. Kentsel Tasarım ve Projelendirme

Büyükşehir Belediyesi sorumluluğuna ait tüm açık ve yeşil alanların peyzaj projelerinin tasarım ve projelendirme işlemleri ile yine Büyükşehir Belediyesine ait tüm arsalarındaki mimari tasarım ve projelendirme işleri, mimar ve peyzaj mimarlarının hazırlamış oldukları projelerin ihale aşamasından sonraki teknik kontrolleri yapılmaktadır. İmar mevzuatının ilgili kanun ve yönetmelikleri çerçevesinde ana yollar, caddelere ait ön bahçe düzenleme projeleri incelenip ve onaylanmaktadır.

Projelendirme Faaliyetleri	
İşlem Türü	Adet
2012 yılına ait değerlendirilen mimari ve peyzaj projeleri	76
2013 yılına ait değerlendirilen mimari ve peyzaj projeleri	113
Değerlendirilen peyzaj kontrol projesi	108

Büyükşehir sınırları içerisinde ilan reklam unsurlarının uygunluğuna karar verilip, sonrasında ise uygunluk denetimi yapılmaktadır. 06.12.2012 tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 12.11.2012 tarih ve 6360 No'lu "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununa istinaden Adana Büyükşehir Belediyesi il sınırları mülki sınırlar dahiline alındığından ilçe belediye sınırları içerisindeki ana cadde ve bulvarlar tespit edilerek ilan reklam mükellefiyetleri tespitleri konusunda çalışmalar devam etmektedir.

Kentsel Tasarım İşlemleri			
Yılı	Evrak Türü	Kabul Edilen	Red Edilen
2011	Uygunluk Belgesi	622	34
2012	Uygunluk Belgesi	1773	461
2012	Dış Cephe Tadilatı	64	
2012	Araç Reklam Uygunluk Belgesi	206	
2013	Uygunluk Belgesi	2290	415
2013	Dış Cephe Tadilatı	106	-
2013	Araç Reklam Uygunluk Belgesi	319	-

4.2.3. Yıkım, Numarataj, İmar Uygulama Denetim ve Faaliyetleri

Mevzuata aykırı yapıların yıkım işlemleri ve 6360 sayılı yasa öncesinde orman köyü statüsündeyken bu yasa-dan sonra mahalleye dönüşen mahallelerde yapılan numarataj çalışmaları yapılmakta, ilçe belediyeleri tarafından yapılan yapılara ilişkin imar uygulamaları da Büyükşehir Belediyesince denetlenmektedir.

Yıkım, Numarataj, İmar Uygulamaları		
İşlem Türü	Yılı	Adet
Kamulaştırılarak Yıkılan Bina Sayısı	2011	196
	2012	270
	2013	206
775 sayılı Gecekondu Kanununun 18.Maddesinde belirtilen yetkilere İstinaden Yıkılan Bina Sayısı	2011	33
	2012	14
	2013	1
Afet Riski taşıyan veya can veya mal güvenliği açısından tehlike arz eden yapıların yıkım sayısı	2011	44
	2012	38
	2013	9
Yapılan Numarataj Sayısı (Orman Köyü)	2011	162
	2012	90
	2013	121
3194 Sayılı İmar Kanununun 32.Maddesine İstinaden Ruhsatsız İnşaatlarla alakalı Büyükşehir Belediyesi Encümenince Alınan Yıkım Kararları	2011	1
	2012	7
	2013	9
3194 Sayılı İmar Kanununun 42.Maddesine İstinaden Ruhsatsız İnşaatlarla Alakalı Büyükşehir Belediyesi Encümenince Alınan Para Cezaları	2011	2
	2012	8
	2013	11
İlçe Belediyeleri İmar Uygulaması Denetlemesi Yazışma Sayısı	2011	407
	2012	275
	2013	398

4.2.4. Kamulaştırma Faaliyetleri

Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından 2011, 2012 ve 2013 yıllarında yapılan kamulaştırmalara ait bilgiler aşağıda sıralanmıştır. Kamulaştırma işlemlerinde taşınmaz malikleri ile yapılan pazarlık görüşmelerinde anlaşma sağlanamayanlar için Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından bedel tespiti ve tescil davası açılmış olup sonuçlanmayan davalar devam etmektedir.

2011 Yılı Kamulaştırma Faaliyetleri

- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan Atatürk Caddesinin Mustafa Kemalpaşa Bulvarına altgeçit ile bağlanabilmesi için Devlet Demir Yolları (DDY) ile Adana Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan protokol çerçevesinde Demirspor Binası olarak bilinen 9 katlı binanın kamulaştırılması yapılmıştır. Kamulaştırma bedeli olarak 21 bağımsız bölüm için 8.482.644,00 TL ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Yüreğir İlçesi ile Seyhan İlçesini birbirine bağlayan Mustafa Kemalpaşa Bulvarının devamı olan, Alparslan Türkeş Bulvarı kavşağı ile Havaalanı kavşağı arasında yapılan kamulaştırmada arsa bedeli olarak 7.146.915,65 TL ve 180 adet bina bedeli olarak 15.214.027,64 TL olmak üzere toplam 22.360.943,29 TL ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Sarıçam İlçesinde bulunan Asfalt Şantiyesinin yerine yapılması düşünülen Stadyum için Asfalt Şantiyesinin taşınacağı yer olan Suluca'da yer alan 4 adet arsa için toplam 864.967,75 TL ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesi, Tepebağ Mahallesi Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilen alanda, arsa bedeli

olarak 664.631,78 TL ve 32 adet bina bedeli 1.075,784 TL olmak üzere 1.740.415,78 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.

- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesi, Kayalıbağ Mahallesi'nde bulunan Sıra Evlerdeki Tarihi Konağın kamulaştırma bedeli olarak 69.700,00 TL ödenmiştir.
- ▶ Adana Büyükşehir Belediyesi görev ve yetki alanı içerisinde kalan diğer alanlarda yapılan kamulaştırmalarda 3.603.900,00 TL ödenmiştir.

2012 Yılı Kamulaştırma Faaliyetleri

- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan Atatürk Caddesinin Mustafa Kemalpaşa Bulvarına altgeçit ile bağlanabilmesi için Devlet Demir Yolları (DDY) ile Adana Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan protokol çerçevesinde Demirspor Binası olarak bilinen 9 katlı binanın kamulaştırılması tamamlanmıştır. Kamulaştırma bedeli olarak 6 bağımsız bölüm için 2.978.335,75 TL ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Yüreğir İlçesi ile Seyhan İlçesini birbirine bağlayan Mustafa Kemalpaşa Bulvarının devamı olan, Alparslan Türkeş Bulvarı kavşağı ile Havaalanı kavşağı arasında yapılan kamulaştırma ve Şehit Mehmet Özel Caddesinin açılabilmesi için yapılan kamulaştırmada arsa bedeli olarak 10.230.630,26 TL ve 146 adet bina bedeli olarak 14.204.211,05 TL olmak üzere toplam 24.784.458,31 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Sarıçam İlçesinde bulunan Asfalt Şantiyesinin yerine yapılması düşünülen Stadyum için Asfalt Şantiyesinin taşınacağı yer olan Suluca'da yer alan 9 adet arsa için Toplam 328.997,31 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesi, Tepebağ Mahallesi'nde Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilen alanda yer alan 5 adet taşınmaz için arsa bedeli olarak 330.388,85 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan, Şakirpaşa Havaalanının giriş kapısı ile Obalar caddesi arasında kalan Barış Bulvarının açılabilmesi için yapılan kamulaştırmada arsa bedeli olarak 1.676.175,00 TL ve 29 adet bina bedeli olarak 3.080.175,00 TL olmak üzere toplam 4.400.800,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan, Göğüs Hastanesinin kuzeyinden geçen ve Hacı Ömer Caddesini Barajyolu'na bağlayan 25 metrelik imar yolunun açılabilmesi için yapılan kamulaştırmada 22 adet muhtesat için 1.769.800,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Sarıçam İlçesi, Sofulu Mahallesi'nde, üzerinde Adana Büyükşehir Belediyesine ait Sofulu Çöplüğü ve Katı Atık Arıtma Tesisi bulunan alanın kamulaştırılmasında arsa bedeli olarak 3.356.398,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Yüreğir İlçesi, Sarıçam Mahallesi'nde bulunan, Adana Büyükşehir Belediyesine ait, Yüreğir Ekmek Fabrikasının doğusundan geçen ve Kozan Yolunu Sarıçam Deresi üzerinden geçerek D-400 Karayoluna bağlayan 25 metrelik imar yolunun açılabilmesi için arsa bedeli olarak 328.880,00 TL ve 8 adet bina bedeli olarak 423.920,00 TL olmak üzere toplam 752.800,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana Büyükşehir Belediyesi görev ve yetki alanı içerisinde kalan alanlarda yapılan diğer kamulaştırmalarda 2.457.987,88 TL ödenmiştir.

2013 Yılı Kamulaştırma Faaliyetleri

- ▶ Adana İli, Yüreğir İlçesi ile Seyhan İlçesini birbirine bağlayan Mustafa Kemalpaşa Bulvarının devamı olan, Alparslan Türkeş Bulvarı kavşağı ile Havaalanı kavşağı arasında yapılan kamulaştırma ve Şehit Mehmet Özel Caddesinin açılabilmesi için yapılan kamulaştırmada 148 adet taşınmaz için arsa ve bina bedeli olarak toplam 21.022.913,35 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesi, Tepebağ Mahallesi'nde Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilen alanda yer alan 1 adet taşınmaz için arsa bedeli olarak 158.921,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan, Şakirpaşa Havaalanının giriş kapısı ile Obalar Caddesi arasında

kalan Barış Bulvarının açılabilmesi için yapılan kamulaştırmada 15 adet taşınmaz için arsa ve bina bedeli olarak toplam 1.902.512,59 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.

- ▶ Adana İli, Sarıçam İlçesi, Sofulu Mahallesi'nde, üzerinde Adana Büyükşehir Belediyesine ait Sofulu Çöplüğü ve Katı Atık Arıtma Tesisi bulunan alanın kamulaştırılmasında arsa bedeli olarak 447.737,60 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Yüreğir İlçesi, Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan, Koza Bulvarı devamının Karataş Yolu bağlantısının açılabilmesi için yapılan kamulaştırmada 3 adet taşınmaz için arsa ve bina bedeli olarak toplam 482.250,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana Büyükşehir Belediyesi görev ve yetki alanı içerisinde kalan alanlarda yapılan diğer kamulaştırmalarda 6.879.275,62 TL ödenmiştir.

2014 Yılı Kamulaştırma Faaliyetleri

- ▶ Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından 01.01.2014 ile 26.05.2014 tarihleri arasında yapılan kamulaştırmalarda; Adana İli, Yüreğir İlçesinde bulunan, Koza Bulvarını Karataş Yoluna bağlayan 30 metrelik imar yolu içerisinde kalan 4 adet taşınmaz için arsa ve bina bedeli olarak toplam 2.603.975,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan, Türkmenbaşı Bulvarını D-400 Karayoluna bağlayan 30 metrelik imar yolunun yapımında, kanal ile demiryolu arasında kalan 20 adet taşınmaz için arsa ve bina bedeli olarak toplam 3.179.544,37 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan, Türkmenbaşı Bulvarını D-400 Karayoluna bağlayan 30 metrelik imar yolunun yapımında, Demiryolu ile D-400 Karayolu arasında kalan 6 adet taşınmaz için arsa ve bina bedeli olarak toplam 734.500,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesi, Akkapı Mahallesi'nde bulunan, Akkapı Mezarlığı genişleme alanı içerisinde kalan 3 adet taşınmazdan 28.996,25 m² alan kamulaştırılmış olup 2.502.444,60 TL'lik ödeme evrakı düzenlenmiş ve kalan 16.363,75 m²'lik kısmı için kamulaştırma işlemleri devam etmektedir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesi, Mıdık Mahallesi'nde bulunan, Hasan Balıkcı Bulvarı içerisinde kalan 6 adet bina için toplam 185.900,00 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir. 3 adet muhtesat için anlaşma sağlanamamış olup mahkeme yoluyla kamulaştırılması için dava açılmıştır.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesi, Fatih Mahallesi'nde bulunan Kentsel Dönüşüm Alanı için 2 adet taşınmaz için 683.906,50 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.
- ▶ Adana İli, Seyhan İlçesinde bulunan, İsmetpaşa Kentsel Dönüşüm Alanı için 84 hak sahibine 1.218.898,42 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.

4.2.5. Kentsel Dönüşüm Çalışmaları

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 5998 sayılı kanunla değişik 73.maddesi, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca; Sinanpaşa, Fatih, Göl, Köprülü, İkbinevler, Ziyapaşa ve İsmetpaşa Mahallelerinde Kentsel Dönüşüm uygulamalarına başlanılmıştır.

Uygulama kapsamında tercihte bulunan hak sahiplerine Belediye Encümenimizden alınan kararlar doğrultusunda işlemler tesis edilmiştir. Kentsel dönüşüm alanında bulunan hak sahiplerinden konut, bedel, yerinden yer veya itiraz tercihlerinden birini seçmesi ve bu yönde muvafakatname imzalaması istenilmiştir. Konut veya bedel tercihinde bulunan hak sahipleri adına Encümen kararları çıkarılmış ve Fatih Mahallesi'ndeki hak sahiplerinin tapuları Adana Büyükşehir Belediyesi adına, Sinanpaşa ve Göl Mahallesi'ndeki hak sahiplerinin tapuları Toplu Konut İdaresi Başkanlığı adına tescil edilmiştir.

Yedi mahallede de çalışmaların hız kazanması amacıyla işlemlerin özel şirketler aracılığıyla yapılması gündeme gelmiş, idarece belirlenen mahallelere ait Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan teknik şartnameye esas yaklaşık maliyet hesapları ihaleyi gerçekleştirecek olan birimlere teslim edilmiştir.

Ayrıca, Adana İli genelini kapsayan bir Kentsel Dönüşüm Master Plan çalışması düşünüldüğünden, konu ile ilgili ihale yapılmış ve ihaleyi alan firma çalışmalarını tamamlamıştır.

Yukarıda hukuki dayanağından bahsedilen Kentsel Dönüşüm uygulamalarına konu yedi mahalle (Sinanpaşa, Fatih, Göl, Ziyapaşa, Köprülü, İkibinevler ve İsmetpaşa) ile ilgili 22/05/2014 tarihine kadar yapılmış faaliyetlerin dökümü aşağıdadır.

Sinanpaşa Mahallesi

Büyükşehir Belediye Meclisinin 17.03.2006 tarih ve 81 sayılı, 14.03.2008 tarih ve 58 sayılı (I.Bölge), 15.03.2012 tarih ve 48 sayılı, 15.06.2012 tarih ve 95 sayılı ve 11.09.2012 tarih ve 153 sayılı (yeni alan 559.500 m²) meclis kararları ile Kentsel Dönüşüm ve Gelişim alanı ilan edilmiştir.

Sinanpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı; Adana İli, Yüreğir İlçesi, Karşıyaka Mahallesi (Sinanpaşa Mahallesi ve Yavuzlar Mahallesi'nin bir kısmı) toplam 130.330 m² büyüklüğünde 3 etapta oluşmakta iken Ekim 2008 tarihinde imzalanan protokol ile bu alanlar 2 etaba ayrılmış ve öncelikle 1. etapta başlayan görüşmelerin sonuç aşamasına gelinmiştir. 1. etapla ilgili güncelleme çalışması 2008 yılına, 2. etapla ilgili güncelleme çalışması ise 2006 yılına aittir.

1. etap yaklaşık 69.700 m² büyüklüğündedir. 558 bağımsız bölümdeki 908 hak sahibinin bulunduğu alanla ilgili görüşmeler yapılmış olup, hak sahipleri adına düzenlenen evraklar Toplu Konut İdaresi Başkanlığına onaylanması için resmi yazı ile gönderilmiştir. Birinci etabın 2008 yılı birim fiyatlarına göre toplam bedeli 28.234.876,55 TL'dir. Bu etapta işlemleri sonuçlanmayan hak sahipleri ile ilgili tahmini bir güncelleme çalışması yapılmış olup, 06.04.2011 tarihinde tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, Büyükşehir Belediye Meclisinin 15.03.2012 tarih ve 48 sayılı kararı ile mevcut alan sınırlarının doğusunda kalan ve Akıncılar Mahallesi'nin de bir kısmını alan yeni Kentsel Dönüşüm Alan Sınırları belirlenmiştir. İlgili Meclis Kararı 12.09.2012 tarihinde yapılan Büyükşehir Belediye Meclis Toplantısında kesinleşmiştir. Kesinleşen alan ile birlikte Sinanpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm Alan sınırları 56 ha (559.500 m²) büyüklüğüne erişmiştir.

Yeni alan sınırları ile ilgili çalışmalar başlatılmış olup, 2013 yılı içerisinde ihalesi yapılmış ve sonuçlanmıştır. İhaleyi kazanan şirket anket çalışmaları haritalar ve saha çalışmalarına devam etmektedir. Eski bölge ile ilgili Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılan protokol devam etmesine karşın yeni alan sınırlarının dahil edilmesi ile ek protokol ihtiyacı hasıl olmuştur. Konu ile ilgili görüşmeler devam etmektedir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılan ve halen yürürlükte olan protokoller neticesinde Adana Büyükşehir Belediyesine Kentsel Dönüşüm uygulamaları için Aksantaş Konutlarından 575 adet konut ayrılmış olmasına rağmen söz konusu konutlardan yaklaşık 400 adedi Belediyenin engelleme çalışmalarına rağmen Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından satışa çıkarılmıştır. Toplu Konut İdaresi Başkanlığına yapılan konut iadeleri sayesinde; Aksantaş konutlarından 66 adet FG (89 m²), 157 adet Y (129 m²), 102 adet DG (146 m²) tipi ve Zincirli-bağlar konutlarından 63 adet DG (146 m²) tipi konut Kentsel Dönüşüm uygulamaları kapsamında kullanılmak üzere rezerv ayrılmıştır. Aksantaş'tan 325, Zincirli-bağlar'dan 63 adet olmak üzere toplam 388 konut tahsislidir. Görüşmelere 2007 tarihinde başlanılmış olmasına rağmen konutlar Belediyeye Haziran 2009 tarihinde teslim edilebilmiştir.

Bu konutlardan toplam 325 adedi Aksantaş'tan ve 63 adedi Zincirli-bağlar'dan hak sahipleri tarafından talep edilmiştir.

19.08.2009 tarihinde noter huzurunda ve hak sahiplerinin katılımlarıyla çekilen 1. kura ile Aksantaş konutlarından toplam 113 adet konut hak sahiplerine teslim edilmiştir.

02.11.2009 tarihinde noter huzurunda ve hak sahiplerinin katılımlarıyla çekilen 2. kura ile Aksantaş konutlarından toplam 105 adet konut hak sahiplerine teslim edilmiştir.

15.04.2010 tarihinde noter huzurunda ve hak sahiplerinin katılımlarıyla çekilen 3. kura ile Aksantaş konutlarından 65, Zincirli-bağlar konutlarından 21 olmak üzere toplam 91 adet konut hak sahiplerine teslim edilmiştir.

28.01.2011 tarihinde noter huzurunda ve hak sahiplerinin katılımlarıyla çekilen 4. kura ile Aksantaş konutlarından 27, Zincirli-bağlar konutlarından 42 olmak üzere toplam 69 adet konut hak sahiplerine teslim edilmiştir.

08.06.2012 tarihinde noter huzurunda ve hak sahiplerinin katılımlarıyla çekilen 5. kura ile Aksantaş konutlarından 16 adet konut hak sahiplerine teslim edilmiştir.

Sinanpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanında bulunan 908 hak sahibinden konut tercihinde bulunmayan;

206 hak sahibi Takdir Komisyonu tarafından belirlenen tutarların (6.374.815,78 TL) kendilerine ödenmesini talep etmiş, 17 hak sahibi ise tercihte buldukları konut bedelleri düşüldükten sonra kalan tutarlarının (934.424,08 TL) kendilerine ödenmesini talep etmiştir. Ödenmesi talep edilen toplam tutar 7.309.239,86 TL'dir. Ödemeler 780 Ada 20 Parselden başlamıştır. Bedel tercihte bulunan bu 206 hak sahibine ait 7.309.239,86 TL bedelin tamamı Belediye tarafından ödenmiştir.

Bugüne kadar yapılan ödemeler ile bundan sonra yapılacak ödemelerin Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılması ve bununla ilgili bir ek protokol düzenlenmesi Şubat 2011 ve Mart 2011 tarihli yazılar ile talep edilmiş, ancak Toplu Konut İdaresi Başkanlığının Mart 2011 tarihli yazısı ile geçmişe dönük ödemelerin ek protokol hazırlanması aşamasında dikkate alınamayacağı, ancak bundan sonra yapılacak ödemelerin değerlendirilebileceği belirtilmiştir. Bu yazışmalar ışığında imzalanan "Adana Yüreğir Sinanpaşa Mahallesi 3 Nolu Ek Protokol" ün 3. maddesine istinaden ödeme yapılacağını belirtmiştir. Bu sebeple protokolün imza tarihi olan 29.03.2011 tarihinden sonra işlem yapılan hak sahiplerinin bedel ödemeleri Belediye tarafından yapılmamaktadır. Bedel talep eden ve ödenmesi gerekli tutarların yer aldığı liste Toplu Konut İdaresi Başkanlığına gönderilmiş, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onaylanan listede yer alan 60 kişiye ait 1.505.927,87 TL bedel bahse konu şahıslar adına Ziraat Bankası Belediye Şubesine yatırılmıştır. Yatırılan bedeller Toplu Konut İdaresi Başkanlığının yetkilendirmesi ile Belediye tarafından ödenmektedir.

54 hak sahibi vatandaş önerilen teklifleri kabul etmediklerini beyan etmişlerdir. Bu beyanda bulunan hak sahiplerinin toplam tutarı 2.673.469,35 TL'dir. Geri kalan 254 hak sahibi ise yapılan görüşmelere katılmamıştır. Görüşmelere katılmayan hak sahiplerinin bedelleri tutarı 10.130.247,08 TL'dir.

Sonuç olarak 908 hak sahibi ile yapılan görüşmelerden 600'ü olumlu sonuçlanmıştır. 54'ü bedele itiraz ettiği, 254'ü ise görüşmelere katılmadığı ya da tercihte bulunmadığı için toplam 308'i olumsuz addedilmektedir. Görüşmeler devam etmektedir.

2. etap yaklaşık 60.630 m² büyüklüğündedir. 750 bağımsız bölümdeki 768 hak sahibinin bulunduğu alanla ilgili ilk görüşmeler yapılmış, alışveriş merkezi ve otel arazilerinin yakınında olmaları, söz konusu arazilerin yüksek meblağlarla satıldığı ve kendi arazilerinin de bu firmalar tarafından alınacağını düşünmeleri nedeniyle

genel olarak itiraz etme eğiliminde olmuşlardır. İlk görüşme neticesinde söz konusu bölgedeki hak sahiplerinden 51 kişi konut (18 kişi FG, 18 kişi Y, 15 kişi ise DG tipi), 65 kişi bedel (1.413.000,00 TL) talebinde bulunurken 652 kişi ise (18.996.111,00 TL) herhangi bir talepte bulunmamıştır. Bu eğilim neticesinde iki etaba ayrılan ve 2008 yılından beri herhangi bir görüşme yapılmamış olan söz konusu bölgede şu anki talep durumu bilinmemektedir. İkinci etabın 2006 yılı birim fiyatlarına göre toplam bedeli 22.111.285,00 TL'dir.

Alan içerisinde yer alan ve mülkiyeti Yüreğir Belediyesine ait olan toplam 3.357,50 m² büyüklüğündeki taşınmazlar Haziran 2011 tarihli yazı ile ilgili kanun maddelerine dayanılarak Yüreğir Belediyesinden talep edilmiştir. Bahse konu arazilerin Belediye adına devri Yüreğir Belediyesince onaylanmamıştır.

Yeni alan sınırları ile ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yapılan Afet Riskli Alan talebi ise evrakların tamamlanması için geri gönderilmiştir.

Fatih Mahallesi

Büyükşehir Belediye Meclisinin 17.03.2006 tarih ve 81 sayılı, 14.03.2008 tarih ve 58 sayılı, 17.12.2009 tarih ve 152 sayılı, 12.04.2013 tarih ve 102 sayılı (yeni alan 14,1 ha) Meclis Kararları ile Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı ilan edilmiştir.

Fatih Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı; Adana İli, Seyhan İlçesi, Döşeme (Fatih) Mahallesi toplam 96.000 m² büyüklüğündedir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılan ve 02.05.2006 tarihinde imzalanan protokol ile başlanılan çalışma, protokolün hak sahiplerine kullandırılması planlanan Gürselpaşa konutları ile ilgili bilgi istenilmesine rağmen Belediye tarafından bilgi verilmemesinden bahisle tek tarafı olarak fesh edilmesiyle birlikte Büyükşehir Belediyesinin kendi imkanları ile yaptığı bir çalışmaya dönmüş ve 17.12.2009 tarihinde Büyükşehir Belediye Meclisinin aldığı ek bir karar sonucu mevcut alanın kuzeyinde bulunan 18.000 m²'lik boş alan Belediye tarafından hak sahiplerine konut yapılması amacıyla Kentsel Dönüşüm çalışmasına dahil edilerek 114.000 m²'ye genişletilmiştir. Genişletilen yeni alan ile ilgili mülkiyet ve arazi çalışmaları tamamlanmıştır. Çalışmaların hızlandırılması amacıyla söz konusu bölgenin tekrar Toplu Konut İdaresi Başkanlığı aracılığıyla yapılması gündeme gelmiş, konuyla ilgili Belediyenin ön protokol talebi Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'na 26.07.2012 tarihinde gönderilmiştir.

Bununla birlikte, Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.04.2013 tarih ve 102 sayılı kararı ile mevcut alan sınırlarının kuzeyinde kalan bir kısmını da içerisine alan yeni Kentsel Dönüşüm Alan Sınırları belirlenmiştir. Kesinleşen alan ile birlikte Fatih Mahallesi Kentsel Dönüşüm Alan sınırları 14,1 ha (141.000 m²) büyüklüğüne erişmiştir.

Yeni alan sınırlarının genişletilmesi ile birlikte Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile ön protokol talebi yeniden gündeme gelmiştir.

Eski alanla ilgili Fatih Mahallesi Kentsel Dönüşüm uygulamalarında kullanılmak üzere inşa edilmiş olan Gürselpaşa Konutlarının (224 adet) tamamı, protokolün feshi nedeni ile satışa çıkarılmıştır.

Fatih Mahallesi eski bölgede 367 hak sahibi bulunmaktadır. Bu hak sahiplerinden 61'i ile anlaşma sağlanmış, 140'ı görüşmelere katılmamış, 84'ü ise önerilen teklifleri kabul etmeyerek itiraz etmişlerdir. Ancak Protokolün iptal edilmesinden önce yapılan bu anlaşmalar, protokolün iptali sonrasında geçersiz kalmıştır. Yeni bölgede 90 hak sahibi bulunmaktadır. Fatih Mahallesi Kentsel Dönüşüm Alanında toplam 457 hak sahibi vardır.

Fatih Mahallesi bulunan boş araziler ile yeni eklenen alanlardaki görüşmeler neticesinde hak sahiplerinden; 115 kişiye ait 31.776,56 m² arsa kamulaştırılmış, Belediye adına tapu tescilleri yapılan bu arsaların bedeli olan 10.433.679,99 TL'nin tamamı Belediye tarafından ödenmiştir.

Bu alandaki çalışmalarda özellikle bölgenin doğusunda yer alan Alparslan Türkeş Bulvarı'nın Kentsel Dönüşüm Alan sınırlarına denk gelen kısmının genişletilmesi amacıyla kamulaştırma işlemlerine başlanılmış, kamulaştırma

tırma işlemi sona eren üç adet bina yıkılarak Alparslan Türkeş Bulvarı ile Kıyı Boyu Caddesinin kesişim noktası genişletilerek faaliyete açılmıştır. Yol güzergahındaki diğer hak sahipleri ile ilgili kamulaştırma işlemleri devam etmektedir. Yapılan yüz yüze görüşmeler neticesinde bedel tercihinde bulunan hak sahiplerine konut+işyeri+arsa karşılığı olarak toplam 574.000,36 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.

Eski alanla ilgili yapılan Kentsel Dönüşüm İhalesi sonuçlanmış olup ihaleyi kazanan firmanın sözleşmesi 12.04.2012 tarihinde imzalanmıştır. Şirket, anket çalışmaları, haritalar, saha çalışmaları ve proje çizimleri tamamlamış diğer işlemlere ise devam etmektedir.

Bununla birlikte, Belediyenin talebi doğrultusunda bölgenin kuzeydoğu bölümünün de içinde bulunduğu yaklaşık 30 ha alan, Bakanlar Kurulu'nun 2013/5178 sayılı kararı ile 17/08/2013 tarih ve 28738 sayılı Resmi Gazete'de "Afet Riskli Alan" ilan edilmiştir. 03/09/2013 tarih ve 5450 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Oluru ile yetki devri alınmıştır.

Söz konusu alanın ihale çalışmaları devam etmektedir.

Göl Mahallesi

Büyükşehir Belediye Meclisinin 17.03.2006 tarih ve 81 sayılı, 14.03.2008 tarih ve 58 sayılı meclis kararları ile Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı ilan edilmiştir.

Göl Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı; Adana İli, Çukurova İlçesi, Karalarbucağı (Göl) Mahallesi toplam 20,2 ha (202.000 m²) büyüklüğündedir. Bu alanda yapılan çalışmalar Büyükşehir Belediyesi ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı arasında yapılan 02.05.2006 tarihli protokol ile imza altına alınmıştır.

19.12.2008 tarihli 1 No'lu Ek Protokol ile 7896 Ada 1 (Sabancı Sosyal Tesisleri) ve 2 (Polis Evi) Parseller, 6587 ve 3927 (Eski 3981, 3982, 3983) Adaların tamamı, 3948 Ada 4 (S.M.M.M.O. Sosyal Tesisi) Parsel, 3978 (Polis Lokali ve Lojmanı, Baraj Erkek Öğrenci Yurdu ve Lojmanı), 3979 ve 3980 Adaların tamamı Kentsel Dönüşüm kapsamı dışına çıkarılmış, ancak yukarıda sayılan ada parsellerin kapsam dışına çıkarılması ile ilgili herhangi bir Meclis Kararı alınmamıştır. Bu nedenle, söz konusu ada ve parsellerdeki mülkiyet ve muhdesat bilgileri de raporlara ve haritalara ayrı ayrı gösterilmek sureti ile yansıtılmıştır.

Kentsel Yenileme (Gecekondu Dönüşüm) kapsamında; kıyı kenar çizgisi ile I. Elli metre çizgisi arasında 85 konut, I. Elli metre ile II. Elli metre çizgisi arasında 53 konut ve II. Elli metre çizgisi üzerinde ise 79 konut bulunmaktadır.

25.03.2011 tarih ve 27885 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 1.maddesinin beşinci paragrafında; "Sun'i ve baraj göllerinde, Yönetmeliğin sahil şeridi ile ilgili hükümleri uygulanmaz" denilmektedir.

Mülkiyet sorunlarının yoğun bir şekilde yaşandığı Göl Mahallesi toplam 417 hak sahibi yaşamaktadır. Bunlardan 184 hak sahibi tapusuz olup işgalci konumundadır. İlk görüşmeler için sadece konut sahipleri tebligatlarla davet edilmiştir. Bu hak sahiplerinden 16 tanesi kapsam dışına çıkarılması planlanan bölgede olup, bunların yalnızca 5'i işgalci konumundadır.

Bölgede 417 hak sahibine ait toplam 390 bağımsız bölüm (34 işyeri 356 konut) bulunmakta olup bu bağımsız bölümlerin 286 adedi (24 işyeri 262 konut) işgalcilere ait görünmektedir. Söz konusu 390 bağımsız bölümün 27 adedi kapsam dışına çıkarılacak alanda yer almakta olup bunlardan 13 adedi işgalcilere aittir. İşgalcilerden geçerli tapu tahsis belgesi olanların tapu bedellerinin %50'si kendilerine ödenecektir.

2010 yılı arsa, bina ve muhdesat birim fiyatlarına göre Göl Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı toplam bedeli yaklaşık 32.285.144,00 TL'dir. Bu bedelin 2.185.144,00 TL'si kapsam dışına çıkarılması planlanan bölgeye aittir.

Kentsel Dönüşüm çalışmaları kapsamında yapılacak ödemelerin Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılması ve bununla ilgili bir ek protokol düzenlenmesi Şubat 2011 ve Mart 2011 tarihli yazılar ile talep edilmiş, ancak Toplu Konut İdaresi Başkanlığının hazırlamış olduğu ek protokol taslağında ve 29.03.2011 tarihinde imzalanan "Adana Çukurova Göl Mahallesi 3 Nolu Ek Protokol"de bu konu ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılan protokoller neticesinde Kentsel Dönüşüm uygulamaları için; Gürselpaşa Konutlarından 36 adet FG (89 m²) tipi konut ayrılmıştır.

Görüşmeler dahilinde 16 hak sahibi konut tercihinde bulunmuştur.

19.08.2009 tarihinde yapılan 1. kura ile Göl Mahallesi arsa sahibi olan ve AKSANTAŞ Konutlarından 3 adet (1 FG, 1 Y, 1 DG) konut tercihinde bulunan 1 hak sahibi kura sonrası konut sözleşmesini imzalayarak konutlarını teslim almıştır.

02.11.2009 tarihinde yapılan 2. kura ile işgalci konumundaki 1 hak sahibi AKSANTAŞ Konutlarından ve yine işgalci konumundaki 13 hak sahibi ise Gürselpaşa Konutlarından konut tercihinde bulunmuş, bu hak sahipleri adına noter huzurunda yapılan çekilişe rağmen Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından tercihleri iptal edilmiştir. Bununla birlikte rezerv ayrılan Büyükşehir Belediyesi konutları Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından satışa çıkarılmıştır.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, bu bölgedeki çalışmalarla yakından ilgilenmektedir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, yasa ile bölgede mülkiyeti Hazineye ait 61 parselde toplam 17.367,26 m²'lik kısmını kendi adlarına tescil ettirmişlerdir. Ayrıca yine aynı bölgede Hazineye ait 64 parselde toplam 46.175,46 m²'lik kısım için de başvuruda bulunmuş oldukları ve Hazinesinin bu arsaları da Toplu Konut İdaresi Başkanlığına vermeyi düşündüğü bilinmektedir.

Alanla ilgili yapılan Kentsel Dönüşüm İhalesi sonuçlanmış olup ihaleyi kazanan firmanın sözleşmesi 27.08.2012 tarihinde imzalanmıştır. Şirket, anket çalışmaları, haritalar, saha çalışmaları ve proje çizimleri tamamlamış diğer işlemlere ise devam etmektedir.

Bununla birlikte, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca talep edilen ve Bakanlar Kurulu tarafından ilk alan sınırlarımızda 2013/4326 sayılı Acele Kamulaştırma Kararı alınması yönündeki karar 19/03/2013 tarih ve 28592 sayılı Resmi Gazetede kesinleşerek yayınlanmıştır.

Köprülü Mahallesi

Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.02.2011 tarih ve 32 sayılı kararı ile yetki verilmiş, 18.02.2011 tarih ve 76 sayılı kararı ile de Kentsel Dönüşüm ve Gelişim alanı ilan edilmiştir.

Köprülü Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı; Adana İli, Yüreğir İlçesi, Köprülü Mahallesi toplam 29 ha büyüklüğündedir. Alanda yaklaşık 1.182 adet hak sahibi ve 648 bağımsız bölüm bulunmaktadır.

Söz konusu alanın Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılması planlandığından, Mart 2011 tarihli yazı ile ön protokol sürecinin başlatılması talep edilmiş, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın yazısı ile kamu mülkiyetinde bulunan arazilerle ilgili çalışmaların tamamlanarak bilgi verilmesi talep edilmiştir. Konu ile ilgili Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne yazı yazılmış olup cevabı beklenmektedir.

Alanla ilgili yapılan Kentsel Dönüşüm İhalesi sonuçlanmış olup ihaleyi kazanan firmanın sözleşmesi 29.08.2012 tarihinde imzalanmıştır. Şirket, anket çalışmaları, haritalar, saha çalışmaları ve proje çizimleri tamamlamış diğer işlemlere ise devam etmektedir.

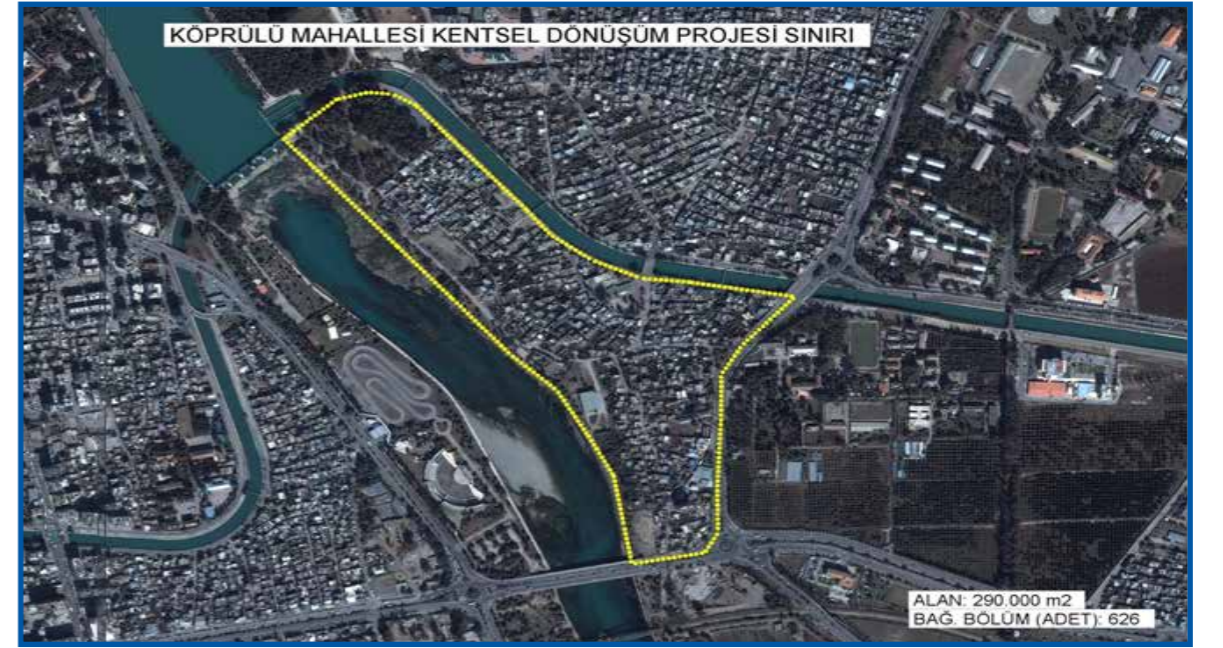
Bununla birlikte, Bakanlar Kurulunun 2013/5258 Sayılı Kararı ile "Afet Riskli Alan" ilanı, 02.09.2013 Tarih ve 28753 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış, 03/09/2013 tarih ve 6247 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Oluru ile de yetki devri alınmıştır.

İkibinevler Mahallesi

Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.02.2011 tarih ve 32 sayılı kararı ile yetki verilmiş, 18.02.2011 tarih ve 76 sayılı kararı ile de Kentsel Dönüşüm ve Gelişim alanı ilan edilmiştir.

İkibinevler Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı; İlimiz, Çukurova İlçesi, İkibinevler Mahallesi toplam 30,6 ha büyüklüğündedir. Alanda yaklaşık 1.158 adet hak sahibi ve 1.350 bağımsız bölüm bulunmaktadır.

İkibinevler Mahallesi Kentsel Dönüşüm alan sınırları içerisinde mülkiyeti üçüncü şahıslara ait boş araziler bulunmaktadır. Bu arazi sahiplerinin bir kısmı kendilerine ait alanlarda inşaat yapmak üzere ilçe belediyesine baş-

vurmuş ve ruhsat almıştır. Bir kısmı ise ruhsat başvurusunda bulunmuş olmasına rağmen 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 73. maddesi uyarınca Kentsel Dönüşüm Alan sınırları içerisinde yer alan ruhsatlı yapılar ve ruhsat başvurularının Büyükşehir Belediyesine bildirilmesi talebi ile ilgili ilçe belediyesine resmi bir yazı gönderilmiş olunması sebebiyle ruhsat alamamaktadır. Bu nedenlerle, bahse konu sıkıntıları yaşayan hak sahipleri yoğun bir biçimde şikayet-itiraz ve problemlerinin çözümüne dair istekte bulunmaktadır.

Yapılan saha çalışmaları esnasında, Sarı, Mavi, Kırmızı ve Yeşil Halkkent Kooperatifi aracılığıyla konut edinmek isteyen ve konut edinen vatandaşlar ile ilgili bazı mülkiyet problemlerinin var olduğu tespit edilmiştir. Gerekli hassasiyet gösterilmek üzere problemlerin çözümü amacıyla araştırma ve çalışmalara başlanılmıştır.

Alanla ilgili yapılan Kentsel Dönüşüm İhalesi sonuçlanmış olup ihaleyi kazanan firmanın sözleşmesi 15.11.2012 tarihinde imzalanmıştır. Şirket, anket çalışmaları, haritalar, saha çalışmaları ve proje çizimleri tamamlamış diğer işlemlere ise devam etmektedir.

Bakanlar Kurulunun 2013/5293 sayılı kararı ile "Afet Riskli Alan" ilanı, 12.10.2013 tarih ve 28793 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış, 05.11.2013 tarih ve 7022 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Oluru ile de yetki devri alınmıştır.

Ziyapaşa Mahallesi

Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.02.2011 tarih ve 32 sayılı kararı ile yetki verilmiş, 18.02.2011 tarih ve 76 sayılı kararı ile de Kentsel Dönüşüm ve Gelişim alanı ilan edilmiştir.

Ziyapaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı; Adana İli, Seyhan İlçesi, Cemalpaşa (Ziyapaşa) Mahallesi toplam 20,8 ha büyüklüğündedir. Alanda yaklaşık 1.518 bağımsız bölüm bulunduğu tahmin edilmektedir.

Ziyapaşa Mahallesi'nin 2014 yılı içerisinde ihalesinin yapılması planlanmaktadır.

İsmetpaşa Mahallesi

Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.06.2013 tarih ve 136 sayılı kararı ile Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı ilan edilmiştir.

İsmetpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm alanı; Adana İli, Seyhan İlçesi, İsmetpaşa, Mithatpaşa, Denizli ve Narlıca Mahallelerinin bir kısmını kapsayan toplam 38,3 ha büyüklüğündedir.

2014 yılı içerisinde ihale edilmesi planlanmaktadır. Yol güzergahı ile ilgili kamulaştırma kararı alınmış ve kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir. Bu çalışmalar kapsamında uzlaşma sağlanılan ve para tercihinde bulunan 83 hak sahibine 2.211.006,62 TL ödenmiş olup, bedele itiraz eden 12 hak sahibinin aleyhine Büyükşehir Belediyesi tarafından bedel tespit ve tescil davası açılmış, 8 hak sahibi için ilgili mahkemeler kamulaştırma

bedelinin bloke edilmesi yönünde karar vermiş ve toplam 346.280,27 TL hak sahipleri adına ilgili bankaya kamulaştırma bedeli yatırılarak bloke edilmiştir.

Bununla birlikte, bölgedeki hak sahiplerinden birkaçının başvurusu üzerine; Adana 2.idare Mahkemesinin 20.02.2014 tarih ve 2013/2047 E.Nolu Kararı ile Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alan ilanının yürütmesi durdurulmuştur. Ayrıca, bahse konu alan sınırlarının kuzeybatı kısmının da içinde bulunduğu bir alan ile ilgili Bakanlar Kurulunun 2013/5618 sayılı kararı ile "Afet Riskli Alan" İlanı, 01.12.2013 tarih ve 28838 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış, söz konusu alanın Adana Valiliği aracılığıyla Emniyet Müdürlüğü'nün istediği bilgisi edinilmiştir. "Afet Riskli Alan" ile ilgili 07.02.2014 tarih ve 920 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Oluru ile Seyhan İlçe Belediyesi'ne yetki verilmiştir.

Kentsel Dönüşüm Master Planı

Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın teklifte bulunduğu ve Adana Valiliğinin koordinasyonunda, Adana Büyükşehir Belediyesi ve tüm ilçe belediye başkanları ve ilgili kamu kurumu yetkililerinin katılımı ile, şehirlerin modernleştirilmesi ve insan hayatını tehdit eden risklerden arındırılacak şekilde yaşanabilir şehirler oluşturulabilmesi, öncelikle afetlerden azami zarar görebilecek alan ve bölgelerin araştırılarak bu alanlardan Kentsel Dönüşüm Alanı olarak belirlenecek bölgelerin tespit edilmesi, ülkenin en büyük kentlerinden olan ve aynı zamanda yoğun gecekondulu tehdidi altında bulunan Adana'nın geleceğine yön verebilmek amacıyla mevcut ve yapılması gereken projelerin topyekun ele alındığı "Adana Kentsel Dönüşüm Master Planı" çalışmalarının altlığını oluşturacak bir toplantı yapılmıştır. Toplantı neticesinde, Adana İl merkezinde Kentsel Dönüşümüne yönelik bir master plan çalışmasının Toplu Konut İdaresi Başkanlığı öncülüğünde yapılmasına karar verilmiştir.

Adana İl geneli için hazırlanacak master plan çalışmalarının Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca hazırlanmasının uygun olduğu düşüncesiyle, yapılacak çalışmalarda Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın Adana İlindeki Belediyelerle işbirliği halinde yürüttüğü Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projelerinin Büyükşehir Belediyesi ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile koordineli bir şekilde yapılması planlanmaktadır. Bu nedenle, Adana İli Kentsel Dönüşüm Master Planı çalışmalarının altlığını oluşturmak üzere, Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde kalan ilçe belediyelerine, kendi ilçe sınırları içerisinde kalan Kentsel Dönüşüm Projelerinin tüm takım halinde birer örneğinin hazırlanarak Büyükşehir Belediyesine ulaştırılması istenmiştir. Bu belediyelerden yazıya cevap veren büyük bir kısmına ait evraklar bir dosya halinde hazırlanmıştır. Ayrıca, Kentsel Dönüşüm çalışmalarında yapıldığı gibi, Master Plan çalışmalarının da bir şirket tarafından yapılması gündeme gelmiş ve bununla ilgili dokümanlar hazırlanarak ihaleye çıkarılmıştır. İhaleyi kazanan firma çalışmalarının tamamını bitirerek Büyükşehir Belediyesine teslim etmiştir.

4.2.6. Konut ve İşyeri Yapım Çalışmaları

Büyükşehir Belediyesi şirketi Yeni Adana İmar A.Ş. tarafından yapılan konut ve işyerleri yapılarak şehirde düzenli kentleşme çalışmalarına destek olunmaktadır. Bu bağlamda inşaatları ve satışı tamamlanan projelere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İnşaatları ve Satışı Tamamlanan Projeler						
1-YENİ ADANA TOPLU KONUT BÖLGESİ (BELEDİYEVELERİ)		(1986-1990)				
60 m ²	1.388 Konut	İnşaatı Tamamlanan				
54 m ²	464 Konut					
40 m ²	32 Konut					
Dubleks	207 Konut					
TOPLAM	2.091 Konut					
TOPLAM	68 Dükkan	2.091 Konut				
2- CUMHURİYET MAH.BÖLGESİ (ANADOLU MH.)		Yüreğir	(1988)			
60 m ²	156 Konut	İnşaatı Tamamlanan				
TOPLAM	156 Konut					
3-YENİ ADANA TOPLU KONUT BÖLGESİ		2000 Evler	(1990-1994)			
60 m ²	2002 Konut	İnşaatı Tamamlanan				
TOPLAM	2002 Konut					
TOPLAM 60 Dükkan						
4- SERİNEVLER TOPLU KONUT BÖLGESİ		Yüreğir	(1994-1999)			
110 m ²	877 Konut	İnşaatı Tamamlanan				
85 m ²	687 Konut					
TOPLAM	1.564 Konut					
TOPLAM	29 Dükkan					
5- YENİ ADANA TOPLU KONUT I.BÖLGESİ [1121 konut]		100. Yıl Mevkii	(1997-2001)			
85 m ²	122 Konut	İnşaatı Tamamlanan				
110 m ²	60 Konut					
I.ETAP TOPLAM	182 Konut			1997 - 1999		
108 m ²	123 Dupleks Konut			1.121 Konut		
110 m ²	816 Konut					
II.ETAP TOPLAM	939 Konut					1998 - 2001
GENEL TOPLAM	1.121 Konut					
TOPLAM	24 Dükkan					
6-7733 ADA-SALKIM SÖĞÜT VİLLALARI				100. Yıl Mevkii	(2000-2002)	
189 m ²	55 Dupleks Konut			İnşaatı Tamamlanan		
TOPLAM	55 Konut					
7- YENİ ADANA TOPLU KONUT II.BÖLGESİ [483 Konut]		100. Yıl Mevkii	(1999-2005)			
I.ETAP 110 m ²	187 Konut	1999-2001	İnşaatı Tamamlanan			
II.ETAP 110 m ²	180 Konut	2000-2002				
III.ETAP 110 m ²	116 Konut	483 Konut				
TOPLAM	483 Konut					
TOPLAM	12 Dükkan					
8- GÜNEY YILDIZI PROJESİ [304 Konut]		Akkapı Mh	(2001-2005)			
110 m ²	162 Çok katlı konut	İnşaatı Tamamlanan				
260 m ²	50 Tripleks Konut					
275 m ²				24	92 Tripleks Konut	
245 m ²				8		
255 m ²				60		
TOPLAM	304 Konut					
TOPLAM	6 Dükkan					

İnşaatları ve Satışı Tamamlanan Projeler		
9- YÜREĞİR BALCALI KONUTLARI [277 Konut]	PTT Evleri	(2005- 2008)
Tip1-107 m ²	23 Çok Katlı Konut	İnşaatı Tamamlanan
Tip2-121,1 m ²	254 Çok Katlı Konut	
TOPLAM	277 Konut	277 Konut
TOPLAM	3 Dükkan	
10-YÜREĞİR YILDIZI PROJESİ [112 Konut] I.ETAP	Özgür Mah.	(2005- 2008)
Tip1-112 m ²	112 Dupleks Konut	İnşaatı Tamamlanan
TOPLAM	112 Konut	112 Konut
11-YÜREĞİR YILDIZI KONUTLARI [26 Konut] II.ETAP	Özgür Mah.	(2008 -2010)
Tip1-112 m ²	26 Dupleks Konut	İnşaatı Tamamlanan
TOPLAM	26 Konut	26 Konut
12-ŞAMBAYADI I.ETAP ESENYURT KONUTLARI	Şambayadı Mahallesi	(2008 -2012)
11183/2 ADA/PARSEL	200 m ² Tekli 20 Dupleks Konut	İnşaatı Tamamlanan
	376 m ² Tekli 1 Dupleks Konut	
	226 m ² Tekli 1 Dupleks Konut	
	203 m ² Tekli 2 Dupleks Konut	
	236 m ² Tekli 2 Dupleks Konut	
TOPLAM	52 Konut	
11184/1 ADA/PARSEL	200 m ² Tekli 9 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
	200 m ² Tekli 16 Dupleks Konut	
	169 m ² ikiz 1 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
	169 m ² ikiz 25 Dupleks Konut	
TOPLAM	51 Konut	147 Adet Dupleks Konut
11194/2 ADA/PARSEL	169 m ² ikiz 8 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
	169 m ² ikiz 36 Dupleks Konut	
TOPLAM	44 Konut	
TOPLAM	147 Konut	
13- YEŞİL VADI KONUTLARI (Karahan Güney)	Karahan Mahallesi	(2008- 2011)
121 m ² çok katlı	297 Çok Katlı Konut	İnşaatı Tamamlanan
TOPLAM	297 Konut	297 Adet Çok Katlı Konut
14-YEŞİL VADI KONUTLARI (Karahan kuzey)	Karahan Mahallesi	(2008-2012)
11718/1 ADA/PARSEL	200 m ² Tekli 20 Dupleks Konut (Bodrumlu)	İnşaatı Tamamlanan
	169 m ² ikiz 12 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
TOPLAM	32 Konut	
11721/1 ADA/PARSEL	200 m ² Tekli 27 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
TOPLAM	27 Konut	
11722/1 ADA/PARSEL	200 m ² Tekli 32 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
TOPLAM	32 Konut	148 Adet Dupleks Konut
11723/1 ADA/PARSEL	200 m ² Tekli 39 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
	169 m ² ikiz 18 Dupleks Konut (Bodrumlu)	
TOPLAM	57 Konut	
TOPLAM	148Konut	

4.2.7. Altyapı Çalışmaları

Altyapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME) faaliyetleri ildeki ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla koordineli bir şekilde yürütülmektedir. Ancak yatırım programlarının diğer kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanması ve uygulanması konusunda bazı sıkıntılar bulunmaktadır.

AYKOME İşlemleri													
Yıllar	Asfalt (m ²)	Parke (m ²)	Stabilize (m ²)	Toprak (m ²)	Beton (m ²)	Sathi Kaplama (m ²)	Zemin Tahrip Bedeli (TL)	Ruhsat Ücreti (TL)	Kesif Ücreti (TL)	Kdv (%18) (TL)	Toplam Bedel (TL)	İlçe Belediyelerine Aktarılan (TL)	Toplam Kalan (TL)
2013	148.976,01	70.506,78	91.769,48	66.602,13	6.134,34	-	2.581.980,00	544.570,50	149.050,54	156.215,08	3.432.261,43	358.095,26	3.074.166,17
2014*	37.478,80	2.564,40	26.606,80	8.069,71	1.001,60	9,60	949.786,18	114.268,44	44.272,06	28.594,86	1.136.921,54	22.031,00	1.114.890,54

AYKOME Tarafından Verilen Ruhsatların Kurumlara Göre Dağılımı										
Verilen Ruhsat Sayıları/ Yılı	ASKİ	TEDAŞ	AKSAGAZ	TELEKOM	TÜRKİSAT	SUPERONLINE	VODAFONE	VATANDAŞ	RUHSAT NUMARASI İPTAL	TOPLAM
2013	221	23	10	-	-	4	1	198	1	458
2014*	47	-	-	-	-	-	-	59	2	108

İlçe Bazında Verilen Ruhsat Sayıları					
İlçe Bazında Verilen Ruhsatlar/Yılı	ÇUKUROVA	SEYHAN	YÜREĞİR	SARIÇAM	KARAIŞALI
2013	66	70	17	4	-
2014*	11	20	5	-	-

*2014 yılı Mayıs ayı sonu itibarıyla

4.3. Ulaşım Yönetimi

4.3.1. Hafif Raylı Taşıma Sistemi

Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından iki etap halinde planlanan Hafif Raylı Sistem Projesi'nin 13 istasyona sahip 13,5 km uzunluğundaki 1. aşaması 14.05.2010 tarihinde hizmete alınmıştır. Adana Hafif Raylı Sistem tam korumalı sistemdir. Sistemde 36 adet hafif raylı taşıma aracı bulunmaktadır.

Raylı Sistem Kullanım Alanları			
İdari Bina Alanları	Alan (m ²)	İstasyon Binaları Alanları	Alan (m ²)
Raylı Taşıma Sistemi Araçlar Atölyesi 0.00 Kotu	3.877	Hastane İstasyonu	3.080
Atölye Ambar	386	Anadolu Lisesi İstasyonu	3.550
Destek Binası Ambar	232	Huzurevi İstasyonu	2.900
İdari Bina 0.00 Kotu	2.108	Mavi Bulvar İstasyonu	2.900
İdari Bina 6.60 Kotu (Personel Katı)	1.666	Yurt İstasyonu	2.900
İdari Bina 10.20 Kotu (Teknik Emniyet)	338	Yeşilyurt İstasyonu	2.900
İdari Bina 13.80 Kotu (TCC)	338	Fatih İstasyonu	3.700
Trafo Binaları Alanları		Vilayet İstasyonu	8.000
4 adet Trafo (T01-T02-T03-T04) (1 adet:170 m ²)	1.530	İstiklal İstasyonu	4.945
Altgeçit Binaları Alanları		Kocavezir İstasyonu	5.950
9 adet Altgeçit (1 adet:370 m ²)	3.330	Hürriyet İstasyonu	3.750
		Cumhuriyet İstasyonu	3.422
		Akıncılar İstasyonu	2.984
		TOPLAM ALAN	50.981

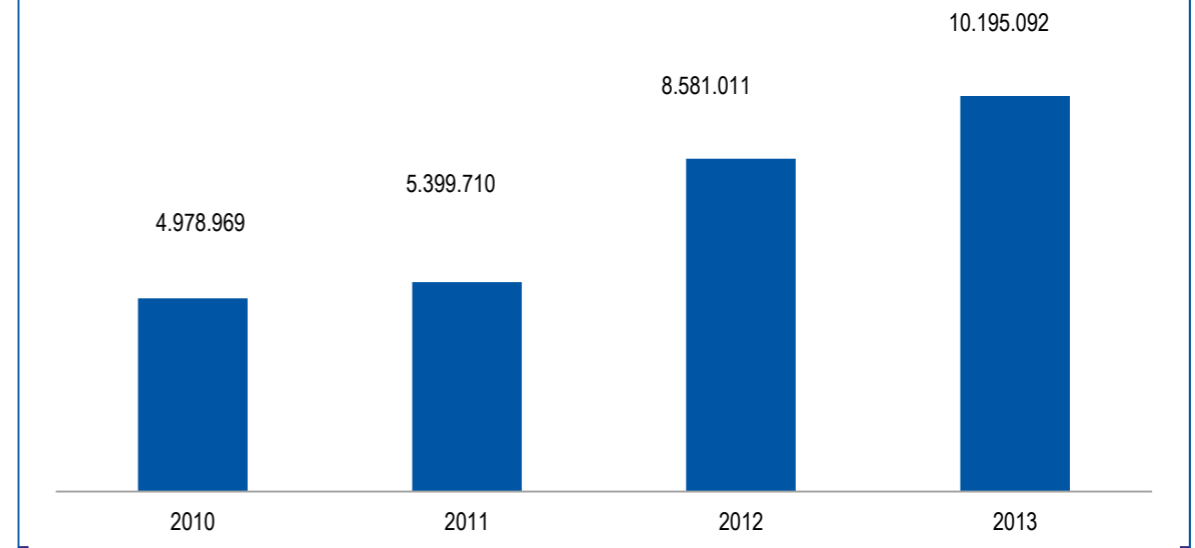
- ▶ **Günlük çift yönlü yolcu taşıma kapasitesi** 660.000 adet
- ▶ **Yapılabilir minimum sefer aralığı** 2,5 dakika.
- ▶ **İstasyon sayısı** 13 adet
- ▶ **Hat uzunluğu** 13.460 m
- ▶ **Sefer Sıklığı** 7,5 dakika
- ▶ **Taşınan Yolcu Sayısı** 35.000 kişi/gün
- ▶ **Sabah ve akşam yoğun saatlerde 7,5 dakikalık periyotlarda seferler yapılmaktadır. Yolcu talep ve yoğunlukları göz önüne alınarak Cumartesi yoğun saatlerde 6 ve hafta içi sabah 6:00 'da iki ek sefer düzenlenmeye başlanmıştır.**
- ▶ **Mevcut ring seferlerine ek olarak Mart 2013 de şehir merkezine en yakın İstiklal İstasyonundan kent meydanı ve havalimanına ring seferi hizmeti başlamıştır. Böylece yolcuların %45'inin kullandığı 4 istasyondan (Ruh Sağlığı Hastanesi, Anadolu Lisesi, İstiklal, Akıncılar) 6 farklı güzergaha ring servis hizmeti verilerek yolcuların metrodan daha çok önemli noktaya hızlı ve ekonomik ulaşımını sağlamıştır. Bununla birlikte 1 saat içerisinde metro –belediye otobüsü arasında yapılan 2. aktarımlar ücretsizdir.**

2010-2013 Yılları Arası Raylı Sistem Aylık Yolcu Sayıları

TARİH	2010	2011	2012	2013	2014
Ocak	-	341.859	704.869	847.442	951.801
Şubat	-	310.122	673.485	811.782	898.489
Mart	-	379.777	763.322	947.265	993.907
Nisan	-	393.910	748.173	916.775	988.029
Mayıs	357.768	389.394	738.849	922.098	0
Haziran	830.609	356.314	662.042	715.960	0
Temmuz	864.866	301.308	564.100	690.914	0
Ağustos	876.465	252.014	580.949	709.849	0
Eylül	995.790	383.767	675.758	830.505	0
Ekim	375.872	726.238	800.974	917.550	0
Kasım	311.282	710.832	817.356	943.191	0
Aralık	366.317	854.173	851.134	941.761	0
TOPLAM	4.978.969	5.399.708	8.581.011	10.195.092	3.832.226

2010-2013 Yılları Arası Yolcu Sayısı

2013 yılında yolcu sayısında; 2010 yılına göre %104, 2012 yılına göre % 19 artış sağlanmıştır.

2. Etap Hafif Raylı Sistem Hattı

1. etabın tamamlanmasıyla birlikte 2. etabın ön projelerinin ve ihale dokümanlarının hazırlığı için 26.02.2010 tarihinde ihale düzenlenmiş ve çalışmalara başlanmıştır.

Adana 2. Etap Raylı Sistem Hattının, mevcut Adana 1. Etap Raylı Sistem Hattı'nın devamı olarak, kentin kuzey-doğu istikametinde Çukurova Üniversitesi-Balcalı Hastanesi bölgesini geçerek Sarıçam İlçesinde yapılacak olan Spor Kompleksine kadar uzatılmasıyla oluşturulması planlanmaktadır. Böylece 1. etabı hizmete giren sistemin, bu sistemin devamı olarak daha önce planlanan 2. etabı da tamamlanmış olacaktır.

26.02.2010 tarihinde ihale edilen Adana 2. Etap Hafif Raylı Taşıma Sistemi ihalesi kapsamında belirlenen güzergah ile ilgili Çukurova Üniversitesi'nin açtığı dava sonucu 08.04.2011 tarihinde Mahkeme "yürütmeyi durdurma" kararı vermiş, 07.06.2011 tarihinde sonuçlanan dava ile güzergah iptal edilmiştir. Çukurova Üniversitesiince, Raylı Taşıma Sistemi 2. Etap Güzergahı ile ilgili oluşturulan komisyonun sonuç raporu 21.11.2012

tarihinde Büyükşehir Belediyesine iletmış, güzergah konusunda fikir birliğine varılarak 2. etap güzergahı diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla da yapılan görüşmeler sonucunda netleştirilmiştir. Kesinleşen güzergah ile ilgili ulaşım etütlerinin yapılması çalışmalarına başlanmıştır. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile yapılan görüşmeler sonucu, Adana 2. Etap Raylı Taşıma Sistemi yapılması için Bakanlık tarafından yapılması hususunda; Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün 03.01.2013 tarihli yazında, 2. Etap hattının Büyükşehir Belediyesince projelendirilmesinin ardından Bakanlık tarafından üstlenileceği bildirilmiştir.

Adana Hafif Raylı Sistem Hattının 2. Etapına ait "Ulaşım Etüdü ve Fizibilite Raporları" ile "Güzergah Avan Projeleri", Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğüne (AYGM) sunulmuştur. Düzenlenen toplantılar sonucu Bakanlık Yetkililerinin görüşleri doğrultusunda yapılan revizelerle projede düzenlemeler yapılmıştır. Hazırlanan Ulaşım Etüdü ve Fizibilite Raporlarında uygulanabilir olduğu belirlenen hat, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğüne (AYGM) 01.07.2013 tarihinde onaylanmıştır.

Hafif Raylı Sistem Hattının 2. Etapına ait ÇED çalışmalarına 08.07.2010 tarihinde başlanmıştır. İlgili tüm kurum ve kuruluşlara güzergah ile ilgili görüş sorularak değerlendirmeler yapılmıştır. Söz konusu iş kapsamında hazırlanan "Adana 2. Etap Raylı Taşıma Sistemi ÇED Raporu" 30.05.2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulmuştur. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 17.07.2013 tarihinde düzenlenen Adana 2. Etap Raylı Taşıma Sistemi ÇED Süreci 1. İnceleme-Değerlendirme Komisyonu Toplantısında ilgili tüm kurum temsilcileri ve Bakanlık Yetkililerine Rapor sunumu yapılmıştır. Rapor ile ilgili kurumların ve Bakanlık temsilcilerinin de uygun görüşleri ile ÇED Raporunun uygun olduğu yönünde karar verilmiştir. Projeye ait Nihai ÇED Raporu da 30.09.2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığında sunulmuştur. Bakanlık tarafından 02.05.2014 tarihinde "ÇED OLUMLU BELGESİ" imzalanarak Adana 2. Etap Raylı Taşıma Sistemi "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı verilmiştir.

Avan Projeleri teslim edilmiş olan 2. Etap Hafif Raylı Sistemine ait uygulama projeleri de hazırlanarak 14.11.2013 tarihinde Bakanlığa teslim edilmiştir. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın 02.01.2014 tarihli yazısıyla uygulama projeleri onaylanmıştır.

2. Etap Güzergah Bilgileri

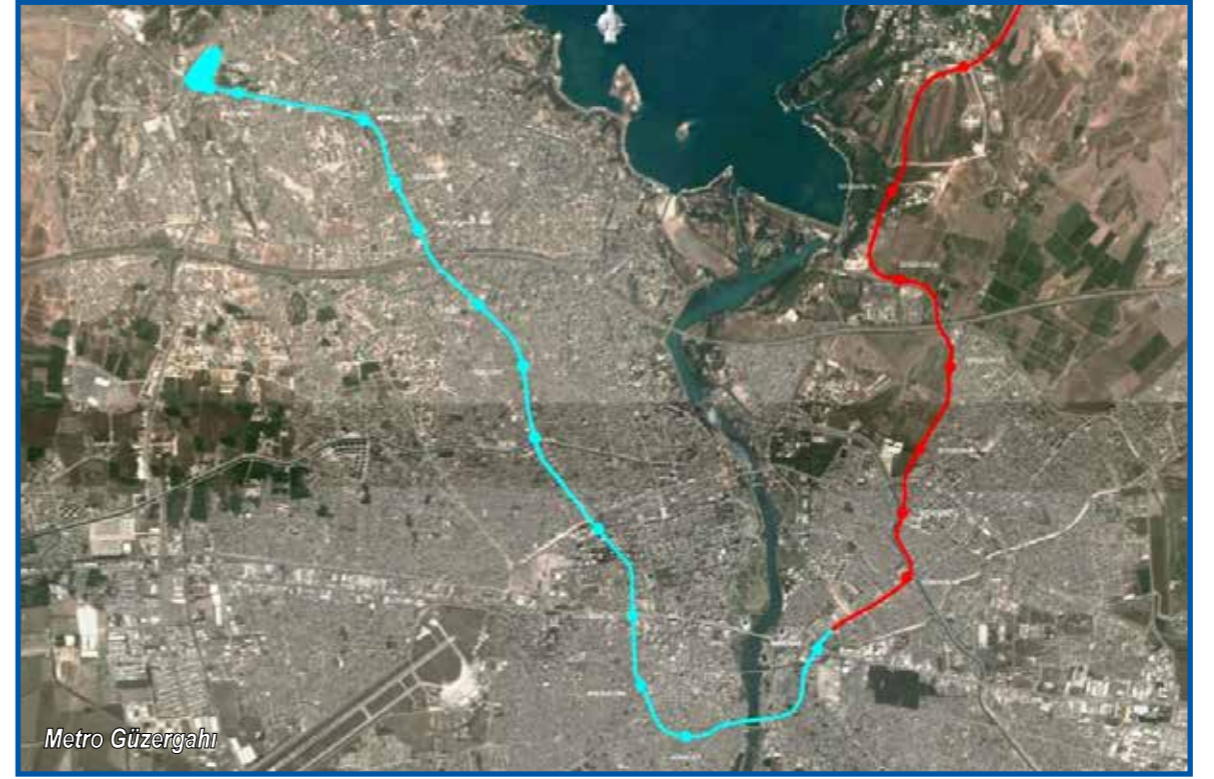
1. Etap Raylı Sistem, 13 adet istasyona ve bir adet araç depolama-bakım-onarım tesisine (72 araç kapasiteli) sahip yaklaşık 13,5 km'lik tam korumalı hafif raylı sistemdir. 2. Etap Raylı Sistemi ise 8 adet istasyona sahip yaklaşık 10,3 km'lik bir hat olacak şekilde planlanarak projelendirilmiştir. Bu doğrultuda tüm sistemler 1. etaba uygun hazırlanmaktadır. Mevcut araç depolama-bakım-onarım tesisi, diğer bir ifadeyle depo sahası, daha önce planlanan 2. etaba da hizmet edecek şekilde inşa edildiğinden yeni bir depo sahasına ihtiyaç bulunmamaktadır. İlk etap için temin edilen araçlar 2. etap için de kullanılacak ve ilerleyen yıllarda ihtiyaçlar doğrultusunda ilave araçlar temin edilecektir.

Ön etütler sırasında farklı güzergah koridorları değerlendirilmiş, yolculuk talep noktalarına olan yakınlık, raylı sistem yolcu erişiminin ve diğer toplu taşıma araçlarına aktarmaların kolaylıkla sağlanabilmesi, yüksek işletme hızına ulaşılabilmesi, kamulaştırma imkanları, arazinin en ekonomik şekilde kullanılabilmesi ve üniversite arazilerinin bütünlüğünün sağlanarak bölünmemesi prensipleri doğrultusunda yapılan değerlendirmeler sonucunda aşağıdaki güzergah koridoru belirlenmiştir. Bahsi geçen güzergah koridoru, Akıncılar İstasyonundan başlayıp, Kozan caddesi, Ege Bağatur Bulvarı, Manolya Caddesi, TOKİ Devlet Hastanesi, Yasemin ve Yıldız Caddeleri, TOKİ Konutları, Fevzi Çakmak Öğrenci Yurdu, Teknokent, Çukurova Üniversitesi ve Balcalı Hastanesi, Asfalt Şantiyesi yanında yapılacak olan yeni stadyumda son bulacaktır.

2. Etap Raylı Sistem Güzergah Seçimi Kriterleri

Güzergah fizibilite etütleri ve kurum görüşleri doğrultusunda yapılan değerlendirmeler sırasında farklı güzergah koridorları değerlendirilmiş ve yukarıda tarif edilen güzergah koridoru belirlenmiştir.

2. Etapın ana hedefi mevcut Akıncılar İstasyonu'ndan Çukurova Üniversitesi ve Balcalı hastanesine bağlantının yapılmasıdır. Böylece 1. etabı tamamlanan hafif raylı taşıma sistemin planlandığı şekilde, mevcut depolama alanı ve araçlar kullanılarak 2. etabının da tamamlanmasıyla sistem bütünlüğü sağlanacak ve sistem verimi artacaktır. Çukurova Üniversitesi ve Balcalı hastanesine özel araç, dolmuş ve otobüs ile ulaşım yerine çevre

dostu, güvenilir, konforlu, ekonomik, daha az gürültülü raylı taşıma araçları ile ulaşım sağlanacaktır.

Güzergahın seçiminde Çukurova Üniversitesi tarım arazilerinin bütünlüğünün korunmasına önem verildiğinden, mümkün oldukça imar yollarının kenarından, üniversite arazilerini asgari etkileyecek şekilde güzergah oluşturulmuştur. Bu amaçla, raylı sistem hattı üniversite arazilerini mümkün olduğunca bölmeyecek şekilde Yasemin Caddesi, Yıldız Caddesi, Yeşil Bulvar ve Dr. Mithat Özsan Bulvarı kenarına oturtulmuştur.

Fevzi Çakmak Yurdu yerleşkesi, öğrencilerin üniversiteyle ve şehir merkezi ile ulaşımının sağlanması için güzergah seçiminde önemli bir etkidir. Bu amaçla bu bölgede bir istasyon da teşkil edilmiştir.

Teknokent ve Kongre Merkezi de oluşturulacak ring seferleri ile sisteme entegre edilecektir. Bu bölgede arazi bütünlüğünün sağlanması amacıyla hat Dr. Mithat Özsan Bulvarı kenarından geçirilmiştir.

Güzergahın Yeşil bulvar kenarından geçmesiyle bölgede yapılacak olan sağlık kompleksi ve TOKİ konutları sakinlerinin de bu bölgede oluşturulan istasyon vasıtasıyla sistemden faydalanması sağlanmış olacaktır. Buradaki istasyon imar planı doğrultusunda ileride tesis edilecek eğitim tesislerine de hizmet edecektir.

Yeşil Bulvar üzerindeki Çukurova Üniversitesi'ne ait zeytin ağaçlarını korumak amacıyla hat mümkün olduğu kadar yol kenarına alınmış ve aynı zamanda üniversite arazi bütünlüğü korunmuştur.

Hattın Adana-Gaziantep Otoyolu ve DSİ 2. Kanalı geçiş bölgesinde otoyol, su kanalı, Yeşil Bulvar ve bağlantıları ile üniversiteye ait yapılar değerlendirilerek en uygun yerden geçirilmiştir. Bu bölgede, doğrutumuzun mevcut yol bağlantılarıyla hattın etkileşimi sebebiyle daha doğuya, üniversiteye ait yapılar sebebiyle de daha batıya kaydırılması pek mümkün gözükmemektedir.

Güzergah seçiminde diğer önemli etkenlerden biri de yeni yapılan TOKİ Devlet Hastanesi'dir. Bu bölgede teşkil edilen istasyon günlük yaklaşık 10.000-12.000 poliklinik hizmeti veren Numune hastanesi ile birlikte Başkent Üniversitesi hastanesine ve mahalle sakinlerine de hizmet edecektir. Bu bölgede de hat imar yolunun kenarına oturtularak tarım arazilerinin bütünlüğü sağlanmıştır.

Kozan Caddesi'nde ve Ege Bağatur Bulvarında hat orta refüjde viyadük olarak tasarlanmış, böylece istismak asgariye indirilerek, sulama kanalı, TCDD hattı ve yol geçişlerine etkisi minimize edilmiştir.

Daha önce 7 istasyon olarak planlanan projeye, Ulaştırma Bakanlığı yetkililerinin de görüşleri doğrultusunda, mevcut TCDD hattı ile entegre olabilecek ilave bir istasyon yapılmasına karar verilmiştir. İlave edilen istasyon ile ileride yapılacak olan düzenlemelerle TCDD hattına aktarma yapılarak bir banliyö hat oluşturulması sağlanacaktır.

Yapılan güzergah ulaşım ve fizibilite etütleri sonucunda; 2. Etap güzergahının inşa edilmesi; 1. ve 2. Etap raylı sistem güzergahlarının bir bütün olarak çalıştırılması durumunda, mevcut sistem yolculuk değerlerinde ciddi bir artış olacağı öngörülmektedir. Mevcut işletmede 35.000 civarında olduğu bilinen günlük işletme yolcusunun, yapılan projeksiyonlar ile çalıştırılan model sonucunda ikinci etabında işletmeye açılacağı varsayılan 2017 yılında 240.000'e yükseleceği tahmin edilmektedir.

4.3.2. Belediye Otobüsü Faaliyetleri

Otobüs Şube Müdürlüğü'nün idari hizmet binası 200 m²'dir. 209 araç, 71 hat, ortalama 70.196,83 günlük hasılat ve 71.215 günlük yolcuya hizmet vermektedir. 8 araç Emniyet Müdürlüğü, 2 araç Cumhuriyet Savcılığı Kürkçüler Cezaevinde olmak üzere toplam 10 araç dış görevdedir. 209 aracın model yıllarına göre dağılımı aşağıdadır:

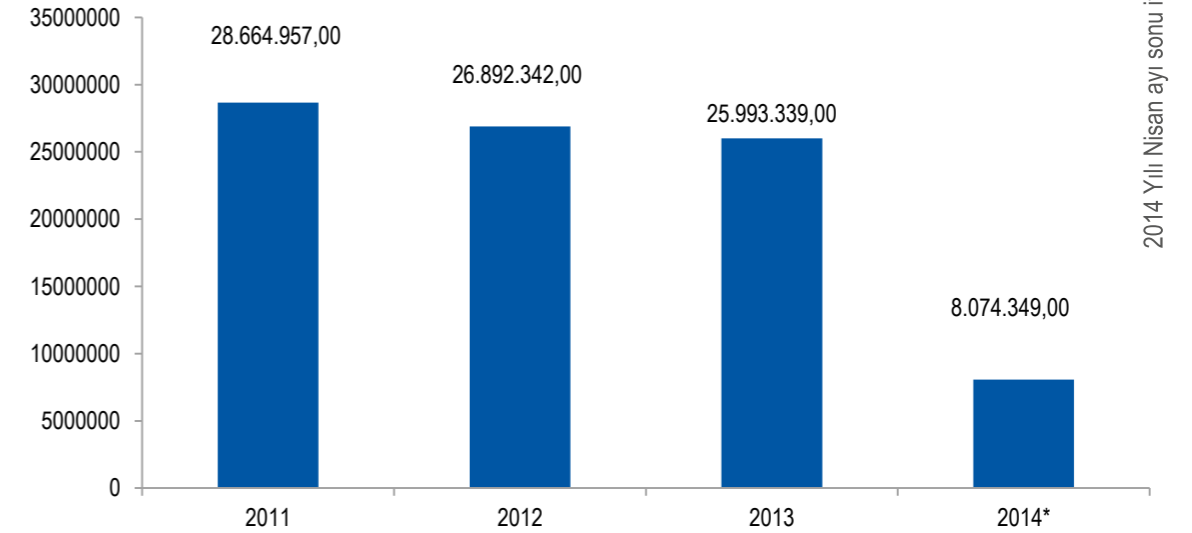
Belediye Otobüslerinin Model Yılına Göre Dağılımı	
Model Yılı	Adet
1999	40
2001	19
2002	50
2005	20
2009	70
2010	10

2011-2014 Yılları Belediye Otobüsü Yolcu Sayısı				
Aylar	2011	2012	2013	2014
Ocak	2.194.243	2.389.654	2.352.651	2.032.530
Şubat	2.203.372	2.160.054	2.265.521	1.869.728
Mart	2.757.447	2.515.881	2.622.666	2.069.551
Nisan	2.666.755	2.527.189	2.541.452	2.102.540
Mayıs	2.612.408	2.544.489	2.559.561	
Haziran	2.097.717	2.068.446	2.040.388	
Temmuz	1.960.930	1.798.527	1.796.872	
Ağustos	1.662.881	1.581.921	1.568.500	
Eylül	2.287.277	2.110.871	2.030.716	
Ekim	2.931.087	2.179.501	1.953.539	
Kasım	2.469.036	2.519.205	2.147.729	
Aralık	2.821.804	2.496.604	2.113.744	
Genel Toplam	28.664.957	26.892.342	25.993.339	8.074.349

Yıllara Göre Belediye Otobüs Yolcu Sayıları

Belediye Otobüsü Binişlerinin Bilet Türüne Göre Dağılımı

Yıllar/Bilet Türü	Tam	Öğrenci	Serbest	7_24-1	7_24-2	7_24-4
2011	1.296.717	22.560.994	4.238.537	10.424	297.922	267.083
2012	374.981	23.270.358	2.754.024	28.425	253.472	211.082
2013	272.027	21.955.215	3.356.221	25.956	228.482	155.438
2014 (NİSAN)	110.282	6.893.303	967.716	7.423	58.680	36.999

Ayrıca 2013 yılında; 4.700 adet cenaze görevinde, 662 adet emniyet ve çevik kuvvet görevinde, 950 adet sosyal organizasyon görevinde, günlük 6 araç ile adliye personeli servisi, 1 adet araç ile Engelliler Parkı'nda belediye otobüs hizmeti verilmiştir.

Vatandaşlara konforlu bekleme alanı yaratmak adına 12 Adet Akıllı Durak yapılmıştır. 7 adet kapalı durak kamera sistemi ile izlenmektedir. Her araçta 3 adet olmak üzere toplam 627 adet araç içi güvenlik kamera sistemi bulunmaktadır. Araç içi yolcu bilgilendirme ekranı her araçta 1 adet olmak üzere toplam 209 adettir.

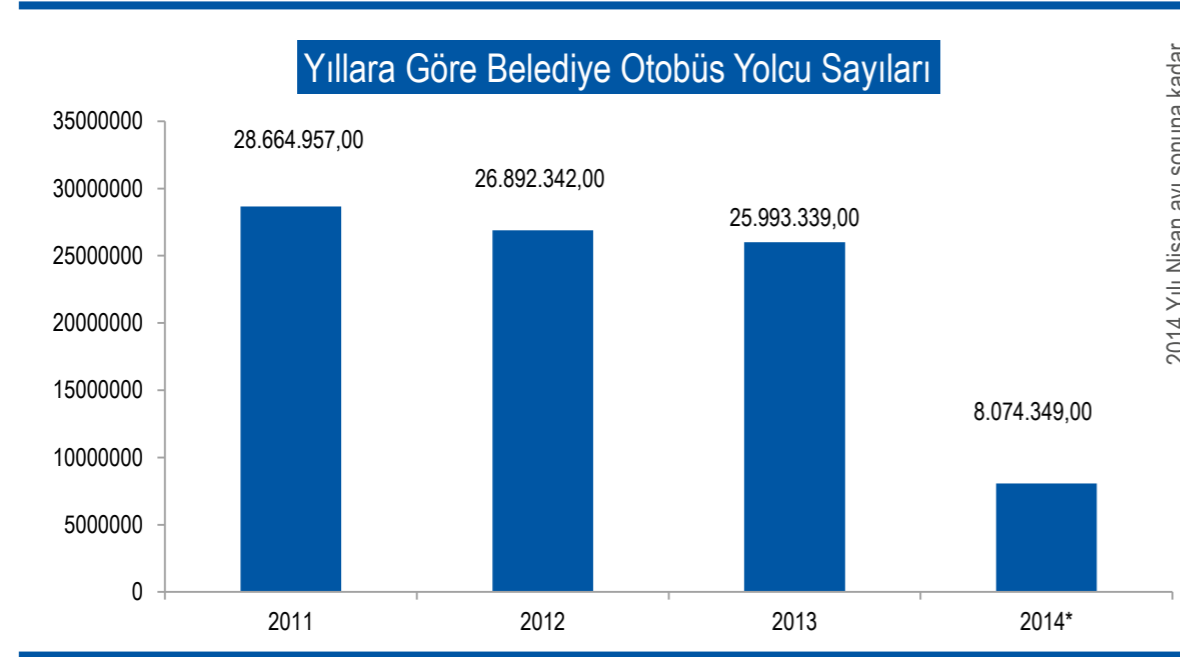
Büyükşehir Belediyesi olarak ayrıca;

- ▶ S plakalı servis araçları ve S plakalı olmayan servis araçlarının,
- ▶ M plakalı dolmuş minibüslerinin,
- ▶ J plakalı Özel Halk Otobüslerinin,
- ▶ U plakalı belde ve köylere çalışan toplu taşıma araçlarının,
- ▶ T plakalı ticari taksilerin,

alım-satım ve devir işlemleri, ticari taşıt taksit belge işlemleri, araç uygunluk işlemleri, çalışma ruhsat işleri, şoförlerinin uygunluk belgesi işlemleri, vatandaşlar ve kamu kurum ve kuruluşlarından gelen istek-şikayet-talep yazışmaları, toplu taşıma araçlarının güzergahlarının tespit işlemleri gibi belgelendirme işlemleri yapılmaktadır. Ayrıca sayıları tespit edilmeyen D2, D3, D4 özel ticari olmayan plaka grubuna giren ticari araçlar için de sayıları serbest olan belgeler düzenlenmektedir.

Şehir İçi Toplu Ulaşım Araçları Sayısı	
Şehir İçi Ulaşım Aracı	Adet
Belediye otobüsü	209
Özel Halk Otobüsü	419
Dolmuş	1.085
Taksi	3.060
Servis (aktif)	2.429
U Plakalı Belde Araçları	193

Büyükşehir Belediyesi bünyesinde 2012 yılında toplu taşıma kullanımına ilişkin olarak yapılan bir araştırmaya göre belirlene günlük ortalama toplu taşıma araçları kullanım dağılımı aşağıda gösterilmektedir.

4.3.3. Sinyalizasyon Faaliyetleri

Akıllı Trafik Sistemleri: 2013 yılının başında kurulan Trafik ve Çağrı Yönetim Merkezi ile trafik yoğunluğunun fazla olduğu kavşaklar trafik operatörleri tarafından kameralardan ve yoğunluk haritalarından uzaktan izlenilmekte ve gerektiği durumlarda müdahale edilmektedir. 2013 yılsonu itibarıyla 8 adet kavşak Akıllı Sinyalizasyon Sistemine geçirilmiş olup kavşaklardaki sinyalizasyon düzenine kameralardan gelen araç yoğunluğu dikkate alınarak anlık olarak karar verilmektedir. Türkiye'nin kapsam ve miktar olarak en büyük trafik ihalesi olan Akıllı Trafik Sistemleri ihalesi süreci devam etmekte olup, ihalenin tamamlanmasıyla birlikte Adana genelinde 71

kavşak Akıllı Sinyalizasyon Sistemi ile çalışır hale gelecek, 106 kavşak kamera sistemleri ile izlenecek ve 160 kavşak uzaktan yönetilebilir hale gelecektir.

TEDES: Trafik ihallerini minimuma indirebilmek için kurulan Elektronik Denetleme Sistemleridir. Adana İl Emniyet Müdürlüğü ile ortak çalışmalar devam etmektedir. 5 yıllık plan içerisinde 105 adet yapılması planlanmaktadır. Bu kapsamda 2015 yılı içerisinde minimum 10 adet yapılması planlanmaktadır.

Trafik Planlama ve Yönetimi: Elektronik araç sayım cihazları ve simülasyon programları ile yoğun kavşaklarda güncel araç sayımları yapılmakta ve bu veriler kullanılarak sinyalizasyon planına bilgisayarlar ile karar verilmektedir. Bu şekilde programlanan kavşaklarda günlük ortalama 2 kg CO salınımı azaltılmış, dur-kalk sayısı ve bekleme süreleri azaltılarak sürüş konforu artırılmıştır. Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde bulunan yol ağında kullanılmak üzere ve ekteki gerekçe raporunda belirtildiği üzere trafikteki sürücüler seyahat süreleri, yolun ortalama hızı, trafik kazaları, yol çalışmaları gibi gerçek zamanlı bilgilerin aktarılması ile trafiğin ana arterlere homojen şekilde dağıtılabilmesini sağlayarak Değişken Mesaj İşaretleri yapılması amaçlanmaktadır.

Sinyalizasyon Tesisleri: Mevcut sinyalizasyon tesislerinin modernizasyonuna ağırlık verilmiş olup Adana genelindeki toplam 11.192 adet 100 Wattlık akkor flamanlı lamba, 9,5 Wattlık LED lamba ile yenilenmiştir. Elde edilen tasarruf yaklaşık 7.500 konutun aydınlanma ihtiyacına eşdeğer olup bu düzenlemeler ile yıllık ortalama 9,3 ton CO₂'in doğaya ve atmosfere salınımını önlenerek hava kirliliğinin azaltılmasına da katkı konulmuştur. Ayrıca yeni yapılan kavşaklarda 67 adet sinyalizasyon tesisi kurulmuştur. Ayrıca bisiklet yolları projesi ile ihtiyaç duyulan bisiklet yolu-arac yolu kesişimlerinde gerekli olan sinyalizasyonlar da yapılmaktadır.

Sinyalizasyon Tesislerinin Bakımı: Adana genelinde 168 adet sinyalizasyon kavşak bulunmakta olup okul geçitleri, fasıllı uyarı ışıkları ile birlikte bu sayı 214'e çıkmaktadır. Bu tesisler 7 gün 24 saat boyunca gözetim altında tutulmakta, bakımları düzenli olarak yapılmakta ve arızalara anında müdahale edilmektedir.

Yatay İşaretlemeler: Büyükşehir Belediyesi yatay işaretleme ekibi ile uzun ömürlü çift komponentli boya kullanılarak yaya geçitleri, kavşak içi dönüş okları, hız limitleri ve hız kesiciler yapılarak sürücülerin trafik içinde farkındalığı ve dikkati artırılmaktadır. 2015 yılında toplam 10.000 m² yatay işaretleme yapılması planlanmaktadır.

Yatay İşaretleme Sayıları					
Malzeme	2010	2011	2012	2013	2014 (Mayıs)
Levha Direk	1207	1139	1326	3147	2423
Delinatör	0	178	476	1585	1088
Buton	304	2427	2332	1352	1767
Kasis	214	559	1002	958	1053
Sinyal Direği	114	460	710	896	167
Baş Üstü Sinyal Direği	30	49	80	88	14
300'lük Oto Sinyal Direği	55	261	333	469	144
200'lük Oto Sinyal Direği	125	83	219	1144	215
Kavşak Kontrol Cihazı	8	10	15	31	4
Yön Levhası	30	26	33	29	11
CTP	0	0	0	390	80
Boya	85 m ²	1400 m ²	1381 m ²	5000 m ²	1325 m ²
Levha	2077	2700	2491	7340	3867
UKOME-AYKOME İzni	505	333	155	0	0
Geçiş Yol İzin Belgesi	12	7	5	5	3

4.3.4. Ulaşım Koordinasyon

Adana Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME), Adana İli içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu doğrultuda alınan kararlara ilişkin sayısal bilgiler aşağıdadır:

UKOME Kararları

Aylar	UKOME Karar Sayısı					UKOME Ara Karar Sayısı				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Ocak	23	58	42	47	19	5	4	11	2	2
Şubat	21	41	32	31	28	3	9	7	18	7
Mart	14	20	41	35	34	4	8	10	9	5
Nisan	36	28	46	16		9	7	3	7	
Mayıs	28	14	46	33		5	2	6	7	
Haziran	23	20	37	27		4	4	1	1	
Temmuz	11	35	52	30		11	6	11	9	
Ağustos	11	45	29	28		5	4	6	6	
Eylül	9	35	43	47		12	6	2	1	
Ekim	26	28	53	36		13	13	6	6	
Kasım	28	13	57	25		7	41	0	1	
Aralık	19	34	60	37		14	18	0	1	
TOPLAM	249	361	538	392	81	92	131	63	68	14

4.3.5. Otogar Faaliyetleri

Adana İlinde, Büyükşehir Belediyesine bağlı olarak dört adet noktadan terminal hizmetleri verilmektedir. Bunlar Merkez, Yüreğir, Ceyhan ve Kozan Otogarlarıdır. Merkez Otogarda şehirlerarası yolcu taşımacılığı, Yüreğir Otogaru ise yakın il, ilçeler ve köylere yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Ceyhan ve Kozan Otogarlarından ise, hem şehirlerarası yolcu taşımacılığı, hem de yakın il, ilçe ve köylere yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. 6360 sayılı yasadan kaynaklı olarak, Ceyhan ve Kozan ilçe otobüs terminaleri de Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından devralınacaktır.

Merkez Otogarı

Merkez Otogar 122,250 m²'lik bir alan üzerine kurulmuş olup, içerisinde 28 adet şehirlerarası otobüs yazıhanesi, 2 adet bekleme salonu, 1 adet Zabıta Karakol Amirliği, 1 adet Polis Noktası, 1 adet Trafik Noktası, 1 adet PTT binası ile Müdürlük Binası mevcuttur. Ayrıca, Merkez Otogar içerisinde bulunan 200 adet işyerinin tamamı şahıs mülkiyetinde olup, 39 adet çalışan işyeri dışında kalan tüm işyerleri boş olarak durmaktadır. Vatandaşların huzuru ve güvenliği açısından 95 adet kapalı devremobese kamera sistemi bulunmaktadır.

Merkez otogarda bulunan kamera sisteminin eski olması, tüm alanı göremiyor olması, çoğunun tamir edilemeyecek şekilde arızalı olması nedenleriyle oluşan güvenlik zafiyetinin giderilmesi kapsamında, IP Kameralarla yenilenmelidir. Otogarların fiziki şartlarının iyileştirilmesi amacıyla, engelli vatandaşların rahat ulaşımını sağlayacak düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Bekleme salonlarının modernize edilmesi sağlanmalıdır. Güvenlik önlemlerinin üst seviyeye çıkartılabilmesi için, otogarin kapalı hale getirilerek, X-ray cihazları konulmalı ve güvenlik kamera sisteminin modernizasyonu yapılmalıdır. Yıldırım nedeniyle oluşabilecek kazaların önlenmesi için yeterli sayıda paratoner konulmalı ve sürekli bakımları yapılmalıdır. Otogarin yolcu giriş kapısı, Adananın genel yol ağına uygun değildir. Bu eksikliğin giderilmesi için, terminalin batısından Fevzipaşa Camii'ne çıkan 48081 nolu sokak ile 48045 nolu sokakların yol genişlikleri, otogarin batı kısmındaki otogar alanından ve otogarin kuzeyindeki yeşil alandan, kuzeydeki sokağa eklenerek, bu sokakların cadde veya bulvar haline getirilmesiyle, otogarin kuzey kısmından yeni bir yolcu giriş kapısı yapılması gerekmektedir. Terminaldeki peron aralarında bulunan, açık kanalların, kötü görüntülü ve kazalara sebep olan demir ızgaralarının kaldırılarak, kapalı hale getirilmesi ve ana kanalizasyon ağına bağlantılarının genişletilmesi yapılmalıdır. Peron aralarına yeni asfalt kaplama yapılarak, yer

Adana Merkez Otobüs Terminali

zemine trafik işaret ve yön çizgilerinin aplikasyonu yapılmalıdır. Otogar binasındaki yangın hidrantları tesisi binanın çatı katından çekilmiştir. Tesisin boruları aşağıya indirilirken, görüntü kirliliği oluşturmaktadır ve çatı üzerinden çekilen borular yağışlı havalarda yağış sularının akmasını önleyerek, bina içerisine su akmasına sebep olması nedeniyle yer altına alınmalıdır. Otogar binasının çatısına yapılan, havalandırma bacalarında uygulanan mimari nedeniyle yağış suları için havuz oluşturmaktadır. Havalandırma pencerelerinden yağmur sularının sızması nedeniyle, hava alabilecek yerlerin tamamı, yağmur sularının içeriye girmesini önlemek için tamamen kapatılmış olup, havalandırma için boşluk neredeyse bırakılmamıştır. Havalandırmanın sağlıklı çalışır hale getirilmesi ve estetik bir mimari uygulanması gerekmektedir. Ayrıca, çalışmayan sistemin, çalışması sağlanmalıdır. Genel aydınlatmanın bakımları yapılarak devamlı süreyle etkin aydınlatma yapılması sağlanmalıdır. Doğu yolcu giriş kapısının takının, uygun malzeme ile kaplanması yapılmalıdır. Otogar içerisindeki kanalizasyon sistemi, pis su ve içme sularının hatlarının bakımları her yıl yapılmalıdır. Tüm otogar binası, çevre ihata duvarı ve demir aksamlar uygun renklere boyanmalıdır. Peronlardaki, oturma yerleri ve bitki havuzları yenilenmelidir. Yolcuların sağlıklı, huzurlu, kaliteli, rahat ve güvenli yolculuk etmelerini sağlamak için boş işyerlerinin gelecekteki durumlarıyla ilgili kalıcı çözüm üretilmelidir.

Yüreğir Otogarı

Yüreğir Otogarı ise 51,000 m²'lik bir alana kurulmuş olup içerisinde 30 adet yazıhane ve 60 adet işyeri bulunmaktadır.

Yüreğir Otogarinın arka giriş kapısının yolunun düzenlenmesi, drenaj kanal ve ızgaralarının uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Otogar içerisindeki kanalizasyon sistemi, pis su ve içme sularının hatlarının bakımları her yıl yapılmalıdır. Kapı otomasyon binası estetik hale getirilmelidir. Peron aralarına yeni asfalt kaplama yapılarak, yer zemine trafik işaret ve yön çizgilerinin aplikasyonu yapılmalıdır. Genel aydınlatmalar yetersizdir. Bakımları yapılarak devamlı süreyle etkin aydınlatma yapılması sağlanmalıdır. Tüm otogar binası, çevre ihata duvarı ve demir aksamlar uygun renklere boyanmalıdır. Güvenlik önlemlerini üst seviyeye çıkartılabilmesi için, otogarin kapı girişlerine, X- ray cihazları konulmalı ve güvenlik kamera sisteminin modernizasyonu yapılmalıdır. Yıldırım nedeniyle oluşabilecek kazaların önlenmesi için yeterli sayıda paratoner konulmalı ve sürekli bakımları yapılmalıdır. Yolcuların sağlıklı, huzurlu, kaliteli, rahat ve güvenli yolculuk etmelerini sağlamak için boş işyerlerinin gelecekteki durumlarıyla ilgili kalıcı çözüm üretilmelidir.

Ceyhan Otogarı

Ceyhan otogaruında 16 yazıhane, 21 adet işyeri bulunmaktadır. Bu iş yerlerinden 4 adedi faal, diğerleri boş durumdadır. Ceyhan Otogaruında bir adet otel bir adet de sosyal tesis bulunmaktadır.

Ceyhan Otogarı içerisindeki kanalizasyon sistemi, pis su ve içme sularının hatlarının bakımları her yıl yapılmalıdır. Kapı otomasyon binası estetik hale getirilmelidir. Peron aralarına yeni asfalt kaplama yapılarak, yer zemine trafik işaret ve yön çizgilerinin aplikasyonu yapılmalıdır. Genel aydınlatmalar yetersizdir. Bakımları yapılarak devamlı süreyle etkin aydınlatma yapılması sağlanmalıdır. Tüm otogar binası, çevre ihata duvarı ve demir aksamlar uygun renklere boyanmalıdır. Güvenlik önlemlerini üst seviyeye çıkartılabilmesi için, otogarin kapı girişlerine, X- ray cihazları konulmalı ve güvenlik kamera sisteminin modernizasyonu yapılmalıdır. Yıldırım nedeniyle oluşabilecek kazaların önlenmesi için yeterli sayıda paratoner konulmalı ve sürekli bakımları yapılmalıdır. Elektrik kesintilerinde otomatik olarak devreye girebilecek jeneratör bulundurulmalıdır.

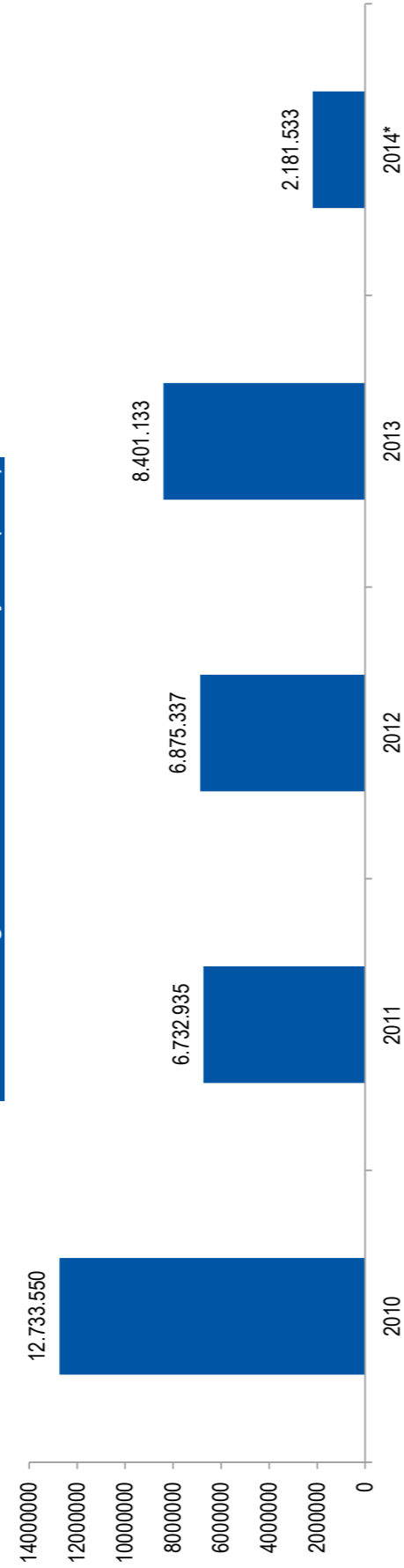
Kozan Otogarı

Kozan Otogaruında; 13 adet yazıhane, 13 adet işyeri ve bir adet düğün salonu bulunmaktadır. Kozan Otogarı çatısı modern mimari ile yenilenmelidir. Otogar içerisindeki kanalizasyon sistemi, pis su ve içme sularının hatları yenilenmelidir ve her yıl bakımları yapılmalıdır. Kapı otomasyon binası estetik hale getirilmelidir. Peron aralarına yeni asfalt kaplama yapılarak, yer zemine trafik işaret ve yön çizgilerinin aplikasyonu yapılmalıdır. Genel aydınlatmalar yetersizdir. Bakımları yapılarak devamlı süreyle etkin aydınlatma yapılması sağlanmalıdır. Tüm otogar binası, çevre ihata duvarı ve demir aksamlar uygun renklere boyanmalıdır. Güvenlik önlemlerini üst seviyeye çıkartılabilmesi için, otogarin kapalı hale getirilerek, X-ray cihazları konulmalı ve güvenlik kamera sisteminin modernizasyonu yapılmalıdır. Yıldırım nedeniyle oluşabilecek kazaların önlenmesi için yeterli sayıda paratoner konulmalı ve sürekli bakımları yapılmalıdır. Elektrik kesintilerinde otomatik olarak devreye girebilecek jeneratör bulundurulmalıdır.

Merkez Otogar Aylara Göre Yolcu Sayıları (adet)

Aylar/Araç Tipi	MINİBÜS					MİDİBÜS					OTOBÜS				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Ocak	21.856	25.080	25.120	25.472	20.130	22.328	25.304	23.208	27.981	22.605	183.766	193.672	262.547	439.448	
Şubat	22.712	24.400	24.584	27.333	23.301	24.344	26.730	22.752	25.902	27.909	193.190	188.314	426.765	502.281	
Mart	28.712	30.483	23.664	24.744	20.963	31.072	34.230	23.216	25.929	24.683	172.787	173.120	279.327	422.595	
Nisan	28.024	32.560	32.300	32.112	29.873	29.552	33.230	29.205	33.980	36.456	166.710	208.495	510.957	611.289	
Mayıs	37.020	37.360	26.192	36.450		36.620	40.205	28.710	37.356		192.435	205.098	511.891		
Haziran	50.652	36.405	45.996	37.620		41.592	46.072	33.924	31.394		207.523	260.080	536.118		
Temmuz	62.112	63.271	50.940	44.400		42.756	52.050	39.576	60.705		1.094.679	1.166.284	934.475		
Ağustos	79.755	72.540	55.260	38.772		52.950	51.272	46.005	50.778		736.948	1.078.935	915.660		
Eylül	65.385	69.195	40.568	44.548		54.120	57.456	33.396	54.165		1.316.364	1.179.871	989.452		
Ekim	31.750	34.640	30.816	35.868		30.490	33.250	23.751	48.765		452.810	552.333	940.367		
Kasım	60.180	51.945	22.799	30.756		56.385	52.112	25.056	39.592		585.943	455.065	579.652		
Aralık	33.870	36.982	19.812	25.182		33.400	36.751	26.800	37.944		426.267	460.628	641.874		
TOPLAM	522.028	514.861	398.051	403.257	94.267	455.609	488.662	355.599	474.491	111.653	11.416.013	5.729.422	6.121.895	7.529.085	1.975.613

Merkez Otogar Yıllara Göre Yolcu Sayıları (adet)

2014 Yılı Nisan ayı sonu itibarıyla

4.3.6. Otoparklar

Büyükşehir Belediyesi sorumluluğundaki otoparklar aşağıda sıralanmıştır.

Büyükşehir Belediyesi Sorumluluğundaki Otoparklar			
Kocavezir Çok Katlı Otoparkı Toplam Kapasitesi		1.308	
Alidede Çok Katlı Otoparkı Toplam Kapasitesi		478	
Cep Otoparkları Toplam Kapasite		1.110	
1.Grup Cep Otoparkları Dağılımı	Sayı	2.Grup Cep Otoparkları Dağılımı	Sayı
Abidinpaşa Caddesi	38	Karacaoğlan Caddesi	53
Cemal Gürsel Caddesi	19	Hastaneler Caddesi (68019 sk)	0
Kızılay Caddesi	102	M. Gümüşdamla Caddesi (63001 sk)	12
Atatürk Caddesi	214	Mithat Saraçoğlu Caddesi	19
Toros Caddesi	190	Ramazanoğlu Caddesi	69
H. Ömer Sabancı Caddesi	127	Stadyum (Nusret Fişek Caddesi)	0
Ziyapaşa Bulvarı	186	Gazipaşa Bulvarı	81
Toplam	876	Toplam	234

4.4. Sosyal Hizmetler

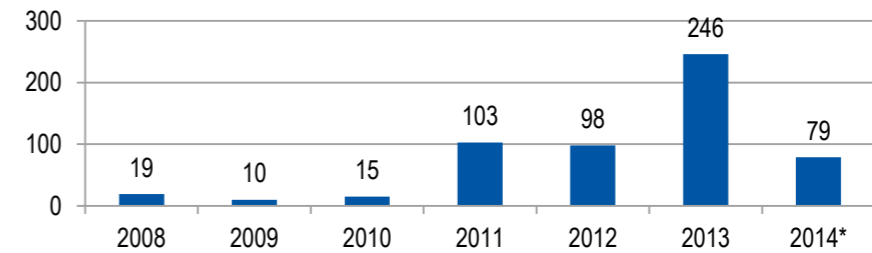
4.4.1. Sosyal Sorumluluk Projeleri

Adana Büyükşehir Belediyesi olarak yasal yükümlülüklerini yerine getirmesi dışında, topluma karşı sorumluluklarının da farkında olup bu doğrultuda proje ve faaliyetler geliştirmektedir. Vatandaşların özel ve önemli günlerinde kurumsal olarak onların yanlarında olduğunu göstermektedir. Kurum tarafından gerçekleştirilen sosyal sorumluluk projeleri ile 2013 yılında toplam 12.686 haneye ulaşılmıştır.

4.4.2. Sosyal Yardım

Adana Büyükşehir Belediye Meclisinin 10.03.2008 tarih ve 42 sayılı kararı ile yürürlüğe giren "Adana Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Sosyal Yardım Yönetmeliği" doğrultusunda ihtiyaç sahibi vatandaşlara sosyal yardımda bulunmaktadır. Büyükşehir Belediyesine başvuruda bulunan ihtiyaç sahibi vatandaşlar doldurmuş oldukları ve diğer kamu kurum ve kuruluşlara da onaylatmış oldukları Eğitim ve Sosyal Yardım Araştırma Başvuru Formu doğrultusunda Sosyal Yardım İdari Kurulu'nun olumlu görüşü ile sosyal yardım talepleri değerlendirilmektedir. Yıllara göre yardım yapılan vatandaş sayısı aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Yıllara Göre Sosyal Yardım Yapılan Vatandaş Sayısı

*2014 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla

4.4.3. Gençlik Merkezleri

2012 yılında faaliyete geçen Büyükşehir Belediyesi Sodes Gençlik Merkezleri gençlerin, kültürel, sanatsal ve sosyal gelişiminin desteklediği; merkez çalışanları ve gönüllü gençlik ekipleri ile birlikte gençlik aktivitelerinin düzenlendiği bir merkezdir. Birçok ilde gençlere yönelik bu tür merkezler faaliyette iken İlimize ilk kez tüm gençlerin yararlanabileceği ve birçok aktivitenin yapılabilmesi için çok fonksiyonlu bir gençlik merkezi oluşturulmuştur. Biri Seyhan diğeri ise Sarıçam ilçesinde bulunan iki adet gençlik merkezi bulunmaktadır. Merkezin mevcut durumu bünyesinde kültürel ve sanatsal alanda eğitimler içeren kurslar hazırlanarak alanında uzman eğitimcilerle gençlere hizmet etmektedir. Gençlik Merkezi, çalışmaların yürütüldüğü ve sergilendiği 7 farklı bölümden oluşmaktadır.

Sergi Salonu: Gençlik Merkezinin girişinde gençlerin çalışmalarının sergilendiği ve haftanın 7 günü ziyarete açık alandır.

AB Danışma Ofisi: Adana 'da yaşayan, özellikle de gençlere yönelik olarak AB ile ilgili konularda seminerler, paneller ve eğitimler düzenlemek ve Avrupa Birliği gençlik programları hakkında bilgi verilmektedir.

Müzik Atölyesi: Gençlerin, hem eğitimci eşliğinde hem de bireysel olarak müzik yapabilecekleri bir alandır.

Bilgisayar Atölyesi: Gençlerin ödev ve araştırma yapabilmeleri için 20 adet bilgisayar bulunmaktadır. Web tasarımı ve grafik tasarımı dersleri için de kullanılabilir.

Tiyatro: Gençlerin tiyatro alanında yeteneklerini keşfedebilmelerini sağlamak amacıyla kurulmuş bir atölyedir.

Modern Dans: Modern Dans bedeni keşfetme, doğru kullanma, kondisyonu ve kas esnekliğini artırma, denge, koordinasyon, ağırlık merkezlerinin kullanımı gibi fiziksel gelişimleri destekleyici bir dans türü olmasının yanında gösteri dünyasında kullanılan özgün bir form olarak gelişim göstermiş önemli bir sanat dalıdır. Bu amaçla, merkezde çok amaçlı salonda modern dans atölyesi tüm donanımlarıyla gençlerin dans yapabileceği bir hale getirilmiştir.

Bisiklet: Bisiklet eğitim parkurunda bisiklet kullanımı ve kuralları hakkında gençlere sürüş teknikleri düzenlenmektedir.

SODES Gençlik Merkezi Toplam Kursiyer Sayıları		
Kurs Adı	Faaliyette Olan Kurslar	Toplam Kursiyer Sayısı
Web Tasarım	X	12
Grafik Tasarım	X	81
Fotoğrafçılık	X	93
Resim	X	36
Satranç	X	24
Keman	X	102
Bisiklet Kursu		17
Tiyatro		44
Piyano		28
Modern Dans		54

4.4.4. Okuma Salonları

Akkapı, Atakent, Barbaros, Güzelyalı ve Beyazevler Mahallelerindeki parklarda CD, DVD, önemli temel eserler ve kütüphaneleri olan ahşap okuma salonları oluşturulmuştur. Ücretsiz olarak vatandaşların hizmetine sunulan okuma salonlarından öncelikle göçle gelen çocuk, genç ve kadınlar olmak üzere tüm Adana halkı yararlanmaktadır. Halktan gelen yoğun talep üzerine Sarıçam ilçesi Yıldırım Beyazıt Mahallesi okuma salonu açılmış olup bölge halkına hizmet vermektedir. Büyükşehir Belediyesi Okuma Salonlarında okul çağındaki her yaş grubu öğrencinin ödevlerine ve derslerine yardımcı olunmaktadır. Bu sayede örgün eğitime destek hizmeti verilen öğrenci sayısı 1.500'dür. Ayrıca halkla ilişkiler hizmet noktalarının desteğiyle de 2.000 vatandaşın okuma salonlarının kütüphanesinden, internetinden ve seminerlerden yararlanmıştı.

4.4.5. Halkla İlişkiler Faaliyetleri

Adana Büyükşehir Belediyesi, Adana halkının genel yönetim içinde ağırlıklı olarak yer alması gerektiğinden yola çıkarak kentin tüm bileşenleri ile iletişim halinde olmaya büyük özen göstermektedir. Hemşehrilerin her konudaki görüş, öneri ve eleştirilerine duyarlı bir davranış göstererek; onlardan gelen yazılı ve sözlü görüşler doğrultusunda gözlem, denetleme, dinleme, bir araya gelme, halkın arasına karışma ve bilgilendirme faaliyetlerine önem verilmektedir. Bu kapsamda faaliyet gösteren halk ilişkiler masası, muhtarlar masası, ALO153 Çağrı Merkezi, bilgi edinme birimi ve projeler koordinatörlüğü özel ve önemli günlerde kurumsal olarak vatandaşlar ile bütünleşmek, onların istedikleri her an kurum ile iletişimini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

Halkla İlişkiler Masası: Belediye hizmet binasının giriş katında, vatandaşların ilk başvuru noktası olarak faaliyet göstermektedir. Genç, dinamik, güler yüzlü ve alanında uzman personellerden oluşan bu çözüm masası, her türlü konuda talep ve önerilerin değerlendirildiği, süreçler ve sonuç hakkında vatandaşlarımıza geri bildirim yapıldığı, çözüm odaklı çalışma anlayışına sahip bir birim olarak hizmet vermektedir.

Adana halkı ile belediye arasında iletişim köprüsü olan birim 2013 yılı içerisinde 88.344 vatandaşın istek ve şikayetini değerlendirmiş ve çözüm sürecini takip etmiştir. Vatandaşların işlemleri için yönlendirildikleri ilgili hizmet masaları anlık çözüm veya yazılı başvuru olarak hizmet vermektedir.

Adana Büyükşehir Belediyesi Halkla İlişkiler Masası, 25-26-27 Kasım 2013 tarihinde Başbakanlık Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı tarafından Mersin'de düzenlenen bilgilendirme toplantısında örnek halkla ilişkiler uygulaması olarak gösterilmiştir.

Muhtar Masası: Belediye Halkla İlişkiler Birimi ve muhtarların çözüm ortaklığı yaptığı, vatandaşa en iyi hizmetin en hızlı şekilde ulaştığı, mahalle halkının taleplerinin doğru anlatıldığı, uygun strateji ile çözüm bulmak amacıyla kurulmuş hizmet noktasıdır. Muhtarların mahalleleri için taleplerini, dilekçelerini doğrudan iletebilecekleri ve takibini en kısa sürede yapabilecekleri başvuru noktasıdır. Faaliyete geçtiği günden itibaren Muhtar Masası kısa sürede muhtarların ilgi odağı olmuştur.

2013 yılı içerisinde Muhtar Masasında 1.351 işlem yapılmış ve bu işlemlerin sonuçları ilgili muhtarlıklara bildirilmiştir.

Bilgi Edinme Birimi: 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında Adana Büyükşehir Belediyesine e-posta, dilekçe vs. gibi yazılı başvurular ile Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) başvurularının işleme alındığı birimdir. Bu kapsamında işleme alınan başvurular yanıtlanarak başvuru sahibine geri bildirim yapılmaktadır. Başvurulara ilişkin gerekli arşiv ve rapor çalışması da yapılmaktadır.

ALO153 Çağrı Merkezi: ALO153 Çağrı Merkezine gelen şikayet, talep ve öneriler BELSOFT programına kayıt edilmektedir. Buradan belediye birimlerine güvenli ve sağlıklı bilgi aktarımı yapılmaktadır. İlgili kişiler tarafından cevaplanan çağrılarının geri bildirimi ise yine Alo 153 Çağrı Merkezinde görevli olan Backoffice personelleri tarafından yapılmaktadır. Gezici ekip ile şikayetlerin çözülmesi ve kalite kontrolü yapılmakta ve kriz anlarında olaya anında müdahale edilmektedir. Bilgi edinme birimi, BİMER ve ulasim@adana.bel.tr adresine gelen e-mailler ilgili birimlere aktarılmakta ve gelen cevaplar vatandaşa iletilmektedir. Ayrıca belediye otobüsü şoförlerine ilişkin şikayetler değerlendirilmektedir. 2013 yılında toplamda 248.707 adet çağrı kaydı bulunmakta olup 211.648 adet geri dönüş yapılarak vatandaşlara başvurularının çözümü hakkında bilgi verilmiştir. 2014 Ocak- Haziran alınan kayıt sayısı 207.190, çözüme ulaşan kayıt sayısı 199.020'dir.

ALO 153 Gezici Ekipleri 27.05.2013 tarihinde vatandaşların istek ve şikayetleri doğrultusunda çalışmalara başlamıştır. 2013 yılında Gezici Ekip toplam 8.802 noktada incelemede bulunmuştur.

4.4.6. Halk Ekmek

Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Yüreğir, Belediye evleri, Bakımyurdu, Dördüncü ekmek fabrikası olmak üzere toplam 4 adet halk ekmek fabrikası bulunmaktadır. Bakımyurdu Ekmek Fabrikası halen gayri faal durumdadır. Günlük ekmek üretim kapasitesi 350.000 adet/gün'dür. 2014 yılı 1. dört aylık süreçte ortalama üretim ise 210.000-230.000 adet/gün aralığındadır. Halk ekmek satışının yapıldığı ve merkez ilçelere dağılmış olarak bulunan 201 adet satış büfesi bulunmaktadır.

Yıllara Göre Halk Ekmek Üretimi										
ÜRETİM ve SATIŞ TOPLAMI			4.FABRİKA		BELEDİYE EVLERİ		BAKIMYURDU		YÜREĞİR	
ÜRETİM ve SATIŞ	Üretilen Ekmek (Adet)	Satılan Ekmek (Adet)	Üretilen Ekmek (Adet)	Satılan Ekmek (Adet)	Üretilen Ekmek (Adet)	Satılan Ekmek (Adet)	Üretilen Ekmek (Adet)	Satılan Ekmek (Adet)	Üretilen Ekmek (Adet)	Satılan Ekmek (Adet)
2010	54.376.880	53.590.920	31.729.011	31.123.340	14.997.365	14.868.380	0	0	7.650.504	7.599.200
2011	57.413.028	56.315.404	26.655.707	25.996.454	18.120.012	17.875.316	0	0	12.637.309	12.443.634
2012	60.729.089	59.538.635	31.071.675	30.301.970	24.391.313	24.021.945	0	0	5.266.101	5.214.720
2013	53.725.307	52.837.160	25.764.197	25.254.100	16.928.621	16.695.300	0	0	11.032.489	10.887.760
2014*	26.690.964	26.557.320	10.613.890	10.575.820	9.649.008	9.583.340	0	0	6.428.066	6.398.160

*2014 yılı Nisan ayı sonuna kadarki üretimi kapsamaktadır.

4.4.7. Evlendirme Memurluğu

Büyükşehir Belediyesi Evlendirme Memurluğu, Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 09.04.2013 tarih ve 80 sayılı kararı ile faaliyete geçmiştir.

Evlendirme Memurluğu İstatistikleri			
İşlem Türü	2013	2014 (Mart Sonu)	Toplam
Toplam Nikah Sayısı	666	394	1.060
Eski Soyadı Kullanma Talebi	37	22	59
Dış Nikah	219	110	329
17 Yaş Nikah Başvurusu	13	12	25
16 Yaş Nikah Başvurusu	1	0	1
İddet Müddeti Mahkeme Kararı Bulunan	9	2	11
Mal Rejimi Sözleşmesi Eklenen	4	2	6
İzin Belgeli Evlendirme	21	12	33
Yabancı Nikah	Kadın	3	4
	Erkek	3	5
Nikah İptali	3	1	4
Vekalet Yolu İle Evlenme Başvurusu	3	1	4
65 Yaş Üstü Başvuru	6	1	7

4.4.8. Engellilere İlişkin Çalışmalar

Büyükşehir Belediyesine müracaatta bulunan engelli ve engelli yakını vatandaşlara Belediyenin engellilere yönelik hizmetleri ve yasal hakları konusunda bilgilendirme ve yönlendirme yapılmaktadır. Bu kayıtlara göre müracaatta bulunan vatandaşların ilçelere ve engel durumuna göre dağılımı aşağıda gösterilmektedir.

Büyükşehir Belediyesi Engelli Envanterinin Dağılımı					
İlçelere Göre Engelli Popülasyonu Dağılımı	Sayı	%	Engel Gruplarına Göre Engelli Popülasyonu Dağılımı	Sayı	%
Seyhan	970	40,8	Ortopedik	1165	27,7
Yüreğir	887	37,3	Zihinsel	839	19,9
Çukurova	243	10,2	Görme	604	14,4
Sarıçam	212	8,9	Dil ve konuşma	481	11,4
Karaisalı	46	1,9	Süreçten hastalık	320	7,6
Karataş	10	0,4	Ruhsal ve duygusal	302	7,2
Yumurtalık	7	0,3	İşitme	252	6,0
Tufanbeyli	5	0,2	Diğer	244	5,8

Engelli derneklerinin sosyal organizasyonları ve engelli vatandaşların kentle bütünleşmesine yönelik her türlü faaliyet Büyükşehir Belediyesi tarafından imkanlar dahilinde desteklenmektedir. Ayrıca engelli vatandaşların manuel tekerlekli sandalye talepleri ile görme engelli dernekleri aracılığıyla görme engelli vatandaşların beyaz baston ihtiyacı karşılanmaktadır. İlde hizmet veren engelli spor kulüplerine ihtiyaç ve imkanlar doğrultusunda basketbol sporcu tekerlekli sandalyesi temini de yapılmaktadır. Yaz aylarında, Büyükşehir Belediyesi yüzme havuzları ve düzenlenen yüzme kurslarından (havuzların ikisi engelli kullanımına ayrılarak) engelli vatandaşların da faydalanması sağlanmaktadır.

Engellilere Yönelik Faaliyetler				
Faaliyet Detayı	2011	2012	2013	2014
Bilgilendirme, Bilinçlendirme ve Yönlendirme Yapılan Engelli Sayısı	1129	2070	799	218
Envanter Doldurulan Engelli sayısı	446	462	120	85
Tekerlekli Sandalye Temin Edilen Kişi Sayısı	90	104	198	131
Beyaz Baston Temini	-	300	235	-
Temin Edilen Sporcu Tekerlekli Sandalye Sayısı	2	-	2	-
Akülü Tekerlekli Sandalye Temini	-	1	-	-
Haziran-Eylül Arasında Yapılan Yüzme Kursuna Katılan Engelli Sayısı	1600	2079	2000	-
Görme engelliler için alınan laptop sayısı	-	-	2	-
Görme engelliler için yaptırılan takvim sayısı	-	-	2000	-
Az görenler için alınan masaüstü büyüteç sayısı	-	-	2	-
Yaptırılan Engelli Rehberi Kitapçığı sayısı	-	-	4300	-
Yaptırılan Engelli Rehberi CD'si sayısı	-	-	2400	-
Engelliler Haftası Organizasyonu	1	-	-	1
Engelli Sporcular İçin Düzenlenen Kamp Sayısı	-	2	-	-

Büyükşehir Belediye otobüslerine monte edilen engelli rampaları belediye otobüsleri engellilerin kullanabileceği duruma getirilmiştir. Böylece engelliler rahatlıkla belediye otobüslerine binip inebilmektedir.

Büyükşehir Belediyesi, kaldırım düzenleme çalışmalarında engelli vatandaşlar için son teknolojiye uygun 'engelsiz mekanlar' oluşturmaktadır. Buradaki amaç; Adana'yı engelsiz kent haline getirmektir. Ayrıca engelsiz yaya geçitleri, standartlara uygun rampalar, görme engelliler için hissedilebilir yüzey kaplama çalışmaları ve sesli trafik sinyalizasyon uygulamalarıyla engelsiz kullanım alanları yapılmaktadır. 'Engelsiz kaldırım' uygulaması 'Akıllı Dokunuş Projesi' kapsamında yeniden düzenlenen kavşaklarda da yapılmaktadır. Bu hizmetlerde son teknolojiye uygun malzemeler kullanılmaktadır.

4.4.9. Veterinerlik Hizmetleri

Adana Büyükşehir Belediyesi sorumluluk sahası içerisindeki sokak hayvanlarına veterinerlik hizmetlerinin (toplanması, taşınması, kısırlaştırılması, aşılması, gerekli tıbbi bakımlarının yapılması, beslenmesi, kayıtlarının tutulması ve işaretlenmesi ile alındıkları ortama geri bırakılması vb.) verilmesinin yanı sıra Bulaşıcı zoonoz hastalıklar (hayvanlardan insanlara geçen hastalıklar) ile mücadele edilmektedir.

Adana Büyükşehir Belediyesi hayvan barınağı, Balcalı Hastanesi arkası Çatalan yol kavşağı güney bölgesinde 14.000 m² alana kurulmuş olup, yaklaşık 2.000 hayvan kapasitesine sahiptir. Barınak bünyesinde;

- ▶ 2 adet prefabrik idari bina,
- ▶ Poliklinik ve ameliyathane,
- ▶ Depo ve yemekhane,
- ▶ 1 adet güvenlik kulübesi

- 91 adet köpek kulübesi,
- 3 adet kedi kulübesi,
- 6 adet köpek gezinti alanı,
- 52 adet bireysel hayvan tedavi kafesi mevcuttur.

Adana Büyükşehir Belediyesi sorumluluk sahası içerisindeki veterinerlik hizmetlerinin verilmesi için toplam 102 personel görev yapmaktadır. Veterinerlik hizmetlerini yürütülen saha ekiplerine ait bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

- 4 adet Sokak Hayvanları Toplama Ekibi bulunmakta olup her ekipte; 1 adet veteriner hekim, 2 adet veteriner sağlık teknikeri, 4 adet şoför ve 6 adet işçi mevcuttur.
- 1 adet Yemek Toplama Ekibi bulunmakta olup ekipte; 1 adet şoför ve 2 adet işçi mevcuttur.
- 1 adet Mama Dağıtım Ekibi bulunmakta olup ekipte; 1 adet şoför ve 2 adet işçi mevcuttur.
- Gece Acil Müdahale Ekibi bulunmakta olup ekipte; her bir gece için 1 adet veteriner hekim, 1 adet veteriner sağlık teknikeri, 2 adet şoför ve 5 adet işçi mevcuttur.

Hayvan barınağına, toplama ekipleri tarafından getirilen sahihsiz kedi ve köpekler ile taahhütname karşılığında barınağa bırakılan kedi köpekler işaretlenip kayıt altına alındıktan sonra 10 günlük müşahedeye alınmaktadır. Bu hayvanlara kuduz aşısı, parazit ilaçlaması yapılmakta ve operasyonla kısırlaştırılan hayvanlar ilgili kanun gereği alındıkları bölgeye bırakılmaktadır. Ancak engelli, yaşlı vb. bakıma muhtaç olan, çevre ve insan sağlığı açısından tehlike arz eden köpekler barınakta bakılmaktadır. Isırık vakalarında, sahihsiz hayvanlar barınağa getirilerek 10 günlük müşahede altına alınmaktadır. Hayvan sahiplenme şartlarını taşıyan şahıslara barınakta bulunan ve sahiplenilmesinde herhangi bir sakınca olmayan hayvanlar, ücretsiz olarak hayvan sahiplendirme formu doldurularak sahiplendirilmektedir.

Veterinerlik İşlemleri

Faaliyet	2013 (Temmuz-31 Aralık)	2014 (1 Ocak-31 Mayıs)
ALO153 hattından gelen ihbar sayısı	5823	6374
E-mail ile gelen ihbar sayısı	138	91
Barınağa gelen hayvan sayısı	4707	4363
Alındığı ortama bırakılan hayvan sayısı	751	655
Sahiplendirilen Hayvan sayısı	766	798
Tıbbi müdahale sayısı	6676	7872
Kısırlaştırılan hayvan sayısı	1289	1038
Kuduz aşısı yapılan hayvan sayısı	1645	1816
Küpelenen hayvan sayısı	1562	1408

Hayvan barınağında yaklaşık 800-1000 civarında (sürekli tutulan ve günlük olarak girip çıkan hayvanlar) hayvan bulunmakta olup hem bu hayvanlara hem de şehirdeki başıboş sokak hayvanlarına besleme odakları (haftada yaklaşık 285 noktada) belirlenerek her noktaya haftanın 6 günü besleme hizmeti verilmektedir.

Adana Büyükşehir Belediyesi ALO 153 Çağrı Merkezine gelen ihbarlarda, arayan kişilerin adres bilgileri ve telefon bilgileri alınmaktadır. İlgili şahıs, barınak ekipleri tarafından hem telefonla aranarak ve hem de gerekli görüldüğünde adresinde görüşülerek ihbar konusuna cevap verilmektedir. Ayrıca e-mail yoluyla yapılan ihbarlarda, telefonla aranarak ve ayrıca yazılı olarak yapılan işlem hakkında ilgiliye bilgi verilmektedir.

4.4.10. Mezarlık Hizmetleri

Adana ili sınırları içerisinde yer alan tüm mezarlık alanlarının temizlik, bakım ve muhafazasının; cenazelerin gasil, tekvin, teşyi ve defin hizmetlerinin, cenazelerin il içi ve il dışına naklinin hızlı, verimli ve rasyonel bir şekilde yapılması Büyükşehir Belediyesi sorumluluğunda bulunmaktadır. Umumi mezarlıklar (Asri, Akkapı, Buruk,

Kabasakal, Küçükoba) kentin ihtiyacına cevap verebilecek kapasitede, ulaşımı kolay ve yerleşim yerlerine yakın mesafelerde tesis edilmiştir. Umumi mezarlıklarımızın alt yapı ve üst yapı sorunları çözülmüş olup; tecrübeli personeli ve yeterli araç ve gereç ile halkımıza üst seviyede hizmet sunulmaktadır. Umumi mezarlıklardaki aile mezar yeri ücretleri dışında defin hizmetlerinin (günlük defin yeri, morg, yıkama, kefen, mezar yeri kazımı ve defin işlemleri) tamamı ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Adana Büyükşehir Belediyesi sorumluluğundaki mezarlık sayısı 285 iken, 6360 Sayılı Kanunun Geçici 1. Maddesi gereğince Adana Valilik Makamı tarafından oluşturulan Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonunca 896 adet mezarlığın da devredilmesi ile birlikte, hizmet götürülecek mezarlık sayısı 1181'e ulaşmıştır. Devri tamamlanan 896 adet mezarlığın tamamına yakın kısmında alt yapı ve üst yapı eksiklikleri mevcuttur.

Mezarlık Listesi

Umumi Mez./ Mahalle Mez./ İlçe Mez.	Tapulu		Tapusuz		Komisyon Kararıyla Devredilen	
	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Adet	Yüzölçümü (m ²)
MERKEZ	52	2.523.566,00	233			
Aladağ					93	373.720,29
Ceyhan					99	1.566.238,45
Çukurova					21	187.716,15
Feke					108	463.358,10
İmamoğlu					31	339.853,65
Karaisalı					106	715.329,98
Karataş					36	338.628,81
Kozan					167	1.042.085,92
Pozantı					32	144.529,30
Saimbeyli					71	304.902,86
Sarıçam					36	312.719,82
Tufanbeyli					78	325.276,26
Yumurtalık					15	199.898,47
Yüreğir					3	19.650,00
Toplam	52	2.523.566,00	233		896	6.333.908,06
GENEL TOPLAM					1181	8.857.474,06

Mezarlık hizmetlerinde; 13 memur, 36 işçi, 301 yardımcı eleman, umumi mezarlıkların (Asri, Akkapı, Buruk, Kabasakal, Küçükoba) korunması ve güvenliğin sağlanması amacıyla 53 adet özel güvenlik personeli olmak üzere fiili durumda toplam 403 personel görev yapmaktadır.

Mezarlık Hizmetleri Personel Durumu

Umumi Mez. İlçe/Mahalle Mez.	Memur	İşçi	Destek Elemanı	Güvenlik Elemanı	Toplam
Asri	2	3	45	23	73
Akkapı	1	2	19	7	29
Buruk		5	37	8	50
Kabasakal	2	10	37	8	57
Küçükoba		4	23	7	34
Aladağ		2	7		9
Ceyhan	1		20		21
Çukurova					
Feke			5		5
İmamoğlu		2	7		9
Karaisalı			9		9
Karataş		1	5		6
Kozan	3	3	15		21
Pozantı			7		7
Saimbeyli	3		5		8
Sarıçam					
Tufanbeyli		1	5		6
Yumurtalık	1	2	5		8
Yüreğir					
Alihocalı			7		7
Baklı			1		1
Balcalı			2		2
Çatalan			2		2
Doğankent			2		2
Geçitli			2		2
Hadırlı			2		2
Havutlu			2		2
İncirlik			3		3
Karayusuflu			2		2
Karslı			2		2
Küçükdikili			2		2
Kürkçüler			3		3
Madama			2		2
Mutlu			2		2
Salbaş			2		2
Sofulu			4		4
Solaklı			2		2
Suluca			2		2
Yakapınar			2		2
Yunusoğlu			2		2
İl Öz. İdr. Geç.Gör.		1			1
Toplam	13	36	301	53	403

Mezarlık hizmetlerinde kullanılmak üzere halihazırda 4 adet cenaze nakil aracı, 8 adet golf aracı, 4 adet pickup, 3 adet binek aracı ve 4 adet traktör olmak üzere toplam 23 adet araç bulunmaktadır.

Ayrıca 30/05/2014 yerel seçimlerinden itibaren 6360 Sayılı Kanunun Geçici 1. Maddesi gereğince Adana Valiliğince oluşturulan Devir, Tasfiye ve Paylaşım Komisyonu tarafından köy, belde ve ilçe belediyelerinden toplam 104 adet aracın da (cenaze nakil aracı, cenaze yıkama aracı, römork, sulama aracı ve otobüs) kuruma devri tamamlanmıştır.

Mezarlık Hizmetlerinde Kullanılan Araçlar

Umumi Mez. İlçe/Mahalle Mez.	Belediye		Şirket			Komisyon Kararı İle Devrolan (Cenaze Nakil, Yıkama, Römork, Sulama Aracı, Otobüs)	Toplam
	Cenaze Nakil Aracı	Golf Aracı	Pikap	Binek	Traktör		
Asri		4	4	3	1		12
Akkapı		1					1
Buruk	1	1			1		3
Kabasakal	2	1			1		4
Küçükoba	1	1					2
Aladağ						3	3
Ceyhan					1	33	34
Çukurova						2	2
Feke							
İmamoğlu						11	11
Karaisalı							
Karataş						1	1
Kozan						22	22
Pozantı						1	1
Saimbeyli						1	1
Sarıçam						12	12
Tufanbeyli						7	7
Yumurtalık						5	5
Yüreğir						7	7
Toplam	4	8	4	3	4	105	128

Umumi mezarlıklarda bulunan 8 adet golf aracı ile vatandaşlara mezarlık içinde ulaşım hizmeti verilmektedir.

4.5. Kültür, Sanat ve Turizm Yönetimi

4.5.1. Kültürel ve Sanatsal Faaliyetler

Şehir Tiyatrosu: 2 önemli başlık altında faaliyetlerini sürdürmektedir. Bunlardan birisi tiyatro fuayesi olarak bilinen sergi salonunda açılan sergiler diğeri ise şehir tiyatrosu faaliyetleridir.

Şehir Tiyatrosu, Adana Büyükşehir Belediye binası içerisinde 525 seyirci kapasiteli tiyatro salonunda oyunlarını izleyiciyle buluşturmaktadır. Ayrıca çeşitli dernek ve vakıfların etkinliklerine ev sahipliği yapmaktadır. Özel tiyatroların oyunlarını sergilemesine imkan tanınmış, 7'den 70'e kent halkı ile bütünleşerek, Türk ve Dünya Edebiyatının seçkin eserlerini tiyatro hizmeti olarak sunarak vatandaşların tiyatro sanatına olan ilgisine ve bu alandaki ihtiyaca cevap verilmektedir.

Türk Halk Müziği: Eğitim-öğretim yılı içerisinde konservatuar işlevini sürdürerek kayıtlı öğrencilere solfej, nazariyat ve halk müziği hakkında dersler vermeye devam etmekte, çeşitli konserlerle halkın içerisinde gençleri müziğe yönelterek boş zamanlarını değerlendirilmeleri yönünde fırsatlar sunmaktadır. Türk Halk Müziği bölümü, Adana Valiliği ve Adana Büyükşehir Belediyesinin pek çok etkinliğinde şehri temsil etmekte, önemli gün ve haftalarda konserler düzenlenmektedir. Ayrıca civar ilçe ve beldelerde de konserler veren ekip, büyük konserler düzenleyerek halk müziğini daha geniş kitlelerle buluşturmaya çalışmaktadır.

Türk Sanat Müziği: Vatandaşların sanat müziğine olan ilgisini artırmak ve düzenlediği konserlere bu sanata hizmet etmiş kişileri ve bu kültürü kentte canlı tutma yönünde çalışmalarda bulunmaktadır. Adana Valiliği ve Belediyenin etkinliklerinde de çeşitli konserler düzenlenmektedir. Eğitim-öğretim sezonu içerisinde usul, makam, solfej ve nazariyat konusunda düzenli derslere devam edilmektedir. Yaz aylarında ud, keman ve kanun enstrümanlarına yönelik kurslar düzenlenmektedir.

Türk Halk Oyunları: Ekip, şehri çeşitli yarışmalarda temsil etmekte, kentte gerçekleşen kültürel etkinlikler ile ulusal bayramlarda oyunlarını sergilemektedir.

Kentte yaşanan pek çok önemli gün, hafta ve etkinlikte görev alan Türk Halk Oyunları bölümü aynı zamanda yaz aylarında düzenlenen kurslarla çok sayıda vatandaşa yöresel oyunları öğrenme şansı tanımaktadır. Eğitim-öğretim sezonunda faaliyetlerini yürütmekte olan bölüm profesyonel oyuncu yetiştirmek yönünde de önemli adımlar atmıştır. Bölümde 2 yıl süren eğitimler verilmektedir. Ayrıca bazı okullarda öğrencilerin halk oyunları ekibi oluşturmalarına yardımcı olunmaktadır. İlde faaliyet gösteren özellikle kadınların üye olduğu sivil toplum kuruluşlarına da eğitim ve kostüm konusunda destek olan ekip, ayrıca farklı halk oyunu ekiplerinin çalışmaları için salon tahsisi ile de destek olmaktadır. 2013 yılı Türk Halk Oyunları Federasyonu yarışmasında Adana il ve bölge birincisi olan ekip, İstanbul'da yapılan Türkiye Finali Yarışmasında da Türkiye dördüncüsü olmuştur.

Bando Şefliği: Büyükşehir Belediye Bando 25 kişilik işçi ve 5 kişilik şirket personel kadrosuyla hizmet vermektedir. Valilik, Belediye, çevre il ve ilçe belediyeleri, sivil toplum kuruluşları ve okullar gibi kurumların talepleri doğrultusunda yıl içerisinde önemli gün ve haftalarda (5 Ocak Adana'nın Kurtuluşu, 24 Kasım Öğretmenler günü, Dünya Özürlüler Günü vb.) çeşitli görevlerde bulunmaktadır. Bayrak törenleri, protokol karşılama ve uğurlama, milli bayramlardaki törenler vb. etkinliklerde görev alınarak yılın değişik zamanlarında halka açık konserler verilmektedir.

Çocuk Korosu: Çocukların sanat müziğine olan ilgisini artırmak, boş zamanlarını değerlendirmek ve düzenlediği konserlerle de bu sanatı çocuklara sevdirmeyi amaçlamıştır. Eğitim öğretim sezonu içerisinde usul, makam, solfej ve nazariyat konusunda düzenli derslere devam edilmektedir.

Altın Koza Film Festivali: Çukurova'nın ürünü pamuğu simgeleyen Altın Koza Film Festivali ilk kez 1969 yılında "Altın Koza Film Şenliği" adıyla Adana Belediyesi ve Adana Sinema Kulübü öncülüğünde gerçekleştirilmiştir. Türk Film Arşivi'nin katkılarına da yanına alan Altın Koza Film Festivali, o tarihten bu yana her yıl zenginleşen içeriği ile sadece Çukurova Bölgesi'nin değil, ülkemizin en önemli kültür – sanat etkinliklerinden biri olmuştur.

Şenlik, ilk kez düzenlendiği 1969 yılından itibaren Türk sinemasına verdiği ödüllerle destek olmaya başlamıştır. 1973 yılına kadar Şenlik beş kez sinema severlerle buluşmuş olup sonrasında ekonomik imkansızlıklar nedeniyle on sekiz yıl düzenlenememiştir. 1992 yılında Adana Belediyesi, Adanalılar ve sanat dünyasından gelen

"Altın Koza yeniden canlansın" talebini sonuçsuz bırakmayarak Şenliği, Türk sanat dünyasına yeniden armağan etti. Altın Koza, bu süreçte Adana kültür sanat yaşamındaki boşluğu doldurması gerektiğini düşünerek sinema şenliğini bir kültür sanat festivaline dönüştürdü.

Altın Koza Kültür ve Sanat Festivali, 1992'de düzenlediği Ulusal Uzun Film Yarışması'nın yanı sıra Türk Sineması'nın geleceğine de sahip çıktı. Festival, Öğrenci Filmleri Yarışması'nı da programına ekledi ve Türkiye'de ilk kez bu alanda yarışma düzenleyen Festival oldu. Altın Koza Kültür ve Sanat Festivali ayrıca resim, tiyatro, müzik, fotoğraf ve düşünsel çalışmaları Adanalı sanatseverlerin beğenisine sundu.

1998'de Adana depremine duysuz kalamayan Büyükşehir Belediyesi Yönetimi o yıl Altın Koza bütçesini depremzedeler için kullanarak Festivali düzenlememe kararı aldı. 1999'da ise Marmara depremi nedeniyle ülkede ulusal yas ilan edilmesi sonucu Festival gerçekleştirilemedi. Festival bütçesi o yıl da Marmara depreminden zarar gören depremzedelere aktarıldı.

1999 yılı itibarıyla Altın Koza yıla yayılan kültür sanat etkinlikleriyle devam etti. 7 yıllık aradan sonra 12. Altın Koza Film, Kültür ve Sanat Festivali 2005 yılında 31 Mayıs–05 Haziran tarihleri arasında yapıldı. 2005 yılından bu yana kesintisiz devam eden Festival, programına eklediği "Dünya Sineması" ve "Akdeniz Filmleri Seçkisi" ile uluslararası kimliğe bürünmüş "Akdeniz Ülkeleri Uluslararası Kısa Film Yarışması" ile de bu kimliğini pekiştirmiştir.

Altın Koza Film Festivali, Akdeniz Ülkeleri'nin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri'nden Japonya'ya kadar dünyanın pek çok ülkesinden filmi, sektörün her alanında görev yapan sinema profesyoneli konuk eden bir sinema platformu haline gelmiştir. Festival her yıl Türk sinemacıların yanı sıra Avrupa'dan da yaklaşık 700 konuğu ağırlamakta ve her yıl yaklaşık 70 bin izleyiciye ulaşmaktadır.

Ayrıca Uluslararası Altın Koza Film Festivali Kapsamında Adana Merkez ve İlçelerinde "Gün Kardeşlik Günü" sloganıyla Gezici Tırla konser ve sinema gösterimleri sağlanmaktadır.

13 Kare Sanat Festivali: 1995 yılında Adana Fotoğraf Amatörleri Derneği'nin (AFAD) Fotoğraf ve Turizm amaçlı gezisi sırasında Pozantı Oto Yolunda yaşanan trafik kazasında 13 Fotoğraf sanatçısı vefat etmiştir. Adana'yı yasa boğan bu kazada vefat eden 13 sanat insanının anısına 1999 yılından itibaren Adana Büyükşehir Belediyesi Altınkoza A.Ş. bünyesinde düzenlenmektedir. Amaç ülke çapında hatta uluslararası platformda sanat etkinlikleri yaparak Adanalı 13 sanat insanının anısını yaşatmaktır.

Bu festivalde sinema dışında tüm sanat dallarından çeşitli örneklerin yer almasına özen gösterilmektedir. Etkinlikte Adana'da yer alan açık ve kapalı sanat mekanları değerlendirilmektedir.

13 Kare Sanat Festivali her yıl Kasım veya Aralık ayında programlanmaktadır.

Yeşiloba Şehitlik Anıt Müzesi: Adana Valiliği ve Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından onarımı ve restorasyonu tamamlanan ve Birinci Dünya Savaşı sırasında işgal kuvvetleri ve onların kışkırtması sonucu ayaklanan Ermeni çetelerince katledilen 100'e yakın Türk vatandaşının şehit edildiği Kahyaoğlu Çiftliği Adana Seyhan ilçesinde yer almaktadır. Yeşiloba mahallesinde yer alan yapı, restorasyon işlemi sonrası müze haline getirilmiştir. Müzede, içerisinde yöredeki Kurtuluş Savaşı mücadelesinin resimler ve minyatür heykellerle anlatıldığı bir müze, katliamın gerçekleştirildiği taş yapı ve Milli Mücadele ile ilgili yayınların yer aldığı küçük toplantıların ve derslerin gerçekleştirileceği bir kütüphane bulunmaktadır. Yıl boyunca yerli ve yabancı ziyaretçilere açık tutulmaktadır.

Adana Sinema Müzesi: Köklü bir sinema geçmişine sahip Adana'da, Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından 2011 yılında açılan sinema müzesi gerek sinemaseverlerin gerekse Adana'ya gelen yabancı konukların ilgi odağı olmuş ve kısa sürede on binlerce kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Türk Sinemasına ait binlerce film, film afişi, Adanalı sinema sanatçıların kişisel eşyalarının resimlerinin ve balmumu heykellerinin yer aldığı müzedir. Yıl boyunca yerli ve yabancı sinema severlerin ziyaretlerine açık tutulmaktadır.

75. Yıl Sanat Galerisi: Atatürk Parkı içerisinde yer alan 75. yıl Sanat Galerisi Türkiye genelinde bilinen ve sanatçılar tarafından tercih edilen önemli sanat galerilerinden biridir. Galeride eserlerini sergilemek isteyen sanatçılar, eserlerinden örnek resimlerin de bulunduğu dilekçelerle Adana Büyükşehir Belediyesine başvuruda bulunmakta, Çukurova Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim üyeleri ve belediye temsilcilerinden oluşan Eser İnceleme Komisyonunun değerlendirmesinden sonra galeriden yararlanabilmektedir.

4.5.2. Taşınmaz Kültür Varlıkları İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Şeyh Cemil Nardalı Konağı

Şeyh Cemil Nardalı Konağı, Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 19.11.1993 gün ve 1615 sayılı kararı tescil edilmiştir.

05.06.2008 tarihinde yapının kamulaştırma kararı çıkmış, mahkeme tarafından belirlenen 230.325,00 TL 'nin %49'u olan 112.859,00 TL'si Adana İl Özel İdaresi tarafından emlak vergisinin %10'u kültür varlığı yapıların kamulaştırılması, projelendirilmesi ve restorasyon uygulamasının yapımında kullanılmak üzere toplanan katkı payı hesabında karşılanmıştır.

Kamulaştırma işlemi tamamlandıktan sonra hızlı bir şekilde yapının "rölöve, restitüsyon, restorasyon, elektrik, makine ve statik projelerinin hazırlanması için ihalesi yapılmıştır. 41.900,00 TL'ye sözleşmesi 30.04.2009 tarihinde imzalanmıştır. İlgili Projeler 19.11.2009 tarih ve 5480 sayılı Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünce onaylanmıştır.

Proje ihale süreci devam ederken tarihi kentler birliğinin kültür varlığı yapıların korunması ve yaşatılması için düzenlediği "200 ortak 200 eser" projesine başvuru yapılmış ve İhale Bedeli olan 41.900,00 TL Tarihi Kentler Birliğinden karşılanmıştır.

2010 yılında yapının restorasyon uygulaması ihalesi yapılmış, 845.000,00 TL'ye konağın restorasyonu tamamlanmıştır.

İlgili kültür varlığı konağa henüz bir fonksiyon verilmemiştir.

Dişçi Ethem Konağı -- Karacaoğlan Edebiyat Müze Kütüphanesi

30.01.1992 tarih ve 1074 sayılı Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünce tescil edilmiştir.

03.04.2007 tarihinde Belediyemizce 180.000,00 TL'ye kamulaştırılmıştır.

Adana Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 25.12.2009 tarih ve 5645 sayılı kararı ile projeleri onaylatılmıştır.

2010 yılında yapının restorasyon uygulaması ihalesi yapılmış, 477.000,00 TL'ye konağın restorasyonu tamamlanmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilerek Karacaoğlan Edebiyat Müzesi ve Kütüphanesi olarak kullanıma açılmıştır.

Sıra Konaklar 7. Parselde Yer Alan Konak – Sinema Müzesi

13.07.1973 tarih ve 7260 sayılı Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünce tescil edilmiştir.

25.11.2008 tarihinde Belediyemizce 82.905,00 TL'ye Mahkeme kararıyla kamulaştırılmıştır

Adana Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 2009 yılı içerisinde projeler onaylatılmıştır.

2010 yılında yapının restorasyon uygulaması ihalesi yapılmış, 265.000,00 TL'ye konağın restorasyonu tamamlanmıştır.

Altın Koza A.Ş.'ye tahsis edilerek, Adana Sinema Müzesi olarak kullanıma açılmıştır.

Belediye Hizmet Binası (Eski Halkevi) -- Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Devlet Orkestrası,

Belediye Tiyatrosu

Cumhuriyet Dönemi özelliklerini gösteren yapının rölöve, restitüsyon, restorasyon, elektrik ve makine projeleri hazırlatılarak Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'na onaylatılmıştır. Projelendirme çalışmaları Büyükşehir Belediyesi bütçesinden karşılanmıştır

2011 yılı itibarıyla eski halk evi binasının restorasyon uygulaması yaklaşık 3 milyar TL'ye tamamlanmıştır. Bütçesinin tamamı Büyükşehir Belediyemizce karşılanmıştır.

Belediye Tiyatro, Çukurova Senfonisi, Başkanlık Makamı bu binada yer almaktadır.

Şakirpaşa Konağı

11.04.2000 tarih ve 3711 sayılı Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünce tescil edilmiştir.

30.12.2009 tarih ve 3434 sayılı Büyükşehir Belediyesi Encümenince kamulaştırma kararı alınmış olup 935.000,00 TL'ye kamulaştırılmıştır.

Söz konusu konağın 2012 yılında projelendirme çalışması 25.000,00 TL bedele ihale edilmiş, 2013 yılında kültür varlığı yapının projeleri tamamlanmıştır.

Şakirpaşa Konağı'nın restorasyon yapım aşaması ile ilgili hazırlıklara başlanmış olup, yapım işine ilişkin olarak Çukurova Kalkınma Ajansı ile Büyükşehir Belediyesi arasında 18.06.2013 tarihinde bir Protokol imzalanarak, 750.000,00 TL hibe yardımı alınmıştır.

Şakirpaşa Konağı Restorasyon Yapım İş'i ile ilgili ihale 24.09.2013 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, söz konusu kültür varlığı yapıya ilişkin restorasyon çalışmalarına devam edilmektedir.

Söz konusu konağın restorasyon uygulaması tamamlandıktan sonra Çukurova Kültürünü Araştırma Geliştirme Merkezi olarak kullanılması planlanmaktadır.

Sıra Konaklar 6. Parselde Yer Alan Konak

Kayalıbağ Mahallesinde bulunan 6 parseldeki yapı ile aynı özellikleri taşıyan tarihi tescilli yapı ile ilgili kamulaştırması mahkeme kararı ile tamamlanmıştır. Rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri 16.000,00 TL'ye ihale edilerek, projeleri tamamlanmış, yapının restorasyon uygulaması ile ilgili ihale hazırlıklarına başlanmıştır.

Söz konusu konağın restorasyon uygulaması tamamlandıktan sonra Adana Sinema Müzesi olarak kullanılması planlanmaktadır.

Sıra Konaklar 6 Parselde yer alan Konağın yapım iş'i ile ilgili ihale çalışmalarına başlanmıştır.

Ali Münif Yeğenağa Sokak Sağlıklaştırma Projesi – Sağlıklaştırma Uygulaması (I. Etap)

Ali Münif YEĞENAĞA 1922–1926 yıllarında Adana'da belediye başkanlığı yapmış olup, Cumhuriyet Döneminin ilk belediye başkanıdır. Adana ili merkezinde yer alan caddeye bu isim verilmiştir.

Adana merkezinde yer alan Ali Münif YEĞENAĞA Caddesinde Yağ Camiinden başlayarak Seyhan Kaymakamlık binasına kadar olan alanda Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından Sokak Sağlıklaştırma Projesi planlanmaktadır. Söz konusu alanda Ramazanoğulları döneminden kalan Yağ Camii, Ramazanoğlu Konağı, Ramazanoğlu Türbesi, Adana Bedesteni ve Arastası, İrmak (Yalı) Hamamı, Çarşı Hamamı, 17. yüzyıldan kalma Yeni Han, Geç Dönem Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminden kalma sivil mimarlık örnekleri, Taş Mağaza, Seyhan Kaymakamlık Binası (Hükümet Konağı), Eski Çevik Kuvvet Binası, Adananın simgesi haline gelen Büyük Saat Kulesi ve geleneksel konut mimarisi içerisinde değerlendirilebilecek yapılar yer almaktadır.

Ali Münif YEĞENAĞA Sokak Sağlıklaştırması Yapım İş'i'nin I. Etapı (Yağ Cami'nin köşesinden Büyüksaat'in de dahil olduğu alana kadar) olan sağlıklaştırma çalışması ile ilgili ihale yapılmış olup, çalışmalara devam edilmektedir.

Ali Münif YEĞENAĞA Sokak Sağlıklaştırması Yapım İş'i'nin II. Etapı (Büyüksaat'in dahil olduğu alandan Seyhan Kaymakamlığı'nın köşesine kadar) olan sağlıklaştırma çalışmasının yapılması planlanmaktadır.

Kamulaştırma Çalışmaları Devam Eden Yapılar

106 Envanter Nolu Yapı
107 Envanter Nolu Yapı
122 Envanter Nolu Yapı
123 Envanter Nolu Yapı
131 Envanter Nolu Yapı
152 Envanter Nolu Yapı
104 Envanter Nolu Yapı -Ziya Algan Evi-Köşk Otel Kamulaştırması

Adana Tarihi Kent Merkezi Projesi Protokolü Kapsamında Yapılan İşler

62 Envanter Nolu Konak (Tepebağ Mah.)-Kamulaştırma-İs-Projelendirilmesi-Restorasyon Yapımı	Konağın kamulaştırma süreci devam etmektedir.
63 Envanter Nolu Konak (Tepebağ Mah.)-Kamulaştırma-İs-Projelendirilmesi-Restorasyon Yapımı	Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından Konağın kamulaştırma işlemi tamamlanmıştır. Rölöve, restitüsyon, restorasyon elektrik ve makine projeleri 15.000,00 TL'ye ihale edilmiş, yapının projelendirme çalışmaları tamamlanmıştır. Konak Tepebağ Höyüğünde yapılan arkeolojik kazı çalışmalarında "Kazı Evi" olarak kullanıldığından binanın restorasyonuna ilişkin çalışmalar ertelenmiştir.
64 Envanter Nolu Konak (Tepebağ Mah.)-Kamulaştırma-İs-Projelendirilmesi-Restorasyon Yapımı	Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından 64 Envanter Nolu Konağın kamulaştırma işlemi tamamlanmıştır. Tescilli kültür varlığı yapının rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri 54.900,00 TL'ye ihale edilmiştir. Yapının projeleri Adana Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünce onaylanmış ve tamamlanmıştır. 64 Envanter Nolu Konağın Yapım İş'i ile ilgili ihale hazırlıklarına devam edilmektedir.
Özel Proje Alanlarına Ait Simülasyon-Çevre Düzenleme-Meydan Düzenleme-Sokak Sağlıklaştırma Projelerinin Hazırlanması; Tepebağ Çevre Düzenleme Projesi Hazırlanması, Bebekli Kilise Ve Çevresi Düzenleme Projesi Hazırlanması, Tepebağ 17. Sokak Çevre Düzenleme Projesi Hazırlanması, Yenihan Çevre Düzenleme Projesi Hazırlanması, Kayalıbağ Mah. 26009 Sokakta Meydan Düzenleme Projesi Ve Kayalıbağ Mah. 26009 Sokak, Sokak Sağlıklaştırma Projesi Hazırlanması	Koruma Amaçlı İmar Plan Revizyonunun Hazırlanma Sürecinin Tamamlanamaması sonrasında söz konusu işlerin yapılması çalışmalarına başlanılabilecektir.
80 Ha Alanda Koruma Amaçlı İmar Planı Revizyonu Hazırlanması	Koruma Amaçlı İmar Plan Revizyonunun hazırlanma süreci ile ilgili çalışmalara devam edilmektedir.
Alan Yönetim Planının Hazırlanması	Alan yönetim planı süreci ile ilgili çalışmalara devam edilmektedir.
80 Ha Alanın Kadastro Paftalarının Sayısallaştırılması	Söz konusu çalışmalar tamamlanmıştır
Tepebağ Mahallesinde Yer Alan 2 Dönüm Boş Alanın Kamulaştırılması	Söz konusu kamulaştırma çalışmalarına devam edilmektedir.
Tepebağ Höyüğü 2. Derece Sit Alanında Kazı Çalışmasının Yapılması	Büyükşehir Belediyesi tarafından II. Derece Arkeolojik Sit alanı içerisinde yer alan 56 adet yapının yıkımı gerçekleştirilmiştir. Sit alanının etrafı tel fens ile çevrilererek, koruma altına alınmıştır. İlgili yazışmalar doğrultusunda Kültür ve Turizm Bakanlığınca, Adana Arkeoloji Müzesi Başkanlığı'na arkeolojik sondaj kazısı yapılması için izin verilmiş, ilgi Müze Müdürlüğü ile Büyükşehir Belediyesi arasında konuya ilişkin olarak bir Protokol imzalanmış olup, çalışmalarla ilgili olan ihale işlemleri gerçekleştirilmiştir. Tepebağ Höyüğü'nün II. derece sit alanı içinde 01.11.2013 tarihinde ilgili Protokoller ve Kurul Kararı ile Adana Arkeoloji Müzesi Başkanlığı'nda arkeolojik kazı çalışmalarına başlanmış olup, söz konusu arkeolojik kazı çalışmalarına, devam edilmektedir.
Kayalıbağ Mahallesi 26009 Sokakta Meydan Düzenlenmesi İçin Yapılacak Kamulaştırmalar	Söz konusu kamulaştırma çalışmalarına devam edilmektedir.

4.5.3. Kent Konseyi

Adana Kent Konseyi 200 yılında kurulmuş olup Büyükşehir Belediyesi desteği, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri temsilcilerinin katılımı ve gönüllülük esasıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Çevre, Tarım ve Orman Kozası, Kentleşme ve Planlama Kozası, Turizm ve Tanıtım Kozası, Eğitim ve Sağlık Kozası ile Çocuk, Engelli, Gençlik, Kadın, Öğrenci Meclisleri ile çalışmalarını sürdürmektedir. Çalışma grupları ve meclisler her yıl olağan toplantılar yapmakta ve tanıtıcı eğitsel broşürler hazırlanıp dağıtılmaktadır.

4.5.4. Sportif Faaliyetler

Büyükşehir Belediyesi Adana ilinin tanıtımı ve turizm potansiyelini yükseltecek çalışmaların yanında, kentte bulunan diğer kurumların bu alandaki çalışmalarına önemli destekler verme misyonunu yerine getirmiştir. Görev alanı içerisinde düzenlenen kültür şenlikleri ile halkın bu yöndeki sosyal ihtiyaçları karşılanmış, sportif faaliyetlere verilen destekle çocuk ve gençlerin gelişimine katkı sağlanmıştır.

Yaz aylarında çocuklarımıza satranç sporunu sevdirmek amacıyla kurslar düzenlenmektedir. Gençlerimizin kullarında boğulmalarını önlemek amacıyla yaz yüzme eğitimi kursu düzenlenmektedir. Bu kurslarda 7-15 yaş arası çocuklara yüzme eğitimi verilmektedir.

2013-14 Sezonunda Adana'da bulunan faal amatör futbolcu sayısı toplam 10.497 olup bunun 10.305'i erkek, 192'si kadındır.

Spor Tesisleri

Büyükşehir Belediyesince Yapılan Futbol Stadyum Ve Sahaları					
Sn.	Tesisin Bulunduğu Yer	Tesisin Nevi	Kapalı Alan	Tribün Kapasitesi	Saha Adedi
1	Yüreğir Yavuzlar	Spor Kompleksi	2000 m ²	---	6
2	Seyhan Barbaros Mah.	Futbol Stadı		---	1
3	Yüreğir Güneşli	Futbol Stadı		600	1
4	Seyhan (Akkapı Mah.)	Futbol Stadı		600	2
5	Seyhan Onur Mah.	Futbol Stadı		---	1
6	Seyhan Emek Mah.	Futbol Stadı		---	1
7	Karaisalı Salbaş	Futbol Stadı		600	1
8	Sarıçam Buruk	Futbol Stadı		600	1
9	Sarıçam Kürkcüler	Futbol Stadı		600	1
10	Sarıçam Baklalı	Futbol Stadı		600	1
11	Yüreğir Solaklı	Futbol Stadı		600	1
12	Yüreğir Havutlu	Futbol Stadı		600	1
13	Yüreğir 19 Mayıs Mah.	Futbol Stadı		---	1
14	Sarıçam İncirlik	Futbol Stadı		600	1
15	Yüreğir Yunusoğlu	Futbol Stadı		600	1
16	Yüreğir Abdioğlu	Futbol Stadı		600	1
17	Yüreğir Gençlik Parkı	Futbol Stadı		---	2
18	Yüreğir Gençlik Parkı	Stadyum		---	2
19	Seyhan Kayışlı Stadı	Futbol Stadı		---	1
20	Seyhan Güney Park Stadı	Futbol Stadı		600	2
21	Karaisalı Aski Spor Tesisleri	Futbol Stadı	5000 m ²	---	4
22	Sarıçam Suluca	Futbol Stadı		600	1
23	Karaisalı -Kızıldağ	Stad		Tabi	3
24	Seyhan Pınar Mah.	Stad		50	1
25	Sarıçam	Spor Salonu		500	
26	Seyhan	Spor Salonu	Var	500	
27	Karaisalı	Spor Salonu	Var	500	

Yüzme Havuzları Listesi

Yüreğir İlçesi	Seyhan İlçesi	Sarıçam	Çukurova İlçesi	Karaisalı ve Pozantı İlçesi
Yüreğir Orhan Demirdal Yüzme Havuzu	Seyhan Güney Yıldızı Akkapı Mah. Yüzme Havuzu	Sarıçam Suluca Mah. Yüzme Havuzu	Çukurova Salbaş Mah. Yüzme Havuzu	Karaisalı İlçesi Yüzme Havuzu
Yüreğir Sinanpaşa Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Güney Park Yenibey Mah. Yüzme Havuzu	Sarıçam Kürkcüler Mah. Yüzme Havuzu	Çukurova Karahan Yüzme Havuzu	Pozantı İlçesi Yüzme Havuzu
Yüreğir Atakent Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Hadırlı Mah. Yüzme Havuzu	Sarıçam Baklalı Mah. Yüzme Havuzu	Çukurova Belediye Evleri Mah.	
Yüreğir 19 Mayıs Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Uçak Mah. Yüzme Havuzu	Sarıçam Buruk Mah. Yüzme Havuzu		
Yüreğir Kazımkarabekir Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Demetevler Mah. Yüzme Havuzu	Sarıçam İncirlik Mahallesi Yüzme Havuzu		
Yüreğir Seyhan Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Onur Mah. Yüzme Havuzu	Sarıçam Sofulu Yüzme Havuzu		
Yüreğir Akdeniz Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Küçükdikili Yüzme Havuzu			
Yüreğir Yavuzlar Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Gürselpaşa Mah. Yüzme Havuzu			
Yüreğir Özgür Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Pınar Mah. Yüzme Havuzu			
Yüreğir Karacaoğlan Mah. Yüzme Havuzu	Seyhan Gülpınar Mah. Yüzme Havuzu			
Yüreğir Havutlu Mahallesi Yüzme Havuzu				
Yüreğir Yunusoğlu Mahallesi Yüzme Havuzu				
Yüreğir Abdioğlu Mahallesi Yüzme Havuzu				
Yüreğir Doğan kent Mahallesi Yüzme Havuzu				
Yüreğir Solaklı Mahallesi Yüzme Havuzu				
Yüreğir Yakapınar Mahallesi Yüzme Havuzu				
Yüreğir Yeşilbağlar Yüzme Havuzu				

4.6. Çevre ve Sağlık Yönetimi

4.6.1. Katı Atık Yönetimi

Kentte oluşan atıkların toplanması ve taşınması mevcut belediye kanunlarına göre İlçe Belediyeleri, bertaraf edilmesi ise Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılmaktadır. Büyükşehir Belediyesi sınırlarında katı atıklar toplandıktan sonra Sofulu depolama sahasına taşınmaktadır. Sofulu Katı Atık Depolama Alanının bulunduğu bölgede merkez ilçe belediyelerinin evsel nitelikli katı atıklarının, ticari ve kurumsal kaynaklı evsel nitelikli katı atıklarının ayıklanması, kompostlanması ve düzenli depolanması ile hastane, tedavi ve önleyici sağlık hizmeti veren birimlerden kaynaklanan tıbbi atıkların bertarafını kapsayan Adana Büyükşehir Belediyesi Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisi 2011 yılında faaliyetine başlamıştır.

Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisindeki 3 hattan oluşan 1500 ton/gün kapasiteli ayrıştırma tesisinde atıklar, organik atık ve ambalaj atıkları (cinslerine göre) olarak ayrıştırılmakta olup, ambalaj atıkları lisanslı geri kazanım firmalarına gönderilmektedir. Tesiste; besleme hattı, ayırma bantları, poşet açıcı, elektrikli mıknatıs, balyalama vb. ekipmanları mevcuttur. Halihazırda toplam kapasitesi 840 ton/gün organik atık işleyebilen 6 adet fermentasyon sisteminde organik atıklar oksijensiz ortamda mikroorganizmalar vasıtasıyla bozundurulmakta olup, bu reaksiyon esnasında metan açığa çıkmaktadır. Oluşan metan gazı depolama balonuna (Kap:16.000 m³) alınıp, balondan sonra enerji üretim tesisine gönderilmektedir. Depolama sahasında gazın toplanması için düşey ve yatay sistemleri içeren aktif gaz toplama sistemi kurulmuştur. Depolama sahasında toplanan gaz ve fermentasyon tanklarında üretilen metan gazı enerji üretim santraline yönlendirilmektedir.

Toplamda 11 adet enerji üretim motoru bulunmaktadır. Bu gaz motorları direkt olarak gazı kullanarak enerjiye dönüştürmektedir. Her bir motorun kapasitesi 1,4 MW'tır. Halihazırda 15,6 MW/h kurulu güce sahip enerji üretim tesisi ve üretilen gazı depolamak amacıyla 16.000 m³'lük gaz depolama tankı bulunmaktadır. Tesis kapasitesi zaman içinde atık miktarına ve gaz üretimine bağlı olarak arttırılabilecektir. (Şu anki üretim ortalama 11 MW/h'tır.)

Atık Elektrik ve Elektronik Eşyalarla İlgili Çalışmalar: Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından, mücavir alan sınırlarındaki tüketicilerin atık elektrikli ve elektronik eşyalarını herhangi bir ücret ödemededen teslim edebilecekleri, aynı zamanda üreticiler tarafından geri alma noktası olarak da kullanılacak, ilçe belediyeleri ya da geri dönüşümcüler tarafından işletilebilecek toplama noktaları oluşturulmaktadır. Elektrik ve elektronik eşya atıkları, evsel katı atıklarla birlikte depolama sahaslarına kabul edilmemekte olup Adana Büyükşehir Belediyesinin ilgili toplama noktalarına gönderilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca üreticilerle işbirliği içinde tüketici bilinçlendirme kampanyaları da gerçekleştirilmektedir.

Ömrünü Tamamlamış Lastiklerle İlgili Çalışmalar: Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanması ve taşınması ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığının "Ömrünü Tamamlamış Lastik Geçici Depolama İzin Belgesi" almış bir firma aracılığıyla 04.03.2009 tarihi itibarıyla, Adana Büyükşehir Belediyesi hizmet birimlerinden ömrünü tamamlamış lastik atıkların toplanması çalışmaları başlatılmıştır. Mayıs/2014 tarihi itibarıyla 252.477 kg ömrünü tamamlamış lastik toplanmış olup ilgili firmaya teslim edilmiştir.

Bitkisel Atık Yağlarla İlgili Çalışmalar: Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinin 8. Maddesi doğrultusunda Adana Büyükşehir Belediyesi yetkilileri lisanslı firmalar ile irtibata geçerek bu firmaların atık yağ üreticileriyle sözleşme yapmalarını sağlamıştır. 16 Temmuz 2007 tarihi itibarıyla de Alternatif Enerji ve Biyodizel Üreticileri Birliği Derneği (ALBİYOBİR) ile Adana Büyükşehir Belediyesinin yetki ve sorumluluk alanları dahilinde bulunan Atık Üreticisi konumundaki yerlerden çıkan atık bitkisel yağların yönetmeliğe uygun olarak toplanması ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisanslı Biyodizel Üretim Tesislerine teslimini kapsayan bir protokol imzalanmıştır.

Adana Büyükşehir Belediyesi yetki sahasında Nisan/2014 tarihi itibarıyla, taşıma ve geçici depolama lisansına sahip firmalar ile 739 adet bitkisel atık yağ üreticisi arasında sözleşme imzalanmış olup, 476.716 lt atık yağın lisanslı geri kazanım tesislerine ulusal atık taşıma formu ile sevkiyatı yapılmıştır. Söz konusu Yönetmeliğe istinaden alınacak tedbirler arasında 2008 yılından itibaren kullanılmış kızartmalık yağların hanelerden toplanması için gerekli sistemi kurmak, halkı bu konuda bilgilendirerek atık yağ toplama faaliyetlerinin 2008 yılı itibarıyla başlatmak yer almaktadır. Bu bağlamda Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından 9 Nisan 2008 itibarıyla hanelerden atık yağ toplama faaliyetleri başlatılmıştır.

Atık Pil ve Akümülatörler İle İlgili Çalışmalar: Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği doğrultusunda 25.08.2005 tarihi itibarıyla Atık Pil Toplama Kampanyası başlatılmıştır. Kampanyanın ana hedefleri; çevre duyarlılığı konusunda yönetim, sivil toplum örgütleri, gönüllü kuruluşları ve toplumun birlikte hareket etmesi, bireyde çevreye karşı duyarlı davranış biçiminin geliştirilmesi, atık pillerden kaynaklanan çevre kirliliğinin engellenmesi ve şarjlı pil tüketim ve kullanımının artırılmasıdır. Kampanya, kentine sahip çıkma bilinci, aktif katılım ve çözümde ortaklık anlayışına dayanmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuruluş olan Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (TAP) ile irtibata geçilmiş ve 03/02/2006 tarihinde protokol imzalanmış olup Mayıs/2014 itibarıyla 13.873,60 kg atık pil toplanmıştır. Toplanan atık pillerin bertarafı protokol gereği TAP tarafından yapılmaktadır. Halen 7 mahalle muhtarında, 7 alışveriş merkezi, 26 fabrika, 136 ana okul, ilköğretim, lise, dersane, izci evi ve 1 yüksekokul, 30 hastane ve sağlık ocağı, 30 resmi kurum, 27 özel sektör, 1 Vakıf, 3 Meslek Odası, 2 Dernek, 9 apartman, 10 otel ve 3 fotoğraf stüdyosunda atık pil kutu ve bidonları bulunmaktadır. Toplam atık nokta sayısı 300, kutu ve bidon sayısı 1.170'dir.

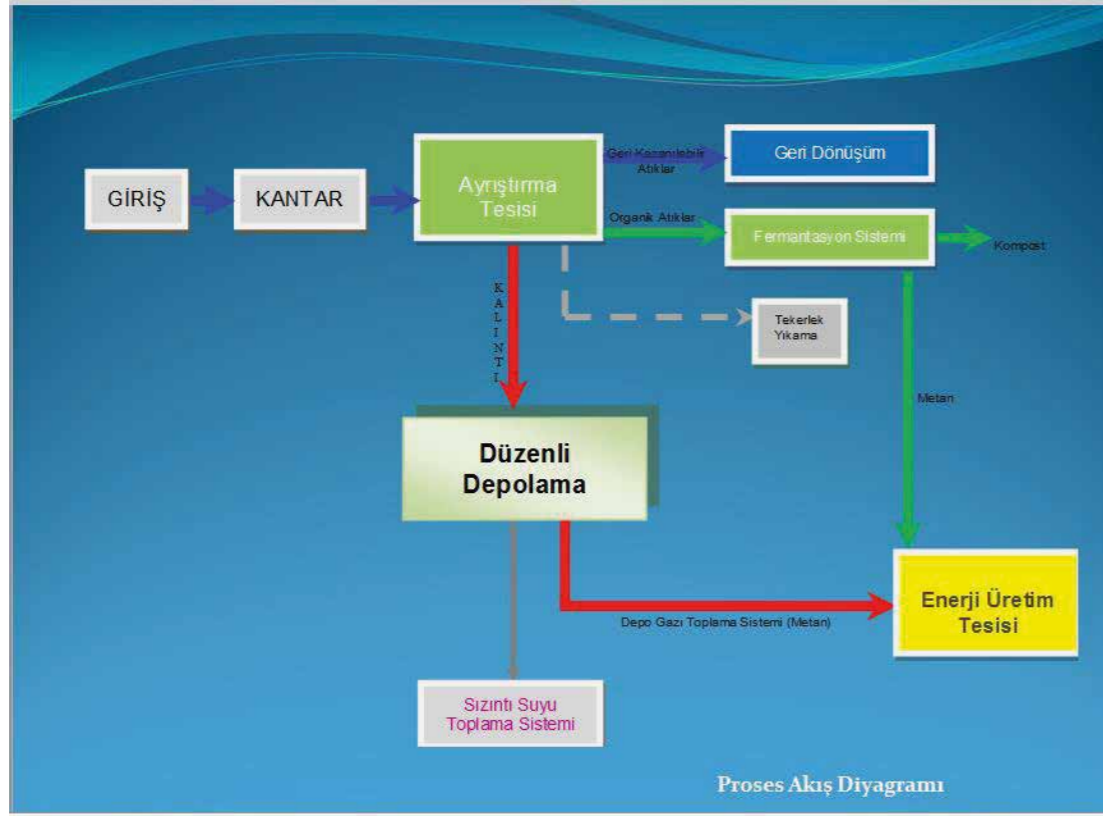
Tıbbi Atıkların Kontrolü İle İlgili Çalışmalar: Adana Büyükşehir Belediyesi mücavir alanı içerisinde hastane, tedavi ve önleyici sağlık hizmeti veren birimlerden kaynaklanan atıkların bertarafı yapılmak üzere kurulmuş olan Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi 12.04.2014 tarihi itibarıyla hizmete başlamıştır.

Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları İle İlgili Çalışmalar: Adana Büyükşehir Belediyesi Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Yönetim Planı hazırlanmış olup, mücavir alan sınırları içerisinde hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları depolama sahasları belirlenmiştir. İlçe Belediyeleri ile yapılan koordineli çalışmalar ile hafriyat ve moloz dökümlerinin bu noktalara yapılması sağlanmaktadır.

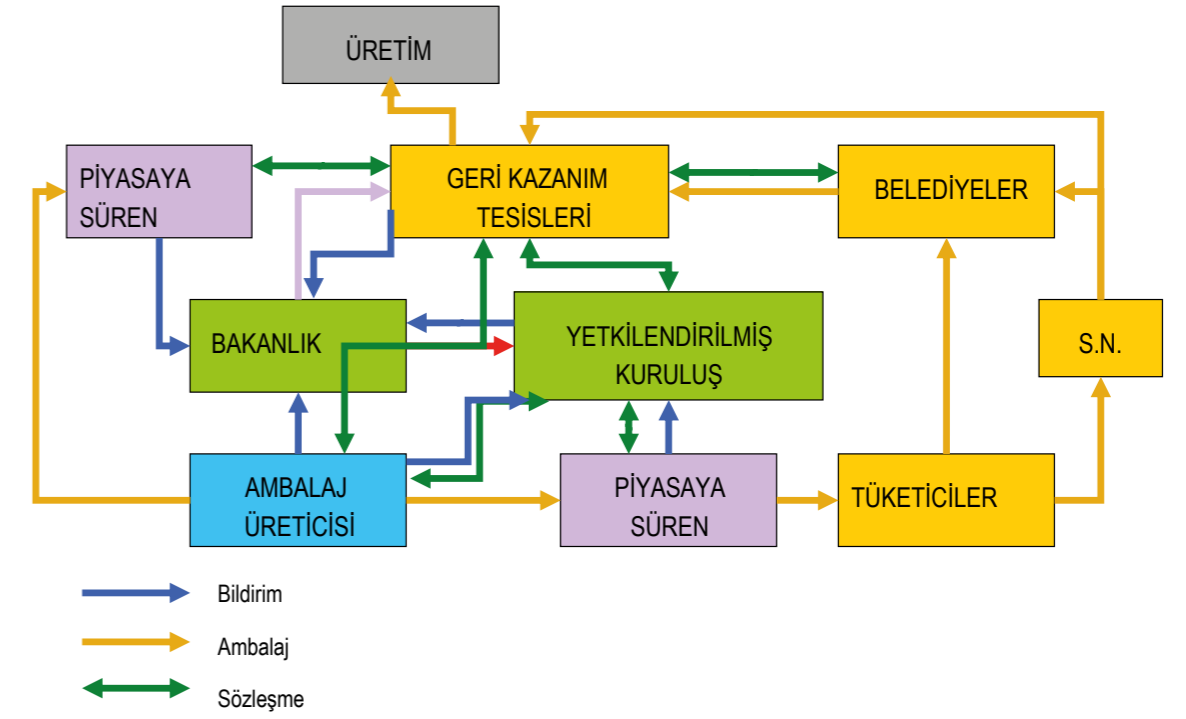
2013 Yılı Evsel Atıklarının İlçe Bazında Dağılımı	
İlçe	Günlük Ortalama Atık Miktarı (ton)
Seyhan	686
Yüreğir	361
Çukurova	273
Ceyhan	91
Sarıçam	88
Kozan	18
Pozantı	12
Karaisalı	6
TOPLAM	1.535

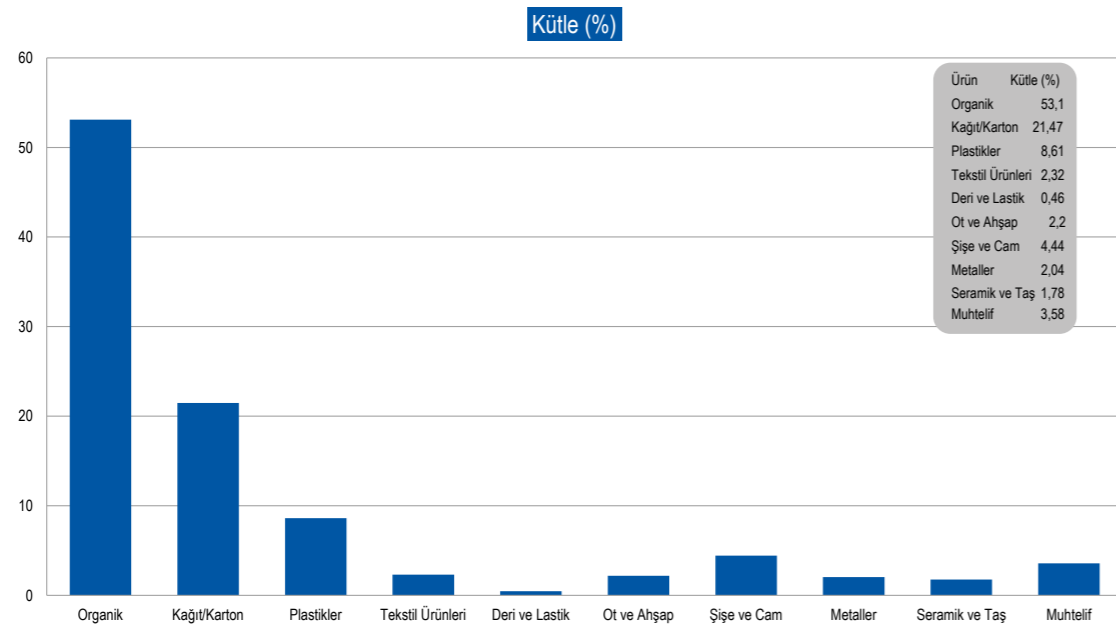
Katı Atık Yönetim Döngüsü

Ambalaj Atık Yönetimi Döngüsü

Adana Kenti Katı Atık Bileşimi

4.6.2. Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi İle İlgili Çalışmalar

- Mücavir alan sınırlarında Stratejik gürültü haritalarını ve buna bağlı olarak eylem planlarının hazırlanmasıyla,
- Stratejik gürültü haritası hazırlanması zorunlu olan kara yolu, demir yolu, hava-alanı ve yerleşim alanları listesinin Bakanlığa iletilmesiyle,
- Stratejik gürültü haritaları ve buna bağlı olarak hazırlanan eylem planlarının kamuoyu görüşüne açılmasıyla,
- Stratejik gürültü haritası hazırlanması zorunlu olmayan gürültü kaynakları için performans raporlarının hazırlanmasını ve Bakanlığa sunulmasıyla,
- ÇGDY Yönetmeliğin Ek-VII Liste B sinde yer alan işletmeler için Gürültü Kontrol İzin Belgesinin verilmesini, Gürültü Kontrol İzin Belgesinin yenilenmesini, bu çerçevede işletmelerin denetlenmesi ve bu Yönetmelikte belirtilen esaslara aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasının sağlanmasını ve gerekirse, Gürültü Kontrol İzin Belgesinin iptal edilmesiyle,
- ÇGDY Yönetmeliğin 5 inci maddesi (d), (h) ve (j) bentlerinde sıralanan alanlar dışındaki yerlerde; ses yükselticisi gibi (anons sistemleri) araçlar kullanılarak ve darbeli düzenli veya düzensiz sesler çıkararak propaganda, reklam, duyuru, tanıtım ve satış yapılması, maytap ve benzeri şeyleri kullanma, ateşleme ve benzeri faaliyetler ile konser, gösteri, miting, tören, festival, düğün ve benzeri açık hava aktivitelerinden çevreye yayılan gürültü düzeyinin kontrol altına alınması amacıyla uygun alanların ve sürelerin belirlenmesiyle, yapıların mimari projelerinde, tesisat projelerinde ve yapı ruhsatında bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinin (c), (d) ve (e) bentleri ile 31 inci maddesine ilişkin uygun düzenlemelerin yapılmasını ve proje kontrolünde adı geçen maddelerdeki şartların aranmasıyla,
- Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliği veya diğer mevzuat kapsamında verilecek açılma ve çalışma ruhsatlarında Gürültü Kontrol İzin Belgesinin aranmasıyla,

- ÇGDY Yönetmeliğın 5 ve 53 üncü maddelerine ilişkin uygulamalarda, 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu kapsamındaki yerler için genel kolluğun, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu hükümlerine göre çıkarılmış bulunan 3/11/1983 tarihli ve 83/7362 sayılı Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinin 62 nci maddesi kapsamındaki konular için jandarmanın desteğinin sağlanarak denetiminin yapılmasını ve denetim sonuçlarının mahallin en büyük mülki amirine iletilmesiyle,
- Gürültü kontrolü amaçlı denetim programlarını hazırlamak ve denetimleri yapmak, denetim ve şikayetlerin değerlendirilmesi sırasında, bu Yönetmeliğın Üçüncü Bölümünde yer alan mevzuata ilişkin tespit edilen hususların sorumlu kurum veya kuruluşlara bildirilmesiyle,
- Sahil güvenlik ekiplerinin de desteğinin alınarak denizlerde, koylarda ve sahillerde çevresel gürültü sınırı değerinin sağlanıp sağlanmadığının tespit edilmesine ilişkin periyodik denetimlerin yapılmasını ve sahilden işitilecek biçimde yükseltilmiş müzik yayını ile tekne içinde bulunan kişilerin eğlenmesi sonucu oluşan gürültünün önlenmesi konusunda, sorumlularca gerekli kontrol tedbirlerinin alınmasıyla,
- Gerekli görüldüğü takdirde hava alanları, demir yolları, kara yolları, turizm alanları, sanayi bölgeleri, eğlence merkezleri ve yerleşim alanlarında çevresel gürültünün sürekli veya periyodik olarak ölçülmesine ve iletişim sistemleri yardımı ile verilerin merkeze aktarılmasına yönelik sistemin kurulmasıyla, ilgili hususlarda gerekli tedbirleri almak.
- Adana Büyükşehir Belediyesi mücavir alanında stratejik gürültü haritalarının hazırlanması, çevresel gürültünün değerlendirilmesi ve yönetimi yönetmeliğinin çerçevesinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı için gerekli gürültü kontrol izin belgesinin aranması, iptal edilmesi, düzenli veya düzensiz çevreye yayılan gürültü düzeyinin kontrol altına alınması amacıyla uygun alan ve sürelerin belirlenmesini sağlamaktır.
- Anlık gürültülerin Zabıta Daire Başkanlığına aktarılmasıyla sonuca bağlanması sağlanmaktadır. Sürekli gürültülerde ise Zabıta Daire Başkanlığı ve Adana Valiliğinin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile eşgüdüm içeriinde gürültü seviyeleri yönetmelik çerçevesinde belirlenen sınır değerlerinde olması sağlanmaktadır.

4.6.3. Su Kirliliğinin İle İlgili Çalışmalar

Adana Büyükşehir Belediyesi, mücavir alanı içerisinde oluşan atık sular veya kirlenilen içme ve kullanma suları gelen şikayetler ve yapılan rutin denetimler neticesinde; Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne ve ASKİ Genel Müdürlüğüne gereğinin yapılması için tanzim edilen tutanaklar iletilip sorunun çözülmesini sağlamaktadır.

4.6.4. Ruhsat Çalışmaları

Adana Büyükşehir Belediyesi yetki ve sorumluluğundaki alanlarda sıhhi, gayri sıhhi müesseselerin, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin, akaryakıt ve otogaz (LPG) ikmal istasyonlarının ilgili kanun ve yönetmelikler doğrultusunda kontrolleri yapılarak, ruhsatsız olanlar ruhsatlandırılmakta ve ruhsatlarına uygun faaliyette bulunmaları sağlanmaktadır.

Ruhsatlandırma Faaliyetleri					
YAPILAN İŞLEM		2011	2012	2013	2014*
Denetim Sayısı	1.Sınıf GSM	20	21	25	12
	2.Sınıf GSM	192	193	220	190
	3.Sınıf GSM	13	12	6	13
	Sıhhi işyerlerinde yapılan	103	80	60	103
	Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde yapılan denetimler	13	15	13	13
Verilen Ruhsat Sayısı	1.Sınıf GSM	9	1	3	2
	2.Sınıf GSM	31	31	35	14
	3.Sınıf GSM	6	13	8	2
	Sıhhi İşyerleri	60	99	45	8
	Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri	2	5	5	1
	Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı	125	151	151	152
	Yer Seçimi ve Tesis Kurma İzni	14	8	6	2
Ölçü Ayar Periyodik Muayene Denetimleri Sayısı	Ölçü ve tartı aletleri muayene ve kontrolleri	3.853	3.780	3.500	1.180
	Ani denetim işyeri sayısı	1.184	1.480	1.500	620
	Ölçü ve tartı aletleri periyodik muayenesi yapılan işyeri sayısı	3.853	3.780	3.000	1.340
	Ceza uygulanan alet	1	6	4	0

*2014 yılı ilk 6 aylık rakamlarıdır.

4.6.5. Denizcilik ve İç Su Faaliyetleri

İç Su Araçları Yönetmeliğinin kapsamında Adana Büyükşehir Belediyesi sınırlarında olan barajlar, nehirler, dalan-lagünlerde ve denizlerde (Yumurtalık ve Ceyhan İlçelerinde Botaş Liman Başkanlığı, Karataş ilçesi sahillerinde Karataş Liman Başkanlığı) faaliyet göstermek isteyen teknelere başvuru talebi üzerine bağlama kütüğü ruhsatı verilmektedir. Ayrıca İç Suya Elverişlilik ve Tonlato Belgesi (Gemi ve su aracının belirleyici özelliklerini, teknik özelliklerini ve ölçüm sonuçlarını gösteren belge) ile İç Su Araçları Kullanım Belgesi düzenlenmekte ve İç Su Aracı ruhsatı bulunan teknelerin başvuru talebi üzerine yıllık vize, devir ve nakil işlemleri yapılmaktadır. Bu bağlamda 49 adet Balık Avlama, 82 adet Özel Tekne olmak üzere toplam 131 adet Bağlama Kütüğü Ruhsatı verilmiştir. Liman Başkanlığınca yapılan sınav sonucu başarılı olan 70 kişiye Gemi Sevk ve İdare Belgesi verilmiştir. Gemi sevk ve İdare Belgesiyle alakalı talepler toplanmaktadır.

Büyükşehir Belediyesine ait 4 adet gondolla ilgili olarak Bağlama Kütüğü Ruhsatı, isim onayı ve isimlerin yazılması sağlanmış durumdadır.

Seyhan Baraj Gölü Bakanlar Kurulu Kararı ile Sulak Alan sayılan yerlerden olduğundan yine Seyhan Baraj Gölü Bakanlar Kurulu Kararı ile Yaban Hayatı Geliştirme Sahasında kaldığından; Adana Valiliğince oluşturulan Seyhan Baraj Gölü ve Çevresi Yönetim Tebliğinin gereğinin yapılması için "Seyhan Baraj Gölü Sulak Alan İşletim Planı hazırlanmasında ilgili diğer kuruluşlarla (Orman ve Su İşleri Bakanlığı VII. Bölge Müdürlüğü, D.S.İ., Ç.Ü. Rektörlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, Mersin Liman Başkanlığı vs.) birlikte çalışmaları devam etmektedir.

Baraj Gölü Yönetim Tebliğinin uyarınca yapılan çalışmalar sonucunda Seyhan Baraj Gölü üzerinde Büyükşehir Belediyesince yapılmak üzere 1 adet MARİNA yeri, gerek Su Altı Grup Amirliğinin kontrolleri gerekse Büyükşehir Belediyesi ile birlikte yapılan kontroller sonucu iç suya elverişli olmayan iç su araçları için 2 adet Bağlama İskelesi, 1 adet Çekme yeri (iç su araçlarının karadan iç suya indirilmesi ile çıkartılması ve tamir bakım onarım ve çeşitli sebeplerle karaya çıkartılması için uygun olan yer), 1 adet Balıkçı Barınağı yeri Büyükşehir Belediyesine tahsis edilecektir.

4.6.6. Halk Sağlığı Çalışmaları

Adana Büyükşehir Belediyesi vatandaşların koruyucu sağlık hizmetleri konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Bu maksatla yapılan çalışmalar aşağıda sıralanmıştır.

- ▶ 18-19/06/2011 tarihinde 16 kişiye Temel İlk Yardım Eğitimi verilmiştir.
- ▶ 10/07/2011 tarihinde 15 kişiye Temel İlk Yardım Eğitimi verilmiştir.
- ▶ 15-16/05/2012 tarihinde 15 kişiye Temel İlk Yardım Eğitimi verilmiştir.
- ▶ 25/05/2012 Belediye Konferans salonunda "Şeker Hastalığı Bilgilendirme Toplantısı" yapılmıştır.
- ▶ 21/05/2012 tarihli kararla Şehit Kemal Yüzgeç İlköğretim Okulu öğrencilerine Diş Sağlığı Eğitimi verilmiş olup diş macunu ve diş fırçası dağıtımı yapılmıştır.
- ▶ 06/06/2012 Merkez Park Amfisinde Acıbadem Hastanesi, KETEM ve Adana İş Kadınları Derneği İşbirliği ile "Meme Kanseri Farkındalık Toplantısı" yapılmıştır.
- ▶ 16-17/06/2012 yüzme öğretmenlerine "Temel İlk Yardım Eğitimi" kursu verilmiştir.
- ▶ 20/06/2012 Belediye konferans salonunda "Kalp Sağlığı Bilgilendirme Toplantısı" ve Belediye çalışanlarına kolesterol ölçümü ile birlikte vücut yağ analizi yapılmıştır.
- ▶ Vatandaşların kan bağışında bulunabilmeleri amacıyla Türkiye Kızılay Derneği Adana Kan Bağış Merkezi kan alma aracına 28-29-30 Nisan 2012, 21-22-23 Mayıs 2012, 4-5-6 Temmuz 2012 tarihlerinde yer tahsis edilmiştir.
- ▶ 20.02.2013 tarihinde halk arasında bulaşıcı sarılık diye bilinen, karaciğere kalıcı zararlar bırakabilen Hepatit hastalığı ve korunma yolları ile ilgili Büyükşehir Belediyesi personelini bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir.
- ▶ Personel bilgilendirildikten sonra performans hedefine uygun olarak 657 sayılı kanuna tabi olarak çalışan 274 personelimize isteğe bağlı olarak Hepatit markerlarının belirlenmesi için kan tahlili yapılmıştır.
- ▶ Kan tahlili yapılan personellerden sonucu NEGATİF çıkanlara hepatitten korunmak için aşı yapılmıştır.
- ▶ 2003 tarihinden itibaren her yıl en az 5.000 çocuğa boğulma riskini azaltmak için yüzme eğitimi öncesi sağlık raporu verilmektedir.

Ayrıca Yaşar Kemal Yürüyüş parkuru sağlık istasyonunda tansiyon ölçümü, açlık kan şekeri ölçümü ve pansuman hizmetleri verilmektedir.

4.6.7. Yeşil Alanlar

Büyükşehir Belediyesi Sorumluluğunda Bulunan Yeşil Alanlar	
Yeşil Alanın Bulunduğu Yer	Alan (m ²)
Ana Cadde ve Bulvar refüj ve kaldırımlar	1.871.780
Parklar	1.405.345
Rekreasyon alanları	8.763.000
Fuar alanı ve Belediye kompleksleri içerisi	940.970
26 adet futbol sahaları toplamı	180.000
TOPLAM	13.161.095

Büyükşehir Belediyesi Sorumluluğundaki Parklar					
No	Park Adı	Park Alanı (m ²)	No	Park Adı	Park Alanı (m ²)
1	19 Mayıs Parkı	3.000	25	Genç Eğlence Tesisleri	2.000
2	19 Mayıs Semt Parkı	3.700	26	Güney Park	28.500
3	Abidin Dino Parkı	1.500	27	Güney Yıldızı Parkı	45.000
4	Afet Evleri Parkı	20.700	28	İnönü Parkı	9.000
5	Akıncılar İstasyonu	4.155	29	Karacaoğlan Parkı	2.000
6	Alidede Parkı	2.000	30	Karapınar	23.100
7	Altınkoza Parkı	13.000	31	Kasım Ener Parkı	3.000
8	Aşık Ferahi	2.000	32	Kocavezir Parkı	3.000
9	Atatürk Parkı	47.000	33	Kuvayı Milliye Parkı	35.000
10	Barbaros Parkı	2.000	34	Manolya Parkı	5.400
11	Barış Manço Parkı	1.200	35	Merkez Park	360.000
12	Barış Parkı	4.500	36	Metropark (Regülatör Köprü Kenarı)	2.000
13	Beyazevler Parkı	4.000	37	Mimar Sinan Parkı	97.000
14	Borozanlı Geçit Yeşil Alanı	3.000	38	Onur Parkı	900
15	Cumhuriyet Parkı	27.000	39	Öğretmenler Parkı	15.140
16	Çifteminera Karşısı Metro Üstü Park	6.750	40	Özdemir Sabancı Parkı	1.500
17	Çobandede Parkı	165.000	41	Pınar Mah.Semt Park	1.100
18	Dadaloğlu Parkı	13.000	42	Spor Parkı	24.000
19	Dede Korkut Parkı	1.500	43	Savcılar Parkı	2.000
20	Dilber Park	30.000	44	Ulus Parkı	9.000
21	Dr .Ali Mert Parkı	1.500	45	Yalçın Park	26.000
22	Emekliler Parkı (Kanal Köprü)	5.000	46	Yavuzlar Parkı	22.000
23	Eski Baraj Parkı	3200	47	Yüreğir Merkez	31.000
24	Gençlik Parkı	240.000	48	Zübeyde Hanım Parkı	53.000
TOPLAM					1.405.345

Rekreasyon Alanları Ve Belediye Kompleksleri		
No	Adı	Alan (m ²)
1	Seyhan Baraj Gölü Kıyı Bantları	4.710.000
2	İç Göl (Eski Baraj Kıyı Şeridi)	3.833.000
3	Kıyı Boyu Yeşil Alanlar	110.000
4	Adalar	110.000
	Ara Toplam	8.763.000
5	Merkez Otogar	6.000
6	Vedat Dalokay Hali	7.000
7	Yüreğir Otogar	3.000
8	Yüreğir Sebze Hali	4.000
9	Fuar Alanı	40.000
10	Kuzey Fuar Rekreasyon Alanları	856.000
11	Karaisalı Güreş Sahaları	12.000
12	Belediyemizin Yeni Hizmet Binası Yeşil Alanı	1.970
13	Bahçeşehir Koleji Önü	11.000
	Ara Toplam	940.970
GENEL TOPLAM		9.703.970

4.6.8. Bitki Üretim, Ekim ve Sulama Faaliyetleri

Büyükşehir Belediyesi sorumluluğu altında bulunan fidanlıklarda ağaç, ağaç fidesi, çalı türü bitkiler ile mevsimlik bitki üretim ve yetiştirme faaliyeti yürütülmektedir. Fidanlıklarda yetiştirilmekte olan bitkiler, Büyükşehir Belediyesi sorumluluğu altında bulunan yeşil alanlarda kullanılmaktadır. Aynı zamanda diğer resmi kurum ve belediyelere de bitki yardımı yapılmaktadır.

FİDANLIKLAR	
Fidanlık Adı	Alanı (dekar)
Kanara Fidanlığı	23
Küçükoba Fidanlığı	34
Batı Artma Fidanlığı	9
Bahçeşehir Fidanlığı	20

2013 yılı içerisinde Bulvar, refüj, kaldırım, park ve rekreasyon alanlarına toplam 11.985 adet ağaç, 224.599 adet çalı ve sarılıcı bitki, 697.554 adet Alternetera dikimi gerçekleştirilmiştir. Bu Bitkiler; 100.Yıl Bulvarı, Göçmen Evleri, Kurttepe Kavşakları, 5 Ocak Meydanı, 80.Yıl Bulvarı, Abidin Dino Parkı, Adasa Kavşağı, Adnan Kahveci Bulvarı Ve Üçgenleri, Akademi Kavşağı Ve Üçgenleri, Yol Müdürlüğü Kavşağı, Alarko Şantiye, Ali Bozdoğanlı Bulvarı, Aliya İzzetbegoviç Bulvarı, Alpaslan Türkeş Bulvarı, Altın Bulvar, Aski, Asri Mezarlık, Kabasakal Mezarlığı, Buruk Mezarlığı, Atatürk Caddesi, Atatürk Parkı, Atlı Spor Kulübü, Bağlar Karakolu Göbeği, Öğretmenler Bulvarı, Baraj Yolu Caddesi, Barış Bulvarı, Barış Manço Bulvarı, Belediyeler Evleri, Bülent Angın Bulvarı, Cumhuriyet Parkı Kavşağı, Çobandede Parkı, Dilberler Parkı, Palmiye Ormanı, Fuar Alanı, Fuzuli Caddesi, Gazipaşa Bulvarı, Gençlik Meydanı, Hacı Ömer Sabancı Bulvarı, Adana Koleji Kavşağı, Havaalanı, Hekim Köy Bulvarı, Hilmi Kürklü Bulvarı, İhlamlurlu Yol, Ali Sepici Bulvarı, Polisevi Kavşağı, İnönü Parkı, Karapınar Parkı, Kasım Gülek Bulvarı, Kemal Yüzgeç Bulvarı, Kenan Evren Bulvarı, T. Özal Göbekleri, Kızıldağ Futbol Sahaları, Kocavezir İstasyonu, Kozan Yolu Otoban Göbeği, Merkez Park, Küçük Dikili Şehitliği, Küçükoba Mezarlığı, Mustafa Kemalpaşa Bulvarı, Mithat Özsan Bulvarı, Manolya Parkı, Mavi Bulvar, M. Nuri Sabuncu Bulvarı, Mimar Sinan Gençlik Merkezi, Mithat Saraçoğlu, Necip Fazıl Bulvarı, Nejat Uygur Bulvarı, Öğretmenler Parkı, Özler Caddesi, Ramazanoğlu Caddesi, Sakarya Caddesi, Stadyum Caddesi, Süleyman Demirel Bulvarı, Şinasi Efendi Caddesi, Yalçın Park, Ziyapaşa Bulvarı, Zübeyde Hanım Parkı gibi yerlere bitki dikilmiştir.

Ayrıca sorumluluğumuzda bulunan alanlara 133 adet bank, 72 adet çöp kovası konulmuş olup, Kamu Kurum ve Kuruluşlara 413 adet bank ve 113 adet çöp kovası verilmiştir. Sorumluluğumuzda bulunan alanlarda çocukların

oyun oynamaları için 1 adet/Yıl çocuk oyun aletleri (büyük grup), 21 adet/Yıl çocuk oyun aletleri (tekli -salıncak, tahteravalli, hayvan figürlü yaylı, hayvan figürlü döner platform v.b) ve vatandaşların spor yapmasına yardımcı olabilecek 30 adet dış mekan spor aleti konulmuştur.

Büyükşehir Belediyesi sorumluluğu altındaki havuz kenarı, kavşak, üçgen ve göbeklerin çiçek tavalarna 2013 yılı içerisinde ise 1.838.600 adet mevsimlik çiçek, 19.000 adet saksıda çiçekli bitki dikimi gerçekleştirilmiştir.

Çim alanları: 2.221.155 m² lik alanda çim biçilmektedir.

Sulama ;Yeşil alanlardaki sulama; sabit ve taşıma (arazöz) olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır.

Sabit sulama sistemleri: Geçen yıllarda bazı bulvarlarda yapılan sabit sulama sistemlerine ek olarak Karapınar Parkı, Öğretmenler Bulvarı Yeşil Alan ve Yürüyüş Yolları, Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi Önü (Öğretmenler Parkı), Spor Parkı, Karahan-Otoban Bağlantı Yolları, Kozan Yolu Yeşil Bant, M. Akif Ersoy Bulvarı, Kozan Yolu-Balcalı Toki Arası Refüj, Çukurova Üniversitesi Yolu, Yeşil Bulvar gibi yeşil alanlara yeni sabit sulama sistemleri kurulmuştur.

Arazözle sulama: Sabit sulama sisteminin olmadığı bölgelerin sulanması arazözle yapılmaktadır.

Su Gösteri Havuzları Ve Şelaleler: Şehir içerisinde muhtelif yerlerde 49 adet su gösteri havuzu bulunmakta olup, saat 07:00 ve 24:00 arasında çalıştırılmaktadır. Dilberler sekisinde 1 adet şelale, Çobandede 1 adet şelale ve havuzları, İç göl içi fiskiyeleri bulunmaktadır. Bunların temizliği ile bakım ve tamir işleri periyodik olarak yürütülmüştür.

Bakım: Adana Büyükşehir Belediyesi sorumluluğunda bulunan tüm rekreasyon alanları, parklar, adalar, refüj ve kaldırımlardaki yeşil alanlar, çiçek tava ve partellerinin çiçek temini, ekimi, dikimi, bakımı ve temizliği, su gösteri havuzları ve sulama sistemlerinin işletilmesi işi ihaleleri yapılarak müteahhit firmalar tarafından işler yürütülmüştür.

4.7. Tarım, Sanayi ve Ticaret Yönetimi

4.7.1. İştirakler

Adana Ulaşım A.Ş.: Şirket ana sözleşmesindeki faaliyet konularını genişleterek faaliyet konusuna göre de şirket unvanında değişikliğe giderek Adana Ulaşım A.Ş. adıyla hizmetlerini sürdürmeye devam eden bir konumdadır. Adana Büyükşehir Belediyesi ekme fabrikalarında üretilen ekmeğin Türk Gıda Kodeksine uygun şekilde dağıtımını yapan şirket, Adana halkına sağlıklı ve ucuz ekme satışını amaçlamaktadır. Adana Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı tarafından hizmetleri yürütülmekte olan Adana Raylı Taşıma Sistemi, Adana Ulaşım Şirketi personelleri tarafından yürütülmektedir.

Yeni Adana İmar A.Ş.: Şirket, 1986 yılında Adana Belediyesi tarafından Yeni Adana Projesinin gelişmesine katkı verebilmek için kurulmuş ve bugüne kadar 10.000 in üzerinde konut ve işyeri yapmıştır. Şehrin güneyinde bulunan %30'u konut %70'i sosyal alanlara ayrılmış 270.000 m² alanda ilk kentsel dönüşüm uygulaması gerçekleştirilmiştir. Adana Büyükşehir Belediyesi güvencesinde hizmet veren Şirket, toplumun her kesimindeki Adanalıya konut ve işyeri ürettiği gibi Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından verilen görevleri kar gagesi gütmeden ve sermayesini koruyarak hizmet vermektedir. Şirket, güçlü ve tecrübeli bir teknik kadroya sahip olup, planlama, uygulama, pazarlama ve satış sonrası hizmet veren birimleri ile, 22 yıldır toplumun güvenini kazanmış ve yaptığı her proje tamamlanmadan satılmıştır.

Çukurova Fuarçılık A.Ş.: Şirket, Adana kenti için değil tüm Çukurova bölgesinin fuarcılık sektöründe en üst seviyede faydalanması amacıyla kurulmuş bir anonim şirkettir. Adana ve Çukurova Bölgesinde fuarcılık faaliyetlerinin geliştirilmesi, artırılması, bölgenin ekonomik ve sosyal açıdan gelişiminde önemli bir araç olacak olan fuarcılık sektörünün tüm ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde kalıcı fuar sergi salonlarının yapımını gerçekleştirmesini takiben bu tesisin kent ve bölge ekonomisine getirilerinin artırılmasıdır.

Beldetaş Belde Sağlık San. ve Tic.A.Ş.: Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından temel gıda ve ihtiyaç maddelerinin daha ucuz ve kaliteli bir şekilde halka intikalini sağlamak, belediye hizmetlerinin en iyi ve verimli bir şekilde yürütülmesi için 14.03.1991 tarihinde tescil edilerek 5 ortakla kurulmuştur. Kaliteli, hijyenik, sağlıklı şişe su üretmek için, uluslararası standartlarda en son teknolojik makineler alarak, Çatalan İçme Suyu Şişeleme Dolu ve Paketleme Tesisi (ÇATALAN SU) kurmak için 30.06.2008 yılında başladığı inşaatı 2009 yılında tamamlamıştır. Ruhsat alınamadığından tesis işletme faaliyetine başlayamamıştır. Şirket ana sözleşmesindeki konu ve amaçlarını genişleterek mali ve ticari her türlü taahhüt işleri yapmaktadır. Şirket aynı zamanda Adana Büyükşehir Belediyesi, ASKİ Genel Müdürlüğü ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının açmış olduğu ihalelere katılarak bu kurumların hizmetlerini yerine getirmektedir.

Altın Koza Kültür Sanat ve Turizm Hizmetleri A.Ş.: Çukurova'nın ürünü pamuğu simgeleyen "Altın Koza Film Festivali" ilk kez 1969 yılında "Altın Koza Film Şenliği" adıyla Adana Belediyesi ve Adana Sinema Kulübü öncülüğünde gerçekleştirildi. Türk Film Arşivi'nin katkıları da yanına alan Altın Koza Film Festivali, o tarihten bu yana her yıl zenginleşen içeriği ile sadece Çukurova Bölgesi'nin değil, ülkemizin en önemli kültür – sanat etkinliklerinden biri oldu. Akdeniz Ülkeleri'nin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri'nden Japonya'ya kadar dünyanın pek çok ülkesinden filmi, sektörün her alanında görev yapan sinema profesyonelinin konuk eden bir sinema platformu haline gelmiştir.

Fuar Alanı

4.7.2. Hal Faaliyetleri

Büyükşehir Belediyesi Merkez (Vedat Dalokay) Hal'de 224 adet komisyoncu işyeri, 47 adet kavun karpuz sergisi ve 72 adet sevkiyatçı işyeri bulunmaktadır. Yüreğir Hal Şubesi'nde ise 57 adet komisyoncu işyeri ve 16 adet peynirci işyeriyle hizmet vermektedir. Kozan Hal Şubesi'nde 54 adet komisyoncu işyeri bulunmaktadır. Ceyhan Hal Şubesi'nde 56 adet komisyoncu işyeri bulunmaktadır.

Kozan Halinin 2011 yılında 131.049,00.TL, 2012 yılında 72.084,00.TL ve 2013 yılında 58.974,00.TL Geliri olmuştur.

Vedat Dalokay Hali Yıllara Göre Çıkan Mal Miktarı ve Gelirler		
Yıllar	Gelir (TL)	Çıkan Mal Miktarı (Kg)
2011		480.384.692,00
2012		479.710.617,00
2013		486.441.813,00
20.05.2014		190.914.325,00

4.8. Güvenli Yaşam Alanları

4.8.1. Zabıta Hizmetleri

Büyükşehir Belediyesi zabıta hizmetleri genel denetimi, trafik denetimi ve imar-ilan faaliyetlerinin denetimi başlıkları altında toplanmaktadır. Toplam 280 personel ile zabıta hizmetleri yürütülmektedir. Şehrin her noktasında denetim faaliyetlerini etkin bir şekilde yürüten mobil ekipler de görev yapmaktadır. 6360 sayılı yasa ile birlikte genişleyen mücavir alan sınırlarına istinaden yeni bağlanan ilçelerde de zabıta hizmetlerini yürütmek üzere yapılanma çalışmaları devam etmektedir.

4.8.2. İtfaiye Hizmetleri

Büyükşehir Belediyesi İtfaiye teşkilatının; Yüreğir İlçesinde M. Kemal Paşa Bulvarı üzerinde merkez hizmet binası, Mobilyacılar Sitesi Site Grubu, Çukurova İlçesinde Güzelyalı Grubu, Seyhan İlçesinde Şakirpaşa Grubu, Barbaros Grubu, Karaisalı İlçesinde Karaisalı Grubu, Sarıçam İlçesinde Çadırkent Grubu olmak üzere 7 adet hizmet noktası bulunmaktadır. 6360 sayılı Büyükşehir Yasasıyla yeni bağlanan Ceyhan Grubu, Pozantı Grubu, Karataş Grubu, Kozan Grubu, İmamoğlu Grubu, Aladağ Grubu şubeleri oluşturulmuş olup diğer ilçelerde de yeni şube oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

İtfaiye Hizmet Binaları				
İlçe	İdari Bina Alanları	Toplam Alan (m ²)	Personel Sayısı	Araç Envanteri
Yüreğir	İtfaiye Merkez hizmet binası	3000	136	2 arazöz, 1 su tankeri, 2 merdivenli, 2 kurtarma aracı 1 acil müdahale aracı
Yüreğir	Site İtfaiye Grubu	500	15	1 arazöz
Çukurova	Güzelyalı İtfaiye Grubu	150	30	2 arazöz 1 merdivenli araç
Seyhan	Şakirpaşa İtfaiye Grubu	1500	30	2 arazöz 1 su tankeri
Seyhan	Barbaros İtfaiye Grubu	2000	15	1 arazöz
Karaisalı	Karaisalı İtfaiye Grubu	80	9	1 arazöz
Sarıçam	Çadirkent İtfaiye Grubu	50	10	1 arazöz
Ceyhan	Ceyhan İtfaiye Grubu	250	56	1 kurtarma aracı, 2 arazöz 1merdivenli arazöz
Yumurtalık	Yumurtalık İtfaiye Grubu	120	5	1 merdivenli arazöz
Kozan	Kozan İtfaiye Grubu	150	20	1 merdivenli arazöz
Feke	Feke İtfaiye Grubu	-	1	1 arazöz
Saimbeyli	Saimbeyli İtfaiye Grubu	-	7	1 arazöz
Tufanbeyli	Tufanbeyli İtfaiye Grubu	-	6	1 Merdivenli arazöz
İmamoğlu	İmamoğlu İtfaiye Grubu	80	10	1 arazöz
Aladağ	Aladağ İtfaiye Grubu	60	6	1 arazöz
Pozantı	Pozantı İtfaiye Grubu	100	9	1 merdivenli arazöz
Karataş	Karataş İtfaiye Grubu	60	8	1 arazöz

5. GZFT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER

- 30000 ha alan için 1/25000'lik imar planımızın olması
- Mesleki bilgi, uzmanlık ve deneyimin yüksek olması
- Halkla ilişkiler konusunda etkin olunması
- İlgili hizmet birimlerinin aynı fiziki yapı içerisinde bir arada olması
- Araç ve makine parkının iyi olması
- Güçlü bir kurum kültürünün olması
- Belediye otobüslerinin tamamının engelli kullanımına uygun olması
- Kurumsal çözüm sunabilme yeteneğinin gelişmiş olması
- Sosyal hizmetler ve sosyal yardımların eşitlik ve adillik anlayışıyla yapılması
- Sosyal Yardım Yönetmeliği'nin bulunması
- İş ve işlemlerde şeffaf ve güvenilir kurum imajının olması
- Tarihi ve kültürel değerlerimizin olması
- Kentsel dönüşüm master planımızın olması
- Stratejik yönetim ilkelerine uygun yönetim anlayışının olması
- Halk ekmeğinin üretimini kurum bünyesinde yapılması
- Katı Atık Entegre Bertaraf Tesisimizin varlığı ve atık yönetiminin güçlü olması
- Demirbaş ve ekipmanların yeterli olması
- Sorumluluk alanımızda İtfaiye teşkilatımızın yaygın müdahale birimlerinin olması
- CAN-KUR Teşkilatının bulunması
- Merkezdeki altyapı çalışmalarının büyük ölçüde tamamlanmış ve yolların yenilenmiş olması
- Türkiye'nin ilk spor parkına sahip olunması
- Hizmet sunumunda personelin güler yüzlü, çözüm odaklı, samimi yaklaşımı
- Yeni ve modern asfalt üretim tesisimizde kendi asfaltımızı ürettiyor olmamız
- Belediye konservatuarımızın olması
- Uluslararası Altın Koza Film Festivali'nin her yıl düzenlenmesi
- Ulusal ve uluslararası fuarlara ev sahipliği yapmamız
- 2013 yılında "Türkiye'nin En Temiz Büyükşehir" ödülünün alınmış olması

ZAYIF YÖNLER

- 6360'ın uygulanması süreci için kurumsal kapasitenin yetersiz olması
- Yeni bağlanan ilçelerde ciddi oranda altyapı sorunlarının olması
- Kurumsal ölçekte birimler arası iletişim ve koordinasyon eksikliği
- Ulusal ve uluslararası fonlardan yeteri kadar yararlanamamak
- Fiziksel ve elektronik arşivimizin olmaması
- İlçe belediyeler arasında koordinasyon eksikliği olup, planlama sürecinde ilçe belediyelerin Büyükşehir Belediyesi ile ortak hareket etmemesi
- Personelin yaş ortalamasının yüksek olması
- Coğrafi ve Kent bilgi sistemimizin olmaması
- E-devlet uygulamalarımızın olmaması
- Teknolojinin yeterince kullanılmaması
- Kentlilik bilincinin zayıf olması
- Ulaşım sistemlerinin entegre olmayışı
- Ulaşım Master Planının olmaması
- Mali yapının sıkıntılı oluşu

FIRSATLAR

- Bölgenin turizm yatırımlarına uygun oluşu
- İç gölümüzün olması
- İlimiz bünyesine 2 devlet bir vakıf üniversitesinin olması
- Adana'ya sağlık kampüsü yapılıyor olmasından kaynaklı çevre illerden sağlık turizmi potansiyelinin artacağı beklentisi
- Kapsamını genişletebileceğimiz bir "Portakal Çiçeği Kamavalımızın" olması
- Adana, Mersin arasında yüksek kapasiteli bir havalimanı yapılıyor olması
- 160 km kıyı uzunluğu ile turizme ve kıyı balıkçılığına uygun olması
- Yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelinin yükselmesi
- Kentin gelişime açık alanlarının olması
- Adana Mutfağının zengin olması
- Karataş ve Yumurtalık ilçelerinin denize kıyısının olması
- Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru hattının şehrimizden geçmesi
- Sulanabilir tarım arazileri oranının yüksek oluşu

TEHDİTLER

İlin sürekli olarak niteliksiz göç alıp nitelikli göç veriyor olması

Şakirpaşa Havalimanının şehrin merkezinde kalmış olması

Adana İli kişi başına düşen gayri safi katma değer (7363 dolar), Türkiye ortalamasının (9384 dolar) altında olması

Vatandaşın çevre duyarlılığının zayıf olması

İşsizlik oranının Türkiye ortalamasının üzerinde olması

Nitelikli göç verilip, niteliksiz göç alınması

Göçün yarattığı sosyal sorunların varlığı

İlçeler arası gelir adaletsizliğinin bulunması

Trafik bilincinin gelişmemiş olması

Yurtiçi ve yurtdışı turizmden yeterince pay alamamak

Ramazanoğullarının Üçok Damgası

Kurtkulağı Kervansarayı (Ceyhan)

Ceyhan Nehri

6. Paydaş Analizi

Büyükşehir Belediyesinin faaliyet ve hizmetlerinden doğrudan etkilenen paydaşların memnuniyet algılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi, stratejik planın paydaşlarca sahiplenilmesini sağlayarak uygulama kabiliyetinin artırılması ve yapılan hizmetlerin yararlanıcı ihtiyaçlarına göre belirlenmesini sağlamak amacıyla iç ve dış paydaş analizi yapılmıştır. İç paydaş analizinde Adana Büyükşehir Belediyesi personelinin, dış paydaş analizinde ise Adanalı hemşehrilerimizin görüş ve önerileri değerlendirilmiştir.

6.1. İç Paydaş Analizi

İç paydaş analizinde Adana Büyükşehir Belediyesinde görev yapan personelin kurumsal yapının işleyişi, fiziki ortamı, sosyal olanakları ve kişisel gelişime katkısı açısından memnuniyet düzeyleri irdelenmiştir. Hazırlanan anket formları kurum websitesinde yer almış olup, çalışanların tamamen tarafsız ve rahat bir şekilde anket sorunlarını yanıtlaması sağlanmıştır.

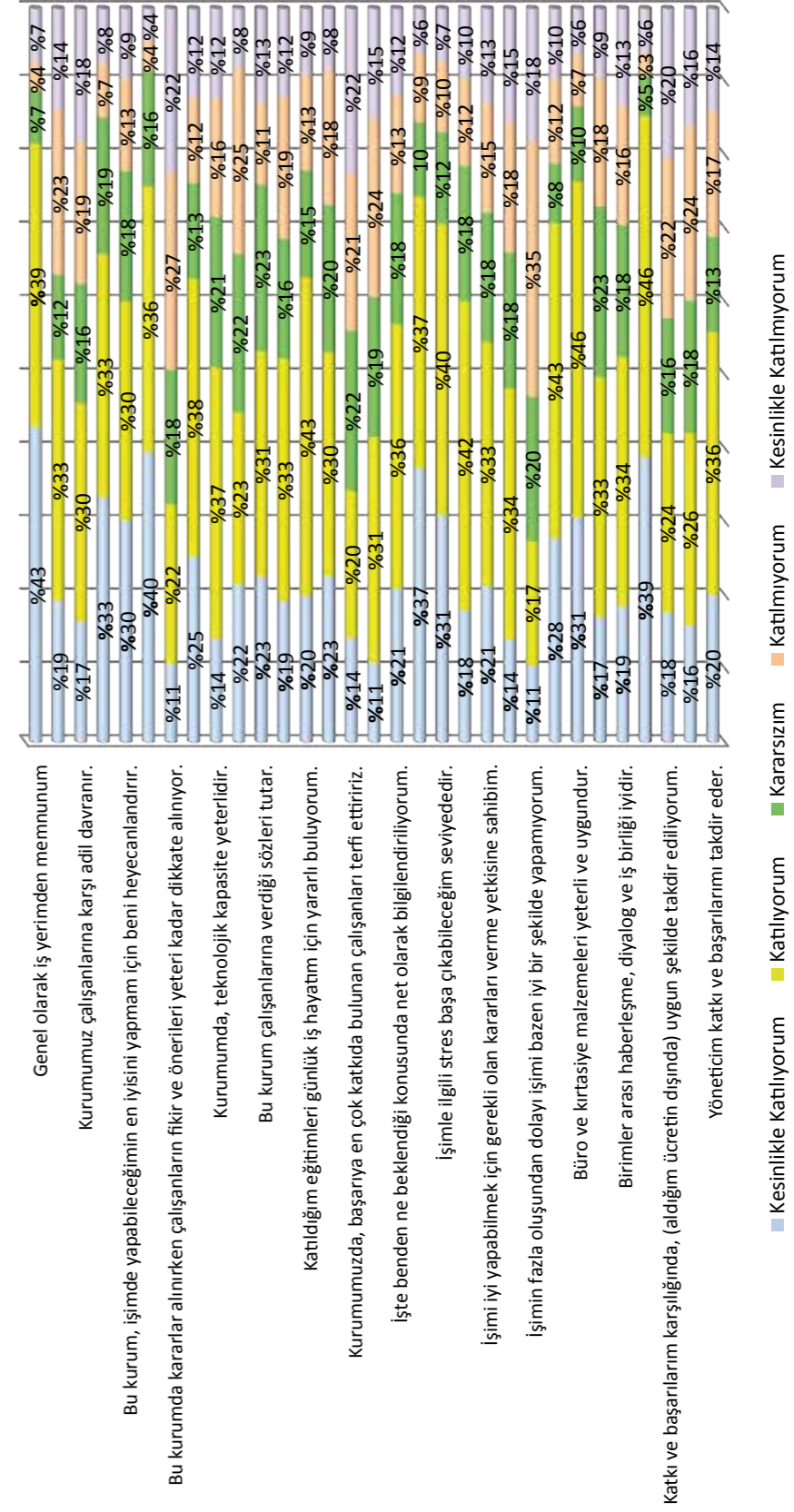
Anket formunda, çalışan memnuniyetini ölçmeye ilişkin 7 bölümde 36 soru önermesi, katılımcılar tarafından 5 noktalı Likert tipi bir ölçek (Kesinlikle Katılmıyorum:1, Kesinlikle Katılıyorum:5 olacak şekilde) üzerinden yanıtlanmak üzere hazırlanmış olup 3 açık uçlu soruya da yer verilmiştir. Anket formu toplam 39 sorudan oluşmuştur.

İç paydaş anketine katılanların %19,20'si memnuniyete ilişkin önermelere kesinlikle katılıyorum, %28,15'i ise katılıyorum yanıtlarını vermişlerdir. Bu iki oranın toplamı olan genel memnuniyet oranı ise %47,35 olarak ölçülmüştür. Kararsızların oranı %13,87 de kalırken katılmıyorum yanıtı verenler %13,40, kesinlikle katılmıyorum yanıtı verenler %10,86 olarak ölçülmüştür. Ayrıca anketin soru önermelerine cevap vermeyenlerin oranı %14,51 olup; ankete 355 personel katılmıştır. Ankete cevap vermeyenler değerlendirmeye alınmadığında önermelere verilen cevapların ortalamaları alınarak elde edilen tablo aşağıda sunulmaktadır.

Adana Büyükşehir Belediyesi çalışanları genel olarak işyerlerinden ve yaptıkları işten memnun olduklarını belirtmiştir. Kurumda çalışmayı başka kişilere de önerebilecek kadar memnun olduklarını, kariyer ilerlemelerini bu kurumda devam ettirmek istediklerini ifade etmişlerdir. Ancak kurumda aidiyet duygusunu biraz daha hissetmek yönünde beklentileri bulunmaktadır. Karar alma sürecinde ve alınan kararların paylaşılması hususunda biraz daha etkin olunması gerektiği sonucu çıkmıştır. Ayrıca kurumda bürokratik işlemlerin fazlalığına ve bunun işleri aksattığına ilişkin genel bir görüş bulunmaktadır. Personele verilen sözlerin tutulması hususunda ise daha hassas olunması beklentisi bulunmaktadır.

İç paydaş anketi sonuçları yönetici yaklaşımı açısından incelendiğinde yöneticilerin personel ile ilişkilerini güçlendirmesi beklentisi hakimdir. Personeller kariyer ilerlemesinde yöneticilerinin desteğinin daha fazla olmasını beklemektedir. Personel istek ve beklentileri doğrultusunda kararlar alınmasını ve süreçlere kendilerinin de dahil edilmelerini istemektedirler. Personele verilen değer motivasyonu artıracak faaliyetlerle de desteklenmesi ifade edilmektedir.

Personelin Memnuniyeti ve Yönetim Sürecine Katılımına İlişkin Bulgular

Kişisel gelişim açısından hizmet içi eğitimlerin kendilerine oldukça katkıda bulunduğunu belirtmektedirler. Eğitim olanaklarının da yeterli olduğu genel olarak ifade edilmektedir. Personel terfilerinin sistemli bir şekilde ilerlemesi ve personel performansına ilişkin geri bildirimlerin düzenli olarak yapılması beklentisi hakimdir.

Yapılan işe ilişkin değerlendirmelerde personelin yaptığı işten tatmin düzeyinin yüksek olduğu görülmektedir. İş konusunda kendisinden beklentilerin farkında olduklarını ve işle ilgili stresle başa çıkabildiklerini ifade etmektedirler. Ancak yaptıkları işe ilişkin karar alma sürecinde bulunmaları ve önerilerinin dikkate alınması konularında yeterli tatmin düzeyine ulaşamadıkları görülmektedir.

İşyerlerinin fiziki çalışma koşulları ile büro ve kırtasiye malzemelerinin temini konularında memnuniyet düzeyleri yüksektir.

Birimler arası iletişime ilişkin yapılan değerlendirmelere göre farklı departmanların birbirleri ile iletişiminin zayıf olduğu belirtilmektedir. Birimler arası işbirliği, haberleşme ve diyalogun geliştirilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır. Öte yandan personel iş arkadaşları ile uyum içinde çalıştığını belirtmektedir.

Personel motivasyonunun artırılması ve takdir konusunda gerek yönetici bazında gerekse kurumsal bazda gelişim gösterilmesi gerektiği belirtilmektedir. Personelin katkı ve başarılarının ödüllendirilmesi ile performansını artırmaya yönelik geri bildirimlerin yapılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Kurum kültürü oluşturmaya yönelik olarak ne tür sosyal etkinlikler düzenlenmesi istendiğine ilişkin sorulara açık uçlu soruya en çok personeli bir araya getirecek kültürel ve sosyal faaliyetlerin (sinema, tiyatro, gezi, piknik, konser vb.) düzenlenmesi cevabı verilmiştir. Bundan sonraki frekansı en yüksek istek ise üst düzey yöneticilerle birlikte toplantılar düzenlenmesi, eğitim, seminerler, konferans düzenlenmesidir. Ayrıca sportif faaliyetleri ve turnuvaların düzenlenmesi de desteklenmesi beklenmektedir. Personelin bir arada vakit geçirebileceği bir sosyal tesis ve yine personel çocuklarına hizmet edecek bir kreş yapılması istenmektedir. Ayrıca hizmet içi eğitimlerden sonra katılımcılara sertifika verilmesi tavsiye edilmektedir.

Kurumun daha iyi hizmet üretmesi için ne gibi değişiklikler veya yenilikler yapılması gerektiği sorusuna verilen cevaplarda en yoğun olarak işlerin konusunda uzman personeller tarafından yapılması gerektiği belirtilmektedir. İş dağılımının düzenli ve adil olması gerektiğine değinilmektedir. Kullanılan uygulama, teknoloji, demirbaşların yenilenmesi ve çalışma ortamlarının iyileştirilmesi istenmektedir. Personelin kullandığı uygulamalar için eğitim alması, seminerlere, fuarlara katılımının sağlanması gerektiği vurgulanmıştır. Yöneticilerin adil, kararlı ve yenilikçi olması, personel görüşlerine daha çok değer vermesi belirtilmektedir. Elektronik ortamda yazışma işlemlerinin yapılmasının sağlanması ve personele bilgi aktarımının da bu yolla yapılması ifade edilmektedir. Tasarruf tedbirlerinin de daha etkin uygulanması beklenmektedir.

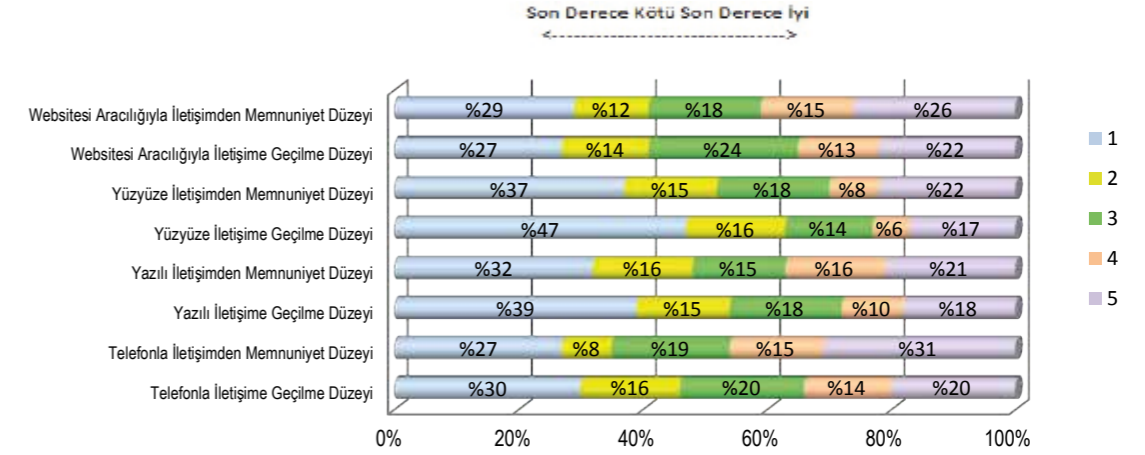
6.2. Dış Paydaş Analizi

Dış paydaş analizinde Adana Büyükşehir Belediyesi hizmetlerinden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen tüm dış paydaşların görüş ve önerileri değerlendirilmiştir.

Adana Büyükşehir Belediyesi ile ne sıklıkta iletişime geçildiği ve bu iletişimden memnuniyet düzeyi, Kurumsal uygulamalara ve çalışanlara ilişkin değerlendirmeler, sunulan hizmetlerin beklentileri karşılama durumu, kurumsal açıdan paydaş görüşleri, kurumun şimdiki durumunu tanımlamak için güçlü ve zayıf buldukları yönleri, Kurumun tanıtım ve bilgilendirmede kullandığı araçların yeterliliği, kurumun hizmet alanları bazında güçlü ve zayıf yönlerinin değerlendirilmesi, Adana Büyükşehir Belediyesi ile ilgili genel beklentileri hakkında sorular sorulmuştur. Hazırlanan anket formları kurum websitesinde yer almış olup, aynı zamanda ilde yer alan kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve ilçe belediyelerine de posta ile gönderilmiştir.

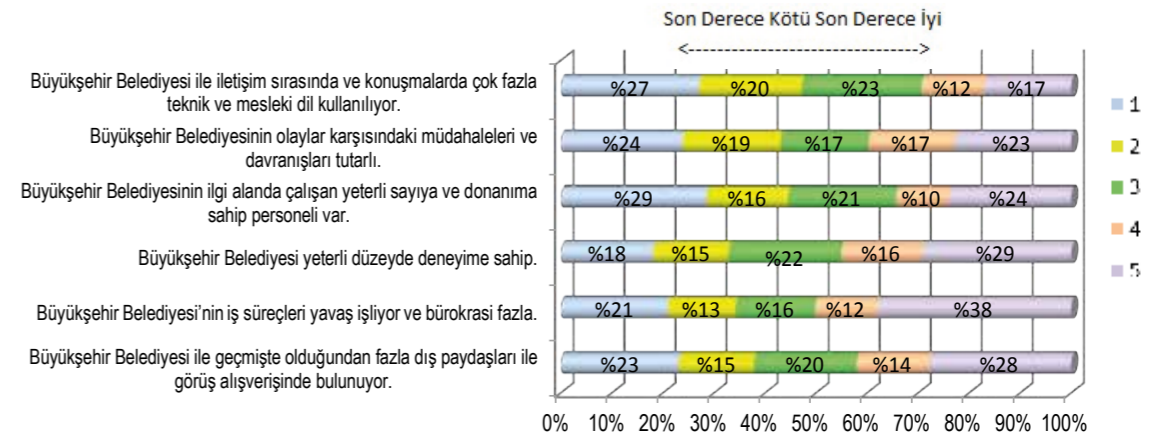
Anket formunda, dış paydaş memnuniyetini ölçmeye ilişkin 7 bölümde 90 soru önermesi ve 1 açık uçlu soruya yer verilmiştir. Anket formu toplam 91 sorudan oluşmuştur. Ankete ilişkin değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

Kurumla Ne Sıklıkta İletişime Geçildiği ve Bu İletişimden Memnuniyet Düzeyi

Anketin ilk kısmında vatandaşlarımızın Belediye ile iletişime geçme düzeyi ve bundan memnuniyet düzeylerini belirlemeye yönelik sorular sorulmuştur. Telefonla, yazılı (resmi yazışmalar, faks, e-posta, vb.), yüzyüze (görüşme, kongre, eğitim, konferans, seminer vb.) ve web sayfası aracılığıyla iletişime geçme düzeyleri ve memnuniyetleri kıyaslanmıştır. Belediyemiz ile iletişime geçilme düzeyi 1'den 5'e kadar, çok azdan çok sık doğru derecelendirildiğinde dış paydaşlarımızın 5 üzerinden 2,6 seviyesinde iletişime geçtiği belirlenmiştir. Bu sonuca göre paydaşlarımızın ortalama seviyede iletişime geçtiği görülmektedir. İletişime geçtiği zamanlarda da en çok web sayfası ve telefon kullanılmaktadır. Yine web sayfası ve telefonla iletişimden memnuniyet düzeyi diğer iletişim araçlarına göre daha yüksek seviyede bulunmaktadır. Buna göre Belediyemiz web sayfası ve ALO153 Çağrı Merkezi'nin daha çok geliştirilmesi ve diğer iletişim araçlarının da daha çok kullanımının sağlanması hususunda çalışmalar yapılması gerekmektedir. Belediye ile hiç iletişime geçmemiş bir grubun da var olduğu düşünülürse bu konuda da gerekli tanıtım çalışmalarına da ağırlık verilmesi önemlidir.

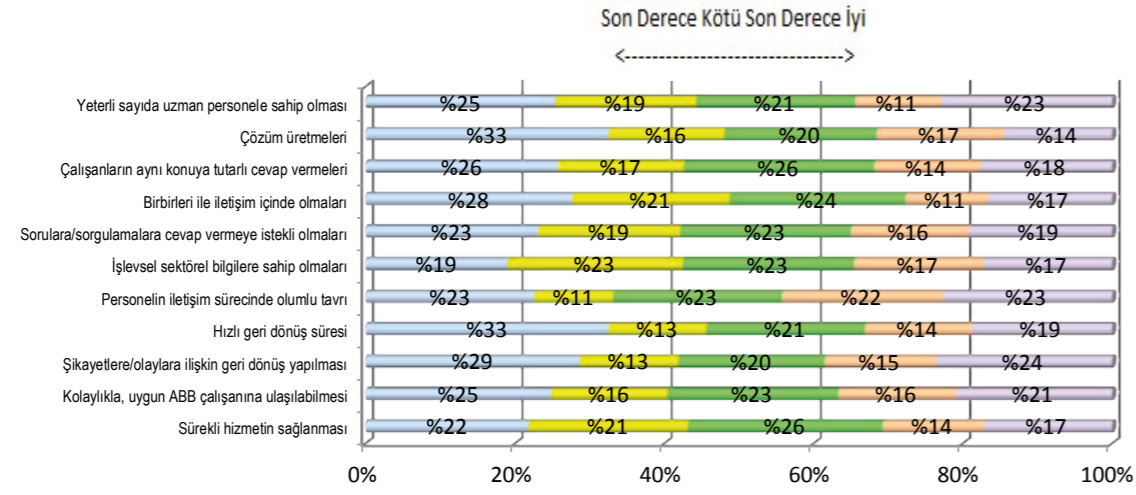
Kurumsal Uygulamalara İlişkin Değerlendirmeler

Anketin ikinci bölümünde Adana Büyükşehir Belediyesi uygulamaları üzerine değerlendirmelere yer verilmiştir. Anket soruları katılım düzeyine göre 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar kategorize edilmiştir. Buna göre genel olarak Kurumun geçmişte olduğundan daha fazla dış paydaşları ile görüş alışverişinde bulunduğu belirtilmektedir. Buna göre dış paydaşlar ile daha çok görüş alışverişinde bulunulması, koordinasyon ve katılımı daha yüksek seviyelere taşımak adına sık sık toplantılar/anketler yapılması faydalı olacaktır. Kurumda iş süreçlerinin yavaş işlediği ve bürokrasinin fazla olduğu görüşü hakimdir. Bürokrasinin daha düşük seviyelere düşürülmesi amacıyla iş planları ve süreç yönetiminin daha iyi düzenlenmesi, gerek vatandaşlarımızın gerekse diğer paydaşlarımızın iş ve işlemlerini daha kısa sürede tamamlamaları sağlanmalıdır.

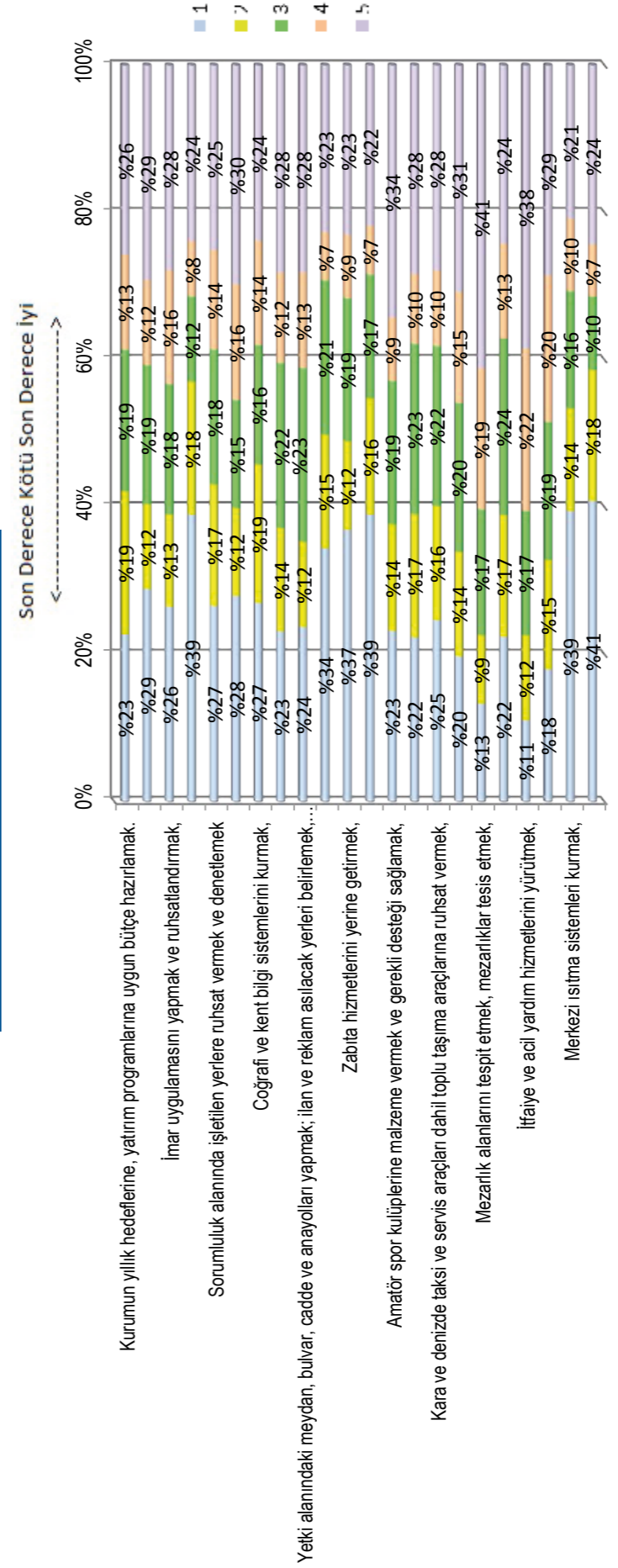
Kurumun deneyiminin yeterli düzeyde olduğu fikrine katılanların düzeyi 3,2 seviyesinde bulunmaktadır. Bu sonuca göre kurumsal olarak da gelişimi sağlayacak, inovasyona dönük, kurumsal kapasiteyi artıracak faaliyetler planlanmalıdır. Büyükşehir Belediyesinin alanında uzman ve yeterli sayıda personelinin olup olmadığı sorusuna katılım düzeyi ise 2,9 seviyesindedir. Buna göre kalifiye personel sayısının artırılması, personeli kendi alanında daha ileri taşıyacak hizmet içi eğitimler verilmesi ve böylece personelin daha donanımlı hale getirilmesi sağlanmalıdır. Kurumun olaylar karşısındaki müdahaleleri ve davranışlarının tutarlılığı sorusuna katılım düzeyi ise 3,0'dır. Buna göre paydaşlarımızın Kurumsal açıdan beklentilerinin tam olarak bilinmesi ve hizmetleri yerine getirirken önceden belirlenmiş detaylı eylem ve iş planlarının olması büyük önem taşımaktadır. Kurum ile iletişim sırasında ve birebir görüşmelerde çok fazla teknik terimleri sık kullanmak yerine, paydaşlarımızın da kolayca kavrayabileceği daha anlaşılır bir dil kullanılmalıdır.

Kurum Personeline İlişkin Değerlendirmeler

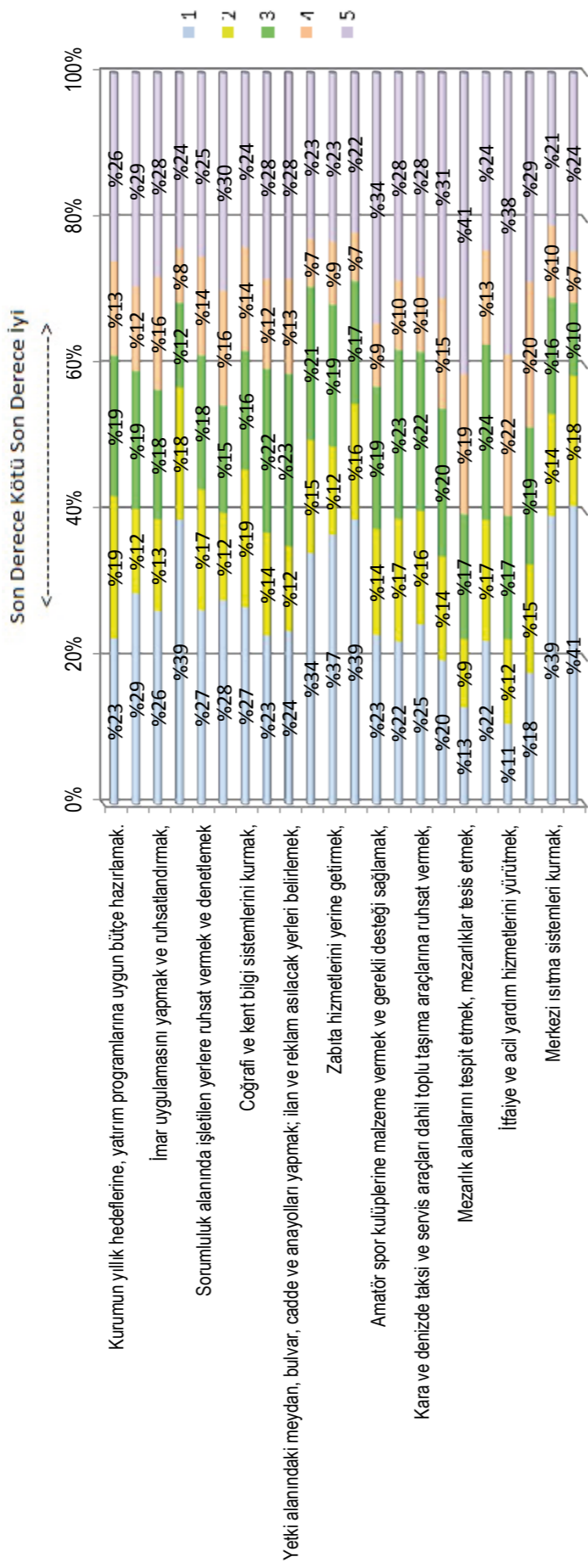
Anketin üçüncü bölümünde kurum personelinin çalışma şekli ve vatandaşlara karşı tutumuna yönelik değerlendirmelere yer verilmiştir. Önem derecesine göre sıralandığında paydaşlarımızın en çok önemsendiği konu hizmetin sürekliliği ve herhangi bir aksama yaşanmaması olarak tespit edilmiştir. Belediyecilik hizmetlerinin planlı, programlı ve kesintisiz sürdürülmesi ortak payda olarak görülmektedir. Bundan sonraki en önemli konular ise süreçlere/şikayetlere/olaylara ilişkin geri dönüş yapılması, personelin iletişim sürecinde olumlu tavrı, Kurumun işlevsel ve sektörel bilgilere sahip olması, sorulara/sorgulamalara cevap vermeye istekli olunması başlıklarıdır. Anket sonuçları incelendiğinde vatandaşlarımız en çok sorunları ve önerileri ile ilgilenilmesini, kendilerini ilgilendiren konularda sürecin ilerleyişine ilişkin olumlu bir tavırla ve deneyimli kişilerce geri dönüş yapılmasını istemektedir. Paydaşlarımızın yine yüksek oranda önemli gördüğü konu başlıkları kolaylıkla Kurum personeline ulaşabilme isteği, hızlı geri dönüş süresi, çalışanların aynı konuya tutarlı cevap vermeleri, çözüm odaklı olunması ve birbirleri ile iletişim içinde olmalarıdır. Buna göre halkla ilişkiler faaliyetlerinin artırılması, vatandaş beklentilerinin uygun tekniklerle karşılanması ve vatandaşa hizmetlerin daha ileri bir seviyeye ulaştırılması konusunda önemli bir misyonu olduğu düşüncesi vurgulanmalıdır. Bürokrasinin minimum seviyede tutularak, işlemlerin kısa sürede tamamlanması ve sonuçları ile ilgili hızlı geri dönüş yapılması sağlanmalıdır.

Sunulan Hizmetlere İlişkin Değerlendirmeler

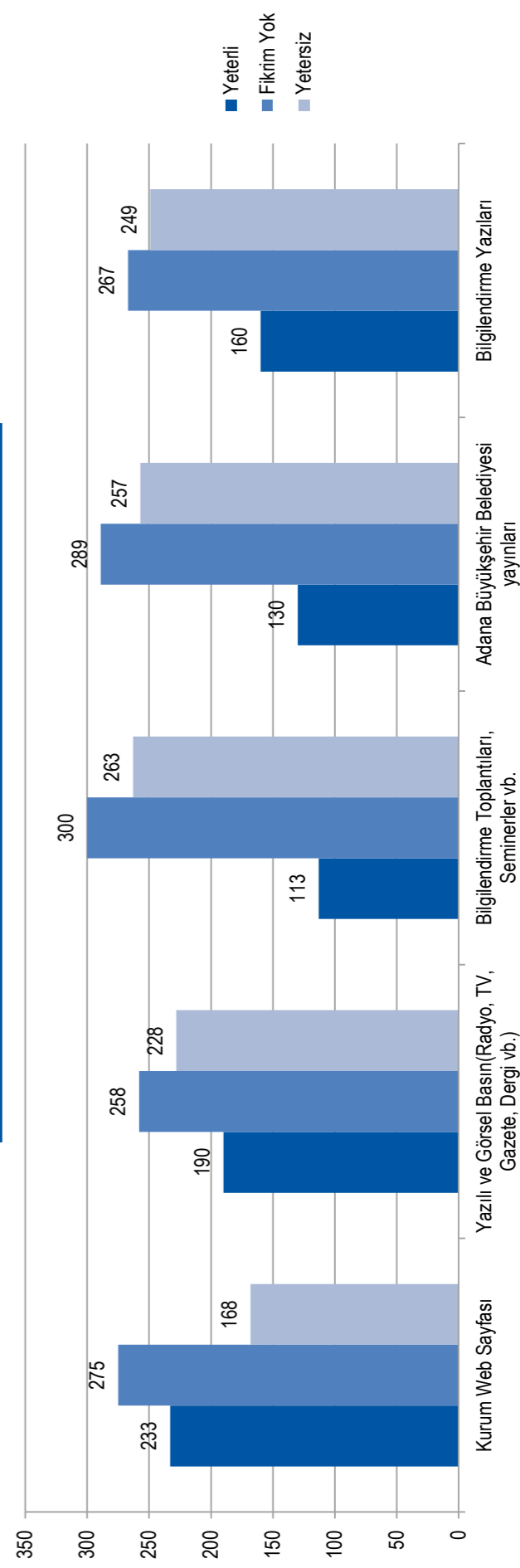
Anketin dördüncü bölümünde Kurum tarafından sunulan hizmetlere ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir. Sunulan hizmetler arasında en iyi seviyede olduğu düşünülen hizmetler; mezarlık ve defin hizmetleri ile itfaiye ve acil yardım hizmetleridir. Buna karşılık diğerlerine göre başarı açısından en düşük seviyede görülen hizmetler ise; Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanılması, yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapılması ve işletilmesi, gıda ile ilgili müesseselerin ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, zabıta hizmetlerinin yerine getirilmesi, merkezi ısıtma sistemleri kurulması, afet riski taşıyan ve can mal güvenliği açısından tehlikeli oluşturan binaları insandan tahliye edilmesi ve yıkılmasıdır.

Sunulan Hizmetlere İlişkin Değerlendirmeler

Anketin beşinci bölümünde dış paydaşlardan kurumsal kapasiteye ilişkin bir değerlendirme yapılması istenmiştir. En olumlu değerlendirmelere sahip konu başlıkları; internet sitesi, fiziksel mekan temizliği, saygınlık, teknolojik gelişmelere uyumu, güvenilirlik olarak belirtilmiştir. Buna karşılık değerlendirme puanlarının en düşük olduğu başlıklar ise; ekonomiye katma değer ve kaynak yaratılması, kaynakların etkin ve verimli kullanılması, ulusal ve uluslararası stratejilerin belirlenmesinde ve politika uygulamasında etkinlik, çözüm sunabilme, işlem süresi, bilgiye ve hizmete zamanında ulaşabilme, ilgili kişilere kolay ulaşımındır.

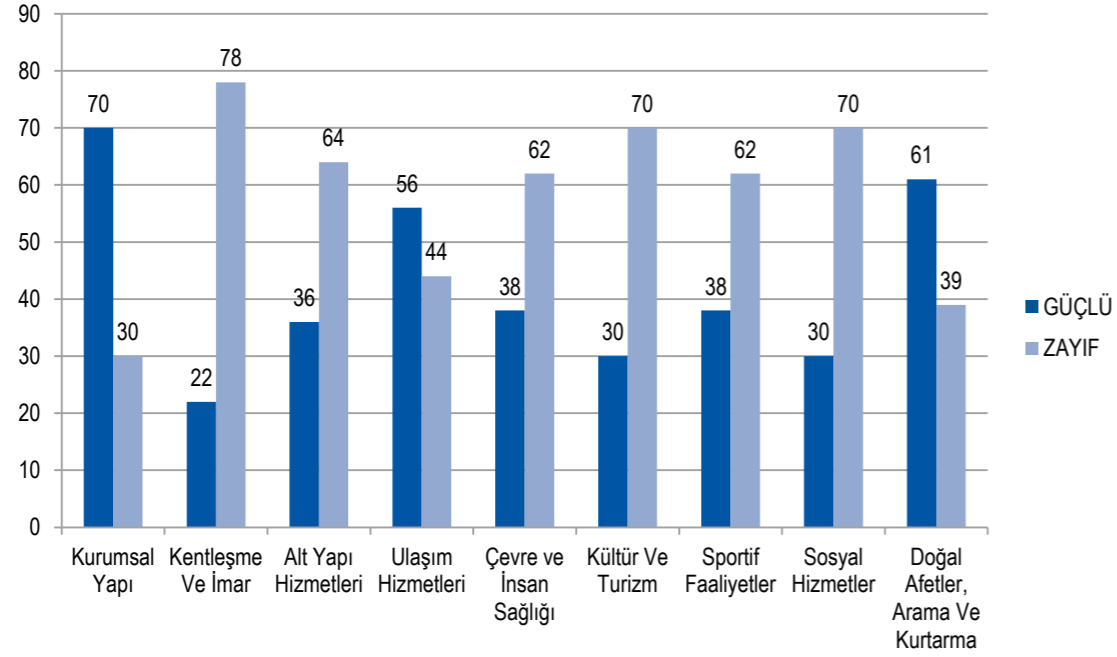
Kurumun Tanıtım ve Bilgilendirmede Kullandığı Araçların Yeterliliği

Anketin altıncı bölümünde dış paydaşlardan Adana Büyükşehir Belediyesi'nin şimdiki durumunu tanımlamak için güçlü ve zayıf buldukları yönleri işaretlemeleri istenmiştir. En yoğun olarak işlem süresini kısaltmak ile kaynakların etkin ve verimli kullanılması hususlarında ciddi çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Anketin yedinci bölümünde Adana Büyükşehir Belediyesi'nin tanıtım ve bilgilendirmede kullandığı araçların yeterliliğinin değerlendirilmesi istenmiştir. Sonuçlara göre en yeterli araç olarak web sitesi gösterilmiştir. Bilgilendirme toplantıları ile seminerlere ve Kurumsal yayınların artırılmasına daha çok yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Hizmet Alanlarına Göre Değerlendirmeler

Hizmet alanlarının güçlü ve zayıf yön olarak gruplandırılması istendiğinde, ortaya çıkan sonuçlar yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Kurumsal yapı ve itfaiye ile acil yardım konuları genel olarak güçlü yön olarak değerlendirilmiştir. En çok üzerinde çalışılması gereken başlık kentleşme ve imar konusudur.

Anketin son kısmında paydaşların genel olarak Kuruma ilişkin beklentileri sorulmuştur. Buna göre en öncelikli olarak şehir merkezindeki trafik sorununun çözülmesi, daha planlı ve ekonomik ulaşım koşullarının oluşturulması, yeşil alanların çoğaltılması, kentsel dönüşüm faaliyetlerinin artırılması, imar planlarının çarpık yapılaşmaya izin vermeyecek şekilde yapılması, cadde ve sokakların temizliğinin düzenli yapılması, yolların etkin bir şekilde bakımı ve asfaltlanması, metro ağının genişletilmesi, spor tesislerinin artırılması, seyyar satıcıların kaldırılması ve kaldırım işgalinin önlenmesi, hizmetlerin kentte eşit dağıtılması ve kuzey-güney ayrımı yapılamaması, toplu taşıma sürücülerine davranış konusunda özel eğitim verilmesi istenmiştir.

Merkez Park

Merkez Park

Karataş Sahili ve İlçenin Uçaktan Görünümü

7

ULUSAL DÖKÜMANLARIN ANALİZİ

7. Ulusal Dökümanların Analizi

7.1 2014-2018 Dönemi Onuncu Kalkınma Planı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunlarda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumludurlar.

Bu bağlamda bu stratejik planların, kapsadığı dönem itibarıyla ülkemizin genel politika ve hedefleri konusunda yol gösterici ve politika belirleyici kalkınma planlarına uygun hazırlanması yasal bir zorunluluktur.

Kalkınma planlarında yer verilen politikaların etkili bir şekilde hayata geçirilebilmesi için kamu kurumlarının orta ve uzun vadeli amaçlarının, temel ilke, hedef ve önceliklerinin ve bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarının kalkınma planıyla uyumlu olması önem taşımaktadır.

2014-2018 dönemini kapsayan Onuncu Kalkınma Planı, önümüzdeki dönemde, kaynakların daha fazla refah üreten alanlara yönlendirilmesi için karar alıcılar ve ilgili tüm taraflar için yol gösterici bir araçtır. Bu planda kurumsal düzeyde stratejik planlar ile kalkınma planları arasında gerekli bütünlük ve uyumun sağlanabilmesi amacıyla kapsayıcı bir anlayış benimsenerek tüm kurumlara yön verebilecek, öncelikleri belirlemede yardımcı olabilecek bir politika seti oluşturulmuştur.

Kalkınma planının uzun vadeli amacı, yeniden şekillenmekte olan dünyada toplumumuzun temel değerlerini ve beklentilerini esas alarak gerçekleştirilecek yapısal dönüşümlerle ülkemizin uluslararası konumunu yükseltmek ve halkımızın refahını artırmaktır.

Ekonomik amaçların gerçekleştirilmesine paralel olarak Türk vatandaşlarının mutlu, müreffeh ve onurlu bir şekilde yaşaması; bu yönde bireylerin kendilerini geliştirebilecekleri, özgür, sağlıklı, güvenli ve yüksek standartta yaşam sürebilecekleri sosyal bir ortamın oluşturulması temel amaçlarımız arasındadır.

İnsan haklarının ve bireysel özgürlüklerin adil ve hızlı çalışan bir hukuk sistemiyle garanti altına alındığı; etkili, öngörülebilir ve kurumsallaşmış kamu politikaları ile fırsat eşitliği sunan; erişilebilir ve nitelikli kamu hizmetleriyle desteklenen toplumsal ve idari bir yapının oluşturulması amaçlanmaktadır. İnsan odaklı kalkınma anlayışı çerçevesinde, bireysel ve toplumsal nitelik ve yetkinliğin yükseltilerek bireylerin kendilerini gerçekleştirme, sosyo-ekonomik yaşama daha aktif katılması ve yoksulluğun azaltılarak toplumsal refahın yaygınlaştırılması esastır.

Gelecek nesillere yönelik sosyal politikalar, demografik fırsat penceresi göz önüne alındığında, toplumumuz açısından ayrıca önemlidir. Nitelikli nüfus yapısına yönelik etkili nüfus, eğitim ve sağlık politikalarının uygulanmasının yanında; bireylerin değişime uyum sağlama becerilerinin geliştirilmesi, yeni bilgi ve teknolojilerin sadece kullanıcı değil, araştırmacı ve üreticisi olması; çalışma ve sosyal güvenlikle ilgili düzenlemeler ile doğal

kaynakların kullanılmasında nesiller arası hakkaniyet ve sürdürülebilirliğin esas alınması sağlanacaktır.

Kalkınma hedeflerine tam olarak ulaşılabilmesi, kalkınmanın sürdürülebilir olması ve refahın yaygınlaştırılması, insanların buldukları mekanlarda yaşam kalitesinin ve yaşanabilirlik standartlarının çevreye duyarlı bir şekilde yükseltilmesi halinde mümkün olacaktır. Bu çerçevede, şehirlerin ve kırsal alanların kendine özgü koşul ve niteliklerine göre, daha iyi iş fırsatlarını ve yaşam ortamlarını sunabilir hale gelmesi Onuncu Kalkınma Planının temel amaçları arasındadır. Bu doğrultuda, ülke genelinde sosyo-ekonomik uyumun güçlendirilmesi ve topyekûn kalkınmanın sağlanması için bölgesel gelişmişlik farkları azaltılacak, bölge ve şehirlerin potansiyelleri değerlendirilerek ve ekonomik tabanları genişletilerek rekabet güçleri geliştirilecektir. Yerleşimlerde temel yaşam kalitesi standartları oluşturulacak, düşük gelirli bölge ve şehirler başta olmak üzere ulaştırma, lojistik ve iletişim altyapısı iyileştirilerek piyasalara ve kamu hizmetlerine erişim kolaylaştırılacaktır. Gelişmiş bölge ve şehirlerin küresel ekonomiye bütünleşmesi güçlendirilecektir.

Küresel toplumun güçlü ve saygın bir üyesi olan ülkemiz, Kalkınma Planının ekonomik ve sosyal amaçlarını gerçekleştirerek, daha fazla değer üretmeye devam edecek, küresel ve bölgesel sorunların çözümünde daha etkili olabilecektir.

Bu temel amaçlara ulaşırken kalkınma sürecinin siyasi ve toplumsal düzeyde sahiplenilerek bütüncül bir yaklaşımla sürdürülmesinde, insan odaklılık, katılımcılık, kapsayıcılık, hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkeleri esas alınacaktır.

Dünyadaki hakim eğilimler, özel sektörün daha faal ve etkili olduğu bir ekonomik düzeni beraberinde getirmekte, kamu sektörünün artan oranda düzenleyici faaliyetlere, denetim işlevlerine ve koordinasyona yönelmesine yol açmakta, buna bağlı olarak planlama anlayışı da değişim göstermektedir.

Onuncu Kalkınma Planı; yüksek, istikrarlı ve kapsayıcı ekonomik büyüme, hukukun üstünlüğü, bilgi toplumu, uluslararası rekabet gücü, insani gelişmişlik, çevrenin korunması ve kaynakların sürdürülebilir kullanımı gibi unsurları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

Onuncu Kalkınma Planının etkin uygulanması amacıyla orta vadeli programlar, yıllık programlar, kurumsal stratejik planlar, bölgesel gelişme ve sektör stratejileri, Kalkınma Planı esas alınarak hazırlanacaktır.

Kalkınma Planının Hedefleri Ve Politikaları

Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum

Bu bölümde insan için ve insanla beraber kalkınma yaklaşımının hayata geçirilmesi ve gelişmişliğin toplumun farklı kesimlerine yaygınlaştırılması amacıyla uygulanacak politikalara yer verilmektedir. Bu bölümün alt başlıkları aşağıdaki şekildedir.

- ▶ 1- Eğitim;
- ▶ 2- Sağlık;
- ▶ 3- Adalet;
- ▶ 4- Güvenlik;
- ▶ 5-Temel Hak ve Özgürlükler;
- ▶ 6- Sivil Toplum Kuruluşları;
- ▶ 7- Aile ve Kadın;
- ▶ 8-Çocuk ve Gençlik;
- ▶ 9- Sosyal Koruma;
- ▶ 10- Kültür ve Sanat;
- ▶ 11- İstihdam ve Çalışma Hayatı;
- ▶ 12- Sosyal Güvenlik;
- ▶ 13- Spor;
- ▶ 14- Nüfus Dinamikleri;
- ▶ 15-Kamuda Stratejik Yönetim;
- ▶ 16- Kamuda İnsan Kaynakları;
- ▶ 17- Kamu Hizmetlerinde E-Devlet Uygulamaları.

Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme

Bu bölümde üretimde yapısal dönüşüme ve refah artışına yönelik hedef ve politikalar ele alınmaktadır. Bu bölümün alt başlıkları aşağıdaki şekildedir.

- ▶ 1- Büyüme ve İstihdam;
- ▶ 2- Yurtiçi Tasarruflar;
- ▶ 3- Ödemeler Dengesi;
- ▶ 4- Enflasyon ve Para Politikası;
- ▶ 5- Mali Piyasalar;
- ▶ 6- Maliye Politikası;
- ▶ 7- Sosyal Güvenlik Finansmanı;
- ▶ 8- Kamu İşletmeciliği;
- ▶ 9- Yatırım Politikaları (Kamu ve Özel);
- ▶ 10- Bilim, Teknoloji ve Yenilik;
- ▶ 11- İmalat Sanayiinde Dönüşüm;
- ▶ 12- Girişimcilik ve KOBİ'ler;
- ▶ 13- Fikri Mülkiyet Hakları;
- ▶ 14- Bilgi ve İletişim Teknolojileri;
- ▶ 15- Tarım ve Gıda;
- ▶ 16- Enerji;
- ▶ 17- Madencilik;
- ▶ 18- Lojistik ve Ulaştırma;
- ▶ 19- Ticaret Hizmetleri;
- ▶ 20- Turizm;
- ▶ 21- İnşaat, Mühendislik, Müşavirlik.

Yaşanabilir Mekanlar, Sürdürülebilir Çevre

Bu başlık altında çevreye duyarlı yaklaşımların sosyal ve ekonomik faydalarının artırılması, insanımızın şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin sürdürülebilir bir şekilde yükseltilmesi ile bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması kapsamındaki hedef ve politikalar yer verilmektedir. Bu bölümün alt başlıkları aşağıdaki gibidir.

- ▶ 1- Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik;
- ▶ 2- Mekansal Gelişme ve Planlama;
- ▶ 3- Kentsel Dönüşüm ve Konut;
- ▶ 4- Kentsel Altyapı,
- ▶ 5- Mahalli İdareler;
- ▶ 6- Kırsal Kalkınma;
- ▶ 7-Çevrenin Korunması,
- ▶ 8- Toprak ve Su Kaynakları Yönetimi;
- ▶ 9- Afet Yönetimi.

Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği

Bu bölümde ise kalkınmanın dış dinamikleri ile ülkemizin ikili, bölgesel ve çok taraflı ilişkilerindeki temel öncelikler ve politikalar ele alınmaktadır. Bu bölüm aşağıdaki alt başlıklara ayrılmıştır.

- ▶ 1- Uluslararası İşbirliği Kapasitesi;
- ▶ 2- Bölgesel İşbirlikleri;
- ▶ 3- Küresel Kalkınma Gündemine Katkı.

7.2 Öncelikli Dönüşüm Programları

2023 hedeflerine ve Onuncu Kalkınma Planının amaçlarına ulaşılabilirliği açısından önem taşıyan, temel yapısal sorunlara çözüm olabilecek, dönüşüm sürecine katkıda bulunabilecek, genellikle birden fazla bakanlığın sorumluluk alanına giren, kurumlar arası etkin koordinasyon ve sorumluluk gerektiren kritik reform alanları için "Öncelikli Dönüşüm Programları" tasarlanmıştır.

Öncelikli Dönüşüm Programları, program havuzunun yönetilebilir ve sonuçlarının ölçülebilir olması açısından sınırlı sayıda tutulmuştur. Sektörel ve sektörler arası bir yaklaşımla oluşturulan programlar kapsamında rehber

niteliğinde olmak üzere, programın amacı ve kapsamına, hedeflerine, performans göstergelerine ve bileşenlerine yer verilmiş; ayrıca programlar için merkezi düzeyde uygulama mekanizması ve müdahale araçları tasarlanmış; bileşenlerden ve koordinasyondan sorumlu kurumlar belirlenmiştir.

Öncelikli Dönüşüm Programlarının tasarımında kalkınma planında yer alan politikalarla bağlantı kurulmuş, bu politikaların etkin bir şekilde hayata geçirilebilmesi için programların temel unsurları ortaya konulmuştur.

Söz konusu programlar aşağıda listelenmiştir.

- ▶ 1- Üretimde verimliliğin artırılması programı
- ▶ 2- İthalata olan bağımlılığın azaltılması programı
- ▶ 3- Yurtiçi tasarrufların artırılması ve israfın önlenmesi programı
- ▶ 4- İstanbul uluslararası finans merkezi programı
- ▶ 5- Kamu harcamalarının rasyonelleştirilmesi programı
- ▶ 6- Kamu gelirlerinin kalitesinin artırılması programı
- ▶ 7- İş ve yatırım ortamının geliştirilmesi programı
- ▶ 8- İşgücü piyasasının etkinleştirilmesi programı
- ▶ 9- Kayıt dışı ekonominin azaltılması programı
- ▶ 10- İstatistik bilgi altyapısını geliştirme programı
- ▶ 11- Öncelikli teknoloji alanlarında ticarileştirme programı
- ▶ 12- Kamu alımları yoluyla teknoloji geliştirme ve yerli üretim programı
- ▶ 13- Yerli kaynaklara dayalı enerji üretim programı
- ▶ 14- Enerji verimliliğinin geliştirilmesi programı
- ▶ 15- Tarımda su kullanımının etkinleştirilmesi programı
- ▶ 16- Sağlık endüstrilerinde yapısal dönüşüm programı
- ▶ 17- Sağlık turizminin geliştirilmesi programı
- ▶ 18- Taşımacılıktan lojistiğe dönüşüm programı
- ▶ 19- Temel ve mesleki becerileri geliştirme programı
- ▶ 20- Nitelikli insan gücü için çekim merkezi programı
- ▶ 21- Sağlıklı yaşam ve hareketlilik programı
- ▶ 22- Ailenin ve dinamik nüfus yapısının korunması programı
- ▶ 23- Yerelde kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi programı
- ▶ 24- Rekabetçiliği ve sosyal uyumu geliştiren kentsel dönüşüm programı
- ▶ 25- Kalkınma için uluslararası işbirliği altyapısının geliştirilmesi programı

7.3 Kalkınma Planı ve Stratejik Plan İlişkisi

2014-2018 dönemini kapsayan 10. Kalkınma Planında, belediyeler için öngörülenler ile stratejik plandaki amaç ve hedefler ile ilişkilendirilen birimler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İncelenen Dökümanın Adı	Madde	Sorumlu Birim
10. Kalkınma Planı	"Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği" başlığı altında ise kalkınmanın dış dinamikleri ile ülkemizin ikili, bölgesel ve çok taraflı ilişkilerindeki temel öncelikler ve politikalar ele alınmaktadır	Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü Mali Hizmetler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Kamu idarelerinde strateji geliştirme birimleri nitelik ve nicelik yönünden güçlendirilecektir.	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Yerel yönetimlerin mali imkanlarını güçlendirmek için kentsel rantların değerlendirilmesi ve emlak vergisi dahil olmak üzere yerel yönetim öz gelirleri artırılabilecektir	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Yatırımcılara uygun nitelikte yatırım yeri tahsis yapabilmek için yeterli arsa üretimi sağlanacak, hazine arazileri başta olmak üzere yatırıma elverişli arazilerin envanteri çıkarılacak ve tahsis süreçleri etkinleştirilecektir.	Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Kentsel dönüşümün canlandırma, rehabilitasyon, restorasyon gibi farklı ihtiyaçlara yönelik uygulamaları da barındıran bir sistem bütünlüğüyle ele alınması uygulamanın etkinliğini artıracaktır. Uygun büyüklükteki alan tanımlaması ve iyi planlamayla, kentsel dönüşüm, hem kendi finansmanını üreten, hem de daha kaliteli, güvenli ve sağlıklı yaşam ortamları sunan etkili bir araç olma potansiyeli taşımaktadır. Diğer yandan, ülkemizdeki kentsel dönüşüm ihtiyacının büyüklüğüyle ortaya çıkardığı iş hacmi, başta malzeme sanayi olmak üzere birçok sektör için de geniş iş ve yatırım imkanları sunmaktadır. Gerekli şartlar hazırlandığında ülkemiz bu konuda uluslararası bir bilgi ve tecrübe birikimi elde ederek önemli bir rekabet gücü kazanabilecektir.	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Orta gelirli bölgelerde üretim yapısının dönüşümü, sektörel çeşitliliğin artırılması, girişimcilik ortam ve kültürünün geliştirilmesi ve yeni istihdam alanlarının oluşturulması sağlanacaktır. Şehirlerin alt ve üst yapısının iyileştirilmesiyle bu bölgelerin yaşam ve yatırım koşulları bakımından cazibesi artırılabilecektir.	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	"Yaşanabilir Mekanlar, Sürdürülebilir Çevre" başlığı altında çevreye duyarlı yaklaşımların sosyal ve ekonomik faydalarının artırılması, insanımızın şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin sürdürülebilir bir şekilde yükseltilmesi ile bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması kapsamındaki hedef ve politikalara yer verilmektedir.	Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	İç ve dış göçler, farklı kültür ve sosyal kesimlerin şehirlerde bir araya gelmesine neden olurken, bir yandan da altyapı ihtiyacının artmasına, gelir eşitsizliklerine, güvenlik ve sosyal uyum sorunlarına yol açmakta, şehirlerde sosyal ve mekansal ayrışma riskini beraberinde getirmektedir.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için küresel ölçekte başlayan yeni büyüme modeli arayışlarıyla birlikte "yeşil büyüme" kavramı önem kazanmıştır. Bu kavram çerçevesinde, üretim sektörlerinde temiz üretim ve eco-verimlilik ile hem çevrenin korunması hem de rekabetçiliğin artırılması mümkün görülmekte, tarım ve turizm gibi çevreye duyarlı sektörlerde ekolojik potansiyel değerlendirilmekte, yeni düzenleme ve yatırımlarla şehirlerin daha çevre dostu ve ekonomik olarak etkin olabileceği vurgulanmaktadır.	Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Kentleşme ve kentsel dönüşüm, imalat sanayii ile bütünlük bir şekilde ele alınacaktır. Bu çerçevede akıllı bina, yapı malzemeleri, toplu taşıma araçları ve sinyalizasyon sistemleri gibi alanlarda üretim ve ihracat kapasitesi artırılabilecektir.	Ulaşım Daire Başkanlığı Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	İnsanların iş ve yaşam ortamlarının kalitesi temel kalkınma ve refah göstergelerinden biridir. Bölgesel gelişme, yerel ekonomilerin ve kırsal kesimin güçlendirilmesi, mekansal gelişme ve şehirleşmenin dengeli oluşmasının sağlanması, her kesim için barınma ihtiyacının yeterli, sağlıklı ve güvenli bir şekilde giderilmesi gibi alanlarda insanı ve yaşam kalitesini daha çok merkeze alan bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Bu yaklaşım, yaşam mekanlarının, ekonomik gelişme ve rekabetçiliği desteklemek yanında afetlere dayanıklı, çevreye duyarlı, kültürel değerleri esas alacak, sosyal dayanışmayı ve kaynaşmayı teşvik edecek şekilde tasarlanması ve inşa edilmesini gerektirmektedir.	Fen İşleri Daire Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Son dönemde önemli ilerlemeler kaydedilmekle birlikte, bölgesel dengesizliklerin azaltılmasına olan ihtiyaç devam etmektedir. Bu dengesizlikler işsizlik, gelir dağılımı, toplumsal barış, güven, sosyal uyum, kaynakların atıl kalması ve potansiyelin kullanılamaması, aşırı göç gibi sorunların yanında şehirleşme ve yerleşme sorunlarımızın da ana kaynaklarından biri olarak önemini korumaktadır. Bu bakımdan bölgesel gelişme politikaları kapsamında kentsel ve kırsal alanda bütün yerleşimlerde temel yaşam kalitesi standartlarının sağlanması, kapsayıcı kalkınma ve fırsat eşitliği için mekansal dezavantajların doğurduğu kısıtların asgari düzeye indirilmesi gerekmektedir.	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı

10. Kalkınma Planı	Yaşlılar, engelliler ve çocuklar öncelikli olmak üzere toplumun farklı kesimleri için yaşanabilirliği artırmayı hedefleyen; fırsat eşitliğini ve hakkaniyeti gözetilen mekansal planlama ve kentsel tasarım uygulamaları hayata geçirilecektir.	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Tarihi mirasın korunması çalışmalarında özgün proje ve malzeme kullanılması ile planlı ve bütüncül bir yaklaşım geliştirilmesi ihtiyacı önemini korumaktadır	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Eğitime erişim başta olmak üzere kaydedilen iyileşmelere rağmen, eğitim kalitesinin yükseltilmesi, bölgeler ve okul türleri arasındaki başarı düzeyi farklılıklarının azaltılması ihtiyacı önemini korumaktadır. Bu kapsamda öğrenme ortamlarının niteliğinin eşitlik ve hakkaniyet çerçevesinde artırılması, öğretmen yetiştirme ve geliştirme sisteminin yeterlilikleri esas alan bir şekilde yeniden yapılandırılması, kariyer gelişim ve performans değerlendirme sisteminin oluşturulması, izleme ve değerlendirme faaliyetlerinde etkinlik sağlanması, akademik personelin nicelik ve niteliğinin artırılması, bilgi ve iletişim teknolojilerinin müfredata entegrasyonunun sağlanması, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması ve eğitim ile istihdam ilişkisinin güçlendirilmesine yönelik mekanizmaların etkinliğinin artırılması ihtiyacı devam etmektedir.	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Öğrencilerin sosyal, zihinsel, duygusal ve fiziksel gelişimine katkı sağlayan okul öncesi eğitim, imkanları kısıtlı hane ve bölgelerin erişimini destekleyecek şekilde yaygınlaştırılacaktır.	Fen İşleri Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Kamuya ait tüm spor tesislerinin bütün vatandaşların kullanımına açık olması sağlanacaktır	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Engellilere yönelik eğitim, istihdam ve bakım hizmetlerinin etkinliği ve denetimi artırılabilecek, bu kapsamda kaynaklar daha verimli kullanılacak ve fiziksel çevre şartları engellilere uygun hale getirilecektir.	Fen İşleri Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Yaşlıların kendi çevrelerinden uzaklaşmadan evlerinde bakımını sağlamaya yönelik hizmetler çeşitlendirilerek yaygınlaştırılacak ve yaşlılara yönelik kurumsal bakım hizmetlerinin sayısı ve niteliği artırılabilecektir.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	STK'ların yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıları artırmak üzere karar alma süreçlerine katılımları artırılacak, mali yönetim ve teknik kapasiteleri güçlendirilecek, proje geliştirme ve uygulama becerileri geliştirilecektir. Kamu kurumlarının özellikle kalkınma konularında çalışan STK'larla işbirliği geliştirilecektir.	Basın Yayın Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Kamu yatırımlarında, KÖİ modeliyle yürütülenler dahil, eğitim, sağlık, içme suyu ve kanalizasyon, bilim-teknoloji, ulaştırma ve sulama sektörlerine öncelik verilecektir.	Gençlik ve Spor Başkanlığı Sağlık Daire Başkanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Tarım ve Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Kamu yatırım projelerinin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi süreci güçlendirilecek, bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarının kapasiteleri geliştirilecektir.	Fen İşleri Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde güvenilirliğin denetimi etkinleştirilecek, risk değerlendirmesine dayalı akredite bir kontrol ve denetim sistemi oluşturulacaktır. Genetiği değiştirilmiş organizma içerenerler başta olmak üzere ileri teknoloji kullanılarak üretilmiş ürünlere yönelik biyogüvenlik kriterleri etkin olarak uygulanacaktır.	Tarım ve Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Katı atık yönetimi etkinleştirilerek atık azaltma, kaynağa ayrıştırma, toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf safhaları teknik ve mali yönden bir bütün olarak geliştirilecek; bilinçlendirmenin ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesine öncelik verilecektir. Geri dönüştürülen malzemelerin üretimde kullanılması özendirilecektir.	Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Yaya ve bisiklet gibi alternatif ulaşım türlerine yönelik yatırım ve uygulamalar özendirilecektir.	Fen İşleri Daire Başkanlığı Ulaşım Daire Başkanlığı
10. Kalkınma Planı	Kentsel altyapı sistemlerinin oluşturulması ve hizmetlerinin sunumunda vatandaş memnuniyetini, kalite ve verimliliği artırmak amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına önem verilecektir.	Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

7.4 Hükümet Programı ve Stratejik Plan İlişkisi

61. Hükümet programında, belediyeler için öngörülenler ile stratejik plandaki amaç ve hedefler ile ilişkilendirilen birimler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İncelenen Dokümanın Adı	Madde	Sorumlu Birim
61. Hükümet Programı	Kentsel dönüşüm projelerini süratle hayata geçirebilmek için ilave düzenlemeler yapacağız. Dönüşümde alt ve orta gelir grubunun konut ihtiyacının karşılanmasına öncelik vereceğiz. Dönüşüm ve yenileme projeleriyle tarihi veya geleneksel kent merkezlerini, özgün kimliğini koruyarak yeniden canlandıracağız.	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Depreme karşı hazırlıklı olabilmek için başta İstanbul olmak üzere riskli şehirlerde dönüşüm çalışmalarına devam edecek, çarpık kentleşmenin olduğu bütün illerimizde yerel idarelerle işbirliği içinde kapsamlı kentsel dönüşüm çalışmalarını hızlandıracaktır.	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Önümüzdeki dönemde mevcut kamu binalarının sağlamlaştırılmasını ve yenilenmesini tamamlayacağız. Yerleşim yerlerinin afet riskinin azaltılmasına öncelik verecek; afete duyarlı yapılaşma anlayışıyla hasar ve risklerin en aza indirildiği güvenli şehirler kuracağız.	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Mahalle ölçeğinde acil durum ve afet yönetim altyapısını kuracak; bu merkezleri donanımlarıyla birlikte sürekli kullanıma hazır bulunduracağız. Vatandaşlarımıza afet öncesi ve sonrasına yönelik eğitimler vererek afetlere karşı farkındalığı arttıracaktır.	Sivil Savunma Uzmanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Tüm afet türlerinin kapsandığı, doğal verilerin ve fiziki koşulların bütünsel olarak ele alındığı risk haritalarını hazırlayacağız	İtfaiye Daire Başkanlığı Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Deprem riski olan ve yoğun nüfus bölgelerinde hava ambulansı olarak hizmet veren helikopterler için pist alanlarını arttıracaktır.	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Çevreci bir ulaşım anlayışıyla, başta kentler olmak üzere yolcu ve yük trafiğinin yoğunlaştığı alanlarda gürültü kirliliği dahil olmak üzere kirliliğin azaltılmasına özel önem vereceğiz.	Zabıta Daire Başkanlığı Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Atık yönetimi hizmetlerinin desteklenmesine devam edeceğiz. Atık azaltma, yeniden kullanım ve geri kazanım uygulamaları ile çevreye verilen tahribatı en aza indireceğiz.	Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Atık yönetiminin, geri dönüşüm yoluyla hem enerji üretimini, hem de istihdamı artırıcı bir yatırım alanı olmasını sağlayacağız.	Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	"Beyana güven esastır" ilkesini her alanda yaygınlaştıracaktır. Kamu hizmetlerinin sunumu sırasında vatandaşlarımızdan diğer kamu kurumlarında bulunan bilgi ve belgeler istenmeyecektir.	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Kamu hizmetlerinin elektronik dönüşümünde önemli mesafe kaydettik. Kamunun e-dönüşümünü (e-Devlet) büyük oranda tamamlayacağız. e-Dönüşüm Türkiye Projesi ile kamu bilgi ve iletişim teknolojisi yatırımlarına öncelik verilmiş ve bu alandaki yatırımlar hızlı bir şekilde artmıştır.	Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Bu hedefe uygun olarak, imar mevzuatını "yaşanabilir mekanlar" ve "marka şehirler" hedefine hizmet edecek şekilde yenileyecek, kentsel tasarıma ve estetiğe imkan tanıyacağız.	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Kayıt dışılıkla mücadele için yeni bir eylem planını yürürlüğe koyacağız. İlgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarıyla elektronik ortamda bilgi ve veri paylaşımı yapılarak elde edilen veriler bilişim teknolojileri vasıtasıyla çapraz kontrollere tabi tutulacaktır. Böylece, denetimlerin etkinliği ve sayısı artırılarak kayıt dışı istihdamla daha kararlı bir şekilde mücadele edeceğiz.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Sürdürülebilir bir yapıda sektörü çeşitlendirmeyi ve turizm gelirini istikrarlı bir şekilde artırmayı öngören Türkiye Turizm Stratejisini hazırlayarak uygulamaya koyduk.	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Önümüzdeki dönemde arkeolojik, doğal, kentsel ve tarihi SIT niteliği taşıyan alanlar ile kültür ve tabiat varlığı niteliği taşıyan yapı ve anıtların tespit ve tescil çalışmalarına devam edilecek, envanterler dijital ortama aktarılacak ve kamuoyu ile paylaşılacaktır	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Tarihi eserlerimizin restorasyonuna devam edilecek, kültürel mirasımızın korunması için gerekli teknik elemanların yetiştirilmesi sağlanacaktır.	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı

61. Hükümet Programı	İstihdamın artırılması ve kayıt dışılığın azaltılması amacıyla güvenceli esneklik anlayışı ve "iş değil insanı koruma" ilkesi çerçevesinde işgücü piyasamızın katılıklarının gidererek başta genç, kadın ve vasıfsız işgücümüz olmak üzere işsizlerimize nitelik kazandırarak işe girişi kolaylaştıracaktır.	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Bilişim okuryazarlığının yaygınlaştırılması ve bireylerin e-dönüşümü çeşitli programlarla teşvik edilecektir.	Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Şehirlerimizin kültürel kimliklerinin geliştirilmesi ve vatandaşlarımızın kültürel ihtiyaçlarının dünya standartlarının üzerine çıkarılabilmesi için finansal destek sağlanacak, özellikle kadınlara, çocuklara, gençlere, yaşlılara, engellilere yönelik kurumsal düzenlemeler ve altyapı destekleri arttırılacaktır	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Tütün, alkol, uyuşturucu ve diğer madde kullanımlarını azaltmak için risk faktörleri ile mücadeleye devam edeceğiz. Halen 15 yaş üstündeki her 100 insanımızdan 27'si sigara içeriyor. Biz bunu 2015'te yüzde 23'ün altına indireceğiz.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Sağlık Daire Başkanlığı Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Sağlıklı beslenme ve düzenli fiziksel faaliyeti teşvik ederek her yüz yetişkin arasında 32 olan obez oranını 2015'te 30'un altına indireceğiz.	Sağlık Daire Başkanlığı Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Hizmet kalitesini artırmak ve maliyet-etkin sağlık hizmeti sunabilmek amacıyla inşasına başladığımız "Şehir Hastanelerini" ülkenin dört bir tarafına yaygınlaştıracaktır.	Sağlık Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	2010 yılında başladığımız evde sağlık bakımı hizmetleriyle Yatağa bağımlı hastalarımızın evlerinde kaliteli, etkin, ulaşılabilir ve güvenli sağlık hizmeti almasını sağlıyoruz. Bu uygulama ile bugüne kadar 60 bin kişiye ulaştık. 2012 yılında evde bakıma ihtiyacı olanların tamamına bu hizmeti ulaştırmayı hedefliyoruz.	Sağlık Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Koruyucu sağlık, tedavi ve bakım hizmetlerinde sağlanan ilerlemelerle, hamileliğe bağlı anne ölüm oranını ve bebek ölüm oranını daha da düşük seviyelere çekeceğiz.	Sağlık Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Spor yapma kültürünü benimsemiş, seyirci olmanın ötesine geçerek sporu gündelik hayatının bir parçası haline getirebilmiş nesillerin yetişmesini hedefliyoruz.	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı Fen İşleri Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Spor eğitimini okul öncesine yaygınlaştıracak ve çocuklarımızın eğitim alırken farklı spor branşlarıyla uğraşmasını sağlayacağız. 4-8 yaş arası çocukları yetenek taramasından geçirerek uygun spor dallarına yönlendireceğiz.	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Başarılı sporculara sağlanan burs imkanlarını daha da arttıracaktır.	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Kadınların sosyo-ekonomik durumlarının güçlendirilmesini, çalışma hayatına katılımının ve rolünün artırılmasını, işyerinde ayrımcılığın önlenmesini ve fırsat eşitliğinin sağlanmasını önemsiyoruz. Bu amaçla gerekli düzenlemeleri yaparak kamu kurum ve kuruluşları, sosyal taraflar ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katıldığı bir kurul oluşturduk. Ayrıca önümüzdeki dönemde kadınların çalışma hayatına katılımını artırmak amacıyla, çocuk bakımevleri ve kreş hizmetleri için teşvik uygulamalarını hayata geçireceğiz.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	İstihdam imkanı bulamadığı için sosyal yardım alarak hayatını idame ettirmek zorunda olan vatandaşlarımızdan çalışabilir durumda olanların işgücü yetiştirme kurslarından ve işe yerleştirme hizmetlerinden öncelikle yararlanmalarını sağlayan uygulamamızı kararlılıkla sürdüreceğiz.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Yoksul vatandaşlarımızı bir yandan sosyal yardımlarla desteklerken, onların iş bulmalarına ve üretken bireyler olmalarına da büyük önem veriyoruz.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Önümüzdeki dönemde sosyal yardımlar, sosyal hizmetlerle eşzamanlı bir biçimde uygulanacaktır. Örneğin, engellisi olan bir aileye sosyal yardım verilirken, ailenin başvurusuna gerek kalmadan o ailedeki engelliye de gerekli rehabilitasyon hizmetleri verilecektir.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Sosyal yardımlarda ailenin durumu esas olacaktır. Her aileye aynı tür ve aynı miktar yardımı yapmak yerine o ailedeki kişi sayısı, kişilerin yaşları, sağlık ve özürüllük durumları dikkate alınacaktır. Ailede çalışabilecek durumda ama çalışmayan kişiler varsa işgücü piyasasına yönlendirilecektir.	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Engelli, yaşlı, hareket kısıtlılığı olanlar gibi özel ilgi bekleyen kesimlerin kentsel hizmetlere erişimini kolaylaştıracaktır	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Merkezi idare reformlarına ağırlık verilecektir. "İdarenin bütünlüğü ilkesinden" hareketle, bir yandan yerel yönetimleri hizmet odaklı bir anlayışla daha da güçlendirirken, diğer yandan merkezi idarenin strateji geliştirme, standart koyma, izleme ve denetleme fonksiyonlarını geliştireceğiz	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı

61. Hükümet Programı	Kamuda yönetim kadrolarının tamamı için bu anlamda bir seferberlik başlatacağız. Kurumların politika hazırlama, uygulama, eşgüdüm, izleme ve değerlendirme konularında kapasitelerini geliştirmeye yönelik kaynakları artıracacağız.	İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı ve Mali Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Vatandaşlarımızın değişik kamu hizmetlerinden memnuniyet derecesi kamuoyu araştırmalarıyla daha derinlemesine tespit edilecektir.	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ağları oluşturularak birlikte iş yapma modelleri ve sosyal sorumluluk projeleri desteklenecektir.	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Gerçekleştirdiğimiz Kamu Mali Yönetimi Reformunun en önemli unsurlarından olan iç denetim sisteminin kurumsallaşması yönündeki çalışmaları tamamlayacağız.	İç Denetim Birim Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Uzun yıllardır göç, gecekondulaşma, çarpık yapılaşma, kaynak yetersizliği, hukuki sorunlar nedeniyle büyük sıkıntılar yaşayan kentlerimizi "yaşanabilir" ve "marka" şehirler haline getirmek en önemli önceliklerimizden biri olmaya devam etmektedir. Diğer taraftan; tabiat, kültür ve tarih değerlerimizi korumayı ve geliştirmeyi de sürdürülebilir kalkınma ve yaşam kalitesini yükseltme bakımından vazgeçilmez görüyoruz.	Fen İşleri Daire Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Temel yaşam alanlarımız olan şehirlerimizi, ülkemizin gelişimi, insanımızın refah düzeyinin artırılması, küresel rekabete hazır olması için farklı alanlarda "marka" şehirler haline getirmeyi hedefliyoruz. Bu vizyonla şehirlerimizi rahat ulaşımı, tertemiz havası ve doğası, üst düzey estetiği, etkin ve şeffaf yönetimleri, güçlü ekonomisi, huzurlu ve mutlu insanları ile daha "yaşanabilir" mekanlara dönüştürmeyi planlıyoruz.	Tüm Birimler
61. Hükümet Programı	Bölgesel gelişmenin dinamiğini teşkil eden kentleşmenin ülke ve bölge düzeyinde yönlendirilmesini sağlayacağız. Gelişme düzeyi zayıf kalan bölgelerimizin cazibe merkezi şehirler etrafında kentleşmesini ve daha hızlı kalkınmasını teşvik edeceğiz.	Fen İşleri Daire Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	Balkanlarda barış ve siyasi istikrarın tesis edilmesine, etnik, dini ve siyasi gerginliklerin önlenmesine ve toplumsal huzura katkı yapmak Hükümetimizin öncelikleri arasında yer almaktadır. Balkan ülkeleriyle ilişkilerimizi güçlendirmeye, barış huzur ve istikrarın sürekli hale gelmesine katkı sunmaya devam edeceğiz.	Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü
61. Hükümet Programı	Orta Asya'da Türkçe konuşan Cumhuriyetler ve geniş Türk coğrafyasıyla olan ilişkilerimize iktidarımız döneminde geçmiş dönemlere kıyasla çok büyük bir ivme kazandırdık. Bölgeye önemli ölçüde kalkınma desteği sağladık, çok sayıda kültürel ve tarihi eseri koruma altına aldık. Bu Cumhuriyetlerle ilişkilerimizin rasyonel, karşılıklı saygı, çıkar ve ortak değerler temelinde, istikrarlı şekilde geliştirilmesi hükümetimizin stratejik hedefleri arasında yer almayı sürdürecektir.	Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü
61. Hükümet Programı	Birçok gelişmiş ülkeye göre daha genç bir yaş ortalamasına sahip öğretmenlerimize ve çocuklarımıza yönelik olarak okullarımızda akıllı derslikler oluşturularak ve diğer tamamlayıcı altyapı ve araçlar geliştirilerek eğitimin kalitesini daha da artıracacağız.	Fen İşleri Daire Başkanlığı Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı
61. Hükümet Programı	İlköğretim ve ortaöğretimde, tüm iller itibarıyla, sınıflarda azami 30 öğrencinin eğitim görmesini sağlayacak şekilde derslik yapımına devam edeceğiz. Bu hedefe paralel olarak, okul binalarını mimari olarak kolay erişilebilir, yeterli oyun, spor ve kültürel alanlara sahip fonksiyonel mekanlar olarak tasarlayıp inşa edeceğiz.	Fen İşleri Daire Başkanlığı Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı

7.5 Avrupa Kentsel Şartı İlkeleri ve Stratejik Plan İlişkisi

İncelenen Dokümanın Adı	İlkeler	Sorumlu Birim
Avrupa Kentsel Şartı	Özellikle özel araçlarla, seyahat hacminin azaltılması gerekliliği	Ulaşım Daire Başkanlığı-İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Dolaşım, yaşanabilir bir kent oluşturmaya yönelik bir biçimde düzenlenmeli ve çeşitli ulaşım alternatiflerine izin vermeli	Ulaşım Daire Başkanlığı-Fen İşleri Daire Başkanlığı-İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Sokağın sosyal bir arena olarak algılanması	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı-Ulaşım Daire Başkanlığı-Zabta Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Sürekli bir eğitim ve öğretim çabası gerekliliği	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı-Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı

Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerin, doğal ve enerji kaynaklarını, uygun ve akılcı bir biçimde, yönetme ve idareli kullanma sorumluluğu	Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı-Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerin kirliliğe karşı politikalar uygulaması	Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerin doğayı ve yeşil alanları koruma yükümlülüğü	Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı-Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Doğayı korumanın toplumsal gururu ve bağlılığı geliştiren bir faktör olması	Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı-Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı-Tarım ve Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kent merkezlerinin Avrupa'nın kültür ve tarihi mirasının önemli sembolleri olarak koruma altına alınması	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı-Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kentlerde açık alanların oluşturulması ve yönetiminin kentsel gelişmenin vazgeçilmez bir parçası olması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı-Fen İşleri Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Mimari yaratıcılık ve imarın, kentsel görünümün kalitesindeki önemli rolü	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Tüm insanların sağlıklı, yerleşik, güzel ve özendirici bir çevrede yaşama hakkı	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı-Ulaşım Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Bir kentin canlılığının, dengeli meskun alanların oluşturulması ve merkezdeki konut dokusunun korunmasıyla sağlanması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kentsel korumada hassas bir yasal çerçevenin gerekliliği	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kentsel mirasın korunması için bilgilendirme politikalarının gerekliliği	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı-İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yeterli ve yeni finans mekanizmaları ve ortaklıkların gerekliliği	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı-Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı-Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü
Avrupa Kentsel Şartı	Eski el sanatları ve yapı tekniklerinin yaşatılması, canlandırılması gereği	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı-Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Tarihi kentsel dokunun; planlamaya temel veri biçiminde katılarak, çağdaş yaşamla bütünleştirilmesi	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Ekonomik kalkınmanın, kentsel mirasın korunmasıyla canlandırılması	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı-İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Konutla bireyin mahremiyetinin olması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Her insan ve ailenin; güvenli, sağlam bir konut edinme hakkı	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerin, konutla seçenек, çeşitlilik ve ulaşılabilirliği artırması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Sosyal ve ekonomik olanakları kısıtlı olan kişi ve ailelerin haklarının, yalnızca pazar mekanizması koşullarına terk edilmemesi	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimler tarafından, ev sahibi olabilmek ve kullanım süresi güvencesinin sağlanması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Eskimiş konut dokusunun yenilenmesinin bedelinin burada oturan, sosyo-ekonomik seviyesi düşük gruplara yüklenmemesi	Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı-Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Net bir güvenlik ve suç önleme politikasının, alınacak önlemlere, kanuni yaptırımlara ve müşterek desteğe dayandırılması	Zabta Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel güvenlik politikasının; güncelleştirilmiş, kapsamlı istatistik ve bilgilere dayandırılması	Zabta Daire Başkanlığı

Avrupa Kentsel Şartı	Suçun önlenmesinin toplumun tüm üyelerini ilgilendirmesi	Zabıta Daire Başkanlığı-Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Etkili bir kent güvenlik politikası için; emniyet güçleri ve yerel halkın yardım-laşması	Zabıta Daire Başkanlığı-Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı-Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Uyuşturucu karşıtı yerel politikanın oluşturulması ve uygulanması	Sağlık İşleri Daire Başkanlığı-Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Suçların tekrarını önleyici programlar ve hapis cezaları yerine alternatif çözümler üretilmesi	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel güvenlik politikasının temel unsuru olarak mağdurların kollanması	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Suçların önlenmesine öncelik verilmesi ve buna bağlı mali kaynakların yaratılması	Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü-Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kentlerin, herkesin her yere erişebilirliğini sağlayabilecek şekilde tasarlanması	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı-Fen İşleri Daire Başkanlığı-Ulaşım Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Özürü ve engellilere ilişkin politikaların, hedef gruplar için aşırı himayeci değil, toplumla bütünleştirici olması	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Özürü ve azınlıkları temsil eden derneklerin kendi aralarındaki işbirliği ve dayanışması	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Evler ve işyerlerinin özürü ve engellilere uyarlabilir biçimde tasarlanması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Kent Estetiği ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Seyahat, iletişim ve kamu ulaşımının tüm insanlar için erişilebilir olması	Ulaşım Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Tüm kent sakinlerinin, eğlence, dinlenme ve spor faaliyetlerinde yer alma hakkı	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Spor alanlarının sağlıklı ve güvenli olarak tasarlanması	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı-İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Fen İşleri Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Her kent sakininin kişisel potansiyelleri doğrultusunda istediği sporu yapma hakkı	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Tüm kent sakinlerinin kültürel faaliyetlerden faydalanma hakkı	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerleşimlerin kültürel oluşumunun ekonomik ve sosyal gelişmeye katkısı	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Güçlü bir bağ olarak, farklı milliyet, bölge ve ülke halkları arasındaki kültürel alış,veriş	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı-Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü
Avrupa Kentsel Şartı	Kültürel gelişim ve gerçek bir kültürel demokrasi için; yerel yönetimlerin, toplum birimlerinin, gönüllü kuruluşların ve özel sektörün artan dayanışma gereksinimi	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kültürel çoğulculuğun (çeşitlilik), yenilikleri ve yenilikçi denemeleri öngörmesi	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı-Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerce dengeli biçimde tesis edilmiş kültürel turizmin, toplum üzerindeki olumlu etkisi	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı-Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü
Avrupa Kentsel Şartı	Kent politikalarının temel unsuru olarak ayrımcılık karşıtlığı	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı-Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerce göçmenlerin, yerel politik yaşama etkin katılımının sağlanması	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kentlerde uygulanan kültür ve eğitim politikalarının ayrımcı olmaması	Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerin, iş olanaklarından eşit faydalanmayı sağlaması	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Göçmen topluluklarının, sosyal ve fiziki çevresiyle bütünleşmesi anlamında, kültürlerarası kaynaşma	Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı-Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kentsel çevrenin tüm kentlilere iyi sağlık koşullarını sağlaması	Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı-Sağlık İşleri Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	İyi sağlık koşullarının temini için; kişilerin temel ihtiyaç maddelerinin güvenilir ve sağlıklı biçimde sunumu	Sağlık İşleri Daire Başkanlığı-Zabıta Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerin; toplum kaynaklı sağlık girişimlerini ve katılımları teşvik etmesi	Sağlık İşleri Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kent sağlığı uluslararası bir önem de taşıdığından, yerel girişimlerin uluslararası programlarla ortak yürütülmesinin öngörülmesi	Sağlık İşleri Daire Başkanlığı-Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel politik yaşama halkın katılımını temin için; halk temsilcilerini, özgür ve demokratik olarak seçebilme hakkı	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel politik yaşamda etkin bir katılım için; halkın yerel, politik ve idari yapılarda belirleyici olması gereği	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Toplum geleceğini etkileyecek her tür önemli projede halka danışma gereği	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kent yönetimi ve planlamasının; kent karakteri ve özel niteliklerine ilişkin yeterli bilgiye dayandırılması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel politik kararlarını; uzmanlardan oluşacak ekiplerce gerçekleştirilecek kentsel ve bölgesel planlara dayandırılması	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Karar verme sürecinin sonucunda ortaya çıkan politik tercihlerin anlaşılabilirliği ve hayatiyeti	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Gençlerin toplum yaşamına katılımının yerel yönetimlerce sağlanması	Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı-Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Yerel yönetimlerin, kendi yörelerinin ekonomik kalkınmasını temini	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı-Tarım ve Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Sosyal ve ekonomik kalkınmanın ayrılmaz bütünlüğü	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı-Tarım ve Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı-Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Bölge ve yakın çevresinin sosyal ve ekonomik bir parçası olarak; kent	İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı-Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Üretim, destek ve gelişimi teşvik edecek yeterli altyapının mevcudiyetiyle sağlanacak ekonomik büyüme ve kalkınma	Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı
Avrupa Kentsel Şartı	Kent ekonomisinin büyümesi ve kalkınması için önemli bir bileşken olan, kamu-özel sektör işbirliği	Mali Hizmetler Daire Başkanlığı-Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı-Fen İşleri Daire Başkanlığı

Stratejik plan sürecinde, tematik ve sektörel strateji belgelerinin yanı sıra üst politika belgeleri ve diğer ilgili tüm dokümanlar incelenmiş ve bu dokümanlardan Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı stratejik planı ile ilgili olanlar analiz edilmiştir.

Bu analiz sonucunda, önceki bölümlerde detaylı bir şekilde anlatıldığı üzere, stratejik plan diğer üst dokümanlarla entegre edilmiştir.

Geleceğe Bakış

Vizyon - Misyon - İlkeler

VİZYON

Kent Ekonomisini güçlü kılan, yerelde kalkınmayı gerçekleştirmiş, markalaşan projeler ve kurumsal yapısıyla modern planlamanın ve çağdaş şehirciliğin kuralları içerisinde gelişen dünyada bilinen bir şehir ve belediye olmak

MİSYON

Kalkınmada öncü Adana'da, tüm yerel hizmetleri hemşehrilik hukuku bilinci ile saydam, etkili ve vatandaş odaklı sunmak, demokratik kültürün ve hukukun kökleşmesine katkı koymak

Milliyetçi Belediyecilik Uygulaması İlkesinde;

Kaynakların Etkin Kullanımı

Şeffaflık ve Açıklık

Hemşehrilik Hukuku

Katılımcılık

Vatandaş Odaklılık

Adalet

Millî, Temel Değerleri Yaşatmak ve Yüceltmek

Sosyal Belediyecilik

Bütünleştirici Belediyecilik

2015 - 2019 STRATEJİK PLAN AMAÇ VE HEDEFLER TABLOSU

S.A.1 Kurumsal yapımızı ve çalışma yöntemlerimizi sürekli geliştirmek.

H1.1	Nitelikli çalışanlarla "Çözüm Odaklı" hizmet sunmak
H1.2	Kurum içi iletişim ve motivasyonu arttırmak
H1.3	Stratejik yönetim sistemini etkinleştirmek
H1.4	Mali yönetim ve raporlama sistemini geliştirmek
H1.5	Hizmet alanlarımızla ilgili doğru bilgiye hızlı ve güvenli erişimi sağlamak
H1.6	Teknolojik kapasitenin geliştirilmesi ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamak
H1.7	Sistem donanım ve yazılım altyapısını iyileştirmek
H1.8	Bilgi ve haberleşme sistemlerinin hizmet seviyesini geliştirmek
H1.9	Çalışma ortamlarını iş sağlığı ve güvenliği standartlarına uygun hale getirmek
H1.10	Stratejik plan doğrultusunda hizmetlerin ilçeler düzeyinde dengeli dağılımını sağlayarak kurumu sevk ve idare etmek
H1.11	Dış kurumlar ile veri iletişim altyapısını oluşturmak ve bilgi alışverişini sağlamak
H1.12	Hukuk süreçlerini etkinleştirmek ve farkındalığını arttırmak
H1.13	Tüm faaliyetlerin hukuka uygunluğunu sağlamak ve yargıda haklı menfaatlerimizi en iyi şekilde savunmak
H1.14	Paydaşlarımızla (kent sakinleri, kurumsal paydaşlar, faaliyetlerimizle doğrudan ilgili kurumlar vb.) iletişimi güçlendirmek
H1.15	İdari ve mali denetimleri etkinleştirmek
H.1.16	Araçların ve makinelerin verimliliğini arttırmak
H.1.17	Hizmet alanlarımızda ihtiyaç duyulan bina ve tesis yapım, bakım ve onarımlarını yapmak
H.1.18	Vatandaş memnuniyetini hedefleyen çalışmalar yaparak hizmet kalitesini arttırmak
H.1.19	"Hizmet Odaklı Çalışma Yaklaşımı" ile iletişim ve tanıtım faaliyetlerini geliştirmek
H.1.20	Kurumun il, bölge ve ülke gündemi ile ilgili iletişim olanaklarını arttırmak
H.1.21	Kurumun ulusal ve uluslararası projeler konusundaki kapasitesini arttırmak
H.1.22	İdare kaynaklarının ekonomik, etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak üzere iç denetimi etkinleştirmek

S.A.2 Adana'nın sosyal, fiziksel gelişimine, doğal ve tarihi mirasa saygıyla yön vermek; kent ve toplum düzenini iyileştirmek.

H2.1	Altyapı çalışmalarını etkin ve verimli bir şekilde yürüterek kentsel altyapı hizmetlerini koordinasyon içerisinde yürütmek
H2.2	Kamulaştırma çalışmalarını etkin bir biçimde yönetmek
H2.3	Gayrimenkul gelirlerini etkin olarak yönetmek ve planlar üzerindeki sosyal donatı alanlarını halka kazandırmak
H2.4	Kentin ve kentlinin yaşam standardını yükseltebilecek fiziksel ve sosyo-mekansal düzenlemeleri yaparken, planlama esasları, şehircilik ilkeleri ve kamu yararını esas almak
H2.5	Bütüncül planlama anlayışını ve uygulamalarını etkinleştirmek
H2.6	Kent Bilgi ve Coğrafi Bilgi Sistemlerini kurmak
H2.7	Kentin gelişimine yön vererek yerinde dönüşüm çalışmaları yapmak
H2.8	İl genelinde kent estetiğine yönelik çalışmalar yapmak

S.A.3 Bütün Adana'ya ekonomik, güvenli ve konforlu ulaşım hizmeti sunmak.

H3.1	Sürdürülebilir ulaşım sistemleri oluşturmak
H3.2	Trafik güvenliğini sağlamak
H3.3	Trafik yoğunluğunu azaltmak
H3.4	Raylı sistem ağını ve kullanımını yaygınlaştırmak
H3.5	İl genelinde güvenli ve konforlu ulaşım hizmetlerini geliştirmek
H3.6	İl sınırlarımızda modern ve çağdaş otogar hizmeti sunmak
H3.7	İl sınırlarımızda ulaşım hizmetlerinin etkin sürdürülebilmesi için karla mücadele etmek

S.A.4 Sağlık,spor ve sosyal hizmet ihtiyaçlarını etkin bir biçimde karşılamak.

- H4.1 Sağlık alanında bilinçlendirme çalışmaları yapmak
- H4.2 Önleyici sağlık hizmetleri sunmak
- H4.3 Sosyal belediyecilik anlayışına uygun olarak vatandaşların ihtiyaç ve beklentilerini karşılamaya yönelik çalışmalar yapmak
- H4.4 Mezbahane hizmetlerini etkin ve verimli yönetmek
- H4.5 Sosyal destek hizmetleri konusunda paydaşlarla ve gönüllülerle işbirliğini güçlendirmek
- H4.6 Dezavantajlı gruplara yönelik hizmetleri etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak
- H4.7 Bağış yapmak isteyen kişi, kurum ve kuruluşlar ile ihtiyaç sahibi vatandaşları bir araya getirecek mekanizmalar oluşturmak
- H4.8 Spor tesislerinin sayısını plan dönemi sonuna kadar %20 arttırmak
- H4.9 İl genelinde sporu desteklemek, yaygınlaştırmak ve farkındalığını arttırmak
- H4.10 Gençlerin eğitimlerine ve nitelikli birey olmalarına katkı sağlamak

S.A.5 Kentin kültür mirasının korunması, tanıtılması ve kültürel yaşamın zenginleştirilmesine katkı sağlamak.

- H5.1 Adana'nın kültürel yaşamının zenginliğine yönelik farkındalığı arttırmak
- H5.2 Kültürel ve sanatsal etkinlikler ile sosyal yaşamın gelişimine katkı sağlamak
- H5.3 Kent genelinde kültürel faaliyetlerin çeşitliliğini arttırmak
- H5.4 Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik uygulamalar yapmak
- H5.5 Tarihi değerlerimizi turizme kazandırmak
- H5.6 Özel gün ve haftalarda kentlilik bilincini geliştirmeye yönelik faaliyetler yapmak
- H5.7 Yerel ve ulusal işbirliğini güçlendirmek

S.A.6 Sürdürülebilir sağlıklı ve yaşanabilir çevresel koşulları oluşturmak.

- H6.1 Çevre koruma uygulamalarını yaygınlaştırmak
- H6.2 Atık yönetimini etkinleştirmek
- H6.3 Çevre koruma denetim sistemlerini etkinleştirmek
- H6.4 İşletmelerin çevre ve insan sağlığına uygun olarak çalışmalarını sağlamak
- H6.5 Temiz ve yaşanabilir bir kent oluşturmak
- H6.6 Veterinerlik ve hayvan barınağı hizmetlerini sürdürmek
- H6.7 Mezarlık alanlarımızda projelendirme ve uygulama çalışmalarını yürütmek
- H6.8 Mezarlık alanlarında, temizlik, bakım ve defin hizmetleri ile cenaze nakil ve yardım hizmetlerini yürütmek
- H6.9 Deniz ve iç sularda kirliliği önleyici çalışmalar yapmak
- H6.10 Belediyemiz sınırları içerisinde bulunan yeşil alanları arttırmak ve yaygınlaştırmak
- H6.11 Yeşil alan ve rekreasyon alanlarının bakım, onarım ve iyileştirme faaliyetlerini sürdürmek
- H6.12 Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını arttırmak

S.A.7 Kentte tarım, sanayi ve ticaret alanlarında çevreye uyumlu, sürdürülebilir kalkınmayı, katılımcı bir yaklaşımla geliştirmek.

- H7.1 Nitelikli tarım arazilerini korumak, bölgede tarımsal verimliliği ve ürün çeşitliliğini arttırmak, doğru sulama politikaları geliştirmek, ürün pazarlamasına yönelik stratejiler geliştirmek
- H7.2 Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları çalışmalarına destek verilerek doğal yaşam dengesinin korunmasına katkı sağlamak
- H7.3 Hayvancılığı ve hayvansal ürünlerin üretimini geliştirmek
- H7.4 İştiraklerimizin faaliyetlerini ana hizmet alanlarımız ile bütünlük yürütme olanağı sağlayan sistemleri oluşturmak
- H7.5 Halk Ekmek hizmetlerinin verimliliğini arttırmak
- H7.6 Hal faaliyetlerinin etkinlik ve verimliliğini arttırmak
- H7.7 Vatandaşın kullanımına yönelik üretim ve hobi bahçeleri oluşturmak
- H7.8 Adana Yüksek Tarım Teknokent'i kurmak

S.A.8 Doğal ve insan kaynaklı afetlere anında etkin müdahale etmek, halkı bilinçlendirerek can ve mal kaybını en az düzeyde tutmak.

- H8.1 Yangın ve doğal afetler konusunda güvenlik önlemleri almak ve planlamalar yapmak
- H8.2 Yangın ve doğal afetlerde vatandaşlarımızın hizmetine güvenli, süratli ve ekonomik bir şekilde ulaşmak, can ve mal güvenliğini tehdit eden unsurlara kısa sürede müdahale edebilecek organizasyonlar geliştirmek
- H8.3 Kent genelinde denetim faaliyetlerini etkin ve verimli yürütmek
- H8.4 Doğal afetlere karşı sürekli hazır halde olmak

STRATEJİK AMAÇ 1

Kurumsal yapımızı ve çalışma yöntemlerimizi sürekli geliştirmek.

Yerel yönetimlerde kurumsal kapasitenin artırılması 2014-2018 Onuncu Kalkınma Planı gibi üst politika planlarında yer almakta olup, kurumumuza ait stratejik planda temel amaçlarımızdan birisidir. Bunun esas nedeni son on yılda yerel yönetimlerin Türkiye'nin sosyoekonomik sistemi içerisindeki öneminin belirgin bir şekilde artması ile dünyada ve Avrupa Birliğine uyum sürecinde yaşanan değişimlerdir.

Bu gelişmeler belediyelerde kurumsal kapasite gelişimini çok daha önemli bir hale getirmiştir. Özellikle son dönemde yapılan yasal değişikliklerle büyükşehirlerin görev, yetki ve sorumluluk alanları genişlemiştir.

Misyonumuzun en iyi şekilde yerine getirilebilmesi için özellikle geniş hizmet alanlarımız dikkate alındığında, bilgi sistemlerini kullanma olmazsa olmazımız haline gelmiştir. Bu nedenle birimlerimizi bütünlükte bilgi sistemleriyle entegre, mevzuata ve dünya gereklerine uygun bir şekilde organize ederek, insan kaynaklarını, mali yönetim sistemlerini, iş süreçlerini geliştirmek ve böylelikle çalışanların kapasitesini, verimliliğini ve motivasyonunu yükseltmek suretiyle vatandaş memnuniyetini sağlamak temel amacımızdır.

STRATEJİLER:

- ▶ Vatandaş memnuniyetini esas alan hizmet anlayışımız
- ▶ Tüm paydaşlarımızla iletişim içinde katılımcı yönetim
- ▶ Hizmetlerimizi nitelikli, yaygın ve kolay ulaşılabılır olarak sunma
- ▶ Hizmet ile toplumsal faydayı birleştirme
- ▶ Güçlü mali yapı oluşturabilmek için mali disiplin sağlama ve etkin bütçe yönetimi
- ▶ Uluslararası fonlardan ve diğer kaynaklardan yararlanma
- ▶ Çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği, fiziki ve beşeri altyapı ve hizmet sunumunda kalite ve etkinliği artırma

Hedef 1.1 - Nitelikli çalışanlarla "Çözüm Odaklı" hizmet sunmak

GÖSTERGELER

- Personel durum analizinin tamamlanma oranı (%)
- Personel gelişim planının tamamlanma oranı (%)
- Hizmet içi eğitim programının uygulanma oranı (%)
- Hizmet içi eğitimlerden yararlanan personelin memnuniyet oranı (%)
- Düzenlenen hizmet içi eğitim sayısı (adet/yıl)
- Kişi başına alınan hizmet içi eğitim süresi (saat/yıl)
- Kurum dışı seminerlere katılan personel sayısı (kişi/yıl)
- Personel için yapılan sosyal aktivite sayısı (adet/yıl)
- Kurum hekimliği tarafından muayene edilen personel sayısı (kişi/yıl)
- Diş hekimliği hizmeti verilen personel sayısı (kişi/yıl)
- Kreş hizmetinden yararlanan personel sayısı (kişi/yıl)
- Psikolojik danışmanlık hizmeti verilen personel sayısı (kişi/yıl)
- Özlük haklarında iyileştirme yapılan personel sayısı (kişi/yıl)
- Terfi, görevde yükselme, unvan değişikliği hakkı sunularak ödüllendirme yapılan memur personel sayısı (kişi/yıl)

Hedef 1.2 - Kurum içi iletişim ve motivasyonu arttırmak

GÖSTERGELER

- Moral ve motivasyonu artırıcı, eğitici ve öğretici seminer sayısı (adet/yıl)
- Özel gün ve haftalarda personel için düzenlenen etkinlik sayısı (adet/yıl)
- Personele kutlama yapılan özel gün sayısı (gün/yıl)
- Personel öneri sisteminin tamamlanma oranı (%)
- Personel memnuniyetini ölçmeye yönelik yapılan anket sayısı (adet/yıl)
- Personel memnuniyet oranı (%)
- Personel memnuniyet anketine katılım oranı (%)
- Sosyal tesisten yararlanan personel sayısı (kişi/yıl)

Hedef 1.3 - Stratejik yönetim sistemini etkinleştirmek

GÖSTERGELER

- Stratejik plan, yatırım programı ve bütçe programlarının entegrasyonunun tamamlanma oranı (%)
- Süreç yönetim sisteminin kurulma oranı (%)
- İyileştirilen süreç sayısı (adet/yıl)
- Kurum düzeyinde hazırlanan rapor sayısı (adet/yıl)
- Gelir gerçekleştirme oranı (%)
- Gider gerçekleştirme oranı (%)
- İç kontrol eylem planı kapsamında hayata geçirilmesi planlanan eylemlerin tamamlanma oranı (%)
- Doğrudan temin sürecine destek verilen birim sayısı (adet/yıl)
- Tedarik süreç analizi tamamlanma oranı (%)
- Satılmalara süreci tamamlanan mal/hizmet sayısı (adet/yıl)
- Fiziki arşive birim arşivlerinden aktarılan dosya sayısı (adet/yıl)
- Genel arşivde standart dosya planı çerçevesinde uyumlaştırılan dosya oranı (%)
- Yurt dışı tetkik inceleme gezi sayısı (adet/yıl)
- Yurt içi tetkik inceleme gezi sayısı (adet/yıl)
- Gelen evrağın ilgili birime ulaşma süresi (gün)
- Meclis toplantılarında alınan karar sayısı (adet/yıl)
- Encümen toplantılarında alınan karar sayısı (adet/yıl)
- Meclis ve encümen kararlarını elektronik ortama aktarma hızı (gün)
- Elektronik belge sistemi ile ilgili personele verilen eğitim sayısı (adet/yıl)
- İletişim araçlarına ilişkin abonelik sayısı (adet/yıl)
- Kapasite artışına yönelik hazırlan proje sayısı (adet/yıl)
- Hayata geçirilen verimlilik artırıcı proje sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.4 - Mali yönetim ve raporlama sistemini geliştirmek

GÖSTERGELER

- Mali raporlama sistemlerinin yönetim bilgi sistemi üzerinden yapılma oranı (%)
- İnternet üzerinden tahsilata olanak sağlayan e-belediye sistemine geçiş oranı (%)
- Belediye gelirlerindeki artış oranı (%)
- Ön mali kontrol denetimine gelen dosyaların değerlendirilme süresi (gün)
- Gelirin gideri karşılama oranı (%)
- Tahakkukların tahsilata oranı (%)
- Tahsilatı yapılan icra dosyası sayısı (adet/yıl)
- Yatırım ve bütçe programlarının entegrasyonunun tamamlanma oranı (%)
- Bütçe gerçekleştirmelerini izlemeye yönelik hazırlanan rapor sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.5 - Hizmet alanlarımızla ilgili doğru bilgiye hızlı ve güvenli erişimi sağlamak**GÖSTERGELER**

- Merkezi veritabanının tamamlanma oranı (%)
- Belediye hizmetlerine yönelik geliştirilen mobil uygulama sayısı (adet/yıl)
- Belediye programlarının merkezi veritabanını kullanma oranı (%)
- Kurum bilgi portalının (intranet) tamamlanma oranı (%)
- Kurumsal mail kullanımının artış oranı (%)
- Şehir rehberi yazılımının tamamlanma oranı (%)
- Şehir rehberi alt kategori içeriklerinin güncellenme sıklığı (adet/yıl)
- İş zekası uygulamaları üzerinden raporlama yapılma oranı (%)
- Yönetim bilgi sistemlerinde birbiriyle entegre çalışan birim sayısı (adet/yıl)
- Dijital arşiv sisteminin tamamlanma oranı (%)
- Evrakları dijital ortama aktarılan birim sayısı (adet/yıl)
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi kapsamında temin edilen akıllı kart (NES sim kartı) sayısı (adet/yıl)
- Elektronik imza uygulamasına geçen birim sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.6 - Teknolojik kapasitenin geliştirilmesi ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamak**GÖSTERGELER**

- Donanım alımları ile ilgili birimlere verilen teknik destek sayısı (adet/yıl)
- Yazılımlara ilişkin verilen teknik destek sayısı (adet/yıl)
- Rapor üretebilen uygulama sayısı (adet/yıl)
- Yazılım, donanım ve bilgisayar sistemleri eğitimi verilen personel sayısı (kişi/yıl)

Hedef 1.7 - Sistem donanım ve yazılım altyapısını iyileştirmek**GÖSTERGELER**

- Sanal santralin tamamlanma oranı (%)
- Server sistemleri üzerinde tamamlanan kümeleme oranı (%)
- Server sistemleri üzerinde tamamlanan sanallaşma oranı (%)
- Server sistemleri üzerinde tamamlanan yedekleme oranı (%)
- Sistem odasına satın alınan donanım sayısı (adet/yıl)
- Sistem odası üzerinde iyileştirme yapılan donanım sayısı (adet/yıl)
- Yapısal kablolama projesinin tamamlanma oranı (%)
- Mevcut ağa yapılan bakım onarım sayısı (adet/yıl)
- Mevcut ağda yapılan kablolama miktarı (m)
- Fiber altyapı bağlantısı yapılan birim sayısı (adet/yıl)
- Fiberoptik hat uzunluğu (km)
- Sistem odasına yapılan güvenlik sistemi sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.8 - Bilgi ve haberleşme sistemlerinin hizmet seviyesini geliştirmek**GÖSTERGELER**

- İnternet erişimi sağlanan park sayısı (adet/yıl)
- Yazılımların birimler arası entegrasyonu için işbirliği yapılan birim sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.9 - Çalışma ortamlarını iş sağlığı ve güvenliği standartlarına uygun hale getirmek**GÖSTERGELER**

- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili risk analizlerinin tamamlanma oranı (%)
- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili risklerin bertarafına yönelik eylem planının tamamlanma oranı (%)
- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili risklerin bertarafına yönelik eylem planının gerçekleşme oranı (%)
- Çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili verilen eğitim süresi (saat/kişi)
- Sıfır ölümlü iş kazası sayısı (adet/yıl)
- Yıllık iş kazası frekans oranı (%)

Hedef 1.10 - Stratejik plan doğrultusunda hizmetlerin ilçeler düzeyinde dengeli dağılımını sağlayarak kurumu sevk ve idare etmek**GÖSTERGELER**

- Kurumsal düzeyde ihtiyaca bağlı çalıştırılan destek personeli sayısı (kişi/yıl)
- Hizmet birimlerinde çalıştırılan güvenlik personeli sayısı (kişi/yıl)
- İlçeler bazında yatırım takip programının tamamlanma oranı (%)
- Hizmet binalarına ait bakım onarım taleplerinin karşılanma oranı (%)
- Özel günlerde düzenlenen resmi törenlere verilen destek sayısı (adet/yıl)
- Müşavirlik ve mühendislik hizmetleri ile ilgili yapılan hizmet alımı sayısı (adet/yıl)
- Yatırım takip programı kullanıcı sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.11 - Dış kurumlar ile veri iletişim altyapısını oluşturmak ve bilgi alışverişini sağlamak**GÖSTERGELER**

- Ortak veri kullanımı için bağlantıya geçilen sistem (adet/yıl) oranı (%)
- Kurumlarla entegre olan sistem (modül) sayısı (adet/yıl)
- e-belediye uygulamalarının e-devlete entegrasyonu
- e-belediye sistemine kayıtlı kullanıcı sayısı (adet/yıl)
- e-belediye sisteminden yürütülen iş ve işlem sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.12 - Hukuk süreçlerini etkinleştirmek ve farkındalığını arttırmak**GÖSTERGELER**

- Cevaplandırılan müteala sayısı (hukuki görüş sayısı/ yıl)
- Dava ve icra takip sisteminin tamamlanma oranı (%)

Hedef 1.13 - Tüm faaliyetlerin hukuka uygunluğunu sağlamak ve yargıda haklı menfaatlerimizi en iyi şekilde savunmak**GÖSTERGELER**

- Kurum lehine sonuçlanan davaların oranı (%)
- Kurum aleyhine sonuçlanan davaların oranı (%)
- İdari yargıda açılan dava sayısı (adet/yıl)
- Adli yargıda açılan dava sayısı (adet/yıl)
- İdari yargıda görülen toplam dava sayısı (adet/yıl)
- Adli yargıda görülen toplam dava sayısı (adet/yıl)
- İcra dosya sayısı (adet/yıl)
- Yasal giderlerin karşılanma oranı (%)

Hedef 1.14 - Paydaşlarımızla (kent sakinleri, kurumsal paydaşlar, faaliyetlerimizle doğrudan ilgili kurumlar vb.) iletişimi güçlendirmek**GÖSTERGELER**

- Paydaşlarla yapılan koordinasyon toplantısı sayısı (adet/yıl)
- Başkanlık Makamı ziyaretçi sayısı (kişi/yıl)
- Kurum dışında katılan toplantı sayısı (adet/yıl)
- Başkanlık Makamında verilen ağırlama hizmeti sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.15 - İdari ve mali denetimleri etkinleştirmek**GÖSTERGELER**

- İdari ve mali genel denetim sayısı (adet/yıl)
- Soruşturma raporu sayısı (adet/yıl)
- Araştırma ve inceleme raporu sayısı (adet/yıl)
- Ön inceleme raporu sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.16 - Araçların ve makinelerin verimliliğini arttırmak**GÖSTERGELER**

- Ruhsat işlemleri yapılan araç sayısı (adet/yıl)
- Hurda ve tasviye işlemleri yapılan araç sayısı (adet/yıl)
- Vize ve muayene işlemi yapılan araç sayısı (adet/yıl)
- Araç parkımızda kullanılmak üzere temin edilen motorin ve benzin miktarı (lt/yıl)
- Trafik sigortaları yapılan araç sayısı (adet/yıl)
- Sigorta ve kasko işlemi yapılan tesis sayısı (adet/yıl)
- Kasko işlemleri yapılan araç sayısı (adet/yıl)
- Atölyelerde alımı yapılan makine ve teçhizat sayısı (adet/yıl)
- Bakım onarımı yapılan kara taşıtı sayısı (adet/yıl)
- Atölyelerde hizmet alımı yöntemi ile çalıştırılan personel sayısı (kişi/yıl)
- Bakımı onarımı yapılan deniz taşıtı sayısı (adet/yıl)
- Yıllık yedek parça maliyetlerinin düşürülme oranı (%)
- Bakım ve onarım faaliyetlerinden memnuniyet oranı (%)
- Entegre makine işletme ve ikmal yönetim eğitimi verilen personel sayısı (kişi/yıl)
- Bakım onarımı yapılan hareketli iş makinası sayısı (adet/yıl)
- Atölye ve istasyonlardaki ölüm veya yaralanmalı iş kazası sayısı (adet/yıl)
- Temin edilen kara taşıtı (adet/yıl)
- Akaryakıt istasyonlarında otomasyon sisteminin kurulma oranı (%)
- Temin edilen deniz taşıtı (adet/yıl)
- Yedek parça stok devir hızı, alınan mallarla verilen malların oranı (%)
- Temin edilen hareketli iş makinası sayısı (adet/yıl)
- Akaryakıt istasyonlarında otomasyon sisteminin kurulma oranı (%)
- Demirbaş iş makinası sayısı (adet/yıl)
- Barkod sisteminin yönetim bilgi sistemine entegrasyonunun tamamlanma oranı (%)
- Demirbaş kara taşıtı sayısı (adet/yıl)
- Entegre makine işletme programının tamamlanma oranı (%)
- Demirbaş deniz taşıtı sayısı (adet/yıl)
- Oluşturulan atölye sayısı (adet/yıl)
- Araç parkının düzenli takip ve izlenme oranı (%)
- Temin edilen makine-teçhizat sayısı (adet/yıl)
- Kiralanan binek ve taşıma araç sayısı (adet/yıl)
- Araç akaryakıt tüketiminde azalma oranı (%)

Hedef 1.17 - Hizmet alanlarımızda ihtiyaç duyulan bina ve tesis yapım bakım ve onarımlarını yapmak**GÖSTERGELER**

- Yapılan hizmet binası sayısı (adet/yıl)
- Belediye Sosyal Tesisi tamamlanma oranı (%)
- Hayvan Barınağı tamamlanma oranı (%)
- İlçe itfaiye hizmet binalarının tamamlanma oranı (%)
- Fidan üretim tesisi ve hizmet binası tamamlanma oranı (%)
- Emisyon dönüşüm tesisi tamamlanma oranı (%)
- Kreş/gündüz bakımevi tamamlanma oranı (%)

Hedef 1.18 - Vatandaş memnuniyetini hedefleyen çalışmalar yaparak hizmet kalitesini arttırmak**GÖSTERGELER**

- Bilgi edinme talebi sayısı (adet/yıl)
- Halkla ilişkiler faaliyetlerinden vatandaş memnuniyet oranı (%)
- Bilgi Edinme Merkezine gelen müracaatların maksimum cevaplanma süresi (gün)
- Okuma salonlarındaki Halkla İlişkiler birimlerimizden alınan talep, istek ve şikayet kaydı sayısı (adet/yıl)
- Bilgi Edinme Merkezine yapılan müracaatların cevaplanma oranı (%)
- Vatandaş memnuniyetine yönelik yapılan anket sayısı (adet/yıl)
- Halkla İlişkiler Birimine gelen müracaat sayısı (adet/yıl)
- Okuma salonlarında gerçekleştirilen etkinlik sayısı (adet/yıl)
- Halkla İlişkiler Birimine gelen müracaatların maksimum cevaplanma süresi (gün)
- Kıyılan nikah sayısı (adet/yıl)
- Halkla İlişkiler Birimine gelen başvuruların çözüm oranı (%)
- Nikah başvurularının karşılanma oranı (%)

Hedef 1.19 - “Hizmet Odaklı Çalışma Yaklaşımı” ile iletişim ve tanıtım faaliyetlerini geliştirmek**GÖSTERGELER**

- Hazırlanan billboard afişi sayısı (adet/yıl)
- Hazırlanan megalight pano afiş sayısı (adet/yıl)
- Hazırlanan megaboard afiş sayısı (adet/yıl)
- Hazırlanan otobüs durağı afişi sayısı (adet/yıl)
- Yerel TV kanallarında yayınlanan mesaj sayısı (adet/yıl)
- Ulusal kanallarda Adana hizmetlerinin tanıtımı ile ilgili gerçekleştirilen canlı yayın sayısı (adet/yıl)
- Yerel kanallarda Adana hizmetlerinin tanıtımı ile ilgili gerçekleştirilen canlı yayın sayısı (adet/yıl)
- Tanıtım amaçlı üretilen materyal çeşitliliği sayısı (adet/yıl)
- Tanıtım amaçlı üretilen materyal sayısı (adet/yıl)
- Diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde düzenlenen organizasyon sayısı (adet/yıl)
- Yerel ve ulusal gazetelerde verilen ilan sayısı (adet/yıl)
- Yerel basın yayın organlarında yayımlanan haber sayısı (adet/yıl)
- Ulusal basın yayın organlarında yayımlanan haber sayısı (adet/yıl)
- Yayımlanan tekzip sayısı (adet/yıl)
- İşletilen basın stüdyosu sayısı (adet/yıl)
- Kent Konseyi toplantı sayısı (adet/yıl)
- Kent Konseyi oturum sayısı (adet/yıl)
- Kent Konseyi çalışma raporu sayısı (adet/yıl)
- Bastırılan Kent Konseyi Gazetesi sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.20 - Kurumun il, bölge ve ülke gündemi ile ilgili iletişim olanaklarını arttırmak

GÖSTERGELER

- Yerel gazetelerin dağıtımının yapıldığı birim sayısı (adet/yıl)
- Ulusal gazetelerin dağıtımının yapıldığı birim sayısı (adet/yıl)
- Haber ajansı abonelik sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.21 - Kurumun ulusal ve uluslararası projeler konusundaki kapasitesini arttırmak

GÖSTERGELER

- Ulusal ve uluslararası fonlara hazırlanan proje sayısı (adet/yıl)
- Ulusal ve uluslararası fonlara sunulan projelerin kabul edilme oranı (%)
- Ulusal ve uluslararası fonlarla yürütülen proje sayısı (adet/yıl)
- Proje ve fonlar ile ilgili yapılan bilgilendirme toplantısı sayısı (adet/yıl)
- Kurum ve kuruluşlar ile yapılan işbirliği sayısı (adet/yıl)
- Düzenlenen proje eğitimi sayısı (adet/yıl)
- Hayata geçirilen projelerin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla işbirliği yapılan birim sayısı (adet/yıl)
- Düzenlenen panel, çalıştay ve seminer sayısı (adet/yıl)
- AB mevzuat ve müktesebatı ile ilgili yapılan bilgilendirme sayısı (adet/yıl)
- Ortak olunan proje sayısı (adet/yıl)
- Dezavantajlı gruplara yönelik açılan fonlara sunulan projelerin desteklenme oranı (%)
- Ulusal ve uluslararası fon desteği ile hizmet verilen dezavantajlı birey sayısı (adet/yıl)

Hedef 1.22 - İdare kaynaklarının ekonomik, etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak üzere iç denetimi etkinleştirmek

GÖSTERGELER

- Düzenlenen iç denetim raporu sayısı (adet/yıl)
- İç denetim inceleme raporu sayısı (adet/yıl)
- İç denetim danışmanlık raporu sayısı (adet/yıl)
- İç denetçilerin katıldığı hizmet içi eğitim sayısı (adet/yıl)

STRATEJİK AMAÇ 2

Adana'nın sosyal, fiziksel gelişimine doğal ve tarihi mirasa saygıyla yön vermek; kent ve toplum düzenini iyileştirmek.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Büyükşehirlerin görev, yetki ve sorumluluk alanları genişlemiştir.

Ekonomik ve sosyal politikalar ile çevre politikası arasında uyumlu kalkınma gerçekleştirilirken insan sağlığı, çevre dengesi, kültürel, tarihi ve estetik değerler korunmalıdır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumluluklarını düzenleyen 7. maddesinin b fıkrasında; çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediyelerinin 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve denetlemek görevlerine yer verilmektedir.

Genişleyen sorumluluk alanımızda hazırlayacağımız planlar doğrultusunda kaynaklarımızı en iyi şekilde kullanmak; planlama ile uygulamayı en doğru biçimde birleştirmek, bu amaca yönelik hizmet anlayışımızın temelidir.

Bu amacı gerçekleştirmek için; gelecek nesillere yaşanabilir, kültürel dokusu korunmuş, çevreyle uyumlu ve altyapısı tamamlanmış şehirler bırakacak şekilde planlama yapmayı, tarihi ve doğal dokusuyla uyumlu, estetik bir yapıya sahip şehirler oluşturmayı kısacası insanımızı en iyi şekilde yaşatabilecek bir ortam oluşturmayı, Adana Büyükşehir Belediyesi olarak ilke edindik.

STRATEJİLER:

- ▶ Etkin ve koordinasyon içerisinde kentsel altyapı hizmetleri sunma
- ▶ Düzenli kentleşmenin altyapısını oluşturma
- ▶ Gelecek nesilleri dikkate alan, kentin dokusu ve çevreye uygun planlar yapma
- ▶ Halkımızın ortak kullanım alanları olabilecek sosyal donatı alanları oluşturma
- ▶ Kamu yararı gereği kamulaştırma yapma
- ▶ Bilgi teknolojilerinden en iyi şekilde yararlanarak Kent Bilgi ve Coğrafi Bilgi Sistemlerini kurma
- ▶ Kent estetiğini geliştirme
- ▶ Kentin doğal güzelliklerini ortaya çıkarma
- ▶ Tarihi doğal dokuyu koruma
- ▶ Kentsel dönüşüm çalışmaları ile dönüşüm bölgelerinin sosyal ve ekonomik açıdan şehir merkezleriyle bütünleşmesini sağlama

Hedef 2.1 - Altyapı çalışmalarını etkin ve verimli bir şekilde yürüterek kentsel altyapı hizmetlerini koordinasyon içerisinde yerine getirmek**GÖSTERGELER**

- AYKOME toplantı sayısı (adet/yıl)
- AYKOME kararlarının uygulanma oranı (%)
- Altyapı çalışma ruhsat müracaatlarının sonlandırılma süresi (gün)
- Her bir altyapı çalışmasının günlük kontrolünün yapılma oranı (%)
- Her bir altyapı çalışmasının bitiminde kontrolünün yapılma oranı (%)
- Yatırım programlarına uyulma oranı (%)
- Altyapı verilerinin dijital ortama aktarılma oranı (%)
- Altyapı hizmetlerine ilişkin gelen talep ve şikayetlerin cevaplanma oranı (%)
- Altyapı hizmetlerinden vatandaş memnuniyet oranı (%)
- Altyapı bilgi sisteminin tamamlanma oranı (%)

Hedef 2.2 - Kamulaştırma çalışmalarını etkin bir biçimde yönetmek**GÖSTERGELER**

- Uzlaşma ile sonuçlandırılan kamulaştırma oranı (%)
- Kamulaştırma değerlemelerinin tamamlanma oranı (%)
- Hizmet birimlerinin projeleri için gerekli kamulaştırma çalışmalarının tamamlanma oranı (%)
- Kamulaştırma işlemi tamamlanan taşınmaz kültür varlığı sayısı (adet/yıl)
- Kamulaştırması tamamlanan alan miktarı (m²)
- Kamulaştırması tamamlanan afet riskli bina sayısı (adet/yıl)

Hedef 2.3 - Gayrimenkul gelirlerini etkin olarak yönetmek ve planlar üzerindeki sosyal donatı alanlarını halka kazandırmak**GÖSTERGELER**

- Kayıtlı taşınmaz adedi (adet/yıl)
- Yeniden değerlendirme çalışmasının tamamlanma oranı (%)
- Gayrimenkul yönetim planının tamamlanma oranı (%)
- Kira / ecri misil gelirlerindeki artış oranı (%)
- Sosyal donatı alanlarında bakım onarımı yapılan tesis sayısı (adet/yıl)

Hedef 2.4 - Kentin ve kentlinin yaşam standardını yükseltebilecek fiziksel ve sosyo-mekansal düzenlemeleri yaparken, planlama esasları, şehircilik ilkeleri ve kamu yararını esas almak**GÖSTERGELER**

- 15 ilçede halihazır haritaların tamamlanma oranı (%)
- Halihazır harita onayı gelir tutarı (TL)
- Kentsel araştırma raporunun tamamlanma oranı (%)
- Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Sahası 1/5000 ölçekli nazım imar planı tamamlanma oranı (%)
- Yüreğir İlçesi D-400 güneyi 1/5000 ölçekli nazım imar planı tamamlanma oranı (%)
- Seyhan İlçesi D-400 güneyi 1/5000 ölçekli nazım imar planı tamamlanma oranı (%)
- Mevzuat gereği Büyükşehir Belediyesi sorumluluğunda yapılan 1/1000 ölçekli nazım imar planlarının yılı içerisinde tamamlanma oranı (%)
- İhtiyaç olan ilçelerde 1/5000 ölçekli nazım imar planı tamamlanma oranı (%)
- Karahan-Söğütlü Bölgesi 1/5000 ölçekli ilave nazım imar planı tamamlanma oranı (%)
- Akkuyu Bölgesi 1/5000 ölçekli ilave nazım imar planı tamamlanma oranı (%)
- 1/5000 ölçekli sonuçlanan plan değişikliği oranı (%)
- 1/1000 ölçekli sonuçlanan plan değişikliği oranı (%)
- Hazırlanan mimari proje sayısı (adet/yıl)
- Hazırlanan peyzaj projesi sayısı (adet/yıl)
- Hazırlanan kaldırım projesi sayısı (adet/yıl)

- Hazırlanan sosyal donatı proje sayısı (adet/yıl)
- Kontrolürlüğü yapılan özel proje sayısı (adet/yıl)

Hedef 2.5 - Bütüncül planlama anlayışını ve uygulamalarını etkinleştirmek**GÖSTERGELER**

- İlçe belediyelerinin imar düzenlemelerine ait kontrol taleplerinin karşılanma oranı (%)
- İlçelere yönelik nazım imar planlarında sonuçlanan revizyon oranı (%)
- Nazım imar planlarındaki revizyonlara esas jeolojik-jeoteknik etütlerin tamamlandığı ilçe sayısı (adet/yıl)
- Yıkılan mevzuata aykırı bina sayısı (adet/yıl)
- Kamulaştırılarak yıkımı yapılan bina sayısı (adet/yıl)
- Güncel numarataj haritasının tamamlanma oranı (%)
- İmar ile ilgili görüş taleplerinin cevaplanma süresi (gün)

Hedef 2.6 - Kent Bilgi ve Coğrafi Bilgi Sistemlerini kurmak**GÖSTERGELER**

- CBS'ne yönelik analiz çalışması yapılan birim sayısı (adet/yıl)
- CBS'ne yönelik veri standardizasyonunun sağlanma oranı (%)
- Numarataj bilgi sistemine entegre edilen ilçe sayısı (adet/yıl)
- Mezarlık bilgi sistemine geçen mezarlık sayısı (adet/yıl)
- Kent bilgi sisteminin kurulmasının tamamlanma oranı (%)
- CBS projesi kullanıcı sayısı (adet/yıl)
- İmar planlarının CBS'ne aktarılma oranı (%)
- Halihazır haritaların CBS'ne aktarılma oranı (%)
- Adana ili uydu fotoğraflarının CBS'ne aktarılma oranı (%)
- Adana ili numarataj verilerinin CBS'ne aktarılma oranı (%)
- Taşınmaz bilgi sistemi sayısal verilerinin güncelleme periyodu (periyot/yıl)
- Mülkiyetlerin kadastral güncelleme ve tapu entegrasyonunun sağlanma oranı (%)

Hedef 2.7 - Kentin gelişimine yön vererek yerinde dönüşüm çalışmaları yapmak**GÖSTERGELER**

- İl genelinde kentsel dönüşüm çalışması yapılan mahalle sayısı (adet/yıl)
- İlan edilen kentsel dönüşüm alanı (m²)
- Kentsel dönüşüm proje adedi (adet/yıl)
- Göl Mahallesi Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi tamamlanma oranı (%)
- Sinanpaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi tamamlama oranı (%)
- Ziyapaşa Mahallesi Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje tamamlanma oranı (%)
- Fatih Mahallesi Afet Riskli Alan Projesi tamamlanma oranı (%)
- 2000 Evler Mahallesi Afet Riskli Alan Projesi tamamlanma oranı (%)
- Köprülü Mahallesi Afet Riskli Alan Projesi tamamlanma oranı (%)
- İsmetpaşa Mahallesi Afet Riskli Alan Projesi tamamlanma oranı (%)
- Şakirpaşa Mahallesi Afet Riskli Alan Projesi tamamlanma oranı (%)
- Tespit ve ilan edilen kentsel dönüşüm alanı (m²)
- Afet riskli ve kentsel dönüşüm alanlarında saha işlemleri tamamlanan proje sayısı (adet/yıl)
- Tanıtımı yapılan kentsel dönüşüm proje sayısı (adet/yıl)
- Kentin gelişimine yön veren vizyon proje sayısı (adet/yıl)

Hedef 2.8.- İl genelinde kent estetiğine yönelik çalışmalar yapmak**GÖSTERGELER**

• Görsel kirliliğin önlenmesine ilişkin denetimlerde tespit edilen uygunsuzluk sayısı (adet/yıl)	ilişkin denetim sayısı (adet/yıl)
• Görsel kirliliğin önlenmesine ilişkin hazırlanan cephe ve zemin rehabilitasyon projesi sayısı (adet/yıl)	• İlan reklam standartlarına yönelik denetim sonucu düzenlenen yapı sayısı (adet/yıl)
• Görsel kirliliğin önlenmesine ilişkin cephe ve zemin rehabilitasyonu gerçekleştirilen bina sayısı (adet/yıl)	• Verilen yüzey tabela/reklam uygunluk belgesi sayısı (adet/yıl)
• Görsel kirliliğin önlenmesine ilişkin düzenlemesi yapılan cadde/bulvar sayısı (adet/yıl)	• Tasarlanan kent mobilyası sayısı (adet/yıl)
• İlan reklam standartlarına yönelik alınan karar sayısı (adet/yıl)	• Ticari araçlarda yer alan ilan ve reklamlara verilen uygunluk belgesi sayısı (adet/yıl)
• İlan reklam standartlarına yönelik alınan kararlara ilişkin denetim sayısı (adet/ay)	• İlan Reklam Yönetmeliği kapsamında yapılan denetim sayısı (adet/ay)
	• İlan reklam envanterlerinin tamamlanma oranı (%)

STRATEJİK AMAÇ 3**Bütün Adana'ya ekonomik, güvenli ve konforlu ulaşım hizmeti sunmak.**

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından hazırlanan, Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi Hedef 2023 Üst Politika Belgesinde; otomobilin ulaşım türlerine göre, taşıdığı yolcu, enerji tüketimi, yatırım-ışletme maliyeti ve hava kirliliği bakımından her alanda verimsiz ve sorunlu bir ulaşım aracı olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle tüm dünyada, otomobil sahipliği ve kullanımındaki artış karşısında, otomobile bağımlı bir ulaşım sistemi yaratmanın ulaşım sorunlarını arttırdığı ve sürdürülemez olduğu bilinci yaygınlaşmış, tüm ulaşım türlerinden dengeli biçimde faydalanılan, otomobil kullanımının ise sınırlandırıldığı kentsel ulaşım sistemleri yaratmak başlıca hedeflerden olmuştur.

Belgede; Enerji kaynaklarının sınırlılığının ekonomiyi önemli ölçüde etkilediği günümüzde kentsel ulaşım alanında alternatif enerji kaynaklarının kullanılması ve enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik uygulamalar hızla artarken, enerji tüketimi daha az olan ulaşım türlerinin desteklenmesi, özellikle yaya ve bisikletle ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi gibi konular gündemde önemli yer tutmaktadır." şeklinde tespitler yer almaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7 maddesinin (f) bendinde; "Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini planlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksit sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergahlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek." denilmek suretiyle Bütün Adana'nın ulaşımını paydaşlar ile birlikte yeniden ele almak gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Kent için planlanan ulaşım projelerinde; kentin nüfusu, alan büyüklüğü, coğrafi yapısı ve bütçesel koşullar incelenerek bilimsel veriler ışığında kararlar alınacaktır. Ulaşım ana planı kentin üst ölçekli mevcut planları ile eşgüdümlü olarak hazırlanacak olup; bu doğrultuda ulaşım projeleri hayata geçirilecektir.

13-14 Haziran 2014 tarihlerinde "Şehrimizi Birlikte Yönetiyoruz" ilkimiz doğrultusunda "Adana Kenti Ulaşım Çalıştayı" düzenlenmiştir. Çalışmada, üniversitelerden akademisyenler ve uzmanlar ile mevcut 15 İlçe Belediyesi, ulaşım konusu ile ilgili Kamu Kurumları, Adana Sivil Toplum Kuruluşları (TMMOB Meslek Odaları, TOBB Meslek Odaları, Ulaşım İlişkin Kooperatif ve Birlik, Vakıf, Dernekler) ile Mahalle Muhtarları yereldeki ulaşım ilişkin sorunları ortaya koymuş, ulaşım ilişkin veri envanteri toplanmıştır.

Genişleyen sorumluluk alanımızda, toplu taşımacılığın, çevreye duyarlı alternatif ulaşım türleri ile bütünleşik, hızlı, ucuz, konforlu ve güvenli olacak şekilde vatandaşlarımıza sunulmak bu alandaki en temel gayemizdir.

STRATEJİLER:

- ▶ Ulaşım Master Planı uygulamalarını hayata geçirme
- ▶ Çevreye duyarlı ulaşım sistemlerini destekleme
- ▶ Güçlü ulaşım altyapısı oluşturma
- ▶ Raylı sisteme geçiş ve toplu taşımacılık sistemini güçlendirme

- ▶ Otoban bağlantı yolları yapma
- ▶ Lojistik merkezler belirleme
- ▶ Aktarma merkezleri ve otopark alanları oluşturma
- ▶ Ulaşımı engelsiz hale getirme
- ▶ Motorsuz ulaşım araçlarını teşvik etme
- ▶ Toplu taşımada deniz ulaşımını kullanma

Hedef 3.1 - Sürdürülebilir ulaşım sistemleri oluşturmak

GÖSTERGELER

- Ulaşım master planının tamamlanma oranı (%)
- Mevcut ulaşım bilgilerinin değerlendirme oranı (%)
- Toplu taşıma iyileştirme planının tamamlanma oranı (%)
- Trafik iyileştirme planının tamamlanma oranı (%)
- Uygulamaya alınan ulaşım iyileştirme planı sayısı (adet/yıl)

Hedef 3.2 - Trafik güvenliğini sağlamak

GÖSTERGELER

- Yapılan trafik düşey işaretleme sayısı (adet/yıl)
- Yapılan trafik yatay işaretleme miktarı (m²/yıl)
- Yapılan hız kesici uzunluğu (m/yıl)
- Trafik Denetleme Sistemi (TEDES) kurulan nokta sayısı (adet/yıl)
- Verilen toplu taşıma sürücü eğitimi sayısı (adet/yıl)
- Trafik güvenliği konusunda düzenlenen kampanya sayısı (adet/yıl)
- Trafik parkı tamamlanma oranı (%)
- Kurulan ve bakımı yapılan trafik sinyalizasyon sistem sayısı (adet/yıl)
- Bakımı yapılan trafik işaret ve levha sayısı (adet/yıl)

Hedef 3.3 - Trafik yoğunluğunu azaltmak

GÖSTERGELER

- Akıllı kavşak uygulamasına entegre olan kavşak oranı (toplam kavşak/entegre kavşak adedi)
- Trafik ile ilgili mobil ve web uygulama kullanıcı sayısı (adet/yıl)
- Şehir içi ulaşım süresini kısaltmaya yönelik proje sayısı (adet/yıl)
- Yapılan alt geçit, üst geçit ve köprü sayısı (adet/yıl)
- Kent Güvenlik Yönetim Sistemi (MOBESE) sisteminin tamamlanma oranı (%)

Hedef 3.4 - Raylı sistem ağını ve kullanımını yaygınlaştırmak

GÖSTERGELER

- Yeni toplu ulaşım aracı projesi tamamlanma oranı (monoray, tramway, hrt) (%)
- Döşenen raylı sistem hat uzunluğu (km)
- Raylı sistem üzerinden taşınan yolcu sayısı (kişi/yıl)
- Aktarım merkezi sayısı (adet/yıl)
- Metro istasyonlarına yapılan bisiklet parkı sayısı (adet/yıl)
- Toplu ulaşım düzenlemeleri konusunda bilgilendirilen yolcu, öğrenci sayısı (kişi/yıl)

Hedef 3.5 - İl genelinde güvenli ve konforlu ulaşım hizmetlerini geliştirmek

GÖSTERGELER

- Raylı sistem üzerinde yapılan bakım, onarım çalışma sayısı (adet/yıl)
- Raylı sistem rehabilitasyon ve güvenliği risk analiz raporu tamamlanma oranı (%)
- Raylı sistem iş güvenliği tatbikat sayısı (adet/yıl)
- Raylı sistem işletmesinde çalıştırılan personel sayısı (kişi/yıl)
- Toplu ulaşım konusunda eğitim alan personel sayısı (kişi/yıl)
- Toplu ulaşım konusunda eğitim düzenlenen istasyon sayısı (adet/yıl)
- Engelli erişilebilirliğine uygun hale gelen istasyon, araç ve kavşak sayısı (adet/yıl)
- Akıllı durak sayısı (adet/yıl)
- Toplam belediye otobüsü sayısı (adet/yıl)
- Dinlenme kabini sayısı (adet/yıl)
- Ruhsat verilen taksi sayısı (adet/yıl)
- Ruhsat verilen minibüs ve otobüs sayısı (adet/yıl)
- UKOME'de alınan toplam karar sayısı (adet/ay)
- Toplu taşıma araçları entegrasyonuna yönelik yapılan aktarma istasyonu sayısı (adet/yıl)
- Yapılan yol uzunluğu (km/yıl)
- Yapımı tamamlanan otopark sayısı (adet/yıl)
- Otopark araç kapasitesi (adet/yıl)
- Yapılan kaldırım düzenlemesi miktarı (m²/yıl)
- Yol ve kaldırımlara takılan aydınlatma sayısı (adet/yıl)
- Yapılan bisiklet yolu uzunluğu (m/yıl)
- Toplu ulaşım sistemleri için temin edilen elektrik enerjisi miktarı (kwh/yıl)
- Üretilen asfalt miktarı (ton/yıl)

Hedef 3.6 - İl sınırlarımızda modern ve çağdaş otogar hizmeti sunmak

GÖSTERGELER

- Otogar hizmetlerinde görevlendirilen personel sayısı (kişi/yıl)
- Otogarlara giriş/çıkış yapan araç sayısı (adet/ay)
- Otogarlara giriş/çıkış yapan kişi sayısı (kişi/yıl)
- Otogarlarda düzenlenen ceza ihlal tutanak sayısı (adet/yıl)
- Yeni otogar projesinin tamamlanma oranı (%)
- Otogarlarda genel bakım ve onarım çalışmalarının tamamlanma oranı (%)
- Otogarlarda engelli ulaşımına uygun hale getirilme oranı (%)
- Yenilenen otogar yolcu bekleme salonu sayısı (adet/yıl)
- Yenilenen terminal güvenlik sistemi sayısı (adet/yıl)

Hedef 3.7 - İl sınırlarımızda ulaşım hizmetlerinin etkin sürdürülebilmesi için karla mücadele etmek

GÖSTERGELER

- Alınan kar aracı sayısı (adet/yıl)
- Karla mücadelede temin edilen malzeme miktarı (adet/yıl)
- Karla mücadele hizmetlerinden memnuniyet oranı (%)
- Karla mücadelede hizmet verilen ilçe sayısı (adet/yıl)

STRATEJİK AMAÇ 4

Sağlık, spor ve sosyal hizmet ihtiyaçlarını etkin bir biçimde karşılamak.

Adana'nın aldığı hızlı göç, göçün niteliği, göçle gelen vatandaşlarımızın eğitim oranının düşük olması, istihdam oranındaki düşüklük gibi faktörleri göz önünde bulundurduğumuzda sosyal belediyeçilik anlayışımız ile birlikte, "Sağlık, Spor ve Sosyal Hizmet İhtiyaçlarını Etkin Bir Biçimde Karşılamak" stratejik amaç olarak önceliğimizi oluşturmaktadır.

Spor, sağlıklı nesillerin yetişmesinde, halk sağlığının korunmasında, sosyal barışın tesis edilmesinde ve sosyal uyumun geliştirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Bu önemli görevi layığıyla yerine getirebilmek amacıyla Gençlik ve Spor Daire Başkanlığı'nı kurmuş bulunmaktayız.

Eğitim; insanın kendisini, kültürünü, dünyayı, bilimi ve mesleğini tanımasını, sonraki nesillere tarihini ve bilgi birikimini taşımayı sağlayan, insanlığın varlığının sürekliliğini sağlayan çok önemli bir toplumsal eylemdir. Adana Büyükşehir Belediyesi olarak özellikle dezavantajlı grupların topluma kazandırılması proje başlığı altında; hayat boyu öğrenme yaklaşımı ile meslek edindirme ve hayata yönelik tüm eğitim kaynaklarına her yaşta insanın ulaşılabilmesine destek olmak için "hayatın içinde eğitim" yaklaşımını benimsemiş bulunuyoruz. Böylece bilginin büyüyerek nesillere aktarılmasına, toplumsal hafıza ve birikimin sürekli kılınmasına destek vermiş olacağız.

Adana Büyükşehir Belediyesi olarak kentliyle, kenti buluşturmak; kentte bulunan sosyal sportif ve kültürel hayatı kentlinin kolay ulaşabileceği, içinde yer alabileceği şekilde düzenlemek; bu düzenlemede kentlinin de yer almasını sağlayarak kenti birlikte kurmak ve yaşamak "Şehrimizi Birlikte Yönetelim" anlayışının bir parçasıdır.

STRATEJİLER:

- ▶ Spor aktivitelerine katılımı teşvik etme, sağlıklı nesillerin yetişmesini sağlama
- ▶ Her yaşta bireyin istediği amatör spor dalında spor yapmasına imkân sağlama
- ▶ Kentin sosyal ve kültürel hayatına destek verme
- ▶ Millî ve manevî değerleri esas alan özgün bir kent kültürü ile bütünleşme
- ▶ Amatör spor kulüplerini destekleme
- ▶ Dezavantajlı grupları topluma kazandırma
- ▶ Spor tesisleri yapma
- ▶ Gençleri spor alanında eğitecek uzman ve nitelikli teknik elemanların yetiştirilmesine destek vermek
- ▶ Sosyal destek hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırma
- ▶ Önleyici, koruyucu ve ulaşılabilir sağlık hizmetleri sunma
- ▶ Sağlık ve spor konusunda toplumsal bilinci yükseltme

Hedef 4.1 - Sağlık alanında bilinçlendirme çalışmaları yapmak

GÖSTERGELER

- Sağlık alanında düzenlenen eğitim ve seminer sayısı (adet/yıl)
- Sağlık alanında düzenlenen eğitim ve seminerlere katılan birey sayısı (kişi/yıl)
- Sağlık alanında düzenlenen seminerlerden vatandaşın memnuniyet oranı (%)
- Sağlık alanında danışmanlık hizmeti verilen vatandaş sayısı (kişi/yıl)
- Hizmete sunulan sağlık istasyonu sayısı (adet/yıl)
- Sağlık istasyonlarında tarama ve muayene hizmeti verilen birey sayısı (kişi/yıl)

Hedef 4.2 - Önleyici sağlık hizmetleri sunmak

GÖSTERGELER

- Sağlık tarama hizmetlerinden faydalanan vatandaş sayısı (kişi/yıl)
- İlkyardım eğitimi verilen kişi sayısı (kişi/yıl)
- Gezici poliklinik hizmetlerinden faydalanan vatandaş sayısı (kişi/yıl)

Hedef 4.3 - Sosyal belediyeçilik anlayışına uygun olarak vatandaşların ihtiyaç ve beklentilerini karşılamaya yönelik çalışmalar yapmak

GÖSTERGELER

- Gerçekleştirilen toplu nikah organizasyonu sayısı (adet/yıl)
- Gerçekleştirilen toplu sünnet organizasyonu sayısı (adet/yıl)
- Aile danışmanlık hizmetinden yararlanan kişi sayısı (kişi/yıl)
- Psikolojik danışmanlık hizmeti verilen çocuk sayısı (kişi/yıl)

Hedef 4.4 - Mezbahane hizmetlerini etkin ve verimli yönetmek

GÖSTERGELER

- Yeni mezbahanenin tamamlanma oranı (%)
- Günlük satışı yapılan hayvan sayısı (adet/yıl)
- Günlük kesimi yapılan hayvan sayısı (adet/yıl)
- Et kombinasyonu ve mezbahaneyi kullanan işletme sayısı (adet/yıl)
- Mezbahane hizmetlerinden memnuniyet oranı (%)
- Kaçak et kesimine ilişkin yapılan denetim sayısı (adet/yıl)
- Mezbahaneden elde edilen gelirlerin artış oranı (%)

Hedef 4.5 - Sosyal destek hizmetleri konusunda paydaşlarla ve gönüllülerle işbirliğini güçlendirmek

GÖSTERGELER

- Sosyal destek hizmetleri konusunda işbirliği yapılan kurum, kuruluş ve STK sayısı (adet/yıl)
- Kamu kurum, kuruluş ve STK'lar ile dezavantajlı gruplara yönelik olarak gerçekleştirilen etkinlik sayısı (adet/yıl)
- Destek olunan ibadethane ve kamu eğitim kurumu sayısı (adet/yıl)
- İbadethane ve kamu eğitim kurumlarına temin edilen destek ürünü sayısı (adet/yıl)

Hedef 4.6 - Dezavantajlı gruplara yönelik hizmetleri etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak**GÖSTERGELER**

- Envanteri alınan engelli birey sayısı (kişi/yıl)
- Engelliler için Engelsiz Yaşam Alanından yararlanan engelli birey sayısı (kişi/yıl)
- Engelli plajının tamamlanma oranı (%)
- Nakdi yardım yapılan birey sayısı (kişi/yıl)
- Aynı yardım yapılan birey sayısı (kişi/yıl)
- Kadın konuk evinin tamamlanma oranı (%)
- Kadın konuk evinden yararlanan birey sayısı (kişi/yıl)
- Çocuk evinin tamamlanma oranı (%)
- Çocuk evinden yararlanan çocuk sayısı (kişi/yıl)
- Psikolojik danışmanlık hizmeti sunulan çocuk sayısı (kişi/yıl)
- Evinde bakım hizmeti verilen hasta ve yaşlı sayısı (kişi/yıl)
- Yaşlı bakımevinin tamamlanma oranı (%)
- Yaşlı bakımevinden yararlanan birey sayısı (kişi/yıl)
- Bilinçlendirme, yönlendirme ve danışmanlık hizmetinden yararlanan engelli birey sayısı (kişi/yıl)
- Mesleki eğitim verilen branş sayısı (adet/yıl)
- Mesleki eğitimlerden yararlanan kursiyer sayısı (kişi/yıl)
- Mesleki eğitimlerden yararlanan kursiyerlerin memnuniyet oranı (%)
- Spor organizasyonlarına katılan engelli birey sayısı (kişi/yıl)
- Dezavantajlı grupların rehabilitasyonuna yönelik düzenlenen spor organizasyonu sayısı (adet/yıl)
- Dezavantajlı grupların rehabilitasyonuna yönelik destek olunan spor organizasyonu sayısı (adet/yıl)
- Dezavantajlı gruplara yönelik verilen eğitim, bilinçlendirme faaliyeti ve seminer sayısı (adet/yıl)
- Dezavantajlı gruplar için yapılan sosyal ve kültürel aktivite sayısı (adet/yıl)
- Dezavantajlı grupların gerçekleştirdiği sosyal organizasyonlara verilen destek sayısı (adet/yıl)
- Engelli Gençlik Festivaline katılan ülke sayısı (adet/yıl)
- Engelli Gençlik Festivalinde düzenlenen aktivite sayısı (adet/yıl)
- Üst geçitlere yapılan asansör ve yürüyen merdiven sayısı (adet/yıl)
- Engelli kullanımına uygun şekilde düzenleme ihtiyacı tespit edilen cadde, bulvar ve kaldırım sayısı (adet/yıl)
- Dezavantajlı gruplar için temin edilen destek ürünü sayısı (adet/yıl)
- Kırtasiye ve eğitim yardımı yapılan öğrenci sayısı (kişi/yıl)
- Dezavantajlı gruplara yönelik tedarik edilen seyyar WC ve banyo sayısı (adet/yıl)
- Yapılan engelli parkı sayısı (adet/yıl)
- Hizmete sunulan gezici kütüphane sayısı (adet/yıl)
- Sokak çocukları için oluşturulan merkezden yararlanan çocuk sayısı (kişi/yıl)
- Yüzme kurslarından yararlanan engelli birey sayısı (kişi/yıl)
- Sportif aktivitelerden yararlanan suça karışmış çocuk sayısı (kişi/yıl)
- Sportif ve sosyal organizasyonlarda ulaşım desteği sağlanan engelli birey sayısı (kişi/yıl)

Hedef 4.7 - Bağış yapmak isteyen kişi, kurum ve kuruluşlar ile ihtiyaç sahibi vatandaşları bir araya getirecek mekanizmalar oluşturmak**GÖSTERGELER**

- Bağışlardan yararlanan birey sayısı (kişi/yıl)
- Kurumumuza yapılan bağış adedi (adet/yıl)
- İhtiyaç sahiplerine dağıtılan malzeme sayısı (adet/yıl)

Hedef 4.8 - Spor tesislerinin sayısını plan dönemi sonuna kadar %20 arttırmak**GÖSTERGELER**

- Yeni hizmete alınan spor tesisi sayısı (adet/yıl)
- Yeni yapılan spor tesisi sayısı (adet/yıl)
- Fiziksel aktivite ve egzersize yönelik yapılan rekreasyon alanları sayısı (adet/yıl)

Hedef 4.9 - İl genelinde sporu desteklemek, yaygınlaştırmak ve farkındalığını arttırmak**GÖSTERGELER**

- Düzenlenen ulusal ve uluslararası spor organizasyonu sayısı (adet/yıl)
- Ulusal ve uluslararası düzeyde destek verilen/ev sahipliği yapılan organizasyon sayısı (adet/yıl)
- Gençlik ve spor alanında düzenlenen fuar sayısı (adet/yıl)
- Düzenlenen gençlik kampı sayısı (adet/yıl)
- Organize edilen turnuva sayısı (adet/yıl)
- Spor eğitimlerinden yararlanan birey sayısı (kişi/yıl)
- Gerçekleştirilen plaj voleybolu organizasyonu sayısı (adet/yıl)
- Plaj voleybolu organizasyonlarına katılımcı sayısı (adet/yıl)
- Spor organizasyonlardan memnuniyet oranı (%)
- Destek verilen amatör spor kulübü sayısı (adet/yıl)
- Amatör kulüplere dağıtılan malzeme sayısı (adet/yıl)
- Amatör kulüplere yapılan yardım miktarı (TL/yıl)
- Sporculara tesis edilen kamp, eğitim merkezi sayısı (adet/yıl)
- Adana İl Gençlik Fiziksel Aktivite ve Spor Stratejik Planının tamamlanma oranı (%)
- Yeni spor alanı kazandırılan okul sayısı (adet/yıl)

Hedef 4.10 - Gençlerin eğitimlerine ve nitelikli birey olmalarına katkı sağlamak**GÖSTERGELER**

- Gençler için açılan ücretsiz örgün eğitime destek kurslarından yararlanan birey sayısı (kişi/yıl)
- Gençlik merkezlerinde verilen kurs sayısı (adet/yıl)
- Gençlik merkezleri ve okuma salonlarında gerçekleştirilen etkinlik sayısı (adet/yıl)
- Hizmete sunulan öğrenci yurdu ve evi sayısı (adet/yıl)
- Öğrenci yurdu ve evinden yararlanan öğrenci sayısı (kişi/yıl)
- Yapılan gençlik merkezi sayısı (adet/yıl)
- Gençlere yönelik verilen eğitim ve seminer sayısı (adet/yıl)

STRATEJİK AMAÇ 5

Kentin kültür mirasının korunması, tanıtılması ve kültürel yaşamın zenginleştirilmesine katkı sağlamak.

Geçmiş ile geleceği birleştiren belediyeçilik anlayışımız ile Adana'nın tarihi ve kültürel değerlerini ortaya çıkarmak, başta ülkemiz olmak üzere bütün dünyaya şehrimizi tanıtmak, Adana'da yaşayan herkesin sosyal ve kültür yaşama katılımını sağlayarak sosyal yaşamı zenginleştirmek ve marka kent olmak önceliklerimizdendir.

Şehir turları kapsamında tur güzergahını ve çekim noktalarını gösterir özel Adana şehir haritaları ve broşürleri basılacak ve Adana'nın sahip olduğu değerlerin gerek ülke çapında gerekse yurtdışında tanıtım ve pazarlaması yapılacaktır.

STRATEJİLER:

- ▶ Turizm gelirlerimizi artırma
- ▶ Adana'nın uluslararası tanınırlığını artırma
- ▶ Kültür değerleri envanteri ile yeni değerleri gün yüzüne çıkarma
- ▶ Kültürel faaliyetleri yaygınlaştırma
- ▶ Uluslararası Kongre ve Fuarları gerçekleştiren şehirler arasına girme
- ▶ Kültür merkezleri yapma

Hedef 5.1 - Adana'nın kültürel yaşamının zenginliğine yönelik farkındalığı arttırmak

GÖSTERGELER

- Açılan müze sayısı (adet/yıl)
- Kentin kültürel değerlerini tanıtıcı proje sayısı (adet/yıl)
- Adana'nın simgelerinin satıldığı hediyelik eşya standı sayısı (adet/yıl)
- 75. Yıl Sanat Galerisinde ve Fuaye Alanında düzenlenen sergi sayısı (adet/yıl)
- Düzenlenen tematik sergi sayısı (adet/yıl)

Hedef 5.2 - Kültürel ve sanatsal etkinlikler ile sosyal yaşamın gelişimine katkı sağlamak

GÖSTERGELER

- Düzenlenen geleneksel festival sayısı (adet/yıl)
- Yapılan Kültür Merkezi sayısı (adet/yıl)
- Altın Koza Film Festivalinde gösterilen film sayısı (adet/yıl)
- Altın Koza Film Festivali kapsamında düzenlenen organizasyon sayısı (adet/yıl)
- Altın Koza Film Festivali katılımcı sayısı (kişi/yıl)
- Kültür/Sanat Festivallerinden memnuniyet oranı (%)
- 13 Kare Uluslararası Sanat Festivali kapsamında düzenlenen etkinlik sayısı (adet/yıl)

- 13 Kare Uluslararası Sanat Festivali katılımcı sayısı (kişi/yıl)

- İlçelerde düzenlenen geleneksel kültür şenliği sayısı (adet/yıl)

Hedef 5.3 - Kent genelinde kültürel faaliyetlerin çeşitliliğini arttırmak

GÖSTERGELER

- Açılan kütüphane sayısı (adet/yıl)
- Bastırılan kent rehberi ve kent haritası sayısı (adet/yıl)
- Adana belgeselinin tamamlanma oranı (%)
- Kentin kültürel değerlerini tanıtmak amacıyla bastırılan yazılı materyal sayısı (adet/yıl)
- Kent ile bütünleşmiş sanatçılar için gerçekleştirilen organizasyon sayısı (adet/yıl)
- Gerçekleştirilen tiyatro gösterimi sayısı (adet/yıl)
- Liselerarası tiyatro şenliğine katılan okul sayısı (adet/yıl)
- Özel tiyatrolar ile işbirliği yapılarak düzenlenen tiyatro gösterisi sayısı (adet/yıl)
- Kamu, Kurum ve Kuruluşları ile STK'ların gerçekleştirdiği kültürel organizasyonlara verilen destek sayısı (adet/yıl)
- Belediye desteği ile müzeler, ören yerleri ve tarihi kültür varlıklarını ziyaret eden okul sayısı (adet/yıl)
- Satranç kursuna katılan kursiyer sayısı (adet/yıl)
- Konservatuvar bünyesinde halk oyunları, halk müziği ve sanat kurslarından yararlanan birey sayısı (adet/yıl)
- Çocuk ve gençlik korolarının gerçekleştirdiği etkinlik sayısı (adet/yıl)
- Konservatuvar bünyesinde verilen kurslardan memnuniyet oranı (%)
- Düzenlenen halk konseri sayısı (adet/yıl)
- Yazlık sinema ve mobil sinema ile gösterilen film sayısı (adet/yıl)
- Mobil tiyatro ile yapılan gösteri sayısı (adet/yıl)

Hedef 5.4 - Kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik uygulamalar yapmak

GÖSTERGELER

- Projesi tamamlanan tescilli kültür varlığı sayısı (adet/yıl)
- Restorasyonu tamamlanan tescilli kültür varlığı sayısı (adet/yıl)
- Ali Münif Yeğenağa Caddesi Sokak Sağıklaştırma Uygulaması Tamamlanma Oranı (%)
- Kente kazandırılan kültür varlığı sayısı (adet/yıl)

Hedef 5.5 - Tarihi değerlerimizi turizme kazandırmak**GÖSTERGELER**

- Tepebağ çevresi çevre düzenlemesinin tamamlanma oranı (%)
- Bebekli Kilise ve çevresi düzenleme projesinin tamamlanma oranı (%)
- Yenihan çevre düzenlemesinin tamamlanma oranı (%)
- 80 Ha Alanda Koruma Amaçlı İmar Plan Revizyonu Hazırlanması ile ilgili iş ve işlemlerin tamamlanma oranı (%)
- Adana Tarihi Kent Merkezi Protokolü kapsamında çevre düzenlemelerinin tamamlanma oranı (%)
- Tepebağ Höyüğü Kurtarma Kazıları ile ilgili iş ve işlemlerin tamamlanma oranı (%)
- Kayalıbağ Mah. 26009 sokak Meydan Düzenleme Projesi ve Sokak Sağlıklaştırma Projesi hazırlanması ile ilgili iş ve işlemlerin tamamlanma oranı (%)
- İl genelindeki tarihi yapı ve sit alanlarına ilişkin yapılan tespit-teşhis-inceleme sayısı (adet/yıl)
- Adana Tarihi Kent Merkezi Protokolü kapsamında iş ve işlemlerin tamamlanma oranı (%)

Hedef 5.6 - Özel gün ve haftalarda kentlilik bilincini geliştirmeye yönelik faaliyetler yapmak**GÖSTERGELER**

- Özel gün ve haftalarla ilgili gerçekleştirilen organizasyon sayısı (adet/yıl)
- Özel gün ve haftalarda düzenlenen organizasyonlara katılan vatandaş sayısı (kişi/yıl)
- Özel gün ve haftalarda düzenlenen organizasyonlardan vatandaşın memnuniyet oranı (%)

Hedef 5.7 - Yerel ve ulusal işbirliğini güçlendirmek**GÖSTERGELER**

- Kardeş kent, işbirliği ve iyi niyet protokolü imzalanan şehir sayısı (adet/yıl)
- Kardeş şehirlerimiz arasında düzenlenen sportif ve kültürel faaliyet sayısı (adet/yıl)

STRATEJİK AMAÇ 6**Sürdürülebilir, sağlıklı ve yaşanabilir çevresel koşulları oluşturmak.**

Temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamak her insanın temel haklarından biridir. Adana Büyükşehir Belediyesi olarak Adana'ya gelecek nesilleri düşünen, akılcı koruma planları yapan ve uygulayan, çevresel faktörleri sürdürülebilir kalkınma ilkesiyle yöneten bir yönetim modeli benimsemekteyiz. Bu sayede gelecek nesillere temiz, yaşanabilir, doğal ve kültürel değerleri korunmuş bir çevre bırakarak, sağlıklı çevre ile kenti buluşturma imkanını yakalamış olacağız.

Enerji verimliliği yüksek, yenilenebilir enerji kaynakları kullanan sürdürülebilir çevre dostu projeleri yaygınlaştırma, ulusal ve uluslararası fonlardan yararlanma bu alandaki amacımıza ulaşmada Adana Büyükşehir Belediyesinin hayata geçireceği başlıklardan bazılarıdır.

Sağlıklı ve sürdürülebilir kentsel çevrenin oluşturulması amacıyla, mevcut park, bahçe ve yeşil alanların nicelik ve niteliğini zenginleştirip, fiziksel aktivitelere ilişkin talepleri karşılayacak şekilde yeşile ve doğaya olan ilgi ve sevginin artırılmasını sağlamak, kültürel faaliyetlerle bütünleştirmek, çevreyi koruma altına almak, hayvanları korumak ve hayvan sevgisini aşımak bunun yanı sıra kent yaşamında hayvanlardan kaynaklanan olumsuzlukları gidermek stratejik amacımızı gerçekleştirirken hayata geçireceğimiz uygulamalardır.

STRATEJİLER:

- ▶ Yeni bölge ve tematik parklar yapma
- ▶ Kişi başına düşen yeşil alanı artırma
- ▶ Çevre kirliliğini azaltma
- ▶ Doğal zenginliklerimize toplum olarak sahip çıkma anlayışını geliştirme
- ▶ Çevre duyarlılığını geliştirme
- ▶ Eğitim etkinlikleri düzenleme
- ▶ Yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanma

Hedef 6.1 - Çevre koruma uygulamalarını yaygınlaştırmak**GÖSTERGELER**

- Hazırlanan gürültü haritası alanı (ha)
- Gürültü haritalarının tamamlanma oranı (%)
- Düzenlenen çevre eğitimi programı sayısı (adet/yıl)
- Hava kirliliği denetimi sayısı (adet/ay)
- Gürültü kirliliği denetimi sayısı (adet/ay)
- Vektörle mücadele edilen alan (km²)
- Vektörle mücadele konusunda şikayetlerin azalma oranı (%)
- Çevre koruma alanında düzenlenen mevzuat eğitimi sayısı (adet/yıl)
- Çevre koruma ile ilgili bilinç oluşturmaya yönelik basılan veya temin edilen yayın sayısı (adet/yıl)

Hedef 6.2 - Atık yönetimini etkinleştirmek**GÖSTERGELER**

- Geri dönüşüme gönderilen lastik sayısı (adet/yıl)
- Geri dönüşüme gönderilen madeni atık yağ miktarı (litre/yıl)
- Geri dönüşüme gönderilen atık pil miktarı (kg/yıl)
- Atık pil toplama noktası sayısı (adet/yıl)
- Bitkisel atık yağ denetimi yapılan işyeri sayısı (adet/ay)
- Geri dönüşüme gönderilen bitkisel atık yağ miktarı (litre/ay)
- Atık yönetimi ile ilgili verilen eğitim sayısı (adet/yıl)
- İşlenen katı atık miktarı (ton/gün)
- Düzenli Depolama Alanlarında Depolanan Katı Atık Miktarı (ton/gün)
- Kompostlaştırılmış organik atık miktarı (ton/yıl)
- Metan gazından üretilen elektrik miktarı (kwh/yıl)
- Evsel katı atıklardan gelen ambalaj atığı miktarı (ton/yıl)
- Katı atık gazlaştırma ünitesinin tamamlanma oranı (%)
- Sterilizasyonu gerçekleştirilen tıbbi atık miktarı (ton/gün)
- Atık yönetimine ilişkin gerçekleştirilen proje sayısı (adet/yıl)
- Ambalaj atığı denetim sayısı (adet/ay)
- Geri dönüşüme gönderilen ambalaj atığı miktarı (kg/yıl)

Hedef 6.3 - Çevre koruma denetim sistemlerini etkinleştirmek**GÖSTERGELER**

- Hafriyat denetimi sisteminin kurulma oranı (%)
- Tahsis edilen hafriyat atık döküm alanı (m²)
- Hafriyat geri dönüşüm tesisinin tamamlanma oranı (%)
- Hafriyat denetim sayısı (adet/yıl)
- Hafriyat denetimlerinde düzenlenen ceza tutanağı sayısı (adet/yıl)
- Çevre kirliliği ile ilgili gelen vatandaş şikayetlerindeki azalma oranı (%)

Hedef 6.4 - İşletmelerin çevre ve insan sağlığına uygun olarak çalışmalarını sağlamak**GÖSTERGELER**

- İşyerleri ruhsat envanterinin tamamlanma oranı (%)
- Denetim yapılan işyeri sayısı (adet/yıl)
- Ruhsat verilen işyeri sayısı (adet/ay)
- 1. Sınıf Gayrisihhi Müessese denetimi sayısı (adet/yıl)
- 2. Sınıf Gayrisihhi Müessese denetimi sayısı (adet/yıl)
- 3. Sınıf Gayrisihhi Müessese denetimi sayısı (adet/yıl)
- Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine yapılan denetim sayısı (adet/yıl)
- Sıhhi işyerlerine yapılan denetim sayısı (adet/yıl)
- Ölçü tartı muayenesi yapılan işyeri sayısı (adet/yıl)
- Ani denetim yapılan işyeri sayısı (adet/yıl)
- Muayene ve kontrolü yapılan ölçü ve tartı aleti sayısı (adet/yıl)
- Çevre ve insan sağlığına ilişkin bilinçlendirme çalışması yapılan işyeri sayısı (adet/yıl)

Hedef 6.5 - Temiz ve yaşanabilir bir kent oluşturmak**GÖSTERGELER**

- Kent temizliği ile ilgili yapılan bilinçlendirme faaliyetleri kapsamında ulaşılan kişi sayısı (kişi/yıl)
- Kent temizliği ile ilgili yapılan bilinçlendirme faaliyetleri kapsamındaki gerçekleştirilen aktivite sayısı (adet/yıl)
- Bilinçlendirme faaliyetlerinden memnuniyet oranı (%)
- Yerleştirilen çöp kovası sayısı (adet/yıl)
- Hizmet veren aktarma istasyonu sayısı (adet/yıl)
- Toplanan evsel atık miktarı (ton/gün)
- Toplanan tıbbi atık miktarı (ton/gün)

Hedef 6.6 - Veterinerlik ve hayvan barınağı hizmetlerini sürdürmek**GÖSTERGELER**

- Kayıt altına alınan hayvan sayısı (adet/yıl)
- Rehabilite edilen sahipsiz hayvan sayısı (adet/yıl)
- Zoonoz hastalıklarına karşı denetim yapılan işyeri sayısı (adet/yıl)
- Aşılansız küpelenecek alındığı ortama bırakılan
- başıboş hayvan sayısı (adet/yıl)
- Aşılansız sokak hayvanı sayısı (adet/yıl)
- Sokak hayvanı rehabilitasyon merkezinin tamamlanma oranı(%)
- Sahiplendirilen hayvan sayısı (adet/yıl)

Hedef 6.7 - Mezarlık alanlarımızda projelendirme ve uygulama çalışmalarını yürütmek**GÖSTERGELER**

- Sundurma, gasilhane ve namazgah yapılan mezarlık sayısı (adet/yıl)
- Mezarlıklara çekilen tel örgü miktarı (m²)
- Tesis edilen morg ünitesi sayısı (adet/yıl)
- Tesis edilen mezarlık alanı (m²)

Hedef 6.8 - Mezarlık alanlarında, temizlik, bakım ve defin hizmetleri ile cenaze nakil ve yardım hizmetleri yürütmek**GÖSTERGELER**

- Toplam mezarlık alanı (m²)
- Bakımı yapılan mezarlık alanı (m²)
- Görevlendirilen teknik personel, işçi, cenaze yıkayıcı, kazıcı, temizlikçi ve şoför sayısı (adet/yıl)
- Kazdırılan mezar yeri sayısı (adet/yıl)
- Mezarlıklara tahsis edilen kamyonet, binek araç, traktör, kepçe, yüksek irtifa aracı sayısı (adet/yıl)
- İlaçlama yapılan mezarlık alanı (m²)
- Mezarlık bilgi sistemi kurulan mezarlık sayısı (adet/yıl)
- Nakledilen cenaze sayısının toplam cenaze sayısına oranı(%)

Hedef 6.9 - Deniz ve iç sularda kirliliği önleyici çalışmalar yapmak**GÖSTERGELER**

- İç su araçlarına verilen bağlama kütüğü ruhsatnamesi sayısı (adet/yıl)
- İç su araçlarına verilen vize sayısı (adet/yıl)
- Tekne vize yenileme işlemi sayısı (adet/yıl)
- Başka limanlara gerçekleştirilen nakil işlemi sayısı (adet/yıl)
- Bağlama kütüğü uygulama yönetmeliği çerçevesinde devir yapılan deniz ve iç su aracı sayısı (adet/yıl)
- Uygulanan Sahil Koruma Projesi sayısı (adet/yıl)
- Uygulanan Havza Koruma Projesi sayısı (adet/yıl)
- Gemilerin Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği çerçevesinde verilen tonilato belge sayısı (adet/yıl)
- Verilen iç su elverişlilik belgesi (adet/yıl)
- Deniz ve iç su aracı kullanıcılarına düzenlenen eğitim (adet/yıl)
- İç su alanlarında yapılan denetim sayısı (adet/ay)
- Yapımı tamamlanan Marina ve bağlama iskelesi projesi sayısı (adet/yıl)
- Temin edilen temizleme teknesi sayısı (adet/yıl)

Hedef 6.10 - Belediyemiz sınırları içerisinde bulunan yeşil alanları arttırmak ve yaygınlaştırmak**GÖSTERGELER**

- Kamulaştırılan fidanlık alanı (dekar)
- Fidanlık alanında yetiştirilen bitki adedi(adet/yıl)
- Yapılan park alanı miktarı (m²/yıl)
- Yapılan piknik alanı miktarı(m²/yıl)
- Yapılan park sayısı (adet/yıl)

Hedef 6.11 - Yeşil alan ve rekreasyon alanlarının bakım, onarım ve iyileştirme faaliyetlerini sürdürmek.**GÖSTERGELER**

- Bakımı yapılan yeşil alan miktarı (m²)
- Ekim yapılan bitki adedi(adet/yıl)
- Fidanlıklarımızda üretilen ağaç, çalı ve çiçek sayısı (adet/yıl)
- Görsel zenginliği arttırmak amacıyla dikilen çiçek sayısı (adet/yıl)
- Kurulan fitness grubu sayısı (adet/yıl)
- Kurulan çocuk oyun grubu sayısı (adet/yıl)
- Yeni yapılan park alanı (m²/yıl)
- Yeni yapılan piknik alanı (m²/yıl)
- Yerleştirilen kent mobilyası sayısı (adet/yıl)
- Bakımı yapılan futbol sahası alanı miktarı (m²/yıl)
- Yeşil alanlarımızda kullanılmak üzere alınan ekipman ve araç sayısı (adet/yıl)
- Sabit sulama sistemleri ile sulanan alan miktarı (da/yıl)
- Sabit sulama sistemi kurulan alan miktarı (da/yıl)
- Temin edilen zirai ilaç miktarı (kg/yıl)
- Temin edilen çiçek, ağaç, çalı, saksıda sarmaşık ve çok yıllık bitki sayısı (adet/yıl)
- Yeni oluşturulan süs havuzu sayısı (adet/yıl)

Hedef 6.12 - Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını arttırmak**GÖSTERGELER**

- Yenilenebilir enerji kaynakları ile çalışan sistem sayısı (adet/yıl)
- Kurulan aydınlatma sistemi sayısı (adet/yıl)
- Temin edilen elektrik miktarı (kwh/ay)
- Bakım onarımı yapılan tesis, aydınlatma sayısı (adet/yıl)
- Hazırlanan aydınlatma proje çalışması(adet/yıl)
- Dimmer kontrollü otomasyon sistemi sayısı (adet/yıl)

STRATEJİK AMAÇ 7**Kentte tarım, sanayi ve ticaret alanlarında çevreye uyumlu, sürdürülebilir kalkınmayı, katılımcı bir yaklaşımla geliştirmek.**

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 7. Maddesinin Ek fıkrası ile "Büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabilirler" hükmü eklenmiştir. Buna istinaden tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesi ve bu alanda hizmet üretebilmek için Tarımsal ve Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığımızı kurmuş bulunmaktayız.

Üretimin desteklenmesinin yanı sıra, üretilen hizmet ve ürünlerin kolayca pazar bulması, istihdamın ve yeni üretim teknolojilerinin desteklenmesi de büyük önem arz etmektedir.

İlimizin tarım sektöründeki tecrübesi ve zengin tarım arazileri göz önünde bulundurulduğunda üretici ve pazarı birleştirmek gücümüze güç katacaktır. Bu amaçla üreticimizin rekabet koşullarını artırarak, yörenin tanıtımına, kalkınmasına imkan verecek, kaynak üretimine yardımcı olacak düzenlemeler yapılması; üretilen hizmet ve ürünlerin, birbirini destekleyecek şekilde yerel ve dış pazarlarda yer alması için altyapı ve organizasyon sağlanması planlanmaktadır. Stratejilerimizi belirlerken bölgenin tarım alanındaki konumu, Adana İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından hazırlanan Adana İli Tarımsal Üretim Durum Raporu verileri de dikkate alınmıştır.

STRATEJİLER:

- Tarımsal verimliliği artırma
- Hayvancılık projeleri geliştirme
- İyi tarım uygulamaları konularında bilinçlendirme çalışmaları yapma
- Tarım projeleri geliştirme
- Ulusal ve uluslar arası fonlardan yararlanma

Hedef 7.1 - Nitelikli tarım arazilerini korumak, bölgede tarımsal verimliliği ve ürün çeşitliliğini arttırmak, doğru sulama politikaları geliştirmek, ürün pazarlamasına yönelik stratejiler geliştirmek**GÖSTERGELER**

- Damla sulama sistemleri için düzenlenen bilgilendirme toplantı sayısı (adet/yıl)
- Damla sulama sistemleri ile ilgili toplantılara katılan çiftçi sayısı (adet/yıl)
- Seracılık faaliyetleri için düzenlenen bilgilendirme toplantısı sayısı (adet/yıl)
- Seracılık faaliyetleri ile ilgili toplantılara katılan çiftçi sayısı (adet/yıl)
- Tarımsal faaliyetlere ilişkin bilgilendirme toplantılarından memnuniyet oranı (%)
- Tarımsal verimliliği arttırmak amaçlı drenaj çalışması yapılan alan miktarı (da)
- Toprak muhafazası çalışmaları kapsamında tespit edilen bölgelerde oluşturulan orman alanı miktarı (m²)
- Gerçekleştirilen sulama suyu projesi sayısı (adet/yıl)
- Yapılan sulama ve çiftlik göleti projesi sayısı (adet/yıl)
- Sulama kanallarında yapılan tamir, bakım, onarım sayısı (adet/yıl)
- Sulama kooperatifleri ile yapılan bilgilendirme toplantısı sayısı (adet/yıl)
- Jeomembran havuzu yapılan alan miktarı (m²)

Hedef 7.2 - Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları çalışmalarına destek verilerek doğal yaşam dengesinin korunmasına katkı sağlamak**GÖSTERGELER**

- Organik tarım uygulamaları için düzenlenen bilgilendirme toplantısı sayısı (adet/yıl)
- Organik tarım uygulamaları ile ilgili toplantılara katılan çiftçi sayısı (adet/yıl)
- Süsbütünsel desteği verilen proje sayısı (adet/yıl)
- Narenciye soya ve yerfıstığı ile ilgili düzenlenen bilgilendirme toplantısı sayısı (adet/yıl)
- Narenciye soya ve yerfıstığı ile ilgili düzenlenen bilgilendirme toplantılarına katılan çiftçi sayısı(kişi/yıl)
- Subtropik yeni meyve çeşitleri ile ilgili düzenlenen bilgilendirme toplantısı sayısı (adet/yıl)
- Subtropik yeni meyve çeşitleri ile ilgili düzenlenen bilgilendirme toplantılarına katılan çiftçi sayısı(kişi/yıl)
- Organik tarım ve meyveciliği desteklemek amaçlı uygulanan proje sayısı (adet/yıl)
- Meyve ve turfanda meyve üreticiliği konusunda yapılan proje sayısı(adet/yıl)
- Tarımsal ürünlerle ilgili destek verilen AR-GE çalışması sayısı (adet/yıl)
- Toprak, yaprak ve sulama suyu analizleri ile ilgili hizmet verilen çiftçi sayısı(kişi/yıl)
- Yapılan toprak, yaprak ve sulama suyu analizi sayısı (adet/yıl)
- Zirai ilaç temini yapılan çiftçi sayısı (adet/yıl)

Hedef 7.3 - Hayvancılığı ve hayvansal ürünlerin üretimini geliştirmek**GÖSTERGELER**

- Zirai ilaç temini yapılan çiftçi sayısı (adet/yıl)
- Kaliteli kaba yem açığının giderilmesi için yem tohumu yardımı yapılan alan miktarı (da/yıl)
- Kaliteli kaba yem açığının giderilmesi için ıslah edilen mera alanı miktarı (da/yıl)
- Balık halinin tamamlanma oranı (%)
- Organik fide, gübre ve ilaç desteği yapılan çiftçi sayısı (adet/yıl)
- Hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik yapılan proje sayısı (adet/yıl)

Hedef 7.4 - İştiraklerimizin faaliyetlerini ana hizmet alanlarımız ile bütünleşik yürütme olanağı sağlayan sistemleri oluşturmak**GÖSTERGELER**

- Performans analizi gerçekleştirilen iştirak sayısı (adet/yıl)
- İştirak izleme ve değerlendirme sisteminin kurulma oranı (%)

Hedef 7.5 - Halk ekmek hizmetlerinin verimliliğini arttırmak**GÖSTERGELER**

- Ekmek fabrikalarında işletme ve girdi maliyetlerindeki azalma oranı (%)
- Ekmek fabrikalarında yenilenen üretim bandı sayısı (adet/yıl)
- Ekmek üretim kapasitesindeki artış oranı (%)
- Satılan ekmek miktarı (adet/yıl)
- Ekmek dağıtımı yapılan şube sayısı (adet/yıl)
- Satış yapılan ekmek büfesi sayısı (adet/yıl)

Hedef 7.6 - Hal faaliyetlerinin etkinlik ve verimliliğini arttırmak**GÖSTERGELER**

- Entegre Hal Bilgi Sistemini kullanma oranı (%)
- Hal esnafına yönelik düzenlenen eğitime katılan kişi sayısı (adet/yıl)
- Hal esnafına yönelik düzenlenen eğitim sayısı (adet/yıl)
- Halde yapılan denetim sayısı (adet/yıl)

- Halde sarartma, paketleme ve boylama ünitesinin tamamlanma oranı (%)
- Hale giriş yapan araç sayısı (adet/yıl)
- Hale giren mal miktarı (ton/yıl)
- Hal rüsum tahsilatlarının gerçekleşme oranı (%)
- Hal ile ilgili ücret tarifelerinin güncellenme sıklığı(adet/yıl)
- Yeni Adana Hali tamamlanma oranı (%)
- Ceyhan Hali tamamlanma oranı (%)

Hedef 7.7 - Vatandaşın kullanımına yönelik üretim ve hobi bahçeleri oluşturmak**GÖSTERGELER**

- Merkez ve ilçelerde oluşturulan hobi bahçesi sayısı (adet/yıl)
- Hobi bahçesi kullanan vatandaş sayısı (adet/yıl)

Hedef 7.8 - Adana Yüksek Tarım Teknokent'i kurmak**GÖSTERGELER**

- Adana Yüksek Tarım Teknokentinin tamamlanma oranı (%)
- Adana Yüksek Tarım Teknokentinde yer alan kurum ve kuruluş sayısı (adet)

STRATEJİK AMAÇ 8**Doğal ve insan kaynaklı afetlere anında etkin müdahale etmek, halkı bilinçlendirerek can ve mal kaybını en az düzeyde tutmak.**

Afetlerin kaçınılmaz olduğu bilinciyle; normal hayat faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olaylarda 24 saat esasına göre çalışan, kesintisiz ve güvenli bilgi işlem ve haberleşme sistemleri ile donatılmış ekipler ile Adana Büyükşehir Belediyesi olarak bir bütün halinde önlemler almak ve gerekli planları yapmak temel görevlerimiz arasında yer almaktadır.

Bu hayati görevimizi yerine getirirken kentimizi bir bütün olarak inceliyor buna göre her türlü afet öncesine, anına ve sonrasına yönelik tedbirleri belirliyoruz. Altyapı hazırlıklarımız ve afet yönetim planlarımızla can ve mal kaybını en az düzeyde tutmak bu alanda en temel gayemizdir.

STRATEJİLER:

- Afet tedbirleri hakkında gönüllülerin katılımını sağlama ve halkı bilinçlendirme
- Acil eylem senaryoları oluşturma
- Çadır kent yeri ve tedariki planlanma
- Afet sonrası ulaşım planı yapma
- Afetten korunmak ve afet sonrasına hazırlıklı olmak amacıyla toplumun her kesimine uygun eğitimler tasarlama ve uygulama
- Sivil halkın da katılım ile arama, kurtarma ve ilk yardım ekipleri oluşturma

Hedef 8.1 - Yangın ve doğal afetler konusunda güvenlik önlemleri almak ve planlamalar yapmak**GÖSTERGELER**

- İtfaiye teşkilatına alınan ekipman ve araç sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetler konusunda düzenlenen eğitim sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetler konusunda düzenlenen tatbikat sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetler konusunda bilinçlendirme çalışması yapılan okul sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetler konusunda dağıtılan tanıtıcı yayın,kitap,broşür sayısı (adet/yıl)
- İmar planına esas jeolojik, jeofizik, jeoteknik ve jeomorfolojik etüt raporu ve yerleşime uygunluk haritası yapılan alan miktarı (ha)

Hedef 8.2 - Yangın ve doğal afetlerde vatandaşlarımızın hizmetine güvenli, süratli ve ekonomik bir şekilde ulaşmak, can ve mal güvenliğini tehdit eden unsurlara kısa sürede müdahale edebilecek organizasyonlar geliştirmek**GÖSTERGELER**

- Yangın müdahale haritalarının tamamlanma oranı (%)
- Müdahale edilen yangın vakası sayısı (adet/yıl)
- Müdahale edilen kurtarma vakası sayısı (adet/yıl)
- Yangın güvenliği yönünden denetleme yapılan bina ve iş yeri sayısı (adet/yıl)
- Yangın kurtarma, iş sağlığı ve güvenliği eğitimi alan itfaiye personeli sayısı (kişi/yıl)
- İtfaiye Risk Haritası tamamlanma oranı(%)
- Toplam itfaiye istasyonu sayısı (adet/yıl)
- Bakım ve onarımı yapılan itfaiye hizmet birimi sayısı (adet/yıl)
- Yapılan baca temizliği sayısı (adet/yıl)

Hedef 8.3 - Kent genelinde denetim faaliyetlerini etkin ve verimli yürütmek**GÖSTERGELER**

- Yapılan ilan-reklam denetimi sayısı (adet/yıl)
- Seyyar satıcılık ve dilencililiğin önlenmesine yönelik yapılan denetim sayısı (adet/yıl)
- Seyyar satıcılık ve dilencililiğin önlenmesine yönelik düzenlenen ceza tutanağı sayısı (adet/yıl)
- Hal ve otoparklarda yapılan denetim sayısı (adet/yıl)
- Toplu taşıma araçları ile ilgili yapılan denetim sayısı (adet/yıl)
- Kaldırım işgali ile ilgili yapılan denetim sayısı (adet/yıl)
- Sahipsiz/hurda araç denetimi sayısı (adet/yıl)
- İşyeri reklam ögeleri uygunluğu denetim sayısı (adet/yıl)
- Zabıta Amirliklerimize gelen talep ve şikayet sayısı (adet/yıl)
- Çevik Kuvvet Birimi tarafından müdahale edilen olay sayısı (adet/ay)

Hedef 8.4 - Doğal afetlere karşı sürekli hazır halde olmak**GÖSTERGELER**

- Afet ve Acil Durum Yönetimi Eylem Planının tamamlanma oranı (%)
- Afet ve Acil Durum Yönetimi Eylem Planında öngörülen eylemlerin gerçekleştirilme oranı (%)
- Acil durumlara yönelik yapılan tatbikat sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetlerle ilgili düzenlenen kamuoyu bilinçlendirme faaliyetleri sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetlerle ilgili düzenlenen kamuoyu bilinçlendirme faaliyetleri sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetlerle ilgili düzenlenen kamuoyu bilinçlendirme faaliyetleri sayısı (adet/yıl)
- Doğal afetlerle ilgili düzenlenen kamuoyu bilinçlendirme faaliyetleri sayısı (adet/yıl)

10. İzleme ve Değerlendirme

İzleme, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanması; değerlendirme ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine ilişkin gelişmelerin belirli bir sıklıkla objektif olarak raporlanması ve ilgili taraflar ile kurum içi ve kurum dışı mercilerin değerlendirmesine sunulması, izleme faaliyetlerinin temelini oluşturur.

İzleme ve değerlendirme faaliyetlerinin etkili olarak gerçekleştirilebilmesi, uygulama aşamasına geçmeden önce stratejik planda ortaya konulan hedeflerin nesnel ve ölçülebilir göstergeler ile ilişkilendirilmesini gerektirir.

İzleme ve değerlendirme süreci kurumsal öğrenmeyi ve buna bağlı olarak faaliyetlerin/projelerin sürekli olarak iyileştirilmesini sağlar. Ayrıca, hesap verme sorumluluğunun oluşturulmasına katkıda bulunur. Stratejik planın izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması şarttır. Aksi takdirde, gerek planın uygulanmasında gerekse ilgililerin hesap verme sorumluluğu ilkesinin hayata geçirilmesinde zorluklarla karşılaşılacaktır.

Bu nedenle Stratejik Planda yer alan amaç ve hedefleri gerçekleştirmeye dönük proje ve faaliyetlerin uygulanabilmesi için, amaç, hedef ve faaliyetler bazında, sorumluların kimler/hangi birimler olduğu, faaliyetin(projenin) ne zaman gerçekleştirileceği, hangi kaynakların kullanılacağı gibi hususların yer aldığı bir Performans Programı hazırlanmaktadır. Performans Programları metodik olarak izleme ve değerlendirmeyi de kolaylaştırmaktadır.

İzleme ve değerlendirmenin etkin yapılabilmesi, ancak uygun veri ve istatistiklerin temin edilmesi ile mümkündür. Bu nedenle amaca uygun, doğru ve tutarlı verilerin toplanması, stratejik planın başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için bir ön koşuldur. Her bir hedefin izlenip değerlendirilebilmesi için ne tür verilere ihtiyaç duyulduğu, bunların ne şekilde temin edileceği, ihtiyaç duyulan veriler halihazırda toplanmıyorsa nasıl ve ne sıklıkla kim tarafından temin edileceği, bu kapsamdaki kısıtların neler olacağı gibi hususlar incelenerek iç kontrol sistemiyle entegre gerekli mekanizmalar kurumumuz için geliştirilecektir.

Performansın izlenmesi, izleme faaliyetinin temelidir. Bunun için performans göstergeleri ile ilgili veriler düzenli olarak toplanarak değerlendirilecektir. Performans sonuçları kamu idarelerinin stratejik amaç ve hedefleri ile performans hedeflerinin yerine getirilmesinde ulaşılan sonuçları ölçmek ve değerlendirmek için kullanılan ve performans denetimine temel oluşturan araçlardır. İdaremizde yürüttüğümüz faaliyetlerin her boyutunu (girdi, süreç, çıktı/sonuç) ölçmek ve değerlendirmek için oluşturulan performans göstergeleri kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılıp kullanılmadığını ölçmeye yardımcı olacaktır. İdaremizde, performans göstergeleri aşağıdaki özellikleri taşıyacak şekilde oluşturulmaktadır:

- İlgili olmalıdır
- Hesap verme sorumluluğu ile bağlantılı olmalıdır
- Dengeli olmalıdır
- Fayda-maliyet analizi yapılmalıdır
- Güvenilir olmalıdır
- Karşılaştırılabilir olmalıdır

İzleme değerlendirme sisteminin işlerliğini sağlayabilmek için yetki ve sorumlulukların iyi tanımlanması gerekmektedir. Hedeflerle ilgili olarak birimler uygulama sorumluluğunun yanı sıra izleme ve değerlendirmeye ilişkin temel verilerin sağlanmasından da sorumludur. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerinin koordinasyonu ve raporlanması Mali Hizmetler Daire Başkanlığı, sonuçların değerlendirilmesi, verimliliği artırıcı mekanizmaların geliştirilmesi üst yönetici tarafından sağlanacaktır.

Eğlence Kanyonu (Karaisalı)

Kahyalar Şelalesi (Meydan Yaylası)

